

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES

**divgadu
darbības pārskats**

1924.—1926.

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES IZDEVUMS

RIGĀ, 1926.

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES

**divgadu
darbības pārskats**

1924.—1926.

LATVIJAS ŪNIVERSITĀTES IZDEVUMS

RĪGĀ, 1926.

Valtera un Rapas
akc. sab. grāmatspiestuve
Rīgā, Brīvības ielā 129/133.

5218 : 2001

Saturs.

	Lapp.
I. Vispārējās ziņas	5
A. Universitātes goda biedri	5
B. Administratīvie amati	6
C. Mācības spēku un zinātniski paidagoģiskā papildu personāla sastāvs	7
D. Maiņas mācības spēku sastāvā un zinātniski paidagoģiskā papildu personālā	10
E. Universitātes kursu beiguši	14
F. Studējošo personu skaits un sastāvs	16
II. Universitātes Padomes darbības ziņas	24
III. Atsevišķu fakultāšu ziņas	40
A. Arhitekturas fakultāte	40
B. Inženierzinātņu fakultāte	47
C. Mēchanikas fakultāte	56
D. Ķīmijas fakultāte	63
E. Lauksaimniecības fakultāte	79
F. Medicīnas fakultāte	98
G. Veterinār-medicīnas fakultāte	129
H. Matēmatikas un dabas zinātņu fakultāte	141
I. Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultāte	168
J. Filoloģijas un filosofijas fakultāte	185
K. Teoloģijas fakultāte	207
IV. Centrālās Bibliotēkas ziņas	213
V. Saimnieciskās un administratīvās iestādes ziņas	215
A. Saimniecības Padome	215
B. Sēkrētāriats	217
VI. Godalgoto darbu saraksts	223

I. Vispārējās ziņas.

A. Universitātes goda biedri.

- 1) Jānis Pliekšāns, dzejnieks — adr. Rīgā, Diķu ielā 11.
- 2) Prof. Emils Dumergs (Emile Doumergue), protestantiskās teoloģijas fakultātes dekāns Montobanā — adr. Montauban, France.
- 3) Prof. Šarls Seņobus (Charles Seignobos), ievērojams vēsturnieks, darbojas Parīzē, Sorbonnas ūniv. — adr. Sorbonne, France.
- 4) Prof. Ogists Forelis (Auguste Forel), psihiatrijas profesors un psihiatriskās klīnikas vadītājs Cīriches ūniversitātē — adr. Yverne, Suisse.
- 5) Prof. Jāzepts Mikola (Josephe Mikola), slavu filoloģijas profesors Helsingforsas ūniversitātē un Somijas Ziņātņu Akadēmijas priēsdents — adr. Helsingfors Universite.
- 6) Prof. Anrijs Ozējs (Henry Hauser), ievērojams franču vēsturnieks, profesors Parīzē, Sorbonnas ūniv. — adr. Paris, Sorbonne.
- 7) Prof. A. Meijējs (A. Meillet), ievērojams franču valodnieks, profesors Parīzē, Sorbonnas ūniv. — adr. Paris, Sorbonne.
- 8) Prof. Džordžs Ģilberts Marejs (George Gilbert Murray), Oksfordas ūniversitātes profesors un Britu Akadēmijas loceklis — adr. 82, Woodstock Road, Oxford.
- 9) Sērs Elfreds Dēvijs (Sir Alfred Davies), viens no Anglijas Izglītības Ministrijas pirmajiem darbiniekiem un vairāku ievērojamu jūridisku un paidogogisku rakstu autors — adr. Board of Education, King Charles St., S. W. T., London.
- 10) Dr. Š. Hegbergs Raitis (Dr. Ch. Hagberg Wright), Londonas lielās grāmatu krātuves bibliotēkārs un vairāku zinātnisku rakstu autors — adr. London Library, 14, St. James's Square, S. W. T., London,
- 11) Dr. Pjērs Rūs (Dr. Pierre Roux), Pastēra Institutā direktors — adr. Paris, Institut Pasteur.
- 12) Dr. med. Kārlis Kasparsons, privātzinātnieks — adr. Rīgā, Elizabetes ielā 59.

B. Administratīvie amati.

1924/25. māc. gads.

Rektors, profesors J. Ruberts.

Prōrektors studentu lietās, profesors A. Tentelis.

Prōrektors saimn. lietās, profesors M. Bīmanis.

Dekāni:

Arhitektūras fak. docents A. Krūmiņš.

Inženierzinātņu fak. docents A. Tramdachs.

Mēchanikas fak. docents E. Āboliņš.

Ķīmijas fak. docents J. Auškāpis.

Lauksaimniecības fak. docents A. Lepiks.

Medicīnas fak. profesors M. Zile.

Veterinār.-med. fak. docents V. Brencēns.

Matēmatikas un dabas zinātņu fak. docents N. Malta.

Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fak. docents J. Kārkliņš.

Filoloģijas un filosofijas fak. profesors P. Šmits.

Teoloģijas fak. profesors K. Kundziņš.

1925/26. māc. gads.

Rektors, profesors A. Tentelis.

Prōrektors studentu lietās, profesors, J. Plāķis.

Prōrektors saimn. lietās docents G. Klaustiņš.

Dekāni:

Arhitektūras fak. docents A. Krūmiņš.

Inženierzinātņu fak. docents A. Tramdachs.

Mēchanikas fak. docents K. Tormanis.

Ķīmijas fak. docents J. Auškāpis.

Lauksaimniecības fak. docents A. Lepiks.

Medicīnas fak. profesors H. Budulis.

Veterinār.-med. fak. docents V. Brencēns.

Matēmatikas un dabas zinātņu fak. profesors E. Lejnieks.

Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fak. docents K. Dišlēris.

Filoloģijas un filosofijas fak. profesors A. Speķis.

Teoloģijas fak. profesors V. Maldonis.

C. Mācības spēku un zinātniski pedagogiskā papildu personāla sastāvs.

1924/25. māc. gads.

1924. rud. sēm.

Fakultātes	M ā c ī b a s s p ē k i													Pavisam mācības spēku	Zinātniski pedagog. papildu pers.										Pavisam papildu personāla									
	A m a t u n o s a u k u m i														A m a t u n o s a u k u m i																			
	Profesori			D o c e n t i					A s i s t e n t i						Subasist.	Preparatori	Laboranti	Mehaniķi	Instruktori	Techniķi	Techniķu pal.	Démonstr.	Fototechniķi	Mēchan. pal.		Techniķi - mehaniķi								
	Štata	Ārstata	Kopā	Jaun.	Doc.	Vec.	Ārstata	Kopā	Priv. doc.	Lektori	Prōsektori	Jaun.	Asist.														Vec.	Kopā						
Arhitektūras	2	1	3	—	1	7	—	8	—	—	—	2	2	3	7	18	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Filol. un filosofijas	14	1	15	—	—	7	2	9	5	10	—	1	—	—	1	40	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Inženierzinātņu	4	—	4	—	2	11	—	13	1	—	—	—	1	2	3	21	13	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Ķīmijas	6	—	6	—	1	9	—	10	1	—	—	2	6	9	17	34	24	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Lauksaimniecības	4	—	4	—	11	1	2	14	—	4	—	1	8	5	14	36	13	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Matēm. un dab. zin.	5	—	5	—	6	—	1	7	—	1	—	—	6	3	9	22	12	1	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	
Mēchanikas	9	—	9	—	4	5	—	9	—	—	—	2	4	3	9	27	3	—	3	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	
Medicīnas	12	—	12	—	2	4	—	6	5	—	2	11	17	2	30	55	19	5	3	—	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	30	
Tauts. un ties. zīn.	4	—	4	—	3	11	—	14	3	3	—	—	—	—	—	24	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	
Teoloģijas	3	—	3	—	1	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	
Veter. un medic.	1	—	1	—	1	2	—	3	—	—	—	—	1	—	1	5	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	
	64	2	66	—	32	57	6	95	16	19	2	19	45	27	91	289	94	9	10	—	5	3	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	125	

1925. p. v. s ě m.

Fakultātes	M ā c ģ b a s s p ě k i													Zinātniski p. a. d. a. g. o. g. p. a. p. ģ. l. d. u. p. e. r. s.														
	A m a t u n o s a u k u m i													A m a t u n o s a u k u m i														
	Profesori			Docenti				Priv. doc.	Lektori	Prōsektori	Asistenti				Pavisam mācības spēku	Subasist.	Preparatori	Labōranti	Mēchaniki	Instruktori	Techniķi	Techniķa p. a.	Dēmonstr.	Fōtotechniķi	Mēchan. p. a.	Techniķi- mēchaniki	Pavisam papildu personāla	
	Štata	Ārštata	Kopā	Jaun.	Doc.	Vec.	Ārštata				Kopā	Jaun.	Asist.	Vec.														Kopā
Architektūras	2	1	3	—	1	6	—	7	1	1	—	—	4	3	7	19	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5
Filol. un filosofijas	14	2	16	—	—	7	2	9	5	10	—	1	—	—	1	41	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Inženierzinātņu	4	—	4	—	2	11	—	13	1	—	—	—	1	2	3	21	15	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Ķīmijas	6	—	6	—	1	9	—	10	1	—	—	—	3	5	11	19	16	24	—	1	—	—	—	—	—	—	—	25
Lauksaimniecības	4	—	4	—	11	1	2	14	—	4	—	—	4	8	5	17	39	13	2	—	—	1	—	—	—	—	—	16
Matēm. un dab. zin.	5	—	5	—	6	—	1	7	2	1	—	—	5	2	7	22	12	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Mēchanikas	9	—	9	—	4	5	—	9	—	—	—	—	3	5	3	11	29	4	—	7	—	—	2	1	—	—	—	14
Medicīnas	12	—	12	—	2	4	—	6	5	—	2	13	17	2	32	57	24	5	3	—	—	3	—	2	—	—	—	37
Tauts. un ties. zin.	4	—	4	—	3	11	—	14	4	3	—	—	—	—	—	25	2	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	6
Teoloģijas	3	—	3	—	1	—	1	2	1	1	—	—	—	—	—	7	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Veter.-medic.	1	—	1	—	1	2	—	3	—	—	—	—	—	—	—	5	6	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8
	64	3	67	—	32	56	6	94	20	20	2	24	46	28	98	301	107	10	15	—	7	5	1	2	—	—	—	147

1925. r. u. d. s ě m.

Architektūras	1	2	3	—	2	6	—	8	1	—	—	—	3	2	5	17	3	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5
Filol. un filosofijas	14	1	15	—	—	6	3	9	4	8	—	1	—	—	1	37	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Inženierzinātņu	4	—	4	—	—	10	4	14	2	—	—	—	1	1	2	4	24	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	9
Ķīmijas	6	—	6	—	2	9	—	11	—	—	—	—	3	5	12	20	37	26	—	2	—	—	—	—	—	—	—	28
Lauksaimniecības	4	—	4	—	11	1	2	14	2	4	—	—	6	8	4	18	42	10	2	—	—	—	—	—	—	—	—	12
Matēm. un dab. zin.	7	—	7	—	6	—	1	7	2	—	—	—	5	2	7	23	13	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Mēchanikas	9	—	9	—	4	5	—	9	—	—	—	—	3	4	4	11	29	4	—	8	—	—	2	1	—	—	—	15
Medicīnas	13	—	13	—	2	3	—	5	5	—	2	18	13	3	34	59	18	5	3	—	—	3	—	3	—	—	—	32
Tauts. un ties. zin.	4	—	4	—	2	12	—	14	4	3	—	1	—	—	1	26	2	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	7
Teoloģijas	3	—	3	—	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Veter.-medic.	1	—	1	—	1	2	—	—	3	—	—	2	1	—	3	7	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
	66	3	69	—	31	54	10	95	21	16	2	35	40	28	104	307	91	10	17	—	7	5	1	3	—	—	—	134

1926. g. p. v. s ě m.

Architektūras	1	2	3	—	2	6	—	8	1	—	—	—	4	2	6	18	3	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
Filol. un filosofijas	14	1	15	—	—	6	3	9	5	10	—	1	—	—	1	40	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Inženierzinātņu	4	—	4	—	—	10	4	14	2	—	—	—	1	1	2	4	24	7	—	2	—	—	—	—	—	—	—	9
Ķīmijas	6	—	6	—	2	9	—	11	—	—	—	—	4	5	11	20	37	26	—	2	—	—	—	—	—	—	—	28
Lauksaimniecības	4	—	4	—	10	1	2	13	2	4	—	—	6	8	4	18	41	14	2	—	—	—	—	—	—	—	—	16
Matēm. un dab. zin.	7	—	7	—	6	—	1	7	1	—	—	—	5	2	7	22	14	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	19
Mēchanikas	8	—	8	—	4	5	—	9	1	—	—	—	3	4	4	11	29	4	—	8	—	—	—	—	1	1	1	15
Medicīnas	12	1	13	—	2	2	1	5	6	—	2	21	12	3	36	62	15	5	3	—	—	4	—	3	—	—	—	30
Tauts. un ties. zin.	4	—	4	—	1	12	1	14	4	3	—	2	—	—	2	27	2	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	10
Teoloģijas	3	—	3	—	1	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Veter.-medic.	1	—	1	—	1	2	—	3	—	—	—	4	1	—	5	9	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
	64	4	68	—	29	53	12	94	23	18	2	42	40	28	110	315	93	9	18	1	9	4	—	3	1	1	1	140

D. Maiņas mācības spēku sastāvā un zintāniski paidagoģiskā papildu personālā.

1924 | 1925. māc. gadā.

Architektūras fakultāte. Miris docents Jēkabs Kalniņš tēlotājas ģeometrijas katedras pārstāvis. Miris H. Hartmanis vecākais asistents pie būvkonstrukcijas katedras. Izbeidzis savu darbību pie darbnīcas B asistents A. Kramaņovs. No jauna apstiprināti: par lektoru pie tēlotājas ģeometrijas katedras J. Vītols; par privātdocentu austrumu architektūrā un pielietojamā mākslā B. Vipers; par subasistentiem P. Bērzkalns, P. Ārents, R. Kiršbergs. Jaunākie asistenti J. Birzenieks un K. Bikšs ievēlēti par asistentiem; asistents S. Antonovs — par vecāko asistentu.

Inženierzinātņu fakultāte. Privātdocents Jānis Balodis ievēlēts par docentu zemes ierīcības un kadastra darbos. Ievēlēts asistents Kārlis Zaltis par privātdocentu pie augstākās matemātikas katedras; par jaunāko asistentu pie tiltu katedras ievēlēts Edvārds Jākobsons.

Mēchanikas fakultāte. Ievēlēti no jauna par asistentu pie ēlektrotehniskas katedras Nikolājs Vāvere, par jaunāko asistentu pie rotācijas mašīnu katedras Aleksandrs Delvīgs, par subasistentu pie kuģbūvniecības katedras J. Osis. Pārvēlēti: vecākais asistents O. Mitenbergs par privātdocentu pie ceļmašīnu katedras, asistents N. Rozenauers par vecāko asistentu un vēlāk par privātdocentu pie tehniskās mēchanikas katedras, jaunākais asistents H. Pestmalis par jaunāko ārštata asistentu pie tās pašas katedras.

Ķīmijas fakultāte. Ievēlēts privātdocents Alfreds Petrika'ns par docentu fōtoķīmijā un rādioloģijā, asistents Marģeris Gūtmanis par vecāko asistentu pie minerāloģijas katedras, jaunākais asistents Jānis Brammanis par asistentu, jaunākā asistente Katrīne Zēberģe par asistenti pie minerāloģijas katedras. No jauna ievēlēti: par jaunākiem asistentiem Arvids Šmits un Arvids Veidemanis.

Lauksaimniecības fakultāte. Ievēlēti: par asistentu pie augkopības un laukkopības katedras Pauls Dermanis, par asistentu pie saimniekošanas mācības katedras Feliks Jaunzemis, par asistentu mikrobioloģijas labōrāt. Egons Dārziņš un par privātdocentu pie mežkopības katedras O. Nieujārs.

Medicīnas fakultāte. No docenta par profesoru pataloģiskā anatomijā ievēlēts R. Ādelheims, no privātdocenta par docentu nervu

slimībās — Ed. Kalniņš. Par asistentu pie iekšējo slimību fakult. klinikas ievēlēts Alberts Brūveris, par asistentu pie sieviešu slimību katedras Arturs Meijs, par asistentu pie ģinaikoloģijas katedras Fricis Andreika.

Veterinār-medicīnas fakultāte. Miris docents Augusts Pētersons hipoloģijas katedras pārstāvis.

Matēmatikas un dabas zinātņu fakultāte. Ievēlēti: profesors Alfreds Klōze par analitiskās mēchanikas un teorētiskās astronomijas katedru pārstāvi, profesors Ernests Krauss par ģeoloģijas un palaiontoloģijas katedru pārstāvi; pārvēlēti: asistents Kārlis Ābele par privātdocentu pie augu fizioloģijas katedras, asistente Marija Tilmane par privātdocenti pie augu fizioloģijas katedras.

Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultāte. No jauna nākuši klāt: instruktors R. Rutkis koku tirdzniecības praktikā, instruktors E. Vunderlichs linu tirdzniecības praktikā, instruktors K. Liepiņš linu tirdzniecības praktikā, instruktors J. Roze stenografijā.

Filoloģijas un filosofijas fakultāte. Ārštata profesors Maksis Ēberts archaioloģijas katedras pārstāvis atsakās no savas vietas. No jauna ievēlēts profesors R. Vipera pār ārštata profesoru jaunlaiku vēsturei; mākslenieks G. Šķilters par lektoru zīmēšanas metodikā.

Teoloģijas fakultāte. Miris ārštata docents senebrēju valodā Ludvigs Bērziņš.

1925 | 1926. māc. gadā.

Architektūras fakultāte. Asistents J. Vītols ievēlēts par docentu pie tēlotājas ģeometrijas. No jauna ievēlēts par asistentu pie architektūras darbnīcas B. Fr. Skujiņš.

Izbeidzis savu darbību pie fakultātes instruktors (māc. priekšm. „dārza formās“) A. Zeidaks.

Inženierzinātņu fakultāte. Ievēlēti asistents Jānis Leimanis par privātdocentu pie dzelzceļu būvniecības katedras, par privātdocentu pie sanitāras būvniecības katedras Richards Pāvels.

Mēchaniskas fakultāte. No jauna ievēlēts par privātdocentu rādiotehnikā inženieris J. Asars. Miris profesors J. Pšenjicins tekstilrūpniecības katedras pārstāvis un izstājušies no fakultātes mācības spēku sastāva ārštata profesors G. Nolteins un subasistents pie tehnoloģijas katedras O. Luchss; pēdējā vietā ievēl N. Reinfeldu.

Ķīmijas fakultāte. Vecākais asistents Augusts Ķešāns ievēlēts par privātdocentu. Vecākais asistents Kārlis Neimanis atvaļināts no savas darbības un viņa vietā par asistentu ievēlēts Oskars Jirģensons.

Lauksaimniecības fakultāte. Savu darbību fakultātē izbeiguši: ārštata docents Jānis Bickis augu kaitēkļu un kaišu katedras pārstāvis, asistents pie saimniekošanas mācības katedras Feliks Jaunzemis. No asistentiem par privātdocentiem ievēlēti: pie augu kaitēkļu un kaišu katedras Maksis Eglīte un pie mežzinības katedras Nikolājs Zemīte; no docenta par ārštata docentu — mežzinības un mežu botanikas katedras pārstāvis Krišs Melderis.

Medicīnas fakultāte. Miris hospitālās klīnikas vadītājs profesors J. Jankovskis; viņa vietā ievēlēts profesors T. Dzirne. Fakultāti atstājis anatomijas katedras pārstāvis profesors G. Bakmanis; viņa vietā ievēlēts profesors A. Starkovs. Par privātdocentiem avansējuši vecākie asistenti J. Miķelsons (pie iekšējas diagnōstikas katedras) un M. Muceniķis (pie ķirurģiskās fakultātes klīnikas). No jauna par privātdocentu zobu protešu tehnikā ievēlēts Adams Ērleins (Oehrlein). Par asistentiem vēl ievēlēti Ģeorgs Dimza pie nervu slimību katedras, Lūcija Krastiņa pie anatomijas katedras.

Veterinār-medicīnas fakultāte. Ievēlēti par jaunākiem asistentiem Jānis Pētersons pie ķirurģiskās klīnikas un Pāvils Ozoliņš pie anatomijas katedras.

Matēmatikas un dabas zinātņu fakultāte. Atsvabināts uz lūguma pamata asistents pie fizikas katedras Andrējs Bumbieris; tāpat atsvabināta asistente pie fizikas katedras Tajisa Putniņa. Par privātdocentiem ievēlēti asistenti: Margēris Gūtmanis pie mineraloģijas katedras, Pauls Galeniķis pie sistēm. botanikas katedras un Aleksanders Zāmelis pie tās pašas katedras.

Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultāte. Par instruktoriem no jauna ievēlēti: Pauls Lazdiņš kantoņa praktikā, Edvārds Balodis eksporta praktikā un Aleksanders Štūls muitas praktikā. Par jaunāko asistentu ievēlēts Edvārds Širons un par subasistentu Kārlis Bērziņš Tautsaimn. nodaļā, bet Tiesību zinātņu nodaļā par jaunāko asistentu — pie valststiesību katedras atstātais P. Muceniķis.

Filoloģijas un filosofijas fakultāte. Savu darbību fakultātē izbeidzis K. Lēvis of Menārs, privātdocents numismatikā un sfragistikā,

tāpat arī lektori: Andrējs Bumbieris dabas zinātņu metodikā un Edvārdš Mēkleris krievu literātūrā. Par lektoriem ievēlēti no jauna Arnolds Graubiņš dziedāšanas metodikā un Mārtiņš Rāčenis ķīmijas metodikā.

Teoloģijas fakultāte. Maiņas mācības spēku sastāvā nav notikušas.

E. Universitātes kursu beiguši
no 1924 g. 1. jūlija līdz 1926. 1. jūlijam.

Fakultāte, resp. nodaļa	Vīrieši			Sievietes			Kopā		Pavisam nodaļa	Pavisam fakultāte
	I. šķ.	II. šķ.	Kopā	I. šķ.	II. šķ.	Kopā	I. šķ.	II. šķ.		
Arhitektūras:	3	—	3	—	—	—	3	—	—	3
Filoloģijas un filosofijas:										
filoloģijas	3	1	4	1	—	1	4	1	5	} 10
filosofijas	2	—	2	—	—	—	2	—	2	
vēstures	—	—	—	1	1	2	1	1	2	
paidagoģijas	1	—	1	—	—	—	1	—	1	
Inženierzinātņu:										
inž.-zin.	4	7	11	1	—	1	5	7	12	} 13
kult.-techn.	—	1	1	—	—	—	—	1	1	
Ķīmijas:										
ķīm.	18	12	30	4	10	14	22	22	44	} 51
farmac.	1	1	2	3	2	5	4	3	7	
Lauksaimniecības:										
lauksaimn.	21	—	21	3	1	4	24	1	25	} 48
mežkop.	17	5	22	1	—	1	18	5	23	
Matēmatikas un dabas-z.										
matēm.	3	2	5	1	1	2	4	3	7	} 17
dabas-zin.	2	—	2	3	5	8	5	5	10	
Mēchanikas	8	7	15	—	—	—	8	7	—	15
Medicīnas:										
medic.	23	43	66	18	35	53	41	78	119	} 139
zobārstn.	—	1	1	6	13	19	6	14	20	
Tautsaimn. un ties.zin.:										
tauts.	3	2	5	6	1	7	9	3	12	} 69
ties.zin.	18	33	51	—	6	6	18	39	57	
Teoloģijas:	—	2	2	—	—	—	—	2	—	2
Veterin.-mēdic.	4	7	11	1	1	2	5	8	—	13
Kopā	—	—	255	—	—	125	—	—	—	380

**No kursu beigušiem pie Latvijas Ūniversitātes atstātas
sekošas personas, lai sagatavotos zinātniskai darbībai.**

Uzvārds, vārds un zinātn. grāds	Pie kādas katedras atstāts	No kāda līdz kādam laikam atstāts
Mucenieks, Pēteris, cand. iur. ...	Valsts tiesību.....	1. IV. 1924. — 1. IV. 1925.
Ceichners, Alfrēds, cand. oec....	Politisk. oikonomijas .	1. IV. 1924. — 1. IV. 1925. (atteicies no stipendijas un stripots no atstāto saraksta.
Jurevičs, Paulis, cand. phil.....	Pie filol. un filos. fak.	17. X. 1923. — 31.VII. 1925.
Karlsonē, Alīse	Pie filol. un filos. fak.	17. X. 1923. — 30. IX. 1925.
Bruža, Boris, inž.-ķīm.....	Fisikālās ķīmijas.....	15. I. 1924. — 15. I. 1925.
Butulis, Kristaps, ārsts.....	Iekšējo slimību	apst. 19. III. 1924.
Veģeris, Pēteris, inž.-ķīm.....	Organiskās ķīmijas ...	1. VIII. 1924. Miris 8. IX. 1924.
Baidiņš, Aleksandrs, ārsts.....	Visp. patoloģijas	apst 4.VI.1924.—1.IV.1925.
Students, Jūlijs, cand. phil.....	Filosofijas.....	1. X. 1924. — 1. X. 1926.
Lūsis, Arvids, cand. math... ..	Matēm.un dab.zin.fak.	1. I. 1925. — 1. IV. 1927.
Straumanis, Mārtiņš, inž.-ķīm....	Fisikālās ķīmijas.....	15. I. 1925. — 1. IV. 1927.
Ramānis, A., agronoms	Lauks. tehnoloģijas .	1. II. 1925. — 1. VII. 1925.
Balodis, Kārlis, ārsts	Oftalmoloģijas	1. IV. 1925. — 1. IV. 1927.
Jagare-Dēķene, Marta, cand. oec.	Tautsaimniecības	11. II. 1925. — 1. IV. 1927.
Čakste, Konstantīns, cand. iur. ...	Civiltiesību	1. IV. 1925. — 1. IV. 1927.
Līnis, Rudolfs, inž.-ķīm.....	Organiskās ķīmijas ...	15. I. 1926. — 1. IV. 1927.
Griķis, Jānis, cand. iur.....	Krimināltiesību	1. II. 1926. — 1. IV. 1927.
Svābe, Arvids, cand. iur.	Civiltiesību	1. II. 1926. — 1. IV. 1926
Kārklīšs, Kārlis, cand. phil.	Baltu filoloģijas.....	1. IV. 1926. — 1. IV. 1927.
Rolle, Miķelis, vetr. ārsts	Pie veter.-med. fak....	1. V. 1926. — 1. IV. 1927.

II. Ūniversitātes Padomes darbības ziņas.

1924./25 māc. gads.

Ū. Padomes sastāvs:

Rektors, prof. J. Ruberts,

Prōrektors studentu lietās, prof. A. Tentelis,

Prōrektors saimniecības lietās, prof. M. Bīmanis.

Dēlēgāti:

Architektūras fak. — dek. doc. A. Krūmiņš (Ūniv. P-mes sēkrētārs),
doc. R. Ādamsons.

Filol. un filosof. fak. — dek. prof. P. Šmits, prof. J. Plāķis, profesors
A. Speķis.

Inženierzinātņu fak. — dek. doc. A. Tramdachs, doc. J. Cizarevičs,
doc. E. Ziemelis.

Ķīmijas fak. — dek. doc. J. Auškāpis, prof. E. Zariņš, doc. M. Prīmanis.

Lauksaimniecības fak. — dek. doc. A. Lepiks, prof. A. Kirchenšteins,
doc. P. Nomalis.

Matēmat. un dabaszinātņu fak. — dek. doc. N. Malta, prof. E. Lejnīeks.
doc. R. Putniņš.

Mēchanikas fak. — dek. doc. E. Āboliņš (viņa vietā vēlāk dek. doc.
K. Tormanis), doc. E. Cizarevičs, doc. K. Rezevsks.

Medicīnas fak. — dek. prof. M. Zile, prof. J. Alksnis, prof. R. Krimbergs.

Tautsaimniec. un tiesību zinātņu fak. — dek. doc. J. Kārkliņš, doc.
K. Dišlēris, doc. R. Akmentiņš.

Teoloģijas fak. — dek. prof. K. Kundziņš, prof. V. Maldonis.

Veterinār-medicīnas fak. — dek. doc. V. Brencēns, prof. L. Kundziņš.

Ārštata profesoru, docentu, prīvātdocentu un lektoru dēlēgāts doc.
L. Ausējs (viņa vietā vēlāk prīv. doc. G. Reinhards).

Asistentu, prōsektoru un instruktoru dēlēgāts asist. A. Prīmanis (viņa
vietā vēlāk asist. A. Šiliņš), asist. P. Galenīeks. Studentu pārstāvji—
stud. V. Jansons, stud. K. Mālman's (viņa vietā vēlāk stud. A. Kar-
čevsks), stud. J. Ozoliņš; vēlāk — students A. Tilmanis, studente
M. Matisone, stud. A. Ozols.

1924./25. m. g. Ū. Padome noturējusi 1 vēlēšanu sēdi un 22 kārtējas sēdes. Vēlēšanu sēdē piedalījušies 30 pilntiesīgi Padomes locekļi un bijis klāt 1 Padomes loceklis bez vēlēšanas tiesībām. Kārtējās sēdes apmeklējuši caurmērā 32 pilntiesīgi Padomes locekļi, jeb 88,8⁰/₀, un 45,3⁰/₀ studentu pārstāvju. Sēžu ilgums caurmērā 3 st. 27 min.

Par viesi P-mes sēdē vienreiz bijis klāt Izglītības ministra kgs.

Ū. Padome ievēlējusi Saimniecības Padomi tek. gadam sek. sastāvā: prōrekt. saimn. lietās prof. M. Bīmanis, locekļi — doc. J. Kārkliņš, doc. G. Klaustiņš un doc. P. Zilīte.

Par Ū. Padomes sēkrētāru ievēlēts doc. A. Krūmiņš.

Darbojušās sek. permanentas komisijas un organi:

1. L. Ū. Revīzijas komisija (prof. K. Balodis, doc. E. Birkhāns, doc. P. Lejiņš).
2. L. Ū. Stipendiju komisija (doc. L. Ādamovičs, prof. A. Speķis, (viņa vietā vēlāk prof. J. Plāķis) un doc. K. Dišlēris.
3. L. Ū. Goda tiesa (prof. K. Balodis, prof. A. Kirchenšteins, prof. R. Krimbergs, prof. L. Kundziņš, prof. J. Plāķis, doc. R. Akmentiņš un doc. Fr. Gulbis).
4. L. Ū. Studentu tiesa (doc. K. Dišlēris, prof. A. Tentelis, docents P. Lejiņš un doc. E. Ziemelis).
5. L. Ū. Ārstniecības komisija (priekšsēd. prof. J. Alksnis, sēkrēt. stud. K. Mālmanis, kasieris stud. A. Martinsons).

Darbojušās komisijas īpašam gadījumam:

1. Komisija jautājumam par amatu apvienošanu ārpus ūniversitātes (prof. J. Alksnis, prof. J. Plāķis, doc. K. Akmentiņš, doc. K. Dišlēris, doc. P. Nomalis, doc. K. Rezevskis un doc. A. Tramdachs).
2. Komisija jautājumam par ārvalšņu augstskolu absolventu aroda tiesībām Latvijā (prof. J. Alksnis, prof. J. Plāķis, prof. E. Zariņš, doc. L. Ādamovičs, doc. V. Brencēns, doc. K. Dišlēris, docents Fr. Gulbis, doc. P. Kundziņš, doc. P. Nomalis, doc. K. Rezevskis un doc. E. Veiss).
3. Komisija sakarā ar L. Ū. mācības personāla atalgojuma likuma prōjektu (prof. K. Balodis, prof. M. Bīmanis, prof. A. Speķis, doc. K. Dišlēris un doc. J. Kārkliņš).

4. Komisija jautājumiem, kuņos ieinteresēta Latv. Ūniversitāte sakarā ar likuma prōjektu par vācu nācionālo apvienību (profes. V. Māldonis, prof. J. Plāķis, prof. A. Speķis (viņa vietā vēlāk doc. R. Akmentiņš), doc. K. Dišlēris un doc. P. Nomalis).
5. Komisija jautājumiem sakarā ar Rīgas I pilsētas slimnīcu (prof. M. Zile, prof. A. Tentelis, doc. Akmentiņš un docents P. Nomalis).
6. Komisija jautājumam par Strēlnieku dārza atsavināšanu (prof. Svirlovskis, doc. K. Akmentiņš, doc. A. Lamze, doc. N. Malta un doc. Vārsbergs).
7. Komisija jautājumam par Lauksaimniecības fak-tes saimniecību un mācības mežniecības un par L. Ū. aptiekas izslēgšanu no valsts uzņēmumu saraksta (doc. R. Akmentiņš, doc. J. Cizarevičs, doc. A. Lepiks un doc. P. Nomalis).
8. Komisija sakarā ar ūn-tes darbinieku krāj-aizdevu kases iesniegumu (prof. K. Balodis, doc. J. Kārķliņš, doc. V. Vītols).
9. Komisija sakarā ar Mēchaniskās fak-tes konkursu docentūrai tēlēfōnijā, tēlēgrafijā un bezdrāts tehnikā (doc. R. Akmentiņš, doc. K. Dišlēris, doc. P. Nomalis un doc. K. Tormanis).
10. Komisija ūn-tes centrālās bibliotēkas telpu jautājumam (prof. J. Bencingers, prof. E. Lejnīeks, doc. P. Kundziņš, doc. P. Zilīte un doc. E. Veiss).
11. Ūn-tes piecgadu darbības pārskata komisija (prof. J. Plāķis, prof. J. Alksnis, prof. A. Tentelis, doc. K. Dišlēris un docents A. Tramdachs).

Par ūn-tes pārstāvjiem „Latvijas Komitejā enerģijas avotu jautājumos“ ievēlēti prof. M. Bīmanis, doc. P. Nomalis un doc. K. Rezevskis; komisijā jautājumiem par prēmiju piešķiršanu par patstāvīgu darbu Latvijas dabas un pētišanas laukā ievēlēti prof. A. Kirchenšteins, profesors P. Šmits un doc. R. Putniņš.

Ū. Padome piešķīrusi komandējumus zinātniskā nolūkā uz ārzemēm 91 mācības spēkam (Medicīnas fak. — 18, Matēmat. un dabaszin. fak. — 20, Filoloģ. un filosof. fak. — 13, Tautsaimn. un tiesīb. zin. fak. — 10, Ķīmijas fak. — 8, Architektūras fak. — 7, Lauksaimn. fak. — 4, Mēchanik. fak. — 4, Teoloģ. fak. — 4, Inženierzin. fak. — 2 un Veterin. - medicīnas fakult. — 1.

Piešķirtie komandējumi sadalās sek. kārtā: profesoriem — 34, docentiem — 31, ārštata docentiem un privātdocentiem — 8, asistentiem — 16, palīga mācības spēkiem — 2.

Pēc atsevišķām zemēm komandējumi sastādās sekošā kārtā: uz Vāciju — 41, uz Austriju 14, uz Itāliju — 23, uz Franciju — 13, vispārīgi uz ārzemēm — 12, uz Igauniju — 9, uz Šveici — 7, uz Dāniju — 6, uz Angliju — 5, uz Čehoslovāciju — 5, uz Zviedriju — 5, uz Holandi — 4, uz Norveģiju — 4, uz Lietuvu — 3, uz Poliju — 3, uz Ziemeļ - Amerikas Sav. Valstīm — 3, uz Beļģiju — 2, uz Grieķiju — 1, uz Jugoslaviju — 1, uz Spāniju — 1 un uz Ungariju — 1.

Kultūras Fonda pabalsti komandējumiem zinātniskā nolūkā piespriesti 24 ūn-tes mācības spēkiem 400—1500 latu apmērā.

Atvaļinājumi dažādu iemeslu dēļ piešķirti 18 gadījumos.

Pieņemti un nodoti L. Ū. C. bibliotēkai 9 māc. spēku iesniegtie pārskati par zinātniskiem komandējumiem ar Kultūras Fonda pabalstu.

Padome izdarījusi vēlēšanas (pārvēlēšanas un ievēlēšanas 1 reiz) 144 gadījumos, pie kam šis skaits sastādījies sek. kārtā: profesori — 6, āršt. profesori — 4, docenti — 7, privātdocenti — 12, asistenti (jaunākie asist. asistenti un vec. asistenti) — 88, lektori — 12, instruktori — 8, citi palīga mācības spēki — 7. Uz paša vēlēšanos atsvabināti no mācības pasniegšanas pie ūniversitates 3 māc. spēki. II. zinātnisko gradu Ū.P-me apstiprinājusi 3 māc. spēkiem, bet Dr. hon. c. — 19 personām. Padome izstrādājusi un pieņēmusi sek. noteikumus:

1. noteikumus par amatu apvienošanu ārpus ūniversitātes (pielik. 1.);
2. noteikumus par bij. Krievijas un ārzemju ūniversitāšu mācības spēku nosaukumu pielīdzināšanu L. Ū. mācības spēku amatu nosaukumiem (pielikums 2.);
3. noteikumus par komandējumiem zinātniskā nolūkā ar Kultūras Fonda pabalstu (pielik. 3.);
4. noteikumus par zinātnisku darbu godalgošanu ar Kultūras Fonda prēmijām (pielik. 4.);
5. noteikumus par L. Ū. doktūru, Dr. hon. c. un godu biedru diplomiem (pielik. 5.);
6. vispārīgus noteikumus par ūniversitātes speciāliem līdzekļiem (pielik. 6.);
7. noteikumus par doktūrandu eksāminēšanas maksu (pielik. 7.).

Bez tam Ū. Padome pieņēmusi pamatteses, kuņu izstrādāšanu Saeima valdībai uzdevusi ar 1925. g. 6. martā pieņemto pārejas formulu (pielikums 8.); pieņēmusi atzinumu par ārzemju augstskolu beigušo pielīdzināšanu L. Universitāti beigušiem (pielik. 9.); P-me skatījusi cauri un apstiprinājusi 1) noteikumus par studiju gaitu un pārbaudīšanas kārtību L. Ū. Ķīmijas fak-tē; 2) Matēmat. un dabaszin. fak-tes eksāmenu programmas matēmatikas zinātņu un dabaszinātņu doktora grada iegūšanai; 3) Lauksaimniecības fak-tes mācības un izmēģināšanas mežniecības pārvaldes noteikumus; 4) Matēmat. un dabaszinātņu fak-tes botanikas un zooloģijas grupu mācības plānus; 5) Vet.-med. fak-tes patoloģiskā materiāla un animālo uzturvielu izmeklēšanas laborātorijas tarifus; 6) tās pašas fak-tes mācības kaltnes instrukciju prōjektu un tarifus; 7) uzņemšanas noteikumus 1925./26. māc. gadam (pielik. 10.).

Ū. P-me piekritusi Kaŗa Sanitārās Pārvaldes Farmācijas daļas lūgumam — organizēt pie Ķīmijas fak-tes kursus, kuŗos kaŗa farmaceuti varētu teorētiski un praktiski iepazīties ar sanitāri-ķīmiskām analisēm. Ū. Padome griezusies:

1. pie Izglītības Ministrijas ar lūgumu izstrādāt uz ūniversitātes iesniegto datu pamata jaunu likuma prōjektu par Strēlnieku dārza atsaivināšanu un virzīt šo likuma prōjektu tālāk apstiprināšanai attiecīgā valsts iestādē;

2. pie Ministŗu Kabineta ar lūgumu atcelt savu lēmumu par Vec-Auces parka rezervātu un nodot šo parku L. Ūniversitātes pilnīgā rīcībā; lūgums vēl reiz atkārtots;

3. pie Saeimas prēsidiija ar lūgumu uzņemties gādību par to, lai pensijas likuma 3. lasījumā izdarīto svītrojumu, kas nav Ū. Padomes ierosināts, atceltu, paturot pensijas likuma prōjekta attiecīgo punktu 2. lasījuma redakcijā;

4. pie Saeimas Budŗeta Kommissijas un pie Ministŗu Kabineta caur Izglītības Ministriju ar memorandumu Alberta ielas Nr. 11 nama lietā;

5. Pie Izglītības Ministrijas ar atkārtotu iesniegumu par kaŗaklausības likuma 35. §^a 4.to punktu;

6. pie Saeimas Budŗeta Kommissijas ar memorandumu ūniversitātes mācības spēku virsstundu jautājumā;

7. pie Saeimas Budŗeta Kommissijas sakarā ar Ū. Saimniecības Padomes štatu samazināšanu;

8. pie valdības ar lūgumu, lai virsstundas, kuŗas lasa trūkstošo mācības spēku vietā, atļautu atalgot no štatu mācības spēku krēdītiem, un lai ūniversitātei būtu dota rīcības brīvība piešķirtā budžeta robežās nesaistīties ar mācības spēku status quo ante;

9. pie valdības ar priekšlikumu uzņemt starp valdību un Rīgas Pils. Valdi noslēdzamā līgumā noteikumu, ka ūniversitāte pati izrauga mācības spēkus Rīgas pilsētas slimnīcās;

10. pie valdības ar memorandumu pie „Noteikumiem par valsts darbinieku atalgojumu“;

11. pie valdības ar lūgumu ierosināt jautājumu par L. Ū. aptiekas izslēgšanu no valsts uzņēmumu saraksta, pieskaitot viņu L. Ū. praktiskiem uzņēmumiem;

12. pie Rīgas Pils. Valdes jautājumā par 7 ha liela laukuma (Brīvības parkā) piešķiršanu Matēmat. un dabaszinātņu fak-tes vajadzībām;

13. pie Kultūras Fonda ar lūgumu paaugstināt, sākot ar 1925./26. m. gadu rudens sēmostri, izsniedzamās stipendijas no 50 uz 60 latiem mēnesī;

14. pie Kultūras Fonda ar ierosinājumu agrākos gados iznākušu vērtīgu zinātnisku grāmatu godalgošanai ar K. Fonda prēmijām.

Budžets. L. Ū. Padome:

1. Apspriedusi un pieņēmusi ūniversitātes 1925./26. g. kārtējo budžetu.

2. Griezusies pie valdības ar lūgumu atvēlēt Ū. centr. bibliotēkai trūkstošās summas ārkārtēja budžeta kārtībā.

3. Sakarā ar Ārlietu Min. Polit. Oik. D-ta piesūtīto Tautu Savienības 1924. g. 7. nov. rakstu, kuŗā paziņoti tek. gada asamblejā pieņemti lēmumi par zinātnieku un studentu samaiņu, griezusies pie valdības ar lūgumu atvēlēt 10.000 latu papildu budžeta kārtībā ārzemju zinātnieku aicinājumiem.

4. Griezusies pie Ministŗu Kabineta ar lūgumu atvēlēt īpašu 1500 latu lielu krēdītu izdevumiem, kas saistīti ar bij. R. P. Institūta bibliotēkas kataloga noraksta pagatavošanu SSSR.

5. Apspriedusi un apstiprinājusi atsevišķu fakultāšu palīga iestāžu iekšējos budžetus (Mēchanikas fak. izmēģinājumu stacijai, Ķīmijas fak. izmēģinājumu un pētījumu laborātorijai, Zobārstniecības Institūtam, Veter.-med. fak. a) klīnikai, b) pataloģiskā māteriāla un animālo uzturvielu iz-

meklēšanai, c) mācības smēdei, Lauksaimniecības fak. mikrobioloģiskās stacijas seroloģijas stacijai u. c.).

Ū. Padome nolēmusi:

1. Uzskatīt bij. Rīgas Polit. Institūta Likvidācijas Komisijas darbību par izbeigtu.

2. Uzskatīt par izbeigtu (sākot ar 1925. g. 1. jānv.) Ārstniecības analīžu organoterapeutisko preparātu izgatavošanas nodaļu.

Ū. Padome devusi savu atsauksmi:

1. Par prōjektiem un ieteikumiem, kuŗus ierosinājusī Tautu Savien. Intell. Kopdarbības Komisija (referents prof. R. Krimbergs).

2. Par pabalstu piešķiršanu ārpus ūniversitātes stāvošo zinātnieku komandējumiem ar Kultūras Fonda līdzekļiem (uz Kult. Fonda attiecīgu iesniegumu).

Ū. Padome apspriedusi un apstiprinājusī līgumus:

1. Ar Rīgas Pils. Valdi par apm. 400 kv. m. liela zemes gabala nodošanu uz 3 gadiem Ķīmijas fak-tei ārstniecības augu kultivēšanai.

2. Ar lekšl. M-jas Veterinārvaldi par Vet.-med. fak-tes patoloģiskā māteriāla un animālo uzturvielu izmeklēšanas labōrātōriju.

Ū. Padome:

1. Apsveikusī Pavijas Ūniversitāti viņas 1100 gadu pastāvēšanas svētkos: Ū. Padomes uzdevumā adresī pasniedzis prof. A. Speķis.

2. Apsveikusī Pēterpils Zinātņu Akadēmiju viņas 200 g. pastāvēšanas svētkos (dēlēgāti prof. K. Balodis un prof. A. Tentelis).

3. Uzaicinājusī ārzemju zinātniekus Tokijas Ūniversitātes profesoru Katakami un krievu zinātnieku prof. Čuprovu nolasīt L. Ūniversitātē atsevišķas lekcijas.

4. Piekritusi Filol. un filos. fak-tes priekšlikumam sarīkot A. Kronvalda 50. g. miršanas dienas piemiņas vakaru ūniversitātes svētku zālē.

5. Piekritusi atsevišķu fakultāšu līdzdarbībai Mērniecības b-bas sarīkošanā „Mērniecības, zemesierīcības un kultūrtechnisko darbu izstādē“.

6. Apspriedusi īpašas komisijas priekšlikumu par vairāku (7) zinātnisku darbu godalgošanu ar Kult. Fonda prēmijām.

7. Apstiprinājusī L. Ūniversitātes doktōra un Dr. hon. c. diploma tekstus.

8. Nolēmusi stāties zinātnisku rakstu samaiņā ar vairākām ārzemju augstskolām.

9. Uz Tautu Sav. B-bas Latvijā lūgumu atvēlējusi ūn-tes telpas biedrības sapulcei un prof. Mendelsoņa-Bartoldija priekšlasījumiem.

10. Atļāvusi ūniversitātes darbinieku krāj-aizdevu kasei pievienot L. Ū. nosaukumu.

11. Saskaņā ar Ministru Kabineta 1924. g. 31./VII. lēmumu pievienojusi ūniversitātei hidrobioloģisko staciju.

Ūniversitātei ziedojuši:

1. Kristijānijas Ūniv. bibliotēka lielāku skaitu zinātnisku grāmatu.

2. B. Glazers 100 dolaru studējošo personu stipendijām. Ziedojums nodots Stipendiju fonda rīcībā studentu pabalstiem uz vispārīgo fonda noteikumu pamata.

Uz Ministru Kabineta 1925. g. 16./X. [sēdes lēmuma pamata nams Baznīcas ielā Nr. 5 pārņemts ūniversitātes rīcībā. Iekārtai izprasīts no valdības atsevišķs krēdīts. Padome piešķirusi Stud. Padomei 200 latu no speciāliem līdzekļiem goda balvas dibināšanai sakarā ar II. Balt. Valšķu Stud. Olimpiadi Rīgā 1924.

Ūnivers. Padome veikusi sīkākus kārtējos darbus, kā: apstiprinājusi a) fak-šu palīga iestāžu vadītājus, b) fak-šu pārbaudījumu un revīzijas komisijas (22), c) māc. spēku virsstundas, d) lekciju un praktisko darbu sākuma un beigu termiņus, e) pārbaudījumu termiņus, f) lekciju maksas termiņus, g) stipendiātu sarakstus un taml.

Ū. Padome piekritusi I. zinātniskā grada piešķiršanai 208 personām, nolēmusi atstāt pie ūniversitātes gatavoties zinātniskai darbībai 6 pers., studējošo darbiem apstiprinājusi 8 pirmās godalgas, 4 otrās godalgas un 5 atzinības atsauksmes. Ārzemju stipendijas ieguvuši 2 jaunākie māc. spēki.

Ū. Padome apstiprinājusi pie ūniversitātes sek. studentu biedrības:

1. L. Ū. Šacha b-ba.

2. L. Ū. Studenšu b-ba „Dzintra“.

3. L. Ū. studentu kooperācijas veicināšanas b-ba.

4. L. Ū. Medicīnas fak-tes studējošo b-ba.

5. L. Ū. Ķīmijas fak-tes studējošo b-ba.

6. L. Ū. Akadēmiskā Sporta b-ba.

7. L. Ū. Maz-Salaces Studentu b-ba.

8. Cēsu un apkārtnes studentu b-ba.

9. Studentu b-ba korpor. „Philyronia“.
10. L. Ū. Studentu b-ba „Dramatiskā Studija“.
11. L. Ū. Studenšu b-ba korp. „Imerija“.
12. Ebrēju Studentu b-ba korp. „Vetulia“.
13. L. Ū. Lauksaimniecības fak-tes studējošo b-ba.
14. L. Ū. Studentu b-ba „Austrums“.
15. Latgales latviešu studentu b-ba.
16. Talsu un Tukuma un apkārtnes studējošo b-ba.
17. Studentu b-ba korp. „Fraternitās Viesturiensis“.
18. Korporācija „Tervetia“.

Universitātes prasību neizpildīšanas dēļ slēgtas:

1. Studentu b-ba „Viesturis“.
2. Sabiedrisko zinātņu b-ba.
3. Studentu b-ba „Valmieras novadniecība“.

1925 | 1926. māc. gads.

L. Ū. Padomes sastāvs:

Rektors profesors A. Tentelis.,

Prōrektors studentu lietās, profesors J. Plāķis.

Prōrektors saimniecības lietās, doc. G. Klaustiņš.

Dēlēgāti:

Arhitektūras fak. — dek. doc. A. Krūmiņš, doc. R. Ādamsons.

Filoloģijas un filosofijas fak. — dek. profesors A. Speķis, doc. J. Kauliņš,
doc. K. Straubergs.

Inženierzinātņu fak. — dek. doc. A. Tramdachs, doc. J. Cizarevičs,
doc. E. Ziemeļis.

Ķīmijas fak. — dek. doc. J. Auškāpis, prof. E. Zariņš, doc. M. Prīmanis.

Lauksaimniecības fak. — dek. doc. A. Lepiks, doc. P. Lejiņš (viņa
vietā vēlāk profesors A. Kirchenšteins), doc. P. Nomālis.

Matēmatikas un dabas zinātņu fak. — dek. profesors E. Lejnieks,
doc. Fr. Gulbis, doc. N. Malta.

Mēchanikas fak. — dek. doc. K. Tormanis, doc. K. Rezevskis, doc.
P. Zilīte.

Medicīnas fak. — dek. prof. H. Budulis, prof. E. Paukulis, prof.
P. Sniķeris (viņa vietā vēlāk prof. R. Krimbergs).

Tautsaimniecības un tiesību zin. fak. — dek. doc. K. Dišlēris, prof. K. Balodis, doc. R. Akmentiņš.

Teoloģijas fak. — dek. prof. V. Maldōnis, prof. K. Kundziņš.

Veter.-medicīnas fak. — dek. doc. V. Brencēns, prof. L. Kundziņš.

Ārštata profesoru, docentu, privātdocentu un lektoru dēlēgāts — privatdoc. G. Reinharads.

Asistentu, prōsektoru un instruktoru dēlēgāti — asist. P. Galenieks un asist. J. Galejs.

Studentu pārstāvji — stud. A. Ozols, stud. A. Tīlmanis, stud. E. Mendiāns; vēlāk — stud. A. Kalniņš, stud. K. Starcs, stud. J. Sudrabs.

1925./26. māc. gadā Ū. Padome noturējusi 1 vēlēšanu sēdi un 17 kārtējās sēdes. Vēlēšanu sēdē piedalījušies 29 pilntiesīgi Ū. Padomes locekļi. Kārtējās sēdes apmeklējuši caurmērā gandrīz 33 pilntiesīgi Ū. Padomes locekļi, jeb 91,17% no sava sastāva; studentu pārstāvji piedalījušies 37,33% apmērā no sava sastāva. Sēžu ilgums caurmērā bijis 3 st. 35 min.

Par viesiem Ū. Padomes sēdē vienreiz bijuši klāt: Kristīgo Jaunekļu Savienības ģenerālsēkrētārs Koltons, prof. E. Felsbergs un prof. P. Šmits. Par referentu 2 sēdēs bijis klāt doc. L. Ādamovičs.

Ū. Padomes ievēlējusi Saimniecības Padomi tekošam gadam sekošā sastāvā: prōrektors saimniecības lietās — doc. G. Klaustiņš, locekļi — doc. J. Kārkliņš, doc. P. Zilīte un doc. M. Pīrmanis. Par Ū. Padomes sēkrētāru ievēlēts doc. A. Krūmiņš.

Darbojušās sekošas permanentas komisijas:

1. L. Ū. Revīzijas komisija (prof. K. Balodis, doc. L. Ausējs, doc. P. Lejiņš [Tauts. un ties. zin. fak.]).
2. L. Ū. Stipendiju komisija (doc. L. Ādamovičs, prof. A. Speķis, doc. K. Dišlēris, viņa vietā vēlāk priv. doc. P. Galenieks).
3. L. Ū. Goda tiesa (pārvēlēšana nav notikusi).
4. L. Ū. Studentu tiesa (doc. K. Dišlēris, viņa vietā vēlāk doc. K. Akmentiņš, prof. K. Kundziņš, doc. P. Lejiņš, doc. E. Ziemeļis).
5. L. Ū. Ārstniecības komisija (pārvēlēšana nav notikusi).
6. L. Ū. Statūtu komisija (Ū. Padomes pārstāvji prof. J. Plāķis un prof. V. Maldonis).
7. Latviešu valodas pārbaudījumu komisija (prof. J. Plāķis, doc. Blese, lekt. T. Zeiferts).

Darbojušās komisijas īpašiem gadījumiem:

1. Komisija L. Ū. mācības spēku algu jautājumam (prōrektors doc. G. Klaustiņš, doc. K. Dišlēris, doc. A. Lepiks).
2. Komisija jautājumiem, kas saistīti ar vidusskolu (prof. J. Plāķis, prof. A. Speķis, prof. V. Maldonis, doc. J. Cizarevičs, doc. A. Dauge, doc. Fr. Gulbis un 1 Medicīnas fakultātes pārstāvis).
3. Humbolta stipendijas komisija (rektors, prōrektors studentu lietās, doc. A. Dauge, doc. K. Tormanis).
4. Komisija sakarā ar immobiliju piedāvājumu Biķernieku ielā (doc. V. Brencēns, doc. M. Prīmanis).
5. Redakcijas komisija noteikumiem par ārzemēs iegūto gradu un titulu lietošanu Latvijā (prof. H. Budulis, prof. K. Kundziņš, doc. R. Akmentiņš).
6. Ekspertu komisija sakarā ar prof. Popova iesniegumu (prof. Fišers, doc. Putniņš, doc. Rozenšteins).
7. Izglītības cenza komisija (prof. J. Bencingers, prof. J. Plāķis, prof. E. Strands, prof. P. Šmits, doc. Fr. Gulbis).
8. Komisija izstrādājamiem noteikumiem par zinātnisku darbu izdošanu ar universitātes speciāliem līdzekļiem (prof. E. Lejnieks, prof. R. Krimbergs, doc. J. Kauliņš, doc. K. Tormanis).

Par saviem pārstāvjiem: 1. tautas izglītības jautājumā Ū. Padome dēlēģējusi uz Saeimas Izglītības komisiju: prof. A. Speķi, doc. Ādamoviču, doc. Auškāpi, doc. Blesi, doc. E. Cizareviču, doc. J. Cizareviču, doc. Daugi, doc. Gulbi, doc. Kārkliņu, doc. Kundziņu jun., doc. Nomali, doc. Ziemeļi, doc. Straubergu. 2. Krišjāņa Barona prēmiju komisija Ū. Padome dēlēģējusi prof. R. Krimbergu, prof. J. Plāķi, doc. R. Putniņu. 3. uz IV. starptautiskās mōrāliskās audzināšanas kongresu Romā, Ū. Padome dēlēģējusi prof. K. Kundziņu. Uz Izglītības Ministrijas ierosinājumu nolemts saistīt pilnīgi pie universitātes nacionālās intelliģences kopdarbības komisiju.

Ū. Padome piešķirusi komandējumus zinātniskā nolūkā uz ārzemēm 87 mācības spēkiem (Architektūras fak. — 5, Filoloģ. un filos. fak. — 18, Inženierzinātņu fak. — 4, Ķīmijas fak. — 11, Lauksaimn. fak. — 5, Matēmatikas un dabaszin. fak. — 7, Medicīnas fak. — 19, Mēchanikas fak. — 5, Tautsaimn. un fiesību zin. fak. — 8, Teoloģijas fak. 3, Veter.-medicīnas fak. 2) un 1 administratīvai personai.

Piešķirtie komandējumi sadalās sekošā kārtā: profesoriem — 39, docentiem — 25, privātdocentiem — 5, asistentiem — 14, palīga mācības spēkiem — 4, administratīvai personai — 1.

Pēc atsevišķām zemēm komandējumi sastādās sekošā kārtā: uz Vāciju — 35, vispārīgi ārzemēm — 22, uz Franciju — 18, uz Austriju — 14, uz Ītaliu — 11, uz Čehoslovākiju — 8, uz Šveici — 7, uz Poliju — 5, uz Igauniju — 5, uz Dāniju — 5, pa 2 uz Zviedriju, Beļģiju, Somiju, Lietuvu un pa 1 komandējumam uz Spāniju, Serbiju, Norveģiju, Aigipti, Palestīnu un Siriju.

Kultūras Fonda pabalsti komandējumam zinātniskā nolūkā piespriesti 9 mācības spēkiem 500—1300 latu apmērā.

Atvaļinājumi piešķirti 15 gadījumos.

Pieņemti un nodoti L. Ū. C. bibliotēkai 4 mācības spēku pārskati par komandējumiem zinātniskā nolūkā ar Kultūras fonda pabalstu.

Ū. Padome izdarījusi vēlēšanas (ievēlēšanas 1mo reiz un pārvēlēšanas) 84 gadījumos (profesori — 4, ārštata profesori — 1, docenti — 5, privātdocenti — 8, asistenti [jaunākie asistenti, asistenti, vecākie asistenti] — 44, lektori — 13, instruktori — 4, citi palīga mācības spēki — 5). II. zinātnisko gradu Ū. Padome apstiprinājusi 6 universitātes mācības spēkiem. Šo pašu gradu Ū. Padome apstiprinājusi 1 ārpus universitātes stāvošam zinātniekam, un 1 no universitātes mācības spēkiem iegūvis šo gradu pie ārzemju augstskolas.

Uz 1925. gada 29. jūnija pagaidu noteikumu pamata Ū. Padome izteikusi piekrišanu aroda tiesību piešķiršanai 21 gadījumā.

Ū. Padome apspriedusi un apstiprinājusi:

1. Ķīmijas fakultātes laboratoriju maksu sarakstu.
2. Mēchanikas fakultātes laboratoriju maksu 1925/26. mācības gadā.
3. Mēchanikas fakultātes materiālu izmēģinājumu stacijas tarifus.
4. Maksas noteikumus par doktoru pārbaudījumiem.
5. Ķīmijas fakultātes izmēģinājumu un pētījumu laboratorijas tarifus.
6. Mēchanikas fakultātes ē triskās pārbaudes un graduēšanas instrukciju.
7. Papildinājumus pie Tautsaimniecības nodaļas iekārtas.
8. Veter.-medic. fakultātes tarifus par fakultātes studentu piedalīšanos praktiskos darbos.
9. Pārgrozījumus filoloģijas un filosofijas fakultātes germāņu sekcijas mācības plānā.

Ū. Padome izstrādājusi un pieņemusi:

1. Noteikumu par ārzemēs iegūto gradu un titulu lietošanu Latvijā (pielikums 1.).
2. Pabalstu fonda pārvaldīšanas noteikumus (pielikums 2.).
3. L. Ū. speciālo līdzekļu sadalījuma prōjektu jautājumā par vidusskolu mācības programmām Padome L. Ū. Satversmes 100. Šā paredzētā kārtībā iesniegusi savu atzinumu valdībai.

Ievērojot pēdējā laikā atkārtojušos mēģinājumu lauzt vienotās augstskolas prīncipu, Ū. Padome griezusies pie Ministru Prēsideņa ar lūgumu, lai jautājumus, kuŗi savā būtībā saistīti ar ūniversitāti, valdība neizšķirtu bez sazināšanās ar ūniversitāti.

Ū. Padome griezusies pie Izglītības Ministra ar lūgumu aizstāvēt Ministru Kabinētā ūniversitātes viedokli sakarā ar Tautas labklājības Ministrijas izstrādāto prōjektu „Noteikumiem par atlidzību augstskolu mācības spēkiem par papildu pienākumiem un par ārpusštata mācības spēku atalgojumiem“.

Ū. Padome griezusies pie Tautas Labklājības Ministrijas ar lūgumu noskaidrot vairāku mācības spēku pensijas jautājumu.

Sakarā ar Zemkopības Ministrijas Lauksaimniecības Pārvaldes pieprasījumu Hidrobioloģiskās stacijas lietā Ū. Padome iesniegusi valdībai attiecīgu memorandu.

Uzturot spēkā Padomes agrāko lēmumu par Strēlnieku dārzu, Ū. Padome griezusies pie valdības ar lūgumu iegūt Ūniversitātes Matēmatikas un dabaszinātņu fakultātes vajadzībām īpašumu Kandavas ielā Nr. 2. Ar Ministru Kabineta 1926. gada 18. marta sēdes lēmumu Ūniversitātes Padomes lūgums ievērots. Ū. Padome pieņemusi: 1. prōjektu līgumam starp Rīgas Pilsētu un Latvijas Ūniversitāti par Rīgas II. pilsētas slimnīcas atjaunošanu un lietošanas kārtību Medicīnas fakultātes vajadzībām; 2. prōjektu noteikumiem par Rīgas II. pilsētas slimnīcas saimnieciski administratīvā un medicīniskā direktoru ievēlēšanas kārtību, viņu tiesībām, pienākumiem un savstarpīgām attiecībām pie amatu izpildīšanas.

Ū. Padome griezusies pie Rīgas Pilsētas Valdes ar lūgumu nodot Rīgas I. pilsētas slimnīcas 21. baraku Medicīnas fakultātes lietošanā ar tādiem pašiem noteikumiem, ar kādiem nodotas minētā slimnīcā Medicīnas fakultātei citas barakas, lai viņā varētu notikt kārtīga Medicīnas fakultātes studentu mācība ģinaikoloģijā un dzemdēšanas palīdzības sniegšanā.

Ū. Padome izteikusies noraidoši pret Liepājas Pilsētas Valdes Izglītības Ministrijai iesniegto lūgumu — pārcelt uz Liepāju Medicīnas fakultātes daļu.

Ū. Padome: 1. dēlēģējusi savu pārstāvi (prōrektoru saimniecības lietās) uz T. L. M. Darba aizsardzības Departamenta apspriedēm par mācības spēku atalgojumu; 2. dēlēģējusi par saviem pārstāvjiem F. M. Jūrniecības Departamenta sasaucamo „Hidrologu un hidrometru konferencē Rīgā“ prof. M. Bīmani, prof. Jākobjiju, prof. Meijeri, prof. Štrandu, doc. Putniņu; 3. atļāvusi Matēmatikas un dabaszinātņu fakultātes sistēmatikās botanikas katedrai izdot zinātnisku žurnālu „L. Ū. botaniskā dārza darbi, Acta Horti Botanici Universitatis Latviensis“; 4. atļāvusi pie L. Ū. darbinieku krāj-aizdevu kases dibināmai „Savstarpējai apdrošināšanas biedrībai“ pievienot Latvijas Ūniversitātes vārdu; 5. valodas noteikumu ziņā pielīdzinājusi docentus profesoriem, pie kam pielīdzināšana attiecināma uz visiem docentiem, kuŗi tagad vēl nelasa valsts valodā; 6. atļāvusi Farmācijas Valdei noturēt aptiekaru asistentu praktiskos pārbaudījumus ķīmijas fakultātes laboratorijā; 7. atvēlējusi ūniversitātes telpas Z. M. Veterinār-valdes sarīkojumiem iecirkņu veterinārārstu papildināšanās kursiem; 8. nolēmusi izsniegt (sākot ar 10. burtnīcu) „Latvijas Ūniversitātes Rakstus“ arī jaunākiem mācības spēkiem.

Ū. Padome nolēmusi uzaicināt uz atsevišķām lekcijām sekošus ārzemju zinātniekus: Hamburgas Ūniversitātes rektoru prof. Launu, Vīnes Techniskās Augstskolas prof. Dollžalu, Somijas finansistu prof. Nevanlinnu, Somu prof. Rutu, Genujas prof. Čuprovu un Ļeņingradas prof. Aļeksejevu. Padome izteikusi vēlējumu, lai sekoši ārzemju zinātnieki nolasītu lekcijas: Dr. Šreibers, Dr. Sauerbruchs, Dr. Hirs, Dr. Konens, Dr. Ģecs, Dr. Hešs, Dr. Ekeners.

Ū. Padome atzinusi par Kultūras Fonda prēmiju cienīgiem četrus 1925. gadā Latvijā iznākušus zinātniskus darbus.

Piemērojot „Noteikumus par L. Ū. mācības spēku nodarbošanos ārpus ūniversitātes“, Ū. Padome 5 mācības spēkus ieskaitījusi no štata katēgorijas ārštātā; atļāvusi tekošā gadā darboties ārpus ūniversitātes: par skolo-tājiem — 48, valsts dienestā uz brīva liguma pamata — 13, pilsētas pašvaldības dienestā 5 un privātos uzņēmumos 14 mācības spēkiem, nosakot visiem aprobežotu darba laiku.

Ū. Padome apspriedusi un pieņēmusi: 1. ūniversitātes 1926/27. gada budžeta prōjektu; 2. Lauksaimniecības fakultātes izmēģinājumu, kontroles

un tirkultūru stacijas budžetu; 3. Mēchanikas fakultātes māteriālu izmēģinājumu stacijas un ēlektrotehnikās pētišanas labōrātōrijas budžetus; 4. ķimijas fakultātes izmēģinājumu un pētišanas labōrātōrijas budžetu; 5. Veterinār-medic. fakultātes klinikas un kaltuves budžetu; 6. Mēchanikas fakultātes ēlektribas pārbaudes un graduēšanas laboto budžetu. Padome griezusies pie valdības ar iesniegumu pret ūniversitātes budžeta pārgrozījumiem bez ūniversitātes ziņas.

Ū. Padome: 1. sarīkojusi 18. novembrī ūniversitātes mācības spēku un studentu kopgājienu uz Brāļu kapiem; 2. sarīkojusi 3. decembrī 1925. gadā Krišjāņa Valdemara 100 gadu dzimšanas dienas piemiņai svinīgu aktu, kuŗā ar referātiem piedalījušies prof. P. Šmits, doc. E. Birkhāns un lektors J. Velme.

Ū. Padome sajēmusi sekošus ziedojumus: 1. no stud. Alfreda Langenfelda 2 vērtīgas palmas; 2. no Latv. Piensaimniecības Centrālās Apvienības I. klases pasažieru vagona modeli; 3. no Tallinas firmas „Krull“ Lauksaimniecības fakultātes piensaimniecības labōrātōrijas saldētuves iekārtas daļu 400 dolaru vērtībā; 4. no M. Viksnes Ls 2000 stipendijai.

Ū. Padome apsveikusi: 1. Dresdenes Technisko Augstskolu pieteikto svinību gadījumā; 2. Jelgavas Klasisko ģimnaziju 150 gadu pastāvēšanas svinībās; 3. Adelaides Ūniversitāti (Austrālijā) pieteikto svinību gadījumā.

Ū. Padome sajēmusi Ministŗu Prēsidenta novēlējumu, lai ūniversitātes mācības spēki ar savām zināšanām palīdzētu celt un veidot Latvijas garīgo un saimniecisko kultūru.

Ū. Padome veikusi kārtējos darbus, kā: 1. apstiprinājusi fakultāšu palīga iestāžu vadītājus; 2. fakultāšu pārbaudījumu komisijas(34); 3. mācības spēku virsstundas; 4. lekciju un praktisko darbu sākuma un beigu termiņus; 5. pārbaudījumu termiņus; 6. lekciju maksas termiņus; 7. stipendiātu sarakstus; 8. atsavinājumus no mācības maksas īpašos gadījumos; 9. pārmaiņas mācības plānos; 10. ārzemju stipendiātu kandidātūras; 11. uzņemšanas noteikumus, (piel. 3) u. tml.

Ū. Padome piekritusi I. zinātniskā grada piešķiršanai 171 personai, nolēmusi atstāt pie ūniversitātes gatavoties zinātniskai darbībai 7 personas, studējošo darbiem apstiprinājusi 3 pirmās godalgas, 5 otrās godalgas un 1 atzinības atsauksmi.

Ārzemju stipendijas bijušas piešķirtas 5 jaunākiem mācības spēkiem (Rokfellerā fonda — 2, International Education Board — 3).

Padome apstiprinājusi pie ūniversitātes sekošas studentu biedrības:

1. Fraternitas Pharmaceutica Rigensis.
2. Studentu biedrību „Zelmenis“.
3. L. Ū. Mēchanikas fakultātes studentu biedrību.
4. L. Ū. Studentu biedrību „Vienotni-Lidums“.
5. „ „ „ „ „Vienotni-Zelmenis“.
6. „ „ „ „ „Vienotni-Ausma“.
7. „ „ „ „ „Vienotni-Latvieta“.
8. Studējošo biedrību-vienotņu savienību „Vienkopa“.
9. Lejas-Kurzemes studentu biedrību „Vilnis“.
10. Korporāciju „Curonia“.
11. L. Ū. Koņa statūtus.
12. Kuldīgas un apkārtnes studentu biedrību.
13. L. Ū. žīdu studentu jūristu biedrību.
14. L. Ū. Studentu biedrību „Dziesmu vara“.
15. L. Ū. Studējošu biedrību „Unitas Lettgolica“.
16. L. Ū. Studējošo Atturības biedrību.
17. L. Ū. Teoloģijas Studentu brālību „Betanija“.
18. Apstiprinājusi statūtu grozījumus:
 - a) Korporācijai „Curonia“,
 - b) Studentu mežkopju biedrībai „Šalkonē“,
 - c) Talsu un Tukuma un apkārtnes studentu biedrībai,
 - d) Fraternitas Vesthardiana.

Ūniversitātes prasību neizpildīšanas dēļ slēgtas:

1. Ērgļu un apkārtnes studentu biedrība,
 2. Studentu biedrība korporācija „Fraternitas Viesturiensis“,
 3. Studentu biedrība „Spars“.
-

III. Atsevišķu fakultāšu ziņas.

A. Architektūras fakultāte.

1. *Fakultātes mācības spēku sastāvs.*

1924/25. māc. g. pie fakultātes darbojušies sek. mācības spēki: profesors arch. E. Laube, profesors akadēmiķis V. Purvītis, profesors arch. K. Rončevskis, doc. būvinž. R. Ādamsons, doc. arch. P. Kampe, doc. inž.-mēch. J. Kalniņš, doc. arch. A. Krūmiņš, doc. arch. P. Kundziņš, doc. arch. A. Lamze, doc. arch. A. Malvesis, doc. arch.-mākslinieks E. Štālbergs, asist. arch. E. Ādams, asist. arch.-mākslinieks S. Antonovs, asist. arch. A. Birzenieks, asist. arch.-mākslinieks K. Bikšs, asist. arch. H. Hartmanis, asist. arch.-mākslinieks A. Kramaņovs, asist. arch. V. Rimers.

a) *Pārmaiņas mācības spēku sastāvā:*

Miruši: tēlotājas ģeometrijas katedras pārstāvis vec. doc. J. Kalniņš (1924. g. septembrī) un vecākais asistents pie būvkonstrukciju katedras H. Hartmanis (1925. g. jānvārī).

Izbeidzis savu darbību pie fakultātes architektūras darbnīcas „B“ asistents A. Kramaņovs (30. VI. 1925. g.); no jauna apstiprināti: būvinž. J. Vītols par lektoru pie tēlotājas ģeometrijas katedras, skaitot no 1. X. 1924 līdz 1. VII. 1925. g.; līdzšin. Maskavas Universitātes profesors B. Vipera par privātdocentu māc. priekšmetā: „Austrumu architektūra un pielietojamā māksla“, skaitot no 1. VII. 1924. — 1. VII. 1925. g. ar 2 st. ned.; par subasistentiem apstiprināti stud. arch. P. Bērzkalns (2 st. d.), stud. arch. P. Ārents (3 st. d.) un stud. R. Kiršbergs (3 st. d.), līdzšinējie jaun. asist. J. Birzenieks un K. Bikšs ievēlēti un apstiprināti par asistentiem; līdzšin. asist. S. Antonovs ievēlēts par vecāko asistentu.

b) *1925/26. māc. g. notikušas sekošas pārmaiņas māc. spēku sastāvā:*

Profesors akadēmiķis V. Purvītis uz paša vēlēšanos pārgājis no štata darbinieku kategorijas ārstatā; pēc atklāta konkursa profesora resp. docenta vietas ieņemšanai pie tēlotājas ģeometrijas katedras apstiprināts par štata docentu pie minētās katedras fakultātes lektors būvinž. J. Vītols, skaitot no

1. VII. 1925. g. (darbs pro venia legendi: „Otrās šķiras smaiļu un velteņu krustošanās“); apstiprināts par asistentu pie arhitektūras darbnīcas „B“ arhitekts Fr. Skujiņš, skaitot no 1. IV. 1926 — 1. VII. 1927.

Izbeidzis savu darbību pie fakultātes instruktors A. Zeidaks (māc. priekšm. „Dārzu formas“ pr. d.), skaitot no 1. I. 1926. g. Asistenti A. Birzenieks (būvkonstr. katedras) un E. Ādams (tēlotājas ģeometrijas katedras) izpildījuši kādu laiku asistentu pienākumus pie ēku un pilsētu iekārtas kat.

c) Administratīvie amati.

Fakultātes dekāns docents A. Krūmiņš, sēkrētārs doc. R. Ādamsons.

Fakultātes pārstāvji Ūniversitātes Padomē: dekāns un sēkrētārs. Ārštata māc. spēku un asistentu pārstāvis fakultātes Padomē: 1924/25. m. g. asist. H. Hartmanis, vēlāk lektors J. Vītols; 1925/26. māc. g. asist. K. Bikšs.

d) Komisijās darbojušies.

- a)* pie fakultātes:
1. akadēmiskā gala eksāmena komisijā: dekāns doc. A. Krūmiņš, prof. E. Laube, doc. R. Ādamsons, doc. P. Kundziņš, doc. A. Malvesis, doc. E. Štālbergs.
 2. galveno aroda priekšmetu komisijā: dekāns doc. A. Krūmiņš, prof. E. Laube, doc. R. Ādamsons, doc. P. Kampe, doc. P. Kundziņš, doc. A. Malvesis, doc. A. Lamze.
 3. komisijā studējošo atsvabināšanai no lekciju maksas: dekāns, sēkrētārs un doc. A. Malvesis.
 4. bibliotēkas komisijā: dekāns, sēkrētārs un doc. E. Štālbergs.
 5. Komisijā fakultātes izdevumam „Māteriāli par Latvijas būvniecību“ doc. P. Kampe, doc. A. Krūmiņš, doc. P. Kundziņš, doc. E. Štālbergs.
 6. Mācības priekšmetu programmu komisijā: profesors E. Laube, doc. P. Kundziņš, doc. E. Štālbergs.
 7. Studentu godalgu darbu cenvēšanas komisijā: dekāns, doc. P. Kampe, doc. P. Kundziņš.
 8. Aspīrantu konkursa darbu cenvēšanas komisijā (1925/26): dekāns, doc. P. Kampe, doc. E. Štālbergs un visp. māksl. darbn. vadītāja vietā instruktors J. Ansons.
 9. Komisijā tēlotājas ģeometrijas katedras konkursam — dekāns.

- β) ārpus fakultātes: 1. Universitātes fakultāšu komisijā zinātnisku darbu godalgošanai — prof. E. Laube.
 2. Kultūras Fonda pabalstu komisijā pie universitātes — dekāns.
 3. Siguldas apbūves komisijā pie Iekšlietu Ministrijas — doc. P. Kampe un doc. E. Štālbergs.

Universitātes pārstāvis Pieminekļu Valdē — doc. P. Kundziņš.

Bez tam piedalījušies: Saeimas pūbl. tiesību komisijā jautājumā par aroda tiesībām — kā universitātes pārstāvis doc. P. Kundziņš; Skolu Virsvaldes apspriedē par arodskolām — dekāns.

2. Mācības gaita:

	a) <i>teorētiski kursi.</i>	b) <i>sēmināri un prakt. darbi.</i>
I. g.	augstākā matēmatika	praktiski darbi
	tēlotāja ģeometrija	praktiski darbi
	fisika	—
	neorganiskā ķīmija	praktiski darbi
	techniskā mēchanika I	praktiski darbi
	būvkonstrukcijas I	— (kollokvijš)
	vispārējā mākslas vēsture	—
	—	architektūras darbnīca
	—	vispārējā mākslas darbnīca
II. g.	techniskā mēchanika II	praktiski darbi
	būvkonstrukcijas II	praktiski darbi
	būvvielu mācība	—
	sanitārā būvniecība	—
	mērniecība	praktiski darbi
	būvkonstrukciju statika I	sēminārs
	ēku iekārta I	—
	būvformas I	—
	piem. perspektīve un ēnu teorija	—
	dekoratīvās mākslas elementi	—
	Latvijas tēlotāja māksla	—
	—	architektūras darbnīca II
	—	vispārējā mākslas darbnīca

III. g.	būvkonstrukcijas III	— (kollokvijs)
	būvkonstrukciju statika II	sēminārs
	apkurināšana un vēdināšana	praktiski darbi
	inženieru zinības	praktiski darbi
	būvniecības elektrotehnika	—
	ēku iekārta II	—
	ēku iekārta III	—
	būvmašīnas	—
	pieminekļu uzturēšana	—
	būvformas II	—
	dārzu formas	praktiski darbi
	—	architektūras darbnīca III
	—	vispārējā mākslas darbnīca III
IV. g.	būvvielu pārbaudīšana	praktiski darbi
	pilsētu iekārta	praktiski darbi
	būvformas III	—
	architektūras vēsture	—
	klasiskā architektūra	kollokvijs
	Austr. archit. un pielietotā māksla	kollokvijs
	betona un dzelzsbetona būvniec.	praktiski darbi
	būvlikumi	—
	būvaprēķini un būvvadība	—
	—	Inženieru zinības pr. d.
	—	Architektūras darbnīca IV
V.	—	Architektūras darbn. (dipl. darbs).

Pēc visu teorētisko kursu, sēmināru un praktisko darbu nobeigšanas studentus, kuŗi uzrāda apliecību par sekmīgu aroda praksi, pielaiž pie pārbaudījumiem galvenos aroda priekšmetos (būvformas, būvkonstrukcijas, architektūras vēsture un zinātniski tehniska darba teorija). Pēc sekmīga pārbaudījuma minētos priekšmetos studentus pielaiž pie diplōma darba izstrādāšanas (V. g.).

Teorētiskos mācības priekšmetos fakultāte pieturas pie priekšmetu sistēmas, stādot pierakstīšanos pie atsevišķiem mācības priekšmetiem atkarībā no iepriekš nobeidzamiem priekšmetiem ar attiecīgiem praktiskiem darbiem un sēmināriem.

Ar 1924/25. mācības gāda rudens sēmeistri stājusies spēkā „Pierakstīšanās kārtība“ (sk. pielik. 1).

Vispārējās mākslas darbnīcās studējošie vingrinās brīvrokas zīmēšanā un akvarelēšanā pēc dzīviem vai nedzīviem modeļiem.

Arhitektūras darbnīcās studenti izstrādā darbnīcu vadītāju un viņu asistentu pārraudzībā prōjektus pēc darbnīcu vadītāju sastādītām programmām saskaņā ar vispārējo fakultātes studiju gaitu. Fakultātes diplōmandi izstrādājuši un aizstāvējuši darbus pēc sekošām programmām: „Pirts un peldu iestāde Rīgā“, „Saeimas nams Latvijai“ un „Teatŗa ēka Rīgā“. Minētiem diplōmandiem piešķirts architekta grāds. Bez tam fakultātes Padomes apstiprinātas un nodotas izstrādāšanai turpmākiem diplōmandiem 4 programmas.

Ar 1924/25. māc. g. rudens sēmeŗi stāŗies spēkā noteikums par „Studentu darba minimumu“ (sk. 1 pielikumu). No 1925/26. māc. g. pavasara sēmeŗŗa noteikti kollokviji „būvkonstrukcijās“, „klasiskā architektūrā“ un „Austrumu architektūrā un pielietojamā mākslā“.

Sakarā ar fakultātes ŗtatu apspriešanu Saeimas pūbliko tiesību komisijā fakultāte izteikusi vēlēŗanos dībināt privātdocentūras „vidus laiku architektūrā“ un „architektūras teōrijā un aistētikā“. 1925. g. oktōbri fakultāte sarīkojusi studentu darŗu internu izstādi.

Lai studentus sekmīgāk sagatavotu praktiskai darbībai, fakultāte rūpēŗusies par studentu praksi. 1925. g. vasaras brīvlaikā praksi dabūŗuŗi caur fakultāti 11 studenti, 1926. g. vasarā 25 studenti, galvenām kārtām pie Latvijas dzelzŗceļiem un pie Rīgas Pilsētas Būvvaldes.

3. *Mācības spēku komandēŗumi.*

1924/25. māc. g. ar paŗa līdzekļiem: doc. P. Kampe (uz Igauniju), doc. R. Ādamsons (uz Franciju, Spāniju un Itāliju), doc. P. Kundziņŗ (uz Igauniju), prof. K. Rončevskis (uz Itāliju); ar Kultūras Fonda pabalstu doc. P. Kampe (uz Itāliju) un doc. A. Malvesis (uz Franciju un Itāliju). Bez tam doc. E. ŗtālbergam piešķirts komandēŗjums uz Itāliju, ar iepriekŗēŗā gadā neizmantoŗu Kultūras Fonda pabalstu.

1925/26. māc. g. ar paŗa līdzekļiem prof. K. Rončevskis (uz Krakovu), asist. A. Birzenieks (uz Franciju), asist. S. Antonovs (uz Franciju, Itāliju un Serbiju); ar Kultūras Fonda pabalstu doc. A. Lamze (uz Vāciju, Austriju un Franciju).

4. *Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi.*

Mācības spēku zinātniskā darbība ārpus universitātes. Fakultāte izdevusi „Materiāli par Latvijas būvniecību“ IV. kop.

Publicēšanai sagatavotais darbs „Rīgas Pēterā baznīcas torņa uzmērojums“ palicis neiespiests līdzekļu trūkuma dēļ.

Doc. A. Malvesis: „Arhitekts Jānis Baumanis“ (pūbl. „Ilustrētā Žurnālā“ 1925. g. Nr. 4).

Doc. P. Kundziņš: „Brīvdabas mūseijs“ (pūbl. „Latvijas Saulē“, 1925. g. Nr. 27).

Doc. B. Vipers: „Māksla bez īpašības“ („Izglītības Ministrijas Mēnešraksts“, 1925. g. Nr. 5); „Trīs stili“ („Ritums“, 1924. g. Nr. 9 un 10); „Jāzeps Grosvalds“ („Ritums“, 1925. g. Nr. 1); „Primitīvo māksla“ („Ritums“, 1925. g. Nr. 2 un 3); „Greko“ („Ritums“, 1925. g. Nr. 4); „J. Dombrovska Latviju māksla“ („Ritums“, 1925. g. Nr. 4).

Doc. J. Vītols: „Otrās šķiras smaiļu un velteņu krustošanās“ (nodots fakultātei rokrakstā).

Doc. A. Krūmiņš: „Baroko arhitektūras problēms“ (nodots fakultātei rokrakstā).

Ārpus universitātes nodarbojušies zinātniski - paidagoģiskā laukā: prof. akad. V. Purvītis (Māksl. Akad.), prof. K. Rončevskis (Māksl. Akad.), doc. P. Kampe (R. V. Techn.), doc. A. Krūmiņš (R. V. Techn.), privātdoc. B. Vipers (Māksl. Akad.), asist. E. Ādams (R. V. Techn.), asist. A. Birzenieks (V. R. Techn.), asist. V. Rimers (V. R. Techn.).

Doc. P. Kundziņš Latvijas Senatnes Pētītāju B-bā nolasījis referātu: „Brīvdabas mūseijs“ (1925. g.).

Doc. P. Kampe sarīkojis Rig. Pils. Mākslas Mūseijā „Ārzemju ceļojumu arhitektonisku uzmetumu izstādi“ (1925. g.).

Doc. J. Vītols fakultātē nolasījis referātu: „Kubiskās sistēmas kristallā duālās formas“ (1926. g.).

5. *Fakultātes palīga iestādes un viņu darbība.*

a) *bibliotēka.*

Pagājušos 2 gados fakultātes bibliotēka pieaugusi par 470 sējumiem un ietveļ sevī pāri par 3100 sej. Pie bibliotēkas darbojas īpaša komisija, kuŗa noskaidro atsevišķu katedru nepieciešamākās vajadzības un noteļc grāmatu iepirkumus. No 1925. g. septembrā pieaicināts darbinieks

bibliotēkas tekošām darīšanām. Sastādīts alfabētiskais katalogs un katalogs pēc atsevišķām zinātnes disciplīnām. Prīncipā izstrādāti noteikumi par bibliotēkas lietošanas kārtību.

Kā dāvinājumus (fotografiskus uzņēmumus, uzmērojumus, akvareļus, žurnālus, pārskatus, ofortus un publikācijas) bibliotēka saņēmusi no: prof. E. Laubes, doc. L. Ausēja, Architektu B-bas Rīgā, prof. Buchholca, Latvju-Lietuvju B-bas, doc. P. Kundziņa, arch. T. Brensona, doc. P. Kampes, doc. A. Krūmiņa, doc. P. Kundziņa, doc. E. Štālberga, asist. K. Bikša, asist. V. Rīmera, stud. Masapšas, stud. Ilziņa, stud. Tūma, stud. Zebauera, stud. Rezevska, stud. Birkhāna, stud. R. Legzdiņa un V. R. T. audzēkņa Millera.

b) mūseiji.

1924/25. g. budžeta prōjektā fakultāte paredzējusi kādu summu būvniecības mūseija ierīkošanai. Līdzekļu trūkuma dēļ pieprasītā summa noraidīta.

Fakultātei dāvinājuši: Firma „Ruetz & Co.“ — akmeņa portālu (no kādas senas būves Doma laukumā); arch. Ozmidovs — koka trepju margas; firma „Rozīte“ — krāsu paraugu kolekciju; etnografiskus materiālus — stud. Sēpe, stud. Dunga, stud. Krēsliņa. Nokārtojot docenta A. Malveša ārzemju komandējumā savākto būvmateriālu paraugu pārsūtīšanu uz Latviju, laipni izpalīdzējuši Latvijas pārstāvji Romā un Parīzē.

c) labōrātōrijas.

Pie fakultātes pastāv fotogrāfiska labōrātōrija, kuŗa pagatavo fakultātes mācības nolūkiem vajadzīgos fotogrāfiskos palielinājumus un novilkumus. Par labōrātōrijas vadītāju ievēlēts doc. A. Lamze (no 1. I. 1926. g.).

d) praktiski darbi ārpus ūniversitātes un ekskursijas.

Praktiskus darbus ārpus ūniversitātes fakultāte sistēmātiski sarīkoja mācības priekšmetā „dārzu formas“.

Ekskursijas materiālu vākšanai par Latvijas būvniecību vadījuši doc. P. Kampe, doc. P. Kundziņš, doc. E. Štālbergs, asist. A. Birzenieks un asist. A. Bikšs. Minētās ekskursijās 1925. g. vasarā piedalījušies 14 studenti. Uz 1926. g. vasaru pieteikušies 12 studenti.

Atsevišķas ekskursijas sarīkojis būvkonstrukciju un būvvielu katedras pārstāvis doc. A. Malvesis 10. X. 25. uz Allažu šūnakmeņu laustuvēm un Siguldas stacijas ēkas būvi (pied. 33 stud. un asist. A. Birzenieks; 17. X. 25. uz Brāļu kapu komitejas darbnīcām un firmas „Koraus“ akmeņu

apstrādāšanās darbnīcām (pied. 70 stud.); 1925. g. decembrī uz firmas „Valdispūl“ metālu apstrādāšanas fabriku; 17. III. 26. uz jauno Ģertrūdes baznīcu (veloju un torņa konstrukcijas apskate).

Bez tam lielāks skaits fakultātes studentu piedalījies Pieminēkļu Valdes sārikotos uzmērojumu darbos.

6. *Studentu zinātniskie pulciņi un studentu iespēstie zinātniskie darbi.*

Pie fakultātes pastāv L. Ū. Arhitektūras fakultātes studentu B-ba.

Fakultātei nodoti (rokrakstā) stud. R. Legzdiņa godalgu darbi: „Koka ornāments Latgalē“ (izteikta atzinība) un „Klētis arhitektūra Tālavā“ (piešķirta II godalga).

B. Inženierzinātņu fakultāte.

1. *Fakultātes mācības spēku sastāvs.*

1924/25 .un 1925/26. māc. gadā pie fakultātes skaitās:

Štatā: 1) prof. Dr. art. ing. h. c. (5. IX. 1925. g.) M. Bīmanis pie sanitārās tehnikas katedras; 2) prof. A. Buchholcs pie ģeodaisijas katedras; 3) prof. E. Jākobijs pie ūdensbūvniecības katedras; 4) prof. Dr. art. ing. h. c. (5. IX. 1925.) G. Švarcs pie ceļu būvniecības katedras; 5) docents E. Ansons pie kultūrtehnikas katedras; 6) doc. J. Balodis pie kultūr. tehnikas katedras; 7) doc. J. Cizarevičs pie augstākās matemātikas katedras; 8) doc. G. Klaustiņš pie ceļu būvniecības katedras; 9) docents P. Pāvulāns pie tiltu katedras; 10) A. Razums pie būvsaimniecības katedras; 11) doc. A. Tramdachs pie dzelzsbetona katedras; 12) docents M. Vēgners pie kultūrtehnikas katedras; 13) doc. E. Veiss pie būvmēchanikas katedras; 14) doc. E. Ziemeļis pie ūdensbūvniecības katedras; 15) privātdoc. un vec. asistents K. Zaltis pie augstākās matemātikas katedras; 16) vec. asist. N. Bomovsks pie augstākās matemātikas katedras; 17) asist. V. Skārds pie sanitārās tehnikas katedras; 18) jaunākais asist. E. Jākobsons pie tiltu katedras (no 16. XII. 1924.).

Ārpus štata: 1) doc. A. Labutiņš pie matemātikas katedras; 2) doc. E. Laimiņš pie ģeodaisijas katedras; 3) doc. A. Siksne pie ceļu būvniecības katedras; 4) doc. A. Stūrstepis pie ceļu būvniecības katedras; 5) privātdoc. J. Leimanis pie ceļu būvniecības katedras; 6) privātdoc. R. Pāvels pie sanitārtehnikas katedras (30. IV. 26. ievēlēts par veçāko ārštata docentu, skaitot no 1. VII. 1926.).

Inženierzinātņu fakultātes vadība uzticēta no 1. VII. 24. līdz 1. VII. 1926. dekānam doc. A. Tramdacham.

Fakultātes tekošo lietu vešana kā arī bibliotēkas pārzināšana uzticēta sēkrētāram doc. M. Vēgneram.

Fakultātes ģeodaisijas institūta pārzināšana no ūniversitātes dibināšanas uzticēta profesoram A. Buchholcam.

Fakultātes laboratorijas pārzināšana uzticēta 1924/25. māc. gadā profesoram F. Jākobijam, no 1. VII. 25. doc. A. Tramdacham.

Kultūrtechnikas nodaļas pārzināšana uzticēta 1924/25. māc. g. doc. M. Vēgneram, no 1. VII. 25. g. doc. E. Ansonam.

Bez tam sekojošie mācības spēki izpildījuši zemāk minētos ūniversitātes amatus:

- a) Profesors M. Bīmanis prōrektōrs saimniecības lietās no 1. VII. 1924. līdz 1. VII. 1925. g.;
- b) Docents J. Cizarevičs Ūniversitātes Padomes loceklis no 1. VII. 1924. g. līdz 1. VII. 1926. g.
- c) Docents G. Klaustiņš no 1. VII. 1925. g. prōrektors saimniecības lietās.
- d) Docents A. Tramdachs Ūniversitātes Padomes loceklis no 1. VII. 1924.; Dekānu Padomes loceklis no 1. VII. 1924. g. līdz 1. VII. 1926. g.
- e) Docents E. Ziemeļis Ūniversitātes Padomes loceklis no 1. VII. 1924. g. līdz 1. VII. 1926. g. Studentu tiesas loceklis.

2. Mācības gaita.

Fakultāte savā darbībā apzinājās, ka tai jābūt zinātniskam institūtam tehnisko zināšanu kopšanai un zinātniski izglītotu inženieru sagatavošanai praktiskai dzīvei.

Programma un pieņemtā kursa iziešanas kārtība ieturēta līdzšinējā. Kultūrtechnikas nodaļa gan strādā pie sava mācības plāna pārveidošanas, bet šis darbs vēl nav nobeigts un tā izšķiršana vēl stāv priekšā.

Pēdējos mācības gados speciālo priekšmetu disciplīnās dzelzsceļos un sanitārā būvniecībā nolasīti neobligātōriski privātdocentu kursi: 1) „Dzelzsceļu būvju priekšdarbi Latvijā“ privātdocents J. Leimanis. 2) „Novadāmo lietus ūdeņu daudzums Rīgā“ privātdocents R. Pāvels. Ari nākamībā paredzama fakultātes darbības paplašināšanās ar to, ka vairāki fakultātes locekļi pieteikuši neobligātōriskus papildu kursus par speciāliem tematiem (bez atlīdzības).

Jau agrāk ievesto minimumu iespaids uz studiju gaitu, sevišķi pirmos kursus labs un jācer, ka prasība par 3 vissvarīgāko pirmā kursa priekšmetu absolvēšanu obligātōriski pirmā mācības gadā vēl vairāk uzlabos studiju sekmes.

Atzīmējama prasība, lai studenti savus akadēmiskus prōjektus izstrādātu fakultātes rasētavās; šīs prasības pilnu ievērošanu kavē sevišķi vecāko kursu studentu nodarbināšana ārpus augstskolas.

Vecāko kursu darbība rosīga, bet līdz ar to novērots noteikts rasētu trūkums.

1924/25. g. kursu nobeiguši un būvinženiera gradu ieguvuši 8.

1925/26. m. g. — 5 un kultūrinženiera gradu ieguvis 1.

Fakultāte nolēmusi prasīt, lai subasistenti ikgadus apstrādātu attiecīgu mācības spēku vadībā kādu nekomplcētu, tomēr zinātniska rakstura tematu, tāpat uzstādīta asistentiem prasība, patstāvīgi apstrādāt zinātniskus tematus pēc (saskaņā ar izstrādātiem noteikumiem) fakultātes akceptētas programmas. Asistenti turpina savus obligātōriskos patstāvīgos zinātniskos darbus (fak. lēmums 1924. g. 3. X.). Subasistentu zinātniskās darbības gaita apmierinoša.

Visumā fakultātes zinātnisko darbību apgrūtina vēl arvien nepilnā labrātōrijas iekārta, pa daļai arī vēl literātūras trūkums.,

3. Mācības spēku zinātniskie komandējumi.

Fakultātes uzdevumā ceļojuši sekoši mācības spēki:

1925. g.

Profesors G. Švarcs Vācijā: Berlinē, Drezdenē, Minchenē studējis pašreizējo dzelzceļu virsbūves pētīšanas jautājuma stāvokli un iepazīnies uz vietas ar Saksijas šaursliežu dzelzceļiem.

Docents G. Klaustiņš no 27. VI. līdz 5. VII. iepazīnies ārzemēs ar dzelzceļu ekspluatācijas un vispārīgiem dzelzceļu saimnieciski-komerciāliem jautājumiem un ar šo jautājumu pasniegšanu tehniskās augstskolās.

1926. g.

Docents A. Tramdachs dabūjis komandējumu uz ārzemēm 1926. g. pavasarī uz 10 dienām noskaidrot dažus labrātōrijas iekārtošanas jautājumus Saimniecības Padomes uzdevumā.

4. *Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi.*

Māc. spēku zinātniskā darbība ārpus universitātes.

a) *Profesors M. Btmanis.*

„Aktivēto dūņu metode“. L. Ū. rakstos XIII,

„Cēsu pilsētas ūdensvadu un kanalizācijas projekts“. Ekonomists 1924. g. Nr. 6., Nr. 7., Nr. 8.

„Pasaules spēka krājumi“. Ekonomists 1925. g. Nr. 11., Nr. 12/13.

„Ēlektība lauksaimniecībā, mazsaimniecībā un sikrūpniecībā“. Ekonomists 1925. g. Nr. 16/17.

„Starptaut. sanitārinženieņu konference“. Pašvald. Balss 1925. g. Nr. 2/3.

„Cēsu pilsētas ūdensvadu un kanalizācijas projekts“. Latv. inženieņu un techn. kongresa biroja žurn. 1924. g. Nr. 1.

„Īss ziņojums par zinātnisku komandējumu vasarā no 23. VI. 1924. g.“
Lat. inž. un techn. kongresa biroja žurnāls Nr. 1.

„Pilsētu labierīcību ietaišu nozīme un uzdevums“. Latv. inženieņu un techn. kongresa biroja žurn. 1925. g. Nr. 1.

„Latvijas spēku komiteja“. Latv. inženieņu un techn. kongresa biroja žurn. 1926. g. Nr. 1.

„Aktivēto dūņu metode“. Latv. inž. un techn. kongresa biroja žurn. 1926. g. Nr. 6.

b) *Profesors A. Buchholcs,*

„Aērofotogrammetrija“. Ekonomists 1925. g. Nr. 1—5.

Zemēmērické studium v Lotyšsku“. Zemēmērický Věstník, Brno, 1925. Nr. 5.

„Līdzenu vietu aērofotogrammetriskā uzmērīšana“. Mērniecības un Kultūrt. Vēstn. 1925. g. Nr. 5/6.

„Aērofotogrammetrisku plānu revīzija“. Ekonomists 1925. g. Nr. 19.

„Par gaŗumu mērīšanu“. Mērniecības un Kultūrtechn. Vēstn. 1925. g. Nr. Nr. 10—11.

„Aērofotogrammetrická revise map a planů“. Zemēmērický Věstník, Brno 1925. Nr. 10.

„Par aērofotografiju un aērofotogrammetriju“. Techn. Apsk., 1925 g., Nr. 1-2.

„Gaisa uzņēmumu pārvēršana ar Roussilhe aparātu“. Teorētiskie pamati. Teknikas Apskats, 1926. g. Nr. 3.

„Le géomètre en Lettonie“. Journal des Géomètres-Experts Français, Paris 1925.

Referāti un lekcijas:

„Aērofotogrammetrija un aērofotogrammetrija“. Referāts Latv. Būvinžinieņu Biedrībā, Rīgā 1924. g.

„Ueber Aerophotographie und Aerophotogrammetrie“. Referāts Tehniskā Biedrībā, Rīgā 1925. g.

„Fotogrammetrijas kursi lasīti Kara Aviācijas skolā (35 lekc.) un Galvenā Štabā Akadēmiskosursos (12 lekc.).

c) *Profesors E. Jākobijs,*

„Bestimmung der Einzelpfahllasten bei einseitiger Belastung von Gründungsplatten“. D. Bauingenieur 1925.

„Berechnung von Pfahlgründungen“. Jahrbuch der Deutschen Gesellschaft für Bauingenieurwesen 1925.

d) *Prīvātdoc. J. Leimanis.*

„Pārejas no taisnēm liknēs un to veidošana uz jaunbūvējamām dzelzsceļlīnijām“. L. Inž. un Techn. kongresa biroja žurn. 1925. g. Nr. 1.

Glūdas-Liepājas dzelzceļa būves prōjektēšanas darbu izvešanas virsvadība.

e) *Docents P. Pāvulāns.*

„Dzelzs ka māteriāls būvniecībai“. Techn. žurn. Nr. 5.

„Virsuzraudzība par lielākām tiltu būvēm un prōjektiem, kā piem. tilts pār Daugavu Rīgā, pār Lielupi — Jelgavā, pār Ventu — Kuldīgā.

f) *Docents A. Razums.*

Glūdas-Liepājas dzelzceļa būves darbu organizācija un vadība.

g) *Docents A. Siksne.*

„Satiksmes attīstība un ceļu būvniecības izveidošanās“. Techn. žurn. 1926. g. Nr. 3. un 7.

h) *Docents A. Tramdachs.*

„Vēja spiediens uz būvēm“. L. I. u. T. K. b. žurn. 1925. g. Nr. 9/10.

„Stabu beku pamatu aplēse“. L. I. u. T. K. b. žurn. 1925. g. Nr. 1.

„Vācu dzelzsbetona noteikumu kritisks apskats“. Techn. žurnāls 1925. g. Nr. 6/7., 1926. g. Nr. 1.

- „Liets betons“. Rig. Ztg. f. Ind. u. Techn. 1925 Nr. 1. Techniskais žurn. 1925. g. Nr. 10/12.
- „Betona uzpūšana“. Techn. žurn. 1926. g. Nr. 10., 12., Rigasche Zeitschr. f. Handel u. Ind. 1924. Nr. 5.
- Rāmavas kūts griesti statistiski neizdevīgā beku konstrukcijā; prōjekts un virsvadība.
- Valsts saldētava Rīgas eksporta ostā; prōjekts.

i) *Docents E. Veiss.*

- „Prof. Dr. h. c. Vilhelma Ritera dzīves apraksts“. Students 1924/25. g.
- „Jaunas vācu dzelzsbetona normas“. Techn. žurn. 1925. g.
- „Koka piepūle“. Techn. žurn. 1925. g.
- „Patentu lielums“. Techn. žurn. 1925. g.
- „Praktiskā pilsētu būvniecība Latvijā“. Techn. žurn. 1925. g.
- „Celtņi ostās“. Techn. žurn. 1925. g.
- Techniskā žurnāla pastāvīgais līdzstrādnieks.

Referāti un lekcijas:

- Lekciju cikls „Ievads būvmechanikā“ Latv. būvinž. b-bā.
- „Praktiskā pilsētu būvniecība Latvijā“. II. inženieru un tehniķu kongresā.
- „Dzelzsbetona noliktavu būve Rīgas eksporta ostā“. Latvijas Būv-inženieru B-bā.
- „Jaunlaiku taupīgie būvmateriāli“. Latv. Būvinž. B-bā.
- „Vācu 1919. g. augstbūvju normas un 1925. g. dzelzsbetona noteikumi“. Rīgas Architektu B-bā.
- „Heraklīts un citi oikonomiski būvmateriāli“. Rīgas Techniskā B-bā.

Dalību ņem pie sekošiem darbiem:

- Ķemeņu sēravotu iestādes prōjekts.
- Dzelzsbetona noliktava Rīgas eksporta ostā.
- V. Ķuzes šokolades un biskvītu fabrika.
- Pamatskola Jaunciemā.
- 5 dzīvojamās ēkas.

k) *Prvotdocents K. Zaltis.*

- „Saskaitāmās mašīnas „Comtometer“ un „Comptograph“. Ekonomists 1925. g. Nr. Nr. 7—11.
- „Latviešu augums“. Rīgas Ziņās 1925. g. Nr. Nr. 223—225.

5. Īss pārskats par fakultātes bibliotēku.

Fakultātes bibliotēka papildina savus grāmatu un citu vērtīgu izdevumu krājumus, iegādājoties ar fakultātei atvēlētiem līdzekļiem, vai saņemot kā dāvinājumus:

	1924/25. g.	1925/26. g.
Iegādāts par fakultātes līdzekļiem.....	347 sējumi	242 sējumi.
Saņemti kā dāvanas.....	183 „	158 „
„ no bij. Rīgas Pol. Inst. inventāra	4 „	— „
Kopā....	539 sējumi.	400 sējumi.
Kopējais grāmatu skaits gada beigās	3567 sējumi.	3967 sējumi.

Bibliotēka bijusi ikdienas pieietama 2 stundas apmeklētājiem piemērotā laikā. Pieprasījumi pēc grāmatām un žurnāliem ienākuši lielā skaitā un dublikātu trūkuma dēļ bieži nav bijis iespējams visu prasības apmierināt.

	1924/25. g.	1925/26. g.
Apmeklētāju skaits svārstās	10—12	6—28
Vidējais gada skaitlis.....	11	14
Kopējais apmeklētāju skaits.....	382	328
Pēc fakultātem apmeklētāji sadalās:		
Inženierzinātņu fakultātes studenti	325	270
Mēchanikas „ „	28	39
Arhitektūras „ „	14	9
Ķīmijas „ „	7	5
Matēmatikas „ „	5	3
Lauksaimniecības „ „	3	3

6. Inženierzinātņu labratorija.

Labratorijai fakultāte piegriež vislielāko vērību, bet pārvarēt līdzekļu trūkumu viņai līdz šim neizdodas.

Iegādātie instrumenti un mašīnas izmantoti pašu konstruētu papildinājumu un pārveidojumu ceļā pilnā mērā. Dažādi mērīšanas aparāti izveidoti tā, lai tos varētu izlietot nevien labratorijas darbiem, bet arī gatavu darinājumu pārbaudīšanai un sakarīgu jautājumu izpētišanai; šim nolūkam konstruēti, atsevišķiem gadījumiem piemēroti, starpelementi. Vispār labratorija var uzņemties svarīgāku darinājumu (piem. tiltu un noliktavu) pilnīgu pārbaudīšanu uz zinātniskiem āmatiem kā praktiskiem, tā arī teorētiskiem nolūkiem.

Inženierzinātņu fakultātes pētišanas laboratorija turpina izkopt liesinātāju pārbaudes, betona sastādīšanas un kontroles paņēmienus būvviētām, lai panāktu materiālu apzinīgu izlasi vislabākā betona sastādīšanai.

Laboratorija piemērojusi arī ļoti svarīgo un sarežģīto ūdens būvju jautājumu atrisināšanai; šim nolūkam speciāli konstruēta mākslīgas strauzes sile, kurā jau pārbaudīti vairāki ostu izbūvju un upju rēgulējumu projekti; ar šiem izmēģinājumiem izdodas novērst nesaskatītus trūkumus resp. gūt pastiprinājumu teorētiskiem jeb empiriskiem slēdzieniem.

Ievadīta sanitārtehniskās nodaļas izveidošana un sakarīgu jautājumu zinātniska pētišana.

Brīvdabas materiālu mūseija ierīkošanai nav vajadzīgā gruntsgabala.

Jauniegūtā 500^l spiede ar automatisku piepūles maiņas iekārtu pēc viņas uzstādīšanas dos iespēju pārbaudīt un pētīt arī dzelzsceļu materiālu (piem. slīdes, sliežu savienojumus) un tiltu elementus.

Laboratorijas mikroistaba un fōtoistaba dod iespēju aprakstīt un fōto-grafēt materiālu paraugus, sevišķi liesinātājus un betonu.

Ļoti sajūtama rokas darbnīcas nepilnība.

Laboratoriju izmanto bez vecākiem mācības spēkiem arī asistenti savu obligātorisko darbu veikšanai.

7. L. Ū. Ģeodaisijas Institūts.

1924/25. un 1925/26. māc. gados.

1924/25. mācības gada sākumam Ģeodaisijas Institūts ar studentu praktiskiem darbiem nepieciešamākiem instrumentiem bij šobrīd visnepieciešamākos apmēros apgādāts. Instrumentu un līdzekļu iegādāšana zinātniskai darbībai un jaunu mērniecības paņēmienu pētišanai jāturpina. 1925. gada vasarā izvestais Institūta telpu kapitālremonts jūtami atvieglāja studentu praktisko darbu un mācības spēku zinātnisku pētišanas darbu izvešanu Institūta telpās.

Ģeodaisijas Institūta mācības spēku darbība pagājušos divos gados sastāvēja galvenā kārtā no dažādu jaunas un speciālas konstrukcijas instrumentu pētišanas.

Savā zinātniskā darbībā Ģeodaisijas Institūts centās pēc iespējas uzturēt kontaktu ar Latvijas valsts un pašvaldības mērniecības iestādēm, piemēram ar Galvenā Štaba Ģeodaisiski topografisko daļu, Rīgas Pilsētas Valdes Mērniecības nozari u. t. t. Informējot šās iestādes par savu pētišanas darbu rezultātiem, Ģeodaisijas Institūts no savas puses izmantoja

viņu praktiskos piedzīvojumus saviem nolūkiem. Starp citu kopdarbībā ar Aviācijas divizionu izdevās izvest dažus fotogrammetriskus uzņēmumus no gaisa.

1925. gada pavasarī Ģeodaisijas Institūts piedalījās pie Z. M. Mērniecības nodaļas sarīkotās Zemes ierīcības un Mērniecības izstādēs, izstādot lielāku mērniecības instrumentu kolekciju un dažādus aērofotogrammetriskus uzņēmumus, zīmējumus un plānus.

Vēriba piegriezta arī tiešu sakaru nodibināšanai ar ārzemju augstskolu ģeodaisijas institūtiem un līdzīgām iestādēm, ne mazāk arī tādu jau nodibinātu sakaru kopšanai.

Lai nodrošinātu Ģeodaisijas Institūtam iespējamību sekmīgi izpildīt savus pienākumus nākotnē, nepieciešams novērst dažus trūkumus, kam līdz šim nebija vajadzīgie naudas līdzekļi.

8. Studentu praktiskie darbi

zemākā ģeodaisijā 1924/25. un 1925/26. māc. g.

Pie praktiskiem darbiem zemākā ģeodaisijā 1924/25. un 1925/26. māc. gados, kā parasti piedalījās inženierzinātņu, lauksaimniecības, mēchanikas, architektūras un pa daļai arī matemātikas un dabas zinātņu fakultāšu studenti.

Šie praktiskie darbi sastāvēja no kabineta darbiem, kuŗi notika Ģeodaisijas Institūta telpās no oktōbra līdz maija vidum un lauka prakses, kuŗa no maija vidus līdz 20. jūnijam notika Vecāķos. Kā vienu, tā otro darbu apjoms un programma piemēroti attiecīgo fakultāšu resp. nodaļu vajadzībām.

Katru gadu vislielākais dalībnieku skaits, apmēram 80—100, bij no lauksaimniecības fakultātes lauksaimniecības nodaļas. No inženierzinātņu fakultātes piedalījās apmēram 60—70 studentu; no lauksaimniecības fakultātes mežkopības nodaļas bija apmēram 40—60 dalībnieku un no mēchanikas un architektūras fakultātem pa 20—40.

Kabineta darba programma sastādīta tā, lai šinīs darbos studenti varētu pamatīgi praktiski iepazīties ar viņiem vajadzīgo mērniecības instrumentu konstrukciju, lietošanu, pārbaudīšanu un izlabošanu, un arī ar dažādiem rēķināšanas un zīmēšanas darbiem.

Lauka praksē Vecāķos studenti strādāja grupās pa 5—6 cilvēkiem, pie kam viena subasistenta vadībā bija ne vairāk ka divas grupas.

Inženierzinātņu fakultātes studenti bija lauka praksē apmēram 2—3 nedēļas, bet kultūrtechnikas nodaļas studenti apmēram 6 nedēļas.

Abos mācības gados, uz kuriem zīmējās šis pārskats, notika arī mēģinājumi ar uzņemšanu no gaisa. Sevišķi pēdējā 1925/26. māc. gadā lauka praksē šie mēģinājumi izdevās ļoti labi. Ar aviācijas divizona palīdzību izdevās pārklāt visu darba teritoriju ar mērogā 1:8000 iznākušiem vertikāluzņēmumiem bez kādiem izlaidumiem. Uzņemto fotogrāmu pārvēršana varēs notikt tikai rudenī, kad būs pienācis Galvenā Štaba pasūtītais pārvēršamais aparāts. Kopdarbība ar Galveno Štabu nostādīta labi.

Inženierzinātņu fakultāte piegriež lielu vērību tam, lai viņas studenti bez teorētiskām zināšanām studiju laikā iegūtu arī plašāku ieskatu inženieru praksē un iepazītos ar inženieru zinību izlietošanu būvēs, un prasa vasaras prakses absolvēšanai rakstisku pārskatu, kurā nevien jāapraksta nodarbošanās, bet jāsniedz arī savu novērojumu kritika. Ar dzelzsceļu virsvaldes, šoseju un zemes valdes, jūrniecības departamenta, zemkopības ministrijas mērniecības un kultūrtechniskās nodaļu un Rīgas pilsētas valdes kā arī dažu privātuzņēmumu pretimnākšanu, kuri ikgadus universitātei rezervē zināmu vakāņu skaitu studentiem praktizantiem, praksē bija nodarbināti katru gadu ap 100 studentu (1924. g. — 91, 1925. g. — 104, 1926. g. vasarā 101).

Kursa ilustrēšanai 1924/25. mācības gadā izdarītas 15, 1925/26. mācības gada 9 ekskursijas ar studentiem visvairāk Rīgā un apkārtnē, gan uz pastāvošiem darinājumiem, gan uz darbā esošiem. Dalību ekskursijās ņēma 52 līdz 3 studentiem, vidēji 25 studenti.

C. Mēchanikas fakultāte.

1. Fakultātes mācības spēku sastāvs.

1924. gads.

Septembris. Profesoriem P. Denferam un G. Nolteinam piešķir inženiera goda doktora gradu.

Professoram Denferam pāriet 25 gadi darbībai pie augstskolas.

Inženieri N. Vāveri ievēl par asistentu pie elektrotehnikas katedras.

Inženieri A. Delvigu ievēl par jaunāko asistentu pie rotācijas mašīnu katedras.

Novembris. Vecāko asistentu O. Mitenbergu ievēl par privātdocentu pie ceļmašīnu katedras.

Studentu J. Osi ievēl par subasistentu pie kuģubūvniecības katedras. Asistentu N. Rozenaueru ievēl par vecāko asistentu.

1925. gads.

Maijs. Vecāko asistentu N. Rozenaueru ievēl par privātdocentu.

Jaunāko asistentu H. Pestmali ievēl par jaunāko ārštata asistentu pie tehniskās mēchanikas katedras.

Septembris. Inženieri J. Asaru ievēl par privātdocentu rādiotehnikā.

Oktōbris. Profesoram Dr. ing. h. c. G. Nolteinam fakultāte uzdod lasīt līdzšinējos priekšmetus, lokomōtīves kā ārštata profesoram.

1926. gads.

Jānvāris. Miris profesors tekstilrūpniecībā J. Pšenicins.

Maijs. Ārštata profesors Dr. ing. h. c. G. Nolteins izstājās no mēchanikas fakultātes mācības spēku sastāva.

Jūnijs. Subasistents pie tehnoloģijas katedras O. Luchss izstājās no mēchanikas fakultātes mācības spēku sastāva.

Ievēl studentu N. Reinfeldu par subasistentu pie tehnoloģijas katedras.

2. Mācības gaita.

Mācības gaitas raksturojums mēchanikas fakultātē attēlots Latvijas Ūniversitātes piecgadu darbības pārskatā. Ievērojamas pārmaiņas pēdējos divos gados nav notikušas.

Laikā no 1924. g. 1. jūlija līdz 1926. g. 1. jūlijam izstrādāti sekoši diplōmprojekti:

1. Dzirnavu prōjekts, 2. Eksporta koku zāģētavas prōjekts, 3. Papīra fabrika ar cellulōzas nodaļu un koka maltuvi, 4. Valmieras tvaika piennīcas prōjekts, 5. Rīgas ēlekriskās spēka stacijas prōjekts, 6. Papes fabrika brūnai un baltai papei un brūnam iesaiņošanas papīram, 7. Doles hidroēlekriskās spēka stacijas tvaika rezerves prōjekts, 8. Rīgas kaļa slimnīcas apkurināšanas un spēka stacijas prōjekts, 9. Preču lokomōtīves prōjekts, 10. Rīgas ūdensapgādāšanas stacijas izbūves prōjekts nākamiem 20 gadiem, 11. Bloka stacija ēlekriskai apgaismošanai, liftiem u. t. t. 1500 KW maksimālai jaudai, 12. Liepājas ūdensapgādāšanas stacija, 13. Valču tvaika dzirnavas 30[±] rudzu pārmaļšanai 22 stundās, 14. Lauksaimniecības mašīnu fabrikas prōjekts, 15. Jelgavas spēka stacijas prōjekts.

3. *Mācības spēku komandējumi.*

Profesors N. Šimanis. Atradās zinātniskā ārzemju komandējumā 1925. g. vasarā — Vācijā.

Asistents J. Āboliņš — 1925. g. vasarā zinātniskā komandējumā Vācijā un Čehoslovāķijā iepazīšanās dēļ ar metallografiju fabrikās un pētījumu laborātorijās.

4. *Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi; mācības spēku zinātniskā darbība ārpus universitātes.*

Profesors Č. Klarks, Kaŗa Ministrijas un Jūrniecības Departamenta komandēts uz Franciju un Skotiju sakarā ar kaŗa kuŗu pasūtīšanu un ledlauŗa „Kriŗjānis Valdemars” pieņemšanu. — Rĩgas Birŗas Komitejas vārdā piedalĩjas refulera pieņemšanā Œtokolmā priekŗ Latvĩjas; kā Birŗas Komitejas priekŗstāvis jēma dalĩbu Œtokolmas Œķĩrēju tiesā. Zinātniskā darbība pie ledlauŗa „Kriŗjānis Valdemars” projektēšanas, kuŗa galvenās aplēses par bũvēšanas laiku prof. Klarka iesniegtas tehniskai komisijai un angļu kuŗbũvētavai un pēc kuŗām prõjeks realizēts. Apstrādāti daŗādi kuŗbũvniecĩbas jautājumi Kaŗa Ministrijas Muitas Departamentam, Zemkopĩbas Ministrijai un Rĩgas Pilsētas Tvaikoŗu Satiksmes Pārvaldei.

Profesors J. Pŗeņicins — noturējis 12 pũbiskas lekcĩjas par tematu: „Linu iepriekŗšējā apstrādāšana, vērpsana un balināšana”.

Profesors N. Šimanis. Piedalās 1925. g. rudenĩ Jūrniecĩbas Departamenta uzdevumā ledlauŗa „Kriŗjānis Valdemars” pieņemšanas izmēģināšanā Anglijā.

Nolasĩjis vairākus referātus Rĩgas Techniskā Biedribā par daŗādiem tehniskiem jautājumiem (tvaika maŗinās, par Fletnera rotõru un stũri un citiem).

Profesors A. Vĩtols. Acta Universitatis pũblicēti: 1. Quelques remarques sur l'infiltration des eaux superficielles, 2. Calcul cinématique des canaux de flottage. Pēdējais darbs iesniegts Bāzeles spēka un kuŗniecĩbas kongresam, kas notiks 1926. g. rudenĩ.

Docents O. Hābermanis. Nodarbojies ārpus universitātes par Rĩgas Pilsētas Uzņēmumu Nodaļas tehniskās komisĩjas pastāvĩgo locekli; par ekspertu Rĩgas un Jelgavas pilsētas ēlektrĩbas centrāles paplaŗināšanas jautājumos.

Docents V. Vencelides publicējis zinātnisku darbu „Motorplūge“ (Automobil) — Technisches Handbuch, II. izd. 1925. g. I. nodaļā.

Asistents J. Āboliņš. 1924/25. m. g. darbojies par skolotāju vispārējā mehāniskā tehnoloģijā Valsts Rīgas Technikumā un Rīgas Pilsētas Amatnieku skolā.

1925/26. m. g. — par skolotāju tanī pašā priekšmetā Rīgas Pilsētas Amatnieku Skolā.

5. *Fakultātes patīga iestādes un viņu darbība.*

a) *Bibliotēka.*

Visu fakultātes nozaļu bibliotēku papildināšanai iegūti tehniski žurnāli un grāmatas sekošā skaitā:

1924/25. m. g. izrakstīti 36 žurnāli un iegūtas 129 grāmatas.

1925/26. m. g. līdz 1. aprīlim 1926. g. izrakstīti 37 žurnāli un laikraksti un iegūtas 177 grāmatas. Bez tam saņemti dāvinājumi: no prof. Dr. ing. h. c. G. Nolteina 13 grāmatas par lokomotīvēm; no docenta E. Cizareviča — 1 grāmata; no Doles Spēka Stacijas biroja — Doles spēka stacijas projekts.

b) *Technoloģiskais mūsejs.*

1924/25. un 1925/26. māc. gados papildinājumu budžeta kārtībā nav bijis. 1925/26. m. g. saņemts dāvinājums no Kāna k-ga — 3 bronzas metallografiski kodināti paraugi ar struktūru fotogrāfijām, kā arī elektrisko sametinājumu paraugi no firmas „Olsgard un Hall“. No firmas „Hugo Greffenius A. G.“ saņemti 3 plakansieti.

c) *Technoloģiskā laboratorija.*

Mācības līdzekļi papildināti 1924/25. m. g. ar aparātiem miltu un maizes pētīšanai, šķiedru vielu žāvēšanas un mitruma noteikšanas, kā arī audumu dilšanas aparātiem, speciāliem svāriem (īpatn. sv.) mikroskopu un sīkiem piederumiem — pavisam — 17 inv. Nr. Nr. 1925/26. māc. g. — iekārta papildināta vēl ar 2 mikroskopiem un 1 autoklavu.

1924/25. m. g. tehnoloģiskos pētījumos strādāja 23 studenti;

1925/26. m. g. — 21 students.

d) *Materiālu pārbaudīšanas laboratorija.*

Laboratorijas iekārta papildināta 1924/25. m. g. ar sīkākiem mērošanas instrumentiem un darba rīkiem un 1 aparātu cēmenta ūdens caurlaizamības noteikšanai.

1925/26. m. g. — iegādāta ēlektriska kausējama cauruļkrāsns, paraugu iedalāmā mašina, 2 analitiski svāri, 50 ton. betona spiede un kontroles spēka mēri 50 un 300 tonu.

Materiālu pārbaudīšanas laborātorijā strādāja: 1924/25. m. g. 81 studenti; 1925/26. m. g. — 83 studenti.

e) *Fotografiskā laborātorija.*

Laborātorijā pagatavots Ūniversitātes dažādām fakultātēm par 1924/25 un 1925/26. māc. gadiem pavisam apm.: 3700 negatīvi; 3850 diapozitīvi un 1700 fotogrāfijas un palielinājumi.

f) *Mēchaniskā darbnīca.*

Darbnīcas mašīnu iekārtā 1924/25. m. g. nekādu papildinājumu nav iegādāts, tikai dažādi precīzijas mērojamie instrumenti un nepieciešamie darba rīki — pavisam 29 inv. Nr. Nr.

1925/26. m. g. — iekārta papildināta tālāk ar mērojamiem instrumentiem un darba rīkiem, kā arī iegādāta 1 autogēnas sametināšanas iekārta; inventārs pieaudzis par 33 Nr. Nr.

g) *Ēlektrotehnikas laborātorija.*

1924/25. m. g.

Laborātorijai ievēl palīgspēkus: 1 asistentu un 2 laborantus.

Laborātorijas iekārta papildināta ar sekošiem jauniegādājumiem: līdzstrāvas virknes ierosmes dzinējs, līdzstrāvas compound dinamo, trijfašu mōtōrs. Savā darbnīcā izgatavoti — virpuļstrāvas bremze un rēgulējama vienfasīga indukcijas spole. Pa daļai izbūvēts vadu tīkls un pielikti galvenie sienas slēdži. Iegādātas dažādas mēramās un rēgulējamās pretestības, strāvmaiņi un mēramie instrumenti, bez tam dažādi sīki laborātorijas piederumi.

Dāvinājumi: kolekcija ar kābeļu paraugiem no Zviedrijas fabrikas „Zieverts Kabelwerke Syndyberg“, kābeļu paraugi no firmas „Müller un Biedri“ — Rīgā, akumulātōru elementi no Vainovska akumulātōru darbnīcas — Rīgā.

Studentu skaits:

Mērišanas laborātorijā — 23 studenti,

Mašīnu pētīšanas laborātorijā — 26 studenti,

Laborātorijā mēchanīkiem un tehnologiēm — 43 studenti.

1925/26. m. g.

Ar tekošo mācības gadu elektrotehniskai nozarei nāk klāt priekšlasījumi un laboratorijas mēģinājumi vājstrāvā (bezdrāts teknikā, tēlegrafijā un tālrunijā), kuŗus lasa un vada privātdocents J. Asars. Aiz laboratorijas trūkuma universitatē, laboratorijas mēģinājumi rādiotehnikā nelielā apmērā tika noturēti 1 Rīgas rādiostacijā.

Jaunie gādājumi:

1. Galvenais sadalāmais dēlis ar visiem mēramiem instrumentiem un slēdžiem no firmas Voigt & Haeffner, Frankfurt a/Main. 2. Akumulātoru baterijas no akumulātoru akciju sabiedrības Berlīnē: 120 volt, 324 Ah. un 30 volt, 324 Ah. 3. Augstsprieguma pētīšanas laboratorijas nodibināšanai — 2 transformātori 50 un 100 kilo-volt no firmas Koch & Sterzel, Drezdenē. 4. Indukcijas rēgulātors ar piebūvētu ventilātoru. 5. Trijfašu rēgulējams transformātors spriegumiem no 2—380 volti, rēgulējams pakāpēs pa 2 voltiem. 6. Vienenkura pārveidotājs ar compound tinumu trīs un sešfasīgai strāvai ar diviem palīga gredzeniem oscilografa pieslēgšanai. 7. Slogošanas reostats trijfašu strāvai. 8. Mēramie instrumenti. 9. Dažādi sikāki priekšmeti laboratorijas vajadzībām.

Dāvinājumi:

Augstsprieguma aizsarga aparāts „Glimmschutz“ 6000 voltiem no firmas Dr. Paul Meyer Akc. Sab., Berlīne. No tās pašas firmas 4 dažādu sistēmu elektrības skaitītāji.

1 strāvas ierobežotājs no firmas N. Jacobsen — Oslo.

Kolekcijas ar materiālu paraugiem saņemtas no firmām Hackethal — Hannover; Jaroslaws Erste Glimmerwaarenfabrik — Berlin. Rādiotehnikas piederumi no firmām: J. Gulbis un B-dri — Rīgā, Inž. Zaueršteina — Rīgā; Société Française Radio-Electrique.

Studentu skaits:

Mērišanas laboratorijā — 16 studenti,
Mašīnu pētīšanas laboratorijā — 38 studenti,
Laboratorijā mēchaniķiem un tehnologiem — 32 studenti,
Vājstrāvas laboratorijā — 35 studenti.

h) Benzīnmotōru un automōbiļu laboratorija.

Ierobežotie krēditi neatļāva plašāku laboratorijas izveidošanu; iegādāti tikai daži nepieciešamie palīgaparāti.

Par vērtīgu dāvinājumu atzīmējams caur firmu „Olsgard u. Hall“ Zviedrijas firmas „Skandia — Werke“ dāvinātais 5 zirgu spēku naftas dzinējs. Divi veci dāvināti defektīvi benzīnmotōri pašu spēkiem savesti kārtībā, papildinot tos ar pašizgatavotām jaunām daļām. Tādā kārtā bija iespējams izdarīt ne tikai vien vajadzīgos praktiskos darbus laborātorijā, bet arī dažus zinātniskus pētījumus.

Laborātorijā strādāja: 1924/25. gadā 18 studenti,

1925/26. „ 14 „

i) Kabineti.

Mašīnbūvniecības kabinetiem pēdējos divos gados iegādāti daži aparāti tvaika mašīnu un tvaika katlu un kurtuvju pētīšanai. Kā dāvinājumi atzīmējami: Latvijas Piensaimniecības Centrālās Savienības dāvinātais 1 klases vagona modelis; firmas „Allgemeine Elektrizitäts-Gesellschaft“ dāvinātās tvaika turbīnes rata modelis; firmas Escher, Wyss & C-ie. — tvaika turbīnu vadrata un skrejrata daļas.

k) Materiālu izmēģināšanas stacija.

Stacijas darbība ar katru gadu palielinājusies un laikā no I/VII. 1924. g. līdz I/IV. 1925. g. padarīti 242 darbi par Ls 8196,30; no I/IV. 1925. g. līdz I/IV. 1926. g. padarīti 426 darbi par Ls 15528,35.

Technoloģijas nozares laborātorijas darbnīcā un stacijā darbojušies: 3 profesori, 2 asistenti, 1 palīgasistents, 2 vecākie tehniķi, 1 — 1 šķiras laborants, 2 — II šķiras laboranti, 1 mēchanika palīgs, 1 mēchan. mācekļis un 1 apkalpotājs.

l) Elektriskās pārbaudes un graduēšanas laborātorija.

Liels pieprasījumu skaits pēc elektriska rakstura pārbaudījumiem, kādi ienāca mēchanikas fakultātes materiālu izmēģināšanas stacijā no valsts, komūnālām un privātam rūpniecības iestādēm, bija par iemeslu atsevišķas iestādes dibināšanai tādu pieprasījumu apmierināšanai. 1926. g. maija mēnesī sāka darboties „Elektriskās pārbaudes un graduēšanas laborātorija“ kā patstāvīga iestāde uz īpašas instrukcijas pamata, kuŗa apstiprināta Ūniversitātes Padomē, un ved ar Latv. Ūniversitātes Saimniecības Padomi no fakultātes šķirtu norēķināšanos.

Izmēģinājumus izdara elektrotehnikas katedras mācības spēki. Savā pirmā pastāvēšanas laikā, 1926. g. jūnija mēnesī, izdarīti 5 lielāki izmēģinājumi, no kuriem 4 valsts iestādēm un 1 — privātiestādei.

m) Praktiski darbi ārpus universitātes un ekskursijas.

Laboratoriju trūkuma dēļ universitātē daži praktiski darbi izdarīti ārpus universitātes. Tvaika mašīnu un tvaika katlu izmēģināšana ar studentiem izdarīta pa lielāki daļai Rīgas Pilsētas elektrības centrālē, Volfšmita fabrikā un citās. Praktiskie darbi rādiotehnikā — Rīgas 1 rādiostacijā.

Ekskursijas izdarītas divos gados — 50, visas Latvijā, ievērojamākos rūpniecības uzņēmumos un tehniskās iestādēs.

n) Mēchanikas fakultātes Studentu Biedrības darbība.

Pie mēchanikas fakultātes pastāvošā „Studentu mēchaniku Savienība“ no 1925. g. novembra pārdēvēta par „Mēchanikas fakultātes Studentu Biedrību“. Pēc viņas darbības pārskata no 1. februāra 1925. g. līdz 1. februārim 1926. g. nolasīts viens referāts, sarikots viens izrikojums; iegādāts grāmatas, žurnāli un laikraksti par Ls 374,89 un rādio-aparāts par Ls 27. — Biedru skaits — 58; goda biedru skaits — 3.

D. Ķīmijas fakultāte.

1. Vispārējās ziņas.

1924/25. māc. gada dekāns doc. J. Auškāpis,
sēkrētārs doc. J. Maizīte.

1925/26. māc. gada dekāns doc. J. Auškāpis,
sēkrētārs doc. J. Maizīte.

1924/25. māc. gada atstāts pie fizikālās ķīmijas katedras sagatavošanai zinātniskam darbam inž. ķīm. M. Straumanis.

1925/26. māc. gada atstāts pie fizikālās ķīmijas katedras sagatavošanai zinātniskam darbam inž. ķīm. M. Straumanis un inž. ķīm. R. Linis pie organiskās ķīmijas katedras. Amerikas Prinstona universitātē stipendiāts M. Bruža.

2. Mācības spēku sastāvs.

Sastāvs	1924/25. g.	1925/26. g.	Piezīmes
Blāchers, Kārlis	prof.	prof.	1925. g. 28. IX. piešķirts Dr. techn. chem. h. c.
Centneršvērs, Mečislavs	prof.	prof.	
Fišers, Valdemars	prof.	prof.	
Popovs, Boris	prof.	prof.	
Svirlovskis, Edvards	prof.	prof.	
Zariņš, Edvards	prof.	prof.	
Auškāpis, Jūlijs	vec. doc.	vec. doc.	
Dišlēris, Ernests	vec. doc.	vec. doc.	
Janēks, Aleksandrs	vec. doc.	vec. doc.	
Kupcis, Jānis	vec. doc.	vec. doc.	
Liepiņš, Aleksandrs	vec. doc.	vec. doc.	
Lindemanis, Edvards	vec. doc.	vec. doc.	
Lucs, Oskars	vec. doc.	vec. doc.	
Maizīte, Jānis	vec. doc.	vec. doc.	
Primānis, Mārtiņš	vec. doc.	vec. doc.	
Rozenšteins, Eižens	docents	docents	
Petrikalns, Alfreds	prīvātdocents no 1. I. 1925. g. docents	docents	
Kešāns, Augusts	vec. asist.	vec. asist.	No 13. I. 1926. g. prīvātdocents
Iegrīve, Edvins	vec. asist.	vec. asist.	
Kalniņš, Pauls	vec. asist.	vec. asist.	
Krustiņsons, Jānis	vec. asist.	vec. asist.	
Lejiņš, Teodors	vec. asist.	vec. asist.	
Neimanis, Kārlis	vec. asist.	atvaļināts	Atvaļināts no 15. X. 1925. g.
Nuks, Pauls	vec. asist.	vec. asist.	
Šteinbachs, Nikolājs	vec. asist.	vec. asist.	
Štāls, Valdemars	vec. asist.	vec. asist.	
Strenks, Kārlis	vec. asist.	vec. asist.	
Vanags, Gustavs	vec. asist.	vec. asist.	

Sastāvs	1924/25. g.	1925/26. g.	Piezīmes
Gutmanis, Margēris	asistents, no 1. XII. 1924. g. vec. asist.	vec. asist.	
Brammanis, Jānis	jaun. asist.	asistents	No 1. VI. 1925. g.
Kvelberģe, Irma	asist.	asistents	
Misiņš, Jānis.	asist.	asistents	
Šiliņš, Alfreds	asist.	asistents	
Zeberģe, Katrīne	jaun. asist., no 1. X. 1924. g. asist.	asistents	
Ieviņš, Alfreds	jaun. asist.	jaun. asist.	
Šmits, Arvids	jaun. asist. no 1. IX. 1924. g.	jaun. asist.	
Veidemanis, Arvids	jaun. asist.	jaun. asist.	
Jirģensons, Oskars	jaun. asist. no 15. X. 1925. g.	jaun. asist.	

3. Mācības gaita.

a) Teorētiskie kursi.

1. Neorganiskā ķīmija. Lasīja šādus kursus:
 - a) ķīmiķiem un farmaceuģiem 6 st. I. sēm., 4 st. II. sēm. prof. M. Centneršvērs,
 - b) dabaszinātniekiem un lauksaimniekiem 5 st. I. sēm. doc. A. Liepiņš,
 - c) mediķiem un veter. mediķiem 4 st. I. sēm. doc. O. Lucs,
 - d) architekģiem, inģenieriem, meħaniķiem, tautsaimniekiem 4 st. I. sēm. doc. A. Janēks.
2. Analītiskā ķīmija. Lasīja šādus kursus:
 - a) ķīmiķiem un farmaceuģiem 2 st. I. un II. sēm. prof. V. M. Fiģers,
 - b) lauksaimniekiem 2 st. II. sēm. doc. O. Lucs,
 - c) ievads mikroķīmijas analisē prīvātdoc. A. Ķeģšāns 1925/26. gadā II. sēm. 1 st.
3. Organiskā ķīmija. Lasīja šādus kursus:
 - a) ķīmiķiem un farmaceuģiem 6 st. I. sēm., 4 st. II. sēm. prof. V. Fiģers,
 - b) dabaszinātniekiem un lauksaimniekiem 4 st. II. sēm. doc. Liepiņš,
 - c) mediķiem un veter. mediķiem 4 st. II. sēm. doc. O. Lucs,
 - d) tautsaimniekiem un kultūrtechn. 2 st. II. sēm. doc. A. Liepiņš.

4. Fizikālā un ēlektroķīmija. Pamata kursu lasīja prof. M. Centneršvērs 2 st. I. sēm., 4 st. II. sēm.
Kā atsevišķas fizikālās ķīmijas nodaļas lasīja:
 - a) dispersoidoloģiju 1924/25. māc. gadā 2 st. I. un II. sēm., 1925/26. māc. gadā 4 st. II. sēm. doc. A. Janēks, kurss obligātōrisks ķīmīķiem (progr. B, C) farmaceuīem, medīķiem un veter. medīķiem,
 - b) fōtoķīmiju 1924/25. māc. gadā 2 st. I. un II. sēm., 1925/26. māc. gadā 4 st. I. sēm. doc. A. Petrikalns. No 1926/26. māc. gada kurss obligātōrisks progr. B klausītājiem,
 - c) rādioloģiju un māterijas uzbūvi 1924/25. māc. gada 2 st. I. un II. sēm. 1925/26. māc. gada 4 st. I. sēm. doc. A. Petrikalns. Kurss obligātōrisks progr. B klausītājiem,
 - d) termokīmiju 1925/26. māc. gadā 2 st. I. sēm. doc. A. Petrikalns. Kurss obligātōrisks progr. B klausītājiem,
5. Minerāloģija un kristallografija. Pamata kursu 4 st. I. un II. sēm. lasīja prof. B. Popovs. Bez tam prof. Popovs nolasīja speciālus kursus:
 - a) ievads kristallografijas praktikumā 2 st. I. sēm.,
 - b) ievads petrografijā 2 st. II. sēm.Līdz 1925/26. māc. gada pie šās katedras lasīja arī vispārēju ģeoloģiju 2 st. I. un II. sēm. prof. B. Popovs. Ar ģeoloģijas katedras nodibināšanu Matēmatikas un dabaszinātņu fakultātē prof. B. Popovs lasa sākot ar 1925/26. māc. gadu ģeoloģiju ķīmīķiem un veter. medīķiem 2 st. I. un II. sēm.
6. Vispārējā ķīmijas tehnoloģija. Lasīti šādi kursi:
 - a) ķīmiskās rūpniecības tehniskie un oikonomiskie pamati 4 st. I. sēm. un 2 st. II. sēm. prof. K. Blāchers,
 - b) siltuma un ūdens tehnoloģija 4 st. II. sēm. doc. M. Prīmanis,
 - c) ievads ķīmijas tehnoloģijā 2 st. I. un II. sēm. doc. J. Auškāpis.
7. Ķīmijas pamatvielu tehnoloģiju lasīja doc. M. Prīmanis 4 st. I. sēm. 2 st. II. sēm.
8. Silikatu tehnoloģiju lasīja doc. E. Rozenšteins 2 st. I. un II. sēm.
9. Ēlektroķīmijas tehnoloģiju lasīja doc. E. Dišlēris 4 st. II. sēm.
10. Kurināmo vielu tehnoloģiju lasīja prof. K. Blāchers 2 st. I. sēm. un 4 st. II. sēm.
11. Tāuku un eļļu tehnoloģiju lasīja doc. E. Lindēmanis 4 st. I. un 2 st. II. sēm.

12. Lauksaimniecības tehnoloģiju lasīja doc. E. Lindemanis 2 st. I. sēm. 4 st. II. sēm.
13. Ķīmisko šķiedrvielu un ādas tehnoloģiju lasīja doc. J. Auškāpis 2 st. I un 4 st. II. sēm.
14. Krāsvielu tehnoloģiju lasīja doc. J. Auškāpis 2 st. I. sēm.
15. Metallurģiju ķīmiķiem 2 st. II. sēm. un metallurģiju mehaņiķiem 2 st. I. sēm. lasīja doc. Dišlēris.
16. Farmakoķīmijas tehnoloģiju farmaceuģiem lasīja doc. E. Lindemanis 2 st. I. sēm.
17. Preču zinātni tautsaimniekiem 4 st. I. un II. sēm. lasīja doc. E. Rozenšteins.
18. Farmācijas ķīmijas kursu 4 st. I. un II. sēm. lasīja prof. E. Zariņš; farmac. ķīmiju mediķiem un veter. mediķiem 2 st. II. sēm. lasīja doc. J. Maizīte.
19. Farmakognōsiju lasīja prof. E. Svirlovskis 4 st. I. un II. sēm. farmaceuģiem un 2 st. I. sēm. mediķiem un veter. mediķiem.
20. Uzturas un baudu vielu ķīmiju 4 st. I. un II. sēm. lasīja prof. E. Zariņš.
21. Ievadu praktiskajā farmacijā 2 st. I. sēm. lasīja doc. J. Maizīte.
22. Ārstniecības vielu pagatavošanu 2 st. I. un II. sēm. lasīja doc. J. Kupcis.
23. Ārstniecības vielu izmeklēšanu 2 st. I. sēm. lasīja doc. J. Maizīte.
24. Receptūru lasīja doc. J. Maizīte 1 st. II. sēm. farmaceuģiem un 2 st. I. sēm. mediķiem un veter. mediķiem.
25. Klīniskās ķīmiskās un mikroskopiskās analīses 2 st. II. sēm. lasīja doc. J. Kupcis.
26. Tiesas ķīmiju 2 st. I. sēm. lasīja doc. J. Kupcis.
27. Farmācijas vēsturi 1 st. II. sēm. lasīja doc. J. Maizīte.
28. Mikroskopiju 1 st. I. sēm. lasīja prof. E. Svirlovskis.
29. Augstākās matemātikas pielietošanu dabaszinātnēs lasīja docents A. Petrikalns 1925/26. māc. gada 2 st. I. sēm. Kurss obligātōrisks progr. B klausītājiem.
30. Ievadu ēlektrotehnikā 4 st. I. sēm. lasīja doc. E. Dišlēris.
31. Ķīmijas vēsturi 2 st. II. sēm. lasīja doc. A. Janēks.

b) Sēmināri un fabriku prōjektēšana.

Sēmināri pastāv pie šādiem priekšmetiem:

1. Neorganiskās ķīmijas 2 st. vienu sēm. vada asist. K. Štrenks.
2. Fisikālās " 2 " " " " " J. Krustiņsons.
3. Analītiskās " 1 " " " " " prof. Fišers, asistenti Nuks, Kešāns.

4. Neorganiskās ķīmijas dabaszinātniekiem un lauksaimniekiem 4 st. I. sēm. vada doc. A. Liepiņš.
5. Neorganiskās ķīmijas mediķiem un veter. mediķiem 1 st. I. sēm. vada doc. Lucs, asist. Vanags, Štāls, Brammanis.
6. Organiskās ķīmijas dabaszinātniekiem un lauksaimniekiem 1 st. I. sēm. vada doc. A. Liepiņš.
7. Organiskās ķīmijas mediķiem un veter. mediķiem 1 st. II. sēm. vada doc. Lucs un asist. Vanags un Štāls.
8. Termoķīmijā 2 st. II. sēm. vada doc. A. Petrikalns.
9. Augst. matēm. pielietošanā dabaszinātnēm 2 st. I. sēm. vada doc. A. Petrikalns.
10. Dispersoidoloģijā 2 st. I. sēm. vada doc. A. Janēks.
11. Farmakoķīm. tehnoloģ. 2 st. II. sēm. vada doc. E. Lindemanis.
12. Farmakognōsijā 1 st. II. sēm. vada prof. E. Svirlovskis.
13. Praktiskā farmacijā 1 st. I. un II. sēm. vada doc. J. Maizīte.
14. Ārstniecības vielu pagatavošanā 1 st. I. un II. sēm. vada doc. Kupcis.
15. Klīniskās, ķīmiskās un mikroskop. analīsēs 1 st. II. sēm. vada doc. Kupcis.
16. Tiesas ķīmijā 1 st. I. sēm. vada doc. J. Kupcis.

Fabriku prōjektēšana pastāv pie visiem tehnoloģijas priekšmetiem, pie kam ir izstrādāts viens diplōma prōjekts doc. E. Lindemaņa vadībā un gada prōjekti:

prof. K. Blāchera	vadībā	8	fabriku	prōjekti
doc. J. Auškāpja	"	6	"	"
" E. Dišlēra	"	7	"	"
" E. Lindemaņa	"	8	"	"
" M. Prīmaņa	"	5	"	"
" E. Rozenšteina	"	4	"	"

Par ķīmijas literātūru nolasīti 30 referāti.

4. Mācības spēku komandējumi.

Zinātniskos komandējumos bija ārzemēs:

Prof. K. Blāchers 1925. un 1926. g.

Doc. M. Prīmanis 1925. g. Anglijā.

Doc. O. Lucs 1925. g. ārzemēs.

Doc. E. Dišlēris 1925. g. Vācijā, Čehoslovāķijā un Polijā.

Doc. J. Maizīte 1925. g. Somijā un Briselē, 1926. g. Lietuvā.

Asist. E. Iegrīve 1925. g. Austrijā un Vācijā.

Asist. K. Štrenks 1925. g. Vācijā.

**5. Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi un grāmatas;
zinātniski referāti un publiskas lekcijas.**

Prof. K. Blachers,

Das Wasser in der Dampf- und Wärmetechnik. „Ein Lehrbuch für Theorie und Praxis“, Verlag O. Spamer, Leipzig 1925.

Die „pädagogische Systematisierung der feuerungstechnischen Einrichtungen“. Feuerungstechnik, XIII., burtn. 11.

Die „rationelle analytische Klassifizierung der Brennstoffe“. Acta Universitatis Latviensis IX. Feuerungstechnik XIII., burtn. 7—12. un G. Jirģensons. „Brennstoffanalytische Untersuchungen. Die Bestimmung des Wässergehaltes der Steinkohle für praktische Zwecke“. Chemiker-Zeitung 1924, Nr. 65.

„Zur Frage der Bestimmung des Vertorfungsgrades“. Acta Univers. Latviensis X.

„Brennstoffkaufvertrag, Durchschnittsprobe und Analyse“. Rigaer Zeitschr. für Handel und Industrie, 1925. Nr. 9.

„Zur Bestimmung des Vertorfungsgrades der Moorsubstanz“. Brennstoff-Chemie 1925, Heft 4—6.

„Die Dampfkesselfeuerungen und ihre praktische und prinzipielle Systematisierung“. Rig. Ztschr. für Handel u. Industrie 1925, Nr. 6.

„Die Dezimaltropfflasche als technischer Titrierapparat“. Chem. Ztg. 1925 Nr. 126.

Элементы топочной техники и тепло-парового хозяйства. Pēc 1925. g. jānvārī inženieriem Rēvelē nolasītā kursa — atrodas drukā.

„Der Kreislauf der Kesselspeise- und Kühlwasser im modernen Betriebe“. Rig. Zeitschr. für Handel und Industrie, 1925 Nr. 11.

„Das Wasser in der Dampf- und Wärmetechnik“. Feuerungstechnik XIV. Nr. 13.

Das Okkulte von der Naturwissenschaft aus betrachtet. Verlag Baum, Pfullingen, Wiener parapsychische Bibliothek Nr. 6.

Materialisation und Schöpfungsproblem. Psychische Studien 1924, Heft 6. Ein unbezweifelbares Apportphänomen. Zeitschr. für Parapsychologie 1926, Nr. 3.

Referāti un lekcijas:

Курс по топочной технике и по паровому хозяйству, nolasīts 1925. g. jānvārī Rēvelē.

Der Kreislauf der Kesselspeise- und Kühlwasser im modernen Betriebe — 1925. g. 17. II. Rēvelē tehniskā biedribā.

Reiseindrücke aus Schweden technischen und allgemeinkultureller Natur — turpat, oktōbri 1925. g.

Die Vorwärmung der Verbrennungsluft als feuerungstechnische Fortschritte und der Ljungström-Vorwärmer 1926. g. 4. V. — turpat.

Ueber die Ausgestaltung der chemischen Technologie und ihre pädagogische und philosophische Vertiefung. 1925. g. rudenī ķīm. fak.

Vom Okkultismus zur Parapsychologie — 1925. g. martā Tērbatā.

Spiritismus oder Animismus? Rīgā.

Prof. M. Centneršvārs

un B. Bruža. „The velocity of decomposition of solid matter. I. Velocity of decomposition of Magnesium carbonate“. — Acta univers. Latviens. 11, 271—288; Ztschr. f. physik. Chemie 115, 365—376 (1924).

G. Falks un A. Averbuchs. Ueber die Dissoziation des Bleikarbonats. Acta univers. Latviens. 11. 289—339; Zeitschr. f. physik. Chemie 115, 29—53 (1924)

un K. Štrenks. Darstellung und Eigenschaften des Schwefelfluorürs. II. Berichte d. deutsch. chem. Gesellsch. 58, 914—918 (1925)

un B. Bruža. The thermal decomposition of Silver carbonate. Journal Physical Chemistry 29, 733—737 (1925)

un M. Straumanis. Uebt Radiumstrahlung einen Einfluss auf das Potential der Wasserstoffelektrode. Zeitschrift für physik. Chemie. 118, 240—250 (1925)

un M. Straumanis. Die katalytischen Erscheinungen bei der Auflösung des Zinks in Säuren. Zeitschrift für physik. Chemie 118, 415—437 (1925),

un M. Straumanis. Die Ueberspannungen des Wasserstoffs an fein verteilten Metallen und ihr Zusammenhang mit der katalytischen Wirkung der Metalle auf die Auflösung des Zinks. Zeitschrift für physik. Chemie. 118, 438—446 (1925)

un B. Bruža. Zerfallungsgeschwindigkeit fester Stoffe II. Geschwindigkeit der Dissoziation des Cadmiumkarbonats. Ztschr. f. physik. Chemie. 119, 405—418 (1926).

Ueber die Haupt- und Nebengruppen des Periodischen Systems. Berichte d. deutsch. chem. Ges. 59, 786—788 (1926).

Радий и радиоактивность 159 стр. 8-о перев. М. Снисаренко. Лeningradā 1925. g.

Referāti un lekcijas:

Jauni mēģinājumi ar sēra-fluora gāzi. Latv. ķīm. biedrībā 1925. g. 2. IV.
Katalistiskas parādības pie cinka šķīšanas. Turpat 1926. g. 29. X.
Alumīnija pasīvitāte. Turpat 1926. g. 29. IV.
Māterija un enerģija. Daugavpilī 1925. g. 11. VI.
Ķīmija un kaš. 1926. g. 14. III.

Prof. V. M. Fišers

un A. Šmits. Ueber eine neue quantitative Bestimmung der Alkohole.
I. Die Bestimmung und Trennung des Methylalkohols. Latv.
ūniv. raksti IX. 163 (1924).
II. Die Bestimmung des Aethylalkohols und anderer Stoffe. Latv.
ūniv. raksti XI. 462 (1924).

Studien an übersättigten Lösungen.

I. Ueber den Mechanismus der Ausscheidung von Salzen aus
übersättigten Lösungen und die Bildung rhythmischer Nieder-
schläge in Gallerten. Ztschr. für anorg. u. allgem. Chemie.
145. 311 (1925).

Referāti un lekcijas:

Wie wurde das Gold gemacht? Amatnieku biedr. 1924. g. 15. X.
Tote und lebende Materie. Turpat 1925. g. 11. II.

Prof. K. Svīrlovsks.

Aparāts aiterisko eļļu daudzuma noteikšanai augos.
Latvijā kultivēto ārstniecības augu ķīmiskais sastāvs.

Dorents E. Dišleris

1924/25. gadā lasījis lekcijas Tautas Ūniversitātē. Abus gadus pa-
sniedzis teorētisko un praktisko elektroķīmiju V. K. Technikumā.

Docents A. Janēks.

Dispersoidoloģijas pamati I. daļa. Rīgā 1925. g.
Budās mācības pamati. Rīgā 1925. g.
Dzīve un reliģija. Rīgā 1925. d.
Das Problem des Buddha (Der Pfad, III. 220. München).
Nibbāna — die höchste Kultur (Der Pfad, IV. 18).
Ecce mundus (Der Pfad, IV. 91).

Referāti un lekcijas:

Jauns kapilārs fainomens. Latv. Ķīmijas biedribā.

Jauns kataforeses aparāts. Turpat.

Ādas iespaids uz kaoagulāciju — kopā ar Br. Jirģensonu. Turpat.

Un 5 publiskas lekcijas.

Docents J. Kupcis.

Rīgas un viņas apkārtnes cilvēka zarnu parasīti. Latv. ārstniecības žurnālā 1925. g.

Par Siguldas minerālūdeņiem. Latv. farmac. žurnāls 1925. g.

Die Randstaaten als Kurorte des Nordens. Latv. farm. žurn. 1925. g. un cand. pharm. Lībermane. Melno rudzu graudu sterilizācija dažādu ķīmikāliju garaiņos. Latv. farmac. žurn. 1924. g.

un cand. pharm. Z. Ungure. Ķemeņu dūņas. Ekonomists 1926. g.

Referāti un lekcijas:

Par Siguldas minerālūdeņiem. Latv. ķīm. biedribā.

Par Ķemeņu dūņām. Turpat.

Par Liepājas jūras ūdeni un dūņām. Turpat.

Tiesas ķīmijas pielietošana krīminālnoziegumu atklāšanā. Turpat.

Baltijas valstis kā ziemeļkurorts. Balt. valšņu Farmac. kongresā.

Par Rīgas un apkārtnes cilvēku zarnu parasītiem. Ārstu biedribā.

Par Liepājas dabiskiem dziedināšanas līdzekļiem. Liepājas pils. valdē.

Darbojas par Latvijas farmakopijas galenisko prēparātu komisijas priekšsēdētāju.

Docents O. Lucs

un G. Vanags. „Organiskā ķīmija“. Latv. Ūnivers. Stud. Padomes grāmatu apgādībā 1925. g.

Docents A. Liepiņš

izstrādājis aktīvās ogles iegūšanas metodi.

Docents J. Maizīte.

Par paparžu ekstraktu iedarbošanās spējas noteikšanu bioloģiskā ceļā. Latv. Farm. žurn. Nr. 12., 1924. g.

Prof. Dr. Jozefs Mellers (nekrologs). Turpat. Nr. 11., 1924. g.

Pētījumi par ārstniecībā lietojamām Latvijas papardēm un viņu prēparātiem. Latv. Ūnivers. raksti XII., 1925. g.: I. Extractum Filicis maris Volmarensis (ari Latv. farm. žurn. Nr. 5. un 6., 1925. g.);

II. Par dažu Latvijas paparžu ekstraktiem.

Par I. Baltijas valšķu farmaceutu dēlēgātu kongresā uzdevumiem un mērķiem. Latv. Farm. žurn. Nr. 6/7. 1925. g.

Par paparžu ekstrakta iedarbošanās spējas noteikšanu ķīmiskā ceļā. Turpat. Nr. 11., 1925. g.

Septītā Igaunijas farmaceutu diena Tērbatā (Tartu). Turpat. 12. 1925. g.

Otrā starptautiskā stipri iedarbojošos ārstniecības vielu priekšrakstu apvienošanas konference Briselē. Turpat. Nr. Nr. 1., 2. un 3. 1926. g.

Hydrastis canadensis Latvijā. Turpat. Nr. 4. 1926. g.

Par jodkalija falsifikāciju ar bromkaliju (pārskats). Turpat. Nr. 10. 1924. g.

Par koncentrētiem uzlējumiem un novārijumiem (pārskats). Turpat. Nr. 1. 1925. g.

Referāti un lekcijas:

Ārstniecībā lietojamās Latvijas papardes. Latvijas Ķīm. biedrībā 1924. g. dec.

Kosmētiskie līdzekļi senatnē un tagad. Latv. ķīm. biedr. populāro lekciju ciklā 1925. g. aprīlī.

Kaujas gāzes. Viņu lietošanas veidi pasaules karā, aizsargu un ārstniecības līdzekļi. Kaŗa farmaceutu kursos 1925. g. aprīlī (3 priekšl.).

Par Baltijas valšķu farmakopoiju jautājumu. I. Baltijas valšķu dēlēgātu kongresā Rīgā 1925. g. jūnijā.

Par II. starptautisko stipri darbojošos ārstniecības vielu priekšrakstu apvienošanas konferenci Briselē. Latv. ķīm. biedr., Rīgas farmaceutu biedrībā, Latv. ārstu biedr., 7. Igaunijas farmaceutu dienā un Lietavas farmaceutu biedrību apvienotā sapulcē 1925/26. g. g.

Darbojas par I. Latvijas farmakopoiņas komisijas redakcijas priekšsēdētāju un par Ķīmijas fakultātes dēlēgātu Izglītības Ministrijas ķīmijas mācības grāmatu novērtēšanas komisijā.

Docents A. Petrikalns.

Chemilumineszenz und heteropolare Bindung. Ztschr. für Physik. 32, 569 (1925).

Par virsmas un tilpuma luminescences spektrālanalīsi. Latv. Ūnivers. raksti XIII., 669 (1926).

Referāti un lekcijas:

Jauns ultravioleto staru filtrs. Lātv. Ķīmijas biedrībā,
Fotografijas ķīmija. 3 lekc. Latv. fotogrāfu biedrībā.
Chrōma sāļi un viņu nozīme pigmenta ozobroma procesos. Turpat.
Jaunākie pētījumi par dažiem fotografijas problēmām. Turpat.

Docents E. Rozenšteins.

Referāti un lekcijas;

Par ezerkaļķu morfoloģiju. Latv. Minerālvielu Pētīšanas biedrībā.
Par dažiem arodu skolu tipiem Čehoslovākijā. Latv. Ķīm. biedrībā.
Darbojas par ekspertu romaņcēmenta ražošanas uzņēmumā un konsultants keramikā rūpniecībā.

Vec. asist. M. Gūtmanis.

Daugavas krāču izcelšanās. Latv. Ūniversit. raksti.
Daugavas ģeoloģiskā vēsture; Latvijas dzelzsрудas; Vai ir Latvijā nafta? Minerālu un iežu noteikšana ar mikroskopu; Aizrādījumi ekskursijām Rīgas apkārtnē — žurnālā „Daba“.

Lekcijas:

Par Daugavas krācēm.— L. Ķīmijas biedr. un Minerālvielu Pētīšanas biedr.
Par Daugavas ģeoloģ. vēsturi. — Latv. dabaszinātņu biedrībā.
Rentģena stari un viņu izlietošana vielu pētīšanā. — Turpat.
Nodarbojas par mineraloģijas lektoru Latv. prakt. zinību instūtā.

Vec. asist. E. Iegrīve.

Reaktionen zum Nachweis von SO_2 , NO_2 und einiger Säuren. Ztschr. für analytische Chemie 65, 182—185 (1924).

Vec. asist. G. Vanags.

O. Lucs un G. Vanags „Organiskā ķīmija“ (1925).
G. Vanags: „Neorganiskā ķīmija“ pašmācībai un skolām (1925).
Organiskā ķīmija iesācējiem II. izdevums (1925).
Elpošana un šūnu procesi. „Dabā“ (1926). Benzīns un parafīns. „Dabā“ (1926).
1924/5. g. pasniedza ķīmiju Rīgas Kultūrtechniskā skolā (7 st. nedēļā).
1925. un 1926. g. jānvārī pašmācības „Skola Mājās“ praktiskos kursus dēmonstrēti neorg. ķīmijas eksperimenti (katru reizi 10—12 stundas).
1926. g. pavasarī Mākslas akadēmijas audzēkņiem dēmonstrēti neorganiskās ķīmijas eksperimenti (10 stundas).

6. *Fakultātes palīga iestādes un viņu darbība:*

a) *Bibliotēka.*

Saņemti 2 gadu laikā 1402 sējumi, pavisam 6750 sējumu, izraksta 61 žurnālu. Uz māju jemtas lasīšanai 601 grāmata.

Lielākie ieguvumi: Zeitschr. für angew. Chemie..	11 sējumi.
Berichte d. deutsch. Chem. Gesellsch.	83 „
Chem. Zentralblatt	38 „
Journal für praktische Chemie.....	26 „
Zeitschr. für anorg. u. allgem. Chemie.....	98 „
Tables Ann. Internat. de Constantes.....	5 „
Thoms, Handbuch f. wissensch. u. prakt. Pharmazie	14 „

b) *Minerāloģijas kabinets.* Pārzin prof. B. Popovs. Praktiskos darbus vada vec. asistents M. Gūtmanis un I. Kvelberģe un asist. K. Zēberģe. Praktiskos darbus izpilda ķīmijas, dabaszinātņu, lauksaimniecības un inženierzinātņu fakultāšu studenti.

c) *Farmakognōsijas institūts.* Ar 1925/6. māc. gadu pārgāja no Medicīnas fakultātes ēkas uz pastāvīgām telpām Baznīcas ielā 5. Institūtu pārzin prof. E. Svirlovskis. Praktiskos darbus farmakognōsijā izpilda farmaceuti (beiguši 5.). Praktiskos darbus mikroskopijā — ķيميķi un farmaceuti (beiguši 164). Pie institūta 1925. g. nodibināts neliels farmakognōtisks dārzs Ķīmijas fakultātes ēkas tuvumā. Vajadzīgo zemes gabalu laipni atvēlēja bez atlīdzības Rīgas Pilsētas Valde. Pie institūta nodarbināti 2 subasistenti.

d) *Technoloģijas mūsejs,* kurā savāktas kolekcijas tehnoloģijas un preču zinātnes pasniegšanai, paplašinājies par 7 lielākām kolekcijām.

e) *Laboratorijas.*

A. Ķīmijas laboratorijas.

1. Neorganiskās ķīmijas laboratorija (I.). Pārzin prof. M. Centnersvērs, prakt. darbus vada vec. asist. K. Štrenks, pie laboratorijas nodarbojas 1 subasistents. 1924/25. māc. gadā strādāja 159 praktikanti, beidza 67 personas, 1925/26. māc. g. strādāja 159 un beidza 60 personas.

2. Kvalitatīvās analīses laboratorija (II.). Pārzin prof. V. M. Fišers, prakt. darbus vada vec. asist. E. Iegriņe un A. Ķešāns un jaun. asistents A. Šmits. Laboratoriju beiguši 122 studenti.

3. Kvantitatīvās analīzes laboratorija (III.). Pārzin prof. V. M. Fišers, darbus vada vec. asist. P. Nuks un N. Šteinachs. Laboratoriju beiguši 320 ķīm. un lauksaimniecības fak. studenti.

4. Sintētiskā laboratorija. Pārzin prof. V. M. Fišers, darbus vada vec. asist. P. Kalniņš un asist. A. Šiliņš. Laboratoriju beiguši 64 stud. Izstrādāti 6 diplomdarbi.

5. Fisikālās ķīmijas laboratorija. Pārzin prof. M. Centneršvērs, darbus vada vec. asist. J. Krustiņsons, 1924/25. māc. g. laboratorijā strādāja 64 praktikanti, 1925/26. māc. g. 65 personas. Izpildīti 3 diplomdarbi.

6. Fotokīmijas laboratorija. Pārzin un darbus vada doc. A. Petrikalns; pie laboratorijas nodarbināts 1 subasistents. Laboratoriju nobeiguši 15 studenti.

7. Dispersoidoloģijas laboratorija. Pārzin un darbus vada docents A. Janēks; pie laboratorijas nodarbināts 1 subasistents. 1924/25. māc. g. darbus beiguši 92 mediķi, 12 farmaceuti, 2 ķīmiķi, 1925/26. māc. gadā — 11 mediķi, 38 farmaceuti un 4 ķīmiķi. Izstrādāts 1 diplomdarbs.

8. Ķīmijas vispārējā laboratorija. Pārzin doc. A. Janēks. Darbus vadīja doc. A. Petrikalns. Praktikumam beidza 1924/25. māc. gadā 525 un 1925/26. māc. g. 177 architektūras, inženierzinātņu, mēchanikas, matemātikas-dabaszinātņu fak. un tautsaimniecības nodaļas studenti.

9. Ķīmijas laboratorija lauksaimniekiem un mediķiem. Laboratoriju pārzin doc. O. Lucs; darbus vadīja vec. asist. G. Vanags, V. Štāls, K. Neimanis (līdz 15. X. 1925. g.), asist. J. Brammanis un jaun. asist. O. Jirģensons (no 15. X. 1925. g.), nodarbināts 1 subasistents. Laboratorijā strādāja 1924/25. māc. g. 205 lauksaimn. un 194 mediķi, veter. mediķi un dabaszinātn.; beidza — 106 lauksaimn. un 139 med., v. mediķi un dabaszinātn. 1925/26. māc. g. strādāja 214 lauksaimnieki un 210 mediķi, veter. mediķi un dabaszinātnieki; beidza 105 lauksaimnieki un 122 mediķi, veter. mediķi un dabaszinātnieki. Laboratorija nenormāli pārpildīta.

B. Ķīmijas tehnoloģijas laboratorijas.

1. Ķīmijas tehnoloģijas laboratorija (vispārējā). Pārzin visi tehnoloģiju pasniedzēji, katrs savā speciālā nozarē. Vispārējo praktikumam vada asistents J. Misiņš un jaun. asist. A. Veidemanis. Laboratoriju beiguši 45 studenti.

2. Ķīmijas pamatvielu tehnoloģijas laboratorija. Pārzin un vada doc. M. Pīmanis, pie laboratorijas 1 subasistents. Izstrādāti 2 diplomdarbi.

3. Silikatu tehnoloģijas laboratorija. Pārzin un vada doc. E. Rozenšteins. Pie laboratorijas darbojas jaun. asist. A. Ieviņš (ari pie preču zinātnes katedras un elektrotechn.) un 1 subasistents (kopā ar elektroķīm. tehnoloģ. laborāt.). Izstrādāti 5 diplomdarbi.

4. Elektroķīmijas technol. laboratorija. Pārzin un vada doc. E. Dišlēris; pie laboratorijas pa daļai nodarbināts 1 subasistents. Izstrādāts 1 diplomdarbs. No 1924/25. māc. gada ievests neobligātorisks praktikums elektrotehnikā, kuŗa vadišanā piedalās jaun. asist. A. Ieviņš. Strādājuši ir 16 studenti, no tiem beiguši praktikumu 9 studenti.

5. Kurināmo vielu tehnoloģijas laboratorija. Pārzin un vada prof. K. Blāchers; pie laboratorijas nodarbināts 1 subasistents. Izstrādāti 8 dipl. darbi.

6. Tauku un eļļu tehnoloģ. laboratorija. Pārzin un vada doc. E. Lindemanis; pie laboratorijas nodarbināts 1 subasistents. Izstrādāti 3 dipl. darbi.

7. Lauksaimniecības tehnoloģijas laboratorija. Pārzin un vada doc. E. Lindemanis. Izstrādāts 1 diplomdarbs.

8. Ķīmiskās šķiedrvielu un krāsvielu tehnoloģijas laboratorija. Pārzin un vada doc. J. Auškāpis; nodarbināts 1 subasistents. Izstrādāti 5 dipl. darbi.

9. Farmakoķīmijas tehnoloģijas laboratorija. Pārzin doc. E. Lindemanis. Notiek praktikums farmaceuītiem ķīmijas rūpniecībā.

C. Farmācijas disciplīnu laboratorijas.

1. Uzturas un baudu vielu ķīmijas laboratorijas. Pārzin profesors E. Zariņš, darbus vada vec. asist. T. Lejiņš; pie laboratorijas nodarbināts 1 subasistents. Laboratoriju beiguši 78 studenti.

2. Tiesas ķīmijas laboratorija. Pārzin un vada doc. J. Kupcis; pie laboratorijas nodarbināts 1 subasistents. Praktikum beiguši 34 studenti tiesas ķīmijā un 28 stud. klīnikās ķīmijas un mikroskop. analīsēs. Izstrādāti 4 diplomdarbi.

3. Ārstniecības vielu pagatavošanas laboratorija. Pārzin un vada doc. J. Kupcis; nodarbināts 1 subasistents. Praktikum beiguši 17 stud.

4. Ārstniecības vielu izmeklēšanas laboratorija. Pārzin un vada doc. J. Maizīte; pie laboratorijas nodarbināts 1 subasistents. Praktikum beiguši 25 studenti farmaceuīti. Izstrādāts 1 diplomdarbs un 1 godalgu darbs. 1926. g. laboratorija ievietota pastāvīgās telpās Baznīcas ielā 5.

5. Farmaceutiskās receptūras labrātōrija. Pārzin un vada docents J. Maizīte. Pie labrātōrijas 1 subasistents. Praktikumū beiguši 89 farmaceuti un 234 mediķi un veter. mediķi.

Mācības spēku kabinetos — privātlabrātōrijās, kuŗas bieži atrodas vienās telpās ar speciālo priekšmetu labrātōrijām, ir izdarīta rinda zinātnisku pētījumu un apm. 2400 dažādas analīses, kā arī atrisināti dažādi tehniski jaurājumi, kā piem. A. Liepiņa privātlabrātōrijā izstrādāta aktīvās ogles iegūšanas metode.

f) *Ķīmijas fakultātes izmēģinājumu un pētījumu labrātōrija.*

1924. g. 1. IV. līdz 1926. g. IV. izdarīti izmēģinājumi un pētījumi

Valdības un pašvaldības iestādēm 1270

Privātām personām un iestādēm 1110

Kopā 2380 par Ls 66.715.

Izmēģinājumus izdara atsevišķi mācības spēki — specialisti savās labrātōrijās. Labrātōrijas vadītājs bija doc. M. Prīmanis.

g) *Mācības spēku vadība sarkotas ap 50 ekskursiju uz dažādiem rūpniecības uzņēmumiem.* Bez tam pēdējos gados vairāki rūpniecības uzņēmumi ir izrādījuši pretimnākšanu ķīmijas fakultātei, uzņemdami studentus par praktikantiem vasaras brīvlaikā, 1925. g. apm. 10 studentus, 1926. g. apm. 15 stud.

7. *Studentu pulciņi.*

Ķīmijas fakultātes studentu biedrība (agrāk Ķīm. fakultātes studentu savienība) ir organizējusi vairākas ekskursijas, referātu vakarus un tējas vakarus. Biedrība uztur tējas galdu un lasāmo galdu, kuŗš 1924/25. māc. gadā saņēma 9 vietējos laikrakstus un 3 žurnālus. Biedrības bibliotēkas grāmatu skaits 1924/25. māc. g. pieaudzis par 172 sējumiem, sasniegdams gada beigās 836 sējumus. 1925/26. g. pienāca klāt 90 grāmatas. Gada laikā izsniegto grāmatu skaits 900—1100. Visi biedrības izdevumi 1924/25. m. gadā sasniedza Ls 1100, no kuŗiem bibliotēkas paplašināšanai un lasāmā galda uzturēšanai izdots apm. Ls 950.

Biedru skaits 1924/25 mācības g. beigās bija 128 un 12 kandidāti, 1925/26. māc. gada beigās — 162.

Biedrības priekšnieks abos gados bija stud. chem. P. Krūmiņš, priekšsēdētāja biedrs 1924/25. māc. gada stud. chem. H. Lācis, 19.5/26. māc. gadā chem. P. Vanags.

E. Lauksaimniecības fakultāte.

1. Fakultatēs mācības spēku sastāvs.

Fakultātes mācības spēku un palīga mācības spēku sastāvu pārskata gados raksturo sekošas ziņas:

	No kuŗa laika darb. fakultātē	1924 25. g.	1925/26. g.	Piezīmes
Amtmanis, Jānis	1. XI. 1922. g.	asist.	asist.	
Apsīte, Jānis	1. XI. 1923. g.	doc.	doc.	
Bambergs, Kārlis	1. X. 1924. g.	asist.	asist.	
Bārs, Alberts	1. I. 1921. g.	vec. asist.	vec. asist.	
Bergs, Jānis	1. XII. 1919. g.	prof.	prof.	
Bickis, Jānis	24. I. 1920. g.	āršt. doc.	āršt. doc.	Izstājas no 1. I. 1926. g.
Bokalderis, Jānis	1. IV. 1921. g.	āršt. doc.	āršt. doc.	
Bušmanis, Arnolds	1. I. 1920. g.	prof.	prof.	
Dārziņš, Egons	1. I. 1925. g.	asist.	asist.	
Delle, Pēteris	1. I. 1920. g.	doc.	doc.	
Dermanis, Pauls	1. IX. 1924. g.	asist.	asist.	
Eglīte, Maksis	1. VII. 1922. g.	asist.	asist.	No 1926. g. ari priv. doc.
Gailītis, Laimonis	1. XII 1920. g.	lektors	lektors	
Jaunzemis, Feliks	1. IX. 1924. g.	asist.	asist.	Izstājas no 1. X. 1925. g.
Kalniņš, Arvīds	1. XI. 1920. g.	doc.	doc.	
Kalniņš, Alfrēds	10. VII. 1919. g.	asist.	asist.	
Kirchenšteins, Augusts	22. XI. 1919. g.	prof.	prof.	
Krūmiņš, Kārlis	5. I. 1921. g.	vec. asist.	vec. asist.	
Kulītans, Pēteris	15. XII. 1919. g.	doc.	doc.	
Lejiņš, Pauls	5. IX. 1919. g.	doc.	doc.	
Liepiņš, Roberts	1. I. 1920. g.	vec. asist.	vec. asist.	
Lepiks, Arvīds	29. IX. 1919. g.	doc.	doc.	
Linīņa, Marija	1. IV. 1922. g.	asist.	asist.	
Melderis, Krišs	1. VII. 1921. g.	doc.	āršt. doc.	
Markus, Rudolfs	1. II. 1923. g.	asist.	asist.	
Neilands, Fridrihs	1. VII. 1920. g.	doc.	doc.	

	No kuŗa laika darb. fakultātē	1924/25. g.	1925/26. g.	Piezīmes
Niedra, Dagmara	10. IX. 1921. g.	asist.	asist.	
Nomalis, Pēteris	1. IX. 1919. g.	doc.	doc.	
Nieuvjārs, Otto	1. I. 1925. g.	prīv. doc.	prīv. doc.	
Ostvalds, Eižens.....	1. X. 1920. g.	prof.	prof.	
Pols, Kārlis	22. IX. 1919. g.	asist.	prīv. doc.	
Raisteris, Augusts	10. XII. 1919. g.	doc.	doc.	
Rizga, Pēteris	1. V. 1922. g.	asist.	asist.	
Rudbārdis, Jānis	1. VII. 1922. g.	lektors	lektors	
Štankevičs, Jēkabs.....	15. XII. 1919. g.	asist.	asist.	
Starcis, Pēteris.....	1. II. 1921. g.	lektors	lektors	
Sudrabs, Jānis... ..	1. VII. 1922. g.	lektors	lēktors	
Zēbergs, Jānis.....	6. II. 1920. g.	asist.	asist.	
Zemīte, Nikolājs	1. I. 1923. g.	asist.	asist.	No I. 1926. g. prīv. doc.
Teikmanis, Andrējs.....	1. VIII. 1922. g.	doc.	doc.	
Vārsbergs, Jānis.....	5. IX. 1919. g.	doc.	doc.	

a) Teorētiskie kursi (Lauksaimniecības nodaļā).

Priekšmeti	Kas lasa	I. sēmeštrī			II. sēmeštrī		
		Lec.	Sēm.	Pr. d.	Lec.	Sēm.	Pr. d.
I. gads.							
Fisika	doc. Liberts	4	—	3	4	—	—
Ķīmija neorg. ..	doc. Liepiņš	4	1	—	—	—	—
„ org.	doc. Liepiņš	—	—	—	4	1	—
„ analit.	doc. Lucs	—	—	—	2	1	—
Minerāloģija un petrogrāfija.....	prof. Popovs	2	—	2	2	—	2
Botanika	doc. Malta	4	—	2	4	—	3
Zoologija	prīv. doc. Aboliņš	3	—	2	3	—	—
Meteoroģija	prof. Meijeris	—	—	—	2	—	1
Mājlopu anatomija	prof. Kundziņš	—	—	—	2	—	1
Mērniecība	prof. Buchholcs	4	—	2	—	—	3
Tautsaimn (jev tautsaimn. un finans).	prof. Balodis	2	—	—	2	—	—
Ievads lauksaimn. zinātnē ..	doc. Apsīte	—	—	—	2	—	—
Latvijas saimn. ģeogrāfija un statistika	doc. Bokalderis	2	—	—	—	—	—
Ķīmijas laborātorija	doc. Lucs	—	—	—	—	—	8
		25	1	11	27	2	18

Priekšmeti	Kas lasa	I. semestrī			II. semestrī		
		Lec.	Sēm.	Pr. d.	Lec.	Sēm.	Pr. d.
II. gads.							
Ģeoloģija	prof. Popovs	2	—	—	2	—	—
Zemes mācība	doc. Kulītāns	6	1	—	—	—	—
Lauks. ķīmija un mēsloš. līdzekļi ..	doc. Kulītāns	—	—	—	4	1	10
Visp. lopkopība	doc. Lejiņš	4	1	—	—	—	—
Mājlopu fizioloģija un ēdināšana	prof. Bušmanis	—	—	—	5	1	1
Augu fizioloģija	prīv. doc. Tilmane ¹⁾	4	—	2	—	—	—
Augu slimības	doc. Bickis ²⁾	—	—	—	2	—	1
Entomoloģija	doc. Bickis ³⁾	2	—	—	—	—	1
Mikrobioloģija	prof. Kirchenšteins	2	—	1	—	—	—
Piena baktērioloģija	prof. Kirchenšteins	—	—	—	2	—	1
Ievads tehnoloģijā	doc. Nomalis	2	—	1	—	—	—
Purvi un kūdras izmantošana	doc. Nomalis	—	—	—	3	1	2
Lauksaimniecības tehnoloģija	doc. Delle	—	—	—	2	—	1
„ mašīnas	doc. Lepiks	2	—	1	1	—	1
„ būvniecība	doc. Raisteris	2	—	2	2	—	2
Lopārstniecība	doc. Brencēns	—	—	—	1	—	1
Ievads tiesību zinātnē	doc. Akmentiņš	2	—	—	—	—	—
Ķīmijas laboratorija II	prof. Fišers	—	—	6	—	—	—
		28	2	13	24	3	21

Priekšmeti	Kas lasa	I. semestrī			II. semestrī		
		Lec.	Sēm.	Pr. d.	Lec.	1/3 s. 2/3 s.	Sēm.
III. gads.							
Visp. augkopība	doc. Vārsbergs	4	1	1	—	—	—
Īpatn. augkopība	prof. Bergs	—	—	—	6	12	1
Laukkopība	doc. Apsīte	6	1	—	—	—	—
Zāļāju saimniecība	doc. Vārsbergs	2	—	1	3	—	—
Piena ķīmija un tehnoloģija	doc. Neilands	3	—	4	—	—	—
Īpatn. lopkopība	prof. Bušmanis un doc. Lejiņš	5	1	1	6	—	1
Lauksaimn. tehnoloģija	doc. Delle	2	—	1	—	—	—
Pārnesums		22	3	8	15	12	2

¹⁾ Līdz 1926/I. lasīja docents Trebūs. ²⁾ No 1926/I. lasa prīv. docents Eglīte.

³⁾ No 1926/I. lasīja lektors Gailītis.

Priekšmeti	Kas lasa	I sēmeštri			II sēmeštri			
		Lekc.	Sēm.	Pr. d.	Lekc. 2/3 s.	1/3 s. ferm.	Sēm.	Pr. d.
Pārnesums		22	3	8	15	12	2	4
Augļu un sakņu pārstrādašana ...	doc. Delle	—	—	—	3	—	—	1
Augļu un sakņu dārzkopība	lekt. Sudrabs	—	—	—	3	—	—	1
Agrārpolitika	lekt. Starcis	2	1	—	—	—	—	—
Biškopība	asist. Rizga	2	—	—	—	—	—	1
Mežkopība	prīv. doc. Zemīte	—	—	—	3	—	—	—
Putnkopība	—	—	—	—	—	—	—	—
Augu slimības	doc Bickis	—	—	1	—	—	—	—
Entomoloģija	doc. Bickis	—	—	1	—	—	—	—
Mājlopu lipīgās slimības	prof. Kirchenšteins	1	—	—	—	—	—	—
Vasaras prakse fermā	prof. Bergs	—	—	—	—	—	—	24
		27	4	10	24	12	2	—

Priekšmeti	Kas lasa	I sēmeštri fermā			II sēmeštri pus sēm		
IV. gads.							
Saimniekošanas mācība	prof. Bergs	6	1	2	—	—	—
Sabiedriskā agron. un kooperācija ...	lekt. Starcis	—	—	—	4	—	—
Laukkopība	doc. Apsīte	—	—	4	—	—	—
Lāuksaimn. grāmatvedība	prīv. doc. Pōls	—	—	—	4	—	—
Augļu un sakņu pārstrādašana	doc Delle	—	1	—	—	—	—
Zivjkopība (neobl.)	lekt. Rudbārdis	—	—	—	4	—	—
Īpatn. augkopība	prof. Bergs	—	—	2	—	—	—
Vasaras prakse	—	—	—	24	—	—	—
Zinātniskais darbs	—	—	—	—	pēc vajadzības		
		6	1	32	12	—	—

Mežkopības nodaļa.

Priekšmeti	Kas lasa	I sēmestrī			II sēmestrī		
		Lekc.	Sēm.	Pr. d.	Lekc.	Sēm.	Pr. d.
I. g a d s.							
Fisika	doc. Liberts	4	—	3	4	—	—
Meteoroloģija	prof. Meijeris	—	—	—	2	—	1
Ķīmija neorg.	doc. Liepiņš	4	1	—	—	—	—
„ org.	doc. Liepiņš	—	—	—	4	1	—
„ analit.	doc. Lucs	—	—	—	2	1	—
Minerāloģija un petrogrāfija	prof. Popovs	2	—	2	2	—	2
Botanika ..	doc. Malta	4	—	2	4	—	2
Zooloģija	prīv. doc. Āboliņš	3	—	2	3	—	—
Matēmatika	doc. Lepiks	2	2	—	2	2	—
Tautsalmniecība	prof. Balodis	2	—	—	2	2	—
levads tiesību zinātnē	Akmentiņš	2	—	—	2	—	—
Latvijas saimn. ģeogrāfija un statistika	doc. Bokalderis	2	—	—	—	—	—
Ķīmijas lab-ja I	doc. Lucs	—	—	—	—	—	8
		23	3	9	25	4	14
II. g a d s							
Ģeoloģija	prof. Popovs	2	—	—	—	—	—
Zemes mācība	doc. Kulītāns	6	1	—	—	—	—
Lauks ķīmija un mēsloš. līdzekļi ...	doc. Kulītāns	—	—	—	2	1	6
Augu fizioloģija	prīv. doc. Tilmane	4	—	2	—	—	—
Mikrobioloģija	prof. Kirchenšteins	2	—	1	—	—	—
Entomoloģija	lektors Gaillītis	2	—	—	2	—	1
Mežu botanika	—	—	—	—	2	—	1
Augu slimības	prīv. doc. Eglīte	—	—	—	2	—	1
levads tehnoloģijā	doc. Nomalis	2	—	1	—	—	—
Purvi un kūdras izmantošana ..	doc. Nomalis	—	—	—	3	—	—
Mērniecība	prof. Buchholcs	3	—	3	4	—	5
Ornitoloģija un mammālioloģija	asist. Tranzējs	3	—	2	4	—	—
Būvniecība	doc. Raisteris	2	—	2	2	—	2
Medniecība	doc. Kalniņš	—	—	—	2	—	—
Ķīmijas lab-ja II.	prof. Fišers	—	—	6	—	—	—
		28	1	17	23	1	21

Priekšmeti	Kas lasa	I sēmestrī			II. sēmestrī		
		Lekc.	Sēm.	Pr. d.	Lekc.	Sēm.	Pr. d.
III. gads.							
Mežzinība I.	prīv. doc. Zemīte	4	—	2	4	—	2
Mežkopība I.	prīv. doc. Nieuvjārs	4	—	1	4	—	1
Taksācija	prof. Ostvalds	4	2	1	4	2	1
Mežu tehnoloģija I.	doc. Kalniņš	4	—	—	2	1	3
Mežu izmantošana	doc. Teikmanis	4	—	2	4	—	2
Lauks enkklopaideija	doc. Apsīte	2	1	—	2	1	—
Mežu inženieru zinības	doc. Siksne	4	—	—	—	—	2
Biškopība	asist. Rizga	2	—	—	—	—	—
Dārzkopība	lektors Sudrabs	—	—	—	3	—	1
Augu slimības	prīv. doc. Eglīte	—	—	1	—	—	—
Entomoloģija	lektors Gailītis	—	—	1	—	—	—
		28	3	8	23	4	12
IV gads.							
Mežzinība II.	prīv. doc. Zemīte	2	—	—	2	—	—
Mežkopība II.	prīv. doc. Nieuvjārs	2	—	—	2	—	—
Mežu ierīcība un statika	prof. Ostvalds	4	2	1	4	2	1
Mežu tehnoloģija II.	doc. Kalniņš	4	1	4	2	—	2
Mežu pārvaldīšana	doc. Teikmanis	2	—	—	2	1	—
Mežu aizsardzība	prīv. doc. Nieuvjārs	2	—	—	2	—	—
Mežu politika	doc. Teikmanis	2	—	—	2	—	—
		18	3	5	16	3	3

Praktiskie darbi vasarā:

- pēc II. gada — mērniecībā 4 nedēļas,
 „ III. „ — mežzinībā, mežkopībā un taksācijā — 4 nedēļas,
 „ IV. „ — mežzinībā, mežu ierīcībā — 1—2 nedēļas.

Minētais mācības plāns, salīdzinot ar 1924/25. m. g. atšķiras nedaudz no pēdējā: sašaurināti vai izmainīti daži vispārīzglītojošo priekšmetu kursi, piemērojoties lauks. fakultātes studējošo vajadzībām. Apvienoti un pārgrupēti daži priekšmeti, lai vienkāršotu mācības plānus un parocīgāku padarītu šo priekšmetu pāriešanu.

b) Sēmināri, prēsēmināri un citi praktiski darbi:

Prof. J. Bergs. Praktiski darbi īpatnējā augkopībā aizņēma zemes sagatavošanu sējai, sēšanu, sējumu kopšanu un novākšanu, pie kam sevišķa vērība piegriezta rušinājumiem. Studenti pa iespējai nodarbināti dažādu izmēģinājumu izdarīšanā un it īpaši sēklaudzīnāšanā. Praktiskie darbi īpatnējā augkopībā darīti vienīgi Vecaucē. Lauksaimniecības prakse veikta pa daļai sēmināru, pa daļai praktisku darbu veidā visās saimniecības nozarēs, ieskaitot arī mežkopību. Studenti kā dežuranti sekojuši darbu iekārtai un vadībai.

Prof. A. Bušmanis. Sēmināri mājlopu fizioloģijā un ēdināšanas mācībā un īpatnējā lopkopībā. Minēto priekšmetu svarīgāko jautājumu pārrunāšana, kuņus uzdod kā profesors, tā arī studenti. Studentu iepazīstināšana ar svarīgākiem literatūras avotiem. Studentu rakstu darbi lopkopības un ēdināšanas jautājumos.

Praktiskie darbi īpatnējā lopkopībā: kustoņu mērīšana un vingrināšanās eksterjera un sugas noteikšanā. Darbus izdara pa daļai Rīgā lopkopības kabinetā, pa daļai Rāmavas un Vecauces fermās.

Praktiskie darbi ēdināšanas mācībā: vingrināšanās barības līdzekļu barības vērtības noteikšanā un barības devumu sastādīšanā.

Doc. P. Delle. Sēmināros notiek izejvielu, pusprōduktu, prōduktu un ražošanas līdzekļu ķīmiska novērtēšana un ražošanas ķīmiska kontrole. Praktiskos darbos — sīkorganismu apskats, mēģinājumu techn. rēgulēšana un ražošanas baktērioloģiska kontrole.

Augļu un sakņu techn. izmantošanai ir speciāla izmēģinājumu darbnīca, kuŗa studējošiem dod iespēju iepazīties praksē ar galveniem augļu un sakņu pārstrādāšanas veidiem, tāpat dažādu aparātu salīdzināšanas paņēmieniem. Bez tam vēl ir izmēģinājumu darbnīca linu šķiedras iegūšanai.

Prīv. doc. M. Eglīte. Blakus teorētiskam kursam pārskata gados sašaurināti arī praktiskie darbi augu slimībās. Praktiskie darbi augu slimībās sadalīti 2 sēmeštrōs pa vienai pr. darbu stundai nedēļā katram studentam. Praktiskos darbos 2. kursa studentus mācības gada pavasara sēmeštrī iepazīstina ar parazitisko sēnīšu morfoloģiju. Vasaras brīvlaikā studentiem jāievāc herbārijs, sastāvošs no 40 parazitisko sēnīšu sugām. 3. kursa rudens sēmeštrī, mācības spēka vadībā, studenti sistēmātiski apstrādā ievāktu herbārija māteriālu.

Prof. A. Kirchenšteins. Praktiskie darbi lasāmos priekšmetos norit mikrobioloģijas laboratorijā. Pēdējā ziemas sēmeistri paplašināti pr. darbi piensaimniecības baktērioloģijā, noslēdzot šos darbus ar piena un sviesta baktērioloģisko izmeklēšanu un pienotavu darbības baktērioloģisko kontroli.

Doc. A. Kalniņš. Praktiskos darbos piegriezta sevišķa vērība koku sugu tehnisko un ķīmisko īpašību noskaidrošanai.

Doc. P. Kulītāns. Sēmināri stud.-lauksaimniekiem abos priekšmetos, stud.-mežkopjiem tikai zemes mācībā. — Praktiskie darbi zemes mācībā sadalās divās daļās: a) uz lauka un b) laboratorijā, Uz lauka ikvienam klausītājam jāņem dalība vismaz vienā izbraukumā. Laboratorijā jāizdara vismaz viena zemes parauga analīse, pie kam lauksaimnieki un mežkopji to izdara pēc vienas programmas, turpretim kultūrtechniķi pēc citas. Bez tam lauksaimnieki vēl izdara mākslīgo mēsļu un lopbarības līdzekļu analīses.

Doc. P. Lejiņš. Sēmināri sadalīti divās daļās: a) bez tematu uzdošanas un b) ar iepriekš uzdotiem tematiem. Ar iepriekšēju sagatavošanos min. gados noturēti sēmināri šādos jautājumos: 1. Apkārtnes iespaids uz dzīvniekiem, 2. tīraudzēšana un krustošana, 3. jaunlamarkisms un jaundarwinisms lopkopībā, 4. sabiedriskie lopkopības pacelšanas līdzekļi, 5. latviešu lopkopība zemniecības pašdarbības laikmetā, 6. radniecīgā pārošana lopkopībā, 7. Anglijas lopkopības raksturīgās puses 18. un 19. g. s. 8. Somijas govslopkopība, 9. Holandes govslopkopība.

Doc. A. Lepiks. Studentiem lauksaimniekiem jānostrādā kabinetā ar 3 mašīnu grupām; arkliem, rindu sējmašīnām un graudu šķirojamām mašīnām, kas prasa no katra studenta 14 darba stundas,

Gada beigās sarīkota 1 ekskursija uz Konsuma mašīnu noliktavu un Rzevska arklu fabriku.

Doc. F. Neilands. Praktiskos darbus piensaimniecības fizikā un ķīmijā studenti (lauksaimnieki un vet.-mediķi) izdara piensaimniecības laboratorijā. Prakt. darbi piena tehnoloģijā resp. piennīcā studentiem obligātōriski.

Doc. P. Nomālis. Sēmināri noturēti laboratorijā un purvu mūseijā. Sēmināros plašāki noskaidrotas teorētiskā kursa svarīgākās vietas, cenšoties ierosināt vienu otru domu pašdarbībai un ievadīt dziļākā priekšmeta izpratnē.

Prof. E. Ostvalds. Sēmināri un praktiskie darbi aptvēra piemērus no kopīga taksācijas un mežierības kursa.

Doc. A. Raisteris. Praktiskie darbi sastāv no būvkonstrukciju rasēšanas un lauksaimniecības ēku prōjektu sastādīšanas.

Lekt. J. Rudbārdis. Praktiskie darbi tiek veikti labōrātōrijā un Vecauces fermā. Darba būtība; zivju sistēmātika, zivju barības (faunas un flōras) pētīšana, zivju kaitēkļi, zivju eksterjera un vecuma pētīšana dažādos ūdeņos. Praktiskie darbi papildinās ar ekskursijām uz dīksaimniecībām un mākslīgām zivju perinātavām.

Lekt. J. Sudrabs. Praktiskie darbi notiek Vecauces izmēģ. un prakt. darbu saimniecībā. Šim nolūkam ierikota mācības kokaudzētava, kuņa arvienu paplašinās, tirdznieciska rakstura melno jāņogu plantācija un jauns augļu dārzs. Ievadīti novērojumi šķirņu salīdzināšanā. Studenti praktiski piedalās visos praktiskos darbos, sākot agrā pavasarī ar kroņa izretināšanu vecā dārzā un cīņu ar kaitēkļiem.

Lekt. P. Starcis. Sēminārs agrārpolitikā turēts līdztekus teōrētiska kursa lasīšanai 1 stundu nedēļā, iztirzājot svarīgākos agrārpolitiskos problēmus.

Prīv doc. N. Zemīte. Praktiskos darbos meža botanikā iepazīstina 3. kursa stud. mežkopjus ar biežāki sastopamiem kokiem un krūmiem, kā arī citiem meža augiem. Jāsavāc un jānoteic ap 100 dažādu koku un krūmu sugu. 4. kursam ikgadus praktiski darbi visp. mežkopībā.

Doc. J. Vārsbergs. Sēmināri un prakt. darbi noturēti ar studentiem grupās. Sēmināros pārrunāti, galvenā kārtā tie jautājumi, kuriem ciešāks sakars ar praktiskiem darbiem, kā: sēklu īpašības, sēklu pārbaudīšanas paņēmieni, atšķirības pazīmes pie dažādām sēklām, sēklu īstenība u. t. t. Visp. augkopībā: zālāju pētīšanas paņēmieni, sēklu maisījumu sastādīšana zālāju apsēšanai — zālāju saimniecībā, un kas jāievēro barības līdzekļus apskatot un novērtējot.

3. *Mācības spēku komandējumi.*

Prof. J. Bergs. 1924. g. vasarā ar Kultūras Fonda līdzekļiem komandēts uz Vāciju, Šveici un Čehoslovāķiju. Nolūks — iepazīties ar turienes izmēģinājumu iestādēm, lauksaimn. mācības iestādēm, sēklaudzītātavām un praktiskām saimniecībām.

Prof. A. Kirchenšteins. 1926. g. pavasarī komandēts uz starptautisko piensaimnieku kongresu Parīzē.

Doc. P. Lejiņš. 1926. g. vasarā komandēts ar Kultūras Fonda līdzekļiem uz Vāciju, Čehiju, Austriju un Šveici. Komandējuma mērķis bij iepazīties ar lauksaimniecības speciālo lopkopības studiju gaitu dažādās augstskolās, izmēģinājumu saimniecību un pētīšanas darbu noorganizēšanu un izvešanu, lopkopības stāvokli un uzlabošanas darbiem augšminētās zemēs.

Doc. A. Lepiks. 1924. un 1925. g. vasarās uzturējies ārzemēs zinātniskās papildināšanas nolūkos. 1925. g. ar Kultūras Fonda piešķirto pabalstu pavadījis ārzemēs ilgāku laiku. Apmeklējis Dānijas, Vācijas un Čehoslovāķijas izmēģinājumu iestādes, institūtus, rūpniecības uzņēmumus un izstādes lauksaimniecības un piensaimniecības nozarēs. Šajā pašā vasarā nodarbojies Minchenes, Štutgartes un Berlīnes bibliotēkās un vācis māteriālus lasāmiem kursiem.

Doc. P. Nomālis. 1924. g. apmeklēja Somiju, Zviedriju, Norvēģiju un Dāniju, lai iepazītos ar purvu izmantošanas darbiem un purvu institūtiem. Šis komandējums piešķirts no ūniversitātes ar Kultūras Fonda līdzekļiem.

Prof. E. Ostvalds. 1925. g. vasaras brīvlaikā zinātniskā nolūkā komandēts uz Vāciju bez pabalsta no ūniversitātes puses.

Doc. A. Raisteris. No ūniversitātes ar Kultūras Fonda līdzekļiem komandēts uz Dāniju, Norvēģiju un Zviedriju iepazīties ar šo zemju celtniecību.

Lekt. P. Starcis. 1925. g. jūnijā Latv. Lauksaimn. Centralbiedrība komandējusi uz 12. starptautisko lauksaimniecības kongresu Varšavā. Pēc kongresa apmeklējis Čehoslovāķiju, Austriju un Vāciju, kur centies vākt māteriālus par dažādiem agrārpolitikas un sabiedriskās agronomijas jautājumiem. Tā pati organizācija 1925. g. septembrī viņu komandējusi uz Lauksaimniecības organizāciju starptautisko kongresu Bernē.

Doc. A. Teikmanis. Komandēts ar Zemkopības Ministrijas līdzekļiem 1925. g. vasarā uz Franciju, lai piedalītos mežkopības kongresā Grenoblē, kā arī Nansē mežkopības augstskolas 100 gadu pastāvēšanas svētkos.

Asist. E. Dārziņš. Komandēts ar Rokfelleras fonda līdzekļiem uz Pastēras institūtu Parīzē, no 1926. g. jānvāra uz vienu gadu.

Asist. A. Kalniņš. Komandēts ar Rokfelleras fonda līdzekļiem uz Rothemstēdu Anglijā, no 1926. g. jānvāra uz 1 gadu.

4. *Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi, mācības spēku zinātniskā darbība ārpus universitātes.*

Prof. J. Bergs. „Latvijas Lauksaimniekā“ iespiesti 1924/25. g.: 1. Izmēģinājums smaga māla labošanā ar trūdzemi un pļavkaļķi. 2. Novērojumi kartupeļu audzēšanā. 3. Traktora un frēzes pārbaudīšana Vecaucē. 4. Novērojumi Bavārijas lauksaimniecības izmēģinājumu iestādēs. 5. Novērojumi Čehoslovāķijas lauksaimniecības izmēģinājumu iestādēs. 1926. g.: 6. Elļsaugi Vecaucē. Tai pašā laikrakstā iespiests ļoti daudz paskaidrojumu lauksaimnieku iesūtītiem, uz laukkopību, augkopību un saimniekošanas mācību attiecīgiem jautājumiem. — Latviešu lauksaimnieka kalendārā iespiesti: 1925. g. „Lopbarības ražošanas tīrumā“, 1926. g. „Sīkbūtņu lomu kultūraugu apgādāšanā ar barību“.

Grāmatas iznākušas, 1924. g.: „Īpatnēja augkopība, I. metiens (2. pār-labots izdevums), Izglītības Ministrijas izd.; „Laukkopība“ I. daļa, Lauksaim-niecības pārvaldes izd. 1925. g.: „Laukkopība“ II. daļa, Lauksaimniecības pārvaldes izd.; „Mājieni par tīrumu zemes strādāšanu un mēslošanu“, vācu kalijssindikāta izd. („Laukkopības“ abas daļas godalgotas ar Krišjāņa Barona prēmiju).

Prof. A. Bušmanis. 1. „Liellopu ēdināšana“, Lauksaimn. rokas grāmatā 1925. g. I. sēj. Latv. lauksaimn. darbinieku biedrības izd. 2. „Tirgū neejošo lauksaimn. ražojumu izvērtēšana un izmantošana“. Latv. agronomu II. un III. zin. kongresu darbi, II. sēj. 1926. g. 3. „Zirgaudzēšanas mērķi Latvijā“. Lauksaimn. pārvaldes izd. 1926. g. 4. „Zāļu purvu kultivēšana“ 1925. g. Lauksaimn. pārvaldes izd.

Prīv. doc. M. Eglīte. Pro venia legendi darbs „Kartupeļu slimības“. Daļu no šī darba paredzēts publicēt augu aizsardzības institūta 1925/26. g. darbības pārskatā.

Doc. Arv. Kalniņš. „Medniecība“ (Valtera un Rapas izd).

Prof. A. Kirchenšteins. 1. „Vītāmini un vītāminu trūkuma radītās slimības“. Valtera un Rapas izdevums, 2. izd. 1926. g. 2. „Māj-kustoņu tūberkoloze un tās apkaņošana“. Lauksaimn. pārvaldes izd. 9 dr. 1. 1926. g. 3. Lopārstniecība“. Kultūras Balss izdevums, 3. izd. 1925. g. 4. „Cūku lipīgās slimības“, Lauks. Ekon. Sabiedr. izdevums 1925. g. 5. „Aizsargu potēšana pret lopu tūberkulōzi“. Referāts III. zin. agronomu kongresā, iespiests kongresa darbos 1925. g. 6. „Imunitātes ilgums“, referāts I. Baltijas ārstu kongresā, iespiests šī kongresa darbos 1926. g.

Doc. P. Kulītans. 1. „Zemes kalķošana“ Latviešu lauksaimnieku kalendārs, 1925. g. 2. „Izmēģinājumu organizācija“ un 3. „Zemes kartēšana un viņas nozīme“. Latv. agronomu II. un III. zin. kongresu darbi, I. sēj. 1925.

Doc. P. Lejiņš. 1. „Izlase un saimnieciskie apstākļi — lopkopības pacelšanās pamati“. Pienšaimn. un Zemkop. žurn. 1925. g. Nr. 4 un 5. 2. „Kelnera stērķeļu vērtības un dāņu barības vienības“. Zemkopis, 1925. g. Nr. 33. 3. „Noteikumi un dzīve“. Zemkopis, 1925. g. Nr. 33. 4. „Radniecīgā pārošana un tās nozīme lopkopībā“. Agronomu biedrības III. rakstu krājumā 1926. g. 5. „Rāmavas lopkopība 1921—1925. g.“ Agron. biedr. zin. kongresā 1926. g. (vēl nav iespiests). Bez tam 1925. g. iespiests lauksaimnieka rokas grāmatas I. sējumā īss visp. lopkopības kurss.

Doc. F. Neilands. 1. „Kā iegūt pirmklasīgu pienu“. Lauksaimn. pārv. izd. 1924. g. 2. „Pārskats par Latvijas piensaimniecības stāvokli“. Eksportsviesta kontroles izd. 3. Sastādīts 1925. g. kopā ar citiem autoriem „Pienšaimnieka kabatas kalendārs ar piensaimnieka rokas grāmatu“. 4. „Industrie laitière en Lettonie“. Lauksaimn. pārv. 1926. g. izd. 5. Vairāki raksti par dažādiem piensaimniecības jautājumiem žurnālā „Latvijas Lauksaimnieks“.

Doc. P. Nomālis. „Lauku saimniecību ūdeņi“. Latv. agron. III. zin. kongresa darbi 1925. g. Darbs godalgots ar Krišjāņa Barona prēmiju. 2. „Ploču purvs“. Ekonomistā Nr. 5, 1926. g. 3. „Slokas-Ķemeņu-Lapmeža purvu sērūdeņu avoti“. Techniskā žurnālā 1926. g. Nr. 15 16.

Prof. E. Ostvalds. 1. Kultūrizdevumu ierēķins. Forstl. Wochenschrift Silva 1924. g. 2. Rasmus tabeļu studija. Forstl. Wochenschrift Silva, 1924. 3. Par bilancēšanas jautājumu. F. W. Silva, 1925. 4. Meža rente vai zemes rente. F. W. Silva, 1925. 5. Pie Faustmaņa zemes ienesības vērtības formulas kritikas. Tharandter forstl. Jahrb. 1925. 6. Par kvadrātmētru taksvērtībām. Zeitschr. f. Forst- und Jagdwesen, 1925. 7. Par mežu ienākuma nodokļa teoriju. Der deutsche Forstwirt, 1925. 8. Par bilancspējīgas mežierīcības metodes izbūvi. Der deutsche Forstwirt, 1925. 9. Par procentu jautājumu. Der deutsche Forstwirt, 1926.

Lekt. J. Sudrabs. 1. „Augļu dārzs“ 1924. g. 2. Augļu dārzs (Latgales izloksnē) 1924. g. 3. Augļu dārzs II. izd. 1925. g. 4. „Latvijas augļu šķirnes“ 1926. g. 5. „Aizrādījumi jaunu dārzu ierīkošanā, kopšanā pirmos gados un cīņā ar kaitēkļiem“ 1926. g. 6. „Augļkopība“ Lauk-

saimnieka rokas grāmatā. 7. Atsevišķi raksti par dārzkopību „Latvijas Lauksaimniekā“, „Rīgas dārzkopības biedrības gada grāmatā“, „Darzkopju kalendārs“, „Lauksaimnieku kalendārs“. 8. Kopējā darbā „Augļu un sakņaugu ražas izmantošana“ — A. Adienis, J. Laže un Sudrabs — nodaļas par „Augļu un sakņaugu kaltēšanu“ un „Augļu izlietošana svaigā veidā“.

Doc. A. Teikmanis. 1. „Mūsu valstsmeži un viņu izmantošana“ Mežsaimniecības rakstu krājumā II. sēj. 1924. g.. 2. „Pie Francijas mežkopjiem“ Mežsaimniecības rakstu krājumā III. sēj. 1925. g.. 3. Latvijas mežu statistika un Mežu departamenta darbība no 20. marta 1919 g. līdz 31. martam 1925. g., (tiek iespiests).

Lekt. P. Starcis. Iespiesti vairāki raksti periodiskā presē.

Doc. J. Vārsbergs. Latvijas agronomu biedrības III. zin. kongresā nolasīja referātu „Izmēģinājumi pļavkopībā“, kuŗš iespiests minētās biedrības kongresu darbos II. sēj. 1926. g. Bez tam ievietoti raksti par dažādiem jautājumiem Latv. Lauksaimniekā un Latv. Lauksaimn. Centrālbiedrības lauksaimniecības kalendāros 1925. g. un 1926. g. un lauksaimniecības rokas grāmatā.

1925. g. izdarīto pētījumu rezultāti par starptautiskās sēkļu kontroles apvienības piesūtītiem paraugiem ir nosūtīti minētās apvienības priekšsēdētājam, bet vēl nav publicēti.

5. *Izmēģinājumu un pētīšanas saimniecības.*

a) *Rāmavas darbība.*

Rāmavas attīstība gājusi straujiem soļiem uz priekšu, ko lielā mērā veicinājuši beidzamos gados Saeimas budžeta komisijas piespriestie un Saeimā apstiprinātie pabalsti kapitalām būvēm. Augšminētos divos pārskata gados pabeigta izmēģinājumu lauciņu un rīku šķūņa būve, tikpat kā no jauna uzcelta (mūri — vecie, griezti, jumts, grīda, siles — jaunie) šo laiku prasībām piemērota govju kūts 70 slaucamām govīm, iesākta siltumnīcas un zirgu stallja būves. Visas šīs būves bez valsts pabalsta prasījušas ļoti daudz ieguldījumu gan naudā, gan darbā no pašas saimniecības. Ar saimniecības līdzekļiem vien nosusinātas visas pļavas, izņemot 1925. g. no jauna piešķirtās 20 pūrvietas. Iedēstīts arī jauns augļu dārzs ar 100 ābelītēm un vairāk simtu ogu krūmiem.

Dažādās lauksaimniecības iestādēs Rāmava 2 gadu laikā ieguvusi 10 pirmās godalgas.

2 pārskatu gadu laikā Rāmavu apmeklējušas 83 organizētas ekskursijas ar apm. 2800 dalībniekiem. Vispār Rāmavas saimniecība tūvojas stāvoklim, kuŗu varētu nosaukt par priekšzīmīgu jaunlaiku lopkopības saimniecību. Kad tas būs sasniegts, tad varēs pilnīgākā mērā nodoties pētišanas darbiem, kuŗi arī līdz šim pēc iespējas veikti un kuŗus varētu sargrupēt šādi:

L o p k o p ī b ā .

Dažādu šķirņu (sugu) salīdzināšana un pārbaudīšana ar visiem kustoņiem (zirgiem, govslapiem, cūkām un vistām).

Lopu uzlabošana ar ēdināšanu un kopšanu ar un bez izlases.

Jaunlopu dažādi audzēšanas veidi.

Ēdināšanas mēģinājumi: dažādu olbaltumu iespaids uz piena ražām; dažādu barības līdzekļu sagremojamība; minerālvielu bilance un tās svārstību iespaidošana.

Vitāminu mācību nozīme praktiskā lopkopībā.

L o p b a r ī b a s r a ž o š a n ā .

Plāvu atjaunošana, apkopšana un mēslošanu.

Mākslīgo ganību ierīkošana.

Dažādi sakņaugu kultivēšanas veidi.

A u g k o p ī b a .

Dažādu šķirņu salīdzināšana.

Mēslojumu mēģinājumi.

Sēlekcijas darbi.

D z i e d n i e c ī b a s a u g u k u l t i v ē š a n ā .

Turpināti mēģinājumi ar dažādiem dziedniecības augiem, audzējot gan mazumā demonstrācijas nolūkiem, gan vairumā rūpniecības mērķiem.

Pie pastāvīgiem Rāmavas darbiniekiem, kuŗi pieņemti no fakultātes, bez saimniecības vadītāja, skaitījās grāmatvede un kasiere Karlīna Apine, visā pilnībā atalgota no Rāmavas, asistents Alberts Bārs (līdz 1. jānvāra 1926. g.), instruktore Jūliana Kiršteine un subasistente Līdija Spandega-Bāra, kuŗi augu saņēma caur Saimniecības Padomi.

Prof. A. Bušmanis, doc. J. Vārsbergs un doc. P. Kulitāns izdārīja Rāmavā dažādus mēģinājumus savos lasāmos priekšmetos, kā arī noturēja praktiskos darbus Rāmavā. Saimniecības vadītāja priekšmetos praktiskie darbi notika Rāmavā parasti sestdienas pēcpusdienās.

Rāmavas oficiālas apmeklēšanas dienas ir pirmdienas (plkst. 2 dienā), bet organizētus pulciņus, iepriekš sazinoties ar rakstu vai pa tālruni, pieņem arī citās dienās.

b) Vecauces izmēģinājumu un prakt. darbu saimniecības darbība.

a un b) Abu gadu laikā Vecaucē ierīkots un ar attiecīgu iekārtu apgādāts īpatnējās augkopības kabinets. Tanī ar asist. P. Dermani un studentiem izdara galvenā kārtā pie kultūraugu izkopšanas vajadzīgos darbus. Radīts, gan ar izlasi, gan ar krustošanu un tai sekojošu izlasi, liels skaits šķirņu un tipu no rudziem, kviešiem, auzām, miežiem, zirņiem, kartupeļiem. Fermai vairošanai un izplatišanai nodotas 2 rudzu šķirnes, 2 auzu šķirnes (tīras līnijas) un 4 kartupeļu šķirnes, kuņas uz vietas izdarītos salīdzinājumos ar citām šķirnēm izrādījušās ievērojamas. Lielāks skaits jaunradītu labības šķirņu tiek vēl tālāk pārbaudīts un izkopts. No tām dažas jau nākošu gadu varēs nodot vairošanai. Pavairošanai nodots arī pļavu sarkanābuls. Tagadējā vairojumā vēl atrodas vairāki šī auga veidi, bet jau tiek strādāts pie atsevišķu veidu tīraudzēšanas un izkopšanas. Izlašu un izmēģinājumu ražu kulšanai un uzglabāšanai 1925. g. izbūvētas sevišķas telpas.

c) Labrātōrija sastāv no 2 nodaļām: 1. zemes paraugu, ražojumu, mēslošanas līdzekļu u. c. ķīmiskai izmeklēšanai, kas saistās ar izmēģinājumiem un augu izkopšanu, turpat notiek arī mikroskopiska izmeklēšana; 2. cukurbiešu un citu sakņaugu sēlekcijai. Otrā nodaļa sāka darboties tikai 1926. g. pavasarī, pirmā turpretī strādā abus pārskata gadus un tanī veikts liels skaits dažādu izmeklējumu. Pastāv arī pilnīga ierīce sēklu dīgspējas izmeklēšanai.

d) Ferma abos gados ievērojami izkopta tālāk. Pavairots un uzlabots dzīvais un nedzīvais inventārs. Piemēram govslōpu fermu pieņemot, bij tikai kādi 30 gabali, bet 1925. g. to skaits sniedzās jau līdz 110. Skaits palielināts ar piepirkšanu un, galvenā kārtā, ar izaudzēšanu pašu saimniecībā, ievērojot pie izlases vecāku īpašības. Ta ievērojami pacelts govju pienīgums, viņu piena tauku saturs un ienesība. Kā veikušies tīrumu izkopšana, redzams no tā, ka 1921. gadā, kad fermu pieņēma, ar

kartupeļiem (ieskaitot arī kalpu kartupeļus) un saknēm varēja aizņemt tikai 24 pūrv., 1922. g. — 40 pūrv., bet 1925. g. 82 pūrv. kartupeļu, biešu, kāļu, burkānu u. c. rušināmo augu, pie kam kalpiem sevišķu kartupeļu stādījumu vairs nav. Arī ražas attiecīgi cēlušās. Piem. cukura bietes sākumā deva tikai 400—500 pudu, 1925. g. jau 700 pudu sakņu no pūrvietas. Tāpat pastāvīgi cēlušās citu tīrumaugu ražas. Liela daļa ražas lauksaimniekiem pārdota sēklai, kuņu pieprasa no visām Latvijas malām. Sevišķi daudz pieprasa kartupeļu sēkliniekus, tā ka 1924. g. un 1925. g. pavasaros nevarēja visus pieprasītājus apmierināt. Abos pārskata gados pļāvās pārvērstas apm. 70 pūrv. sliktu ganību, krūmāju un purvāju. 15 pūrv. purvāja tiktāl izstrādātas, ka patlaban var pārvērst pļavā. Visās 85 pūrv. izdarīti nosusināšanas darbi, visvairs ar drenāžu. Agrāk izkoptās pļavas, apm. 70 pūrv. kuņas kaļa gados bij nolaistas, ar uzkopšanu un mēslošanu paceltas uz augstāku ražības pakāpi, nekā tām bijusi pirms kaļa. Nekultivētas palikušas vēl tikai kādas 25 pūrv. purvāja, kuņā galvenie nosusināšanas darbi tomēr jau paveikti. Fermā piešķirtā mežā izdarīti lielākā daļa darbu, kas pie viņu uzkopšanas vajadzīgi. Plašā mērā izvesta nosusināšana, gandrīz nobeigta jaunaudžu retināšana un kļājo vietu lielākā daļa apsēta eglēm, ar pašu mežā vāktu sēklu. Kādām 15 pūrv. alksnāju pasēti ozoli, lai tur ar laiku alksņu žagaru vietā augtu vērtīgi ozoli. Mežā egles un oši arī stādīti.

Augļu dārzā visas svabadās vietas apstādītas ar jauniem kociņiem un upeņu krūmājiem. Viņš arī ievērojami palielināts ar to, ka augļu dārzā pie laboratorijas — ielaida kalpu sakņudārzu (ap $\frac{1}{2}$ pūrv.) un blakus lielajam dārzam vairāk kā 1 pūrv. lauka apstādīja upenēm, kuņām pa starpām iedēstītas 40 ābelītes. Kokskola paplašināta līdz 9000 kociņiem un 1925. g. rudenī (pirmo reizi) no tās pārdotas ap 800 kociņiem ar iegrieztiem kroņiem. Upeņu dēstu pārdots liels daudzums un savi upeņu stādījumi kopā ap 2 pūrv. visi izdarīti ar pašaudzētiem dēstiem. Augļu un ogu raža abus gadus bijusi bagāta.

1925. g. nodega 1 siena un 1 labības šķūnis, abi tā gada ražojumu pilni. Izmeklēšana nespēja ugunsgrēka cēloņus noskaidrot. Māteriālais zaudējums no ugunsgrēkiem samērā niecīgs, tādēļ kā ēkas un ražojumi bij attiecīgi apdrošināti.

Fermā praktizēja 1924. g. 21 un 1925. g. 31 students.

1924. g. izdarīti 17 dažādi izmēģinājumi tīrumos, pļāvās un mežā, par kuņiem prof. Bergs un asist. P. Dermanis „Latv. Lauksaimniekā“ sniedza

12 ziņojumus. Studenti šai gadā Vecaucē izdarijuši 12 izmēģinājumus saviem diploma darbiem. 1925. g. izdarīts 21 izmēģinājums, to starpā daži visai plašā apjomā. Atklātībai par šo mēģinājumu lielāko daļu nav pagūts ziņot. Šai gadā studenti saviem diploma darbiem izdarīja 12 dažādus izmēģinājumus. Visi šeit minētie izmēģinājumi saistīti ar zemes, ražojumu u. c. izmeklējumiem labrātōrijā.

Abos gados izdarīti plaši remontī pie pils, t. s. mācības spēku ēkas, labrātōrijas u. c. mācības daļai nodalītām ēkām. Te neatliek vairs daudz ko remontēt, vismaz kapitālremonti uzskatāmi par izdarītiem. Tāpat labrātōrija gandrīz galīgi iekārtota un apgādāta ar vajadzīgo inventāru. Inventārs iegādāts arī mācības spēku un studentu dzīvokļiem, klausītavai, lasītavai, kabinetiem u. t. t.

Samērā plaši remontī izdarīti pie saimniecības ēkām, bet te pa kara gadiem bojājumu sakrājijs tik daudz, ka visu veikšanai nepietiktu ne līdzekļu, ne darba spēku. Vajadzēja steigties ar mācības nolūkiem nolemto ēku uzkopšanu, kuŗai līdzekļus deva valsts. Saimniecības peļņa galvenā kārtā izlietota tīrumu, pļavu, dārza un meža uzlabošanai, no kā gaidāma jo gads, jo lielāka peļņa. Prāva daļa no 1924/25. g. saimniecības peļņas izlietota arī mācības vajadzībām. Valsts kasē iesākot no saimniecības peļņas maksāts visai maz, bet par 1925/26. gadu, saskaņā ar budžeta noteikumu, iemaksāts Ls 4566.—

Abos gados fermu apmeklējuši daudzi lauksaimnieki, mācības iestāžu audzēkņi u. c. Vilcienu kustība Vecauces apmeklēšanai diemžēl visai neizdevīga.

c) Vecauces mācības un izmēģinājumu mežniecības darbība.

a) Studentu mācība.

Pārskata gados mācības mežniecībā praktizējošo studentu skaits ir bijis: 1925. g. pavasarī un vasarā: IV. kursā — 27. III. kursā — 24; 1926. g.: IV. kursā — 24 un III. kursā — 28.

Studentu mācība notiek pēc iepriekšējo gadu programmas un sākas, kā parasti, aprīļa vidū ar prakt. darbiem mežzinībā IV. kursam (doc. Meideŗa un pr. doc. Zemītes vadībā). Šo darbu nolūks iepazīstināt studentus ar meža dabiskās atjaunošanās un kopšanas principiem, dēmonstrējot dažādas

circes. Studenti strādā vairākās grupās. Prakt. darbi mežzinībā IV. kursam ilgst apm. 2 nedēļas un tiek noslēgti ar vairākām ekskursijām māc. mežniecības mežā.

Maija pirmajās dienās sākas 2 nedēļu ilgie praktiskie darbi speciālā mežkopībā (pr. doc. Nieuvjāra vadībā) III. kursa studentiem. Darbi iesākas mācības mežniecības stādu audzētavā un izmēģinājumu dārzā, kur iepazīstina studentus ar vietas izvēli stādu audzētavas ierīkošanai, tās iežogojšanu, zemes apstrādāšanu, sēklas daudzuma aprēķināšanu, sēšanu, dobjū apsegšanu, stādu audzēšanu un kopšanu. Ari šeit studenti strādā grupās. Pēc tam praktikanti pāriet pie mežu kultūru darbiem. Parasti katru gadu studenti apsēj un apstāda pēc dažādām metodēm 3—5 ha lielu platību. Pa prakt. darba laiku spec. mežkopībā un pēc tam notiek vairākas ekskursijas mežu botanikā priv. doc. Zemītes vadībā. Studenti pie tam nodarbojas ar koku un krūmu noteikšanu, kā arī vāc materiālus dendroloģiskam herbārijam, kas obligātōriski sastādāms katrai praktikantu grupai.

Trešā prakses nedēļā notiek prakt. darbi mežu izmantošanā (doc. Teikmaņa un subasist. Rozena vadībā) un mežu tehnoloģijā (doc. Kalniņa un asist. Liepiņa vadībā); tiek sarīkotas pie tam arī ekskursijas mežā un uz apkārtnes koku pārstrādāšanas ietaisēm. Šo prakt. darbu grupa noslēdzas ar ekskursijām ornitoloģijā (asist. Tranzējs), entomoloģijā un mežaizsardzībā (lekt. Gailītis) un pļavkopībā (doc. Vārsbergs).

Maija beigās, pēc teorētiska pārbaudījuma, sākas vienu mēnesi ilgstošie prakt. darbi taksācijā un mežu ierīcībā (prof. Ostvalda un asist. Markus vadībā). Darbi sastāv meža uzmērīšanā, audžu izdališanā un novērtēšanā. Pēc tam tiek dēmonstrētas dažādas koku mērīšanas metodes, stumbra analīses un zīmēti mežaudžu plāni. Darbus nobeidz jūnija beigās. Kopsummā prakt. darbi III. kursam ilgst 7—8 nedēļas.

Zinātniska darbība.

Lai noskaidrotu iestrādāšanas dziļuma un apsegšanas iespaidu uz priežu un egļu sēklu dīgšanu un dīgstu attīstību, 1925. g. pavasarī priv. doc. Zemīte ierīko attiecīgus izmēģinājumu laukumus. Tai pašā laikā tiek izdarīti mēģinājumi par sakņu kropļošanas un izžūšanas iespaidu uz gadu vecu priežu attīstību, kā arī tumšu un gaišu priežu sēklu dīdzību. Bez tam tiek ierīkots $\frac{1}{2}$ ha liels izmēģinājuma laukums, lai noskaidrotu, kāda egļu sēšanas metode dod vislabākos rezultātus Vecaucēs un citos novados ar līdzīgiem augtēnes apstākļiem. Bez tam tiek turpināti jau agrākos gados uzsāktie pētījumi par gaismas iespaidu uz egļu dabisko atjaunošanos.

Pārskata gados paplašinājusies arī mežniecības bibliotēka, kuŗa sastāv pašreiz no apm. 200 sējumiem un dažādiem periodiskiem izdevumiem.

Paplašināts arī mešniecības mūsejs ar dendroloģiskām kolekcijām, herbāriju, kā arī putnu un citu dzīvnieku prēparātiem, Iegādāti arī vairāki meža pētišanai un izmēģinājumiem vajadzīgie instrumenti.

Saimnieciskā darbība.

Lai apmežotu lielās kaŗa laikā radušās kailcirsma, 1924/25. g. tiek radītas plašas meŗa kultūras. Apsēj ar eglēm un priedēm 12 ha. Piegrieŗ vērību meŗa kopšanas cirtēm. Kā starpizmantošanas materiālu iegūst 2377 kŗaujmetru malkas, kuŗu pārdodot meŗniecībai iespējams ne tikai vien segt meŗa kopšanas izdevumus, bet vēl iegūt ievērojamu peļņu. Jaunākās audzēs izdara smalcīri un retināšanu.

1924. g. meŗniecībā laboti vairāki meŗa ceļi un daŗi tilti, kā arī izdarīti remontī meŗsargu mājās un studentu internātā.

1925. g. tiek nolemts izdarīt meŗa ierīcību. Jau pavasarī tiek iztīrītas robeŗas un savestas kārtībā kaŗa laikā aizaugušās kvartālu stīgas. Jūnijā Meŗu dep-ta taksātōra Œnākenburga vadībā izdara meŗa uzmērīšanu, audŗu izdališanu un notaksēšanu.

1925. g. meŗniecība izdara plašas meŗu kultūras, apstādot ar eglēm 15 ha.

Meŗniecības tāļākā izveidošanās.

Visumā Vecauces māc. un izmēŗ. meŗniecība atzīta par nevisai piemērotu mācības un izmēŗinājumu vajadzībām, tur sastopamo meŗa tipu vienmuļības dēļ. Arī atzīmējams apmācībai un pētījumiem vajadzīgu ēku trūkums. Atzīts par nepiecieŗamu apmainīt Vecauces meŗniecību ar tik pat lielu noderīgāku mācības un pētišanas nolūkiem valsts meŗu platību Tukuma apkārtņē, uz ko Zemkopības Ministrija devusi principiālu piekriŗanu. Tā kā arī Tukuma apkārtnes meŗos nekādu piemērotu valsts ēku nav, tad meŗniecība varēs pāriet turp, ja izdosies labvēlīgi izŗķirt ēkas uzcelšanas jautājumu.

d) Kontroles, izmēŗinājumu un tīrkultūras stacijas darbība.

Sakarā ar lauksaimniecības un lauksaimnieciskās rūpniecības strauju atdzimŗanu, jauniem sakariem ar ārvalstīm, augoŗu preŗu importu, transitu, speciāliem likumiem un rīkojumiem, garantijām pie prōduktu pirkšanas un

pārdošanas, kontrolstacijai pēdējos 2 gados ir nācies veikt augošu daudzumu dažādu kontroles un izmēģinājumu darbu, izgatavot vairāk dažādu ražošanas palīg līdzekļu un jemt dalību pie dažādu likumprøjektu izstrādāšanas un pamatošanas.

Kontrolstacija apvieno fakultātes atsevišķās laborātorijas, kabinetus, izmēģinājumu darbnīcas un viņas speciālistu zināšanas un piedzvojumus, kontrolstacija ātri izveidojās par svarīgu iestādi ar lielu valstisku nozīmi.

Darba apmēri un pieaugums redzami no skaitļiem par kontroles darbiem atsevišķās laborātorijās.

	1924 g.	1925. g.
Augkopības kabinetā (sēklu kontrole etc.)	542	943
Lauks. ķīmijas lab-jā (mākslīg. mēsli, barības līdzekļi)....	301	456
Mikrobioloģijas lab-jā (krējuma tirkultūras un daž. produktu izmeklēšana	2103	5414
Piensaimniecības laborātorijā (sviesta analises).....	3277	—
Rūgšanas un lauks. technol. lab-jā (raugu tirkultūras, cukurbiešu, vīnu analises)	775	2223
Kūdras un lauks. technol. lab-ja	36	63

Skaitļos grūtāk ietērpjamu kontroles darbu krietni vairāk veikts pēdējos 2 gados arī zøotechniskā un mežu tehnoloģijas laborātorijās, tāpat biškopības, fitopatoloģijas, entomoloģijas un dārzkopības kabinetos.

Tur, kur pirmos darbības gados galvenos kontroles darbus veica paši mācības spēki un asistenti, tur tagad, darbam vairojoties, jāpieaicina jau speciāli darbinieki, atstājot mācības spēkiem atbildīgākos darbus un darbu virsvadību.

Kontrolstacijas pārzināšana pēdējos gados bij uzdots doc. P. Dellem.

6. Fakultātes bibliotēkā

atrodas apm. 6000 sējumu.

F. Medicīnas fakultāte.

Studijas beiguši 1924/25. mēc. gadā: ārsti 37 personas ļoti sekmīgi, 65 personas sekmīgi; ārsti zobu slimībās — 1 persona ļoti sekmīgi, 9 personas sekmīgi.

1925/26. mācības gadā: ārsti 9 personas ļoti sekmīgi, 44 personas sekmīgi; ārsti zobu slimībās 5 personas ļoti sekmīgi, 3 personas sekmīgi.

Dr. med. eksāmenus izturējušas 1924/25. mācības gadā 2 personas, 1925/26. māc. gadā 3 personas.

Pārskatāmā laikmetā ir ieguvušas Dr. med. gradu, aizstāvot disertāciju :

1. Asistents J. Miķelsons 22. maijā 1925. g., ar disertāciju: „Par dažām tūberkulozes serodiagnōstikas metodēm“.

2. Asistents P. Mucenieks 14. maijā 1925. g. ar disertāciju: „Par žultsvadu plastiku“.

3. Asistents J. Šulcs 18. aprīlī 1926. g. ar disertāciju: „Eksperimentāli māteriāli jautājumam par lielās tauku plēves pielietošanu vēdera organu plastikai“.

4. Asistents M. Brants 12. maijā 1926. g. ar disertāciju: „Par reģenerācijas parādībām plaušās un viņu attiecībām ar pirmatnēju plaušu vēzi“.

5. Prōsektora v. i. S. Komarovs 19. maijā 1926. g. ar disertāciju: „Zur Frage nach dem Mechanismus der Darmsekretion“.

Par Dr. med. h. c. ievēlēts uz Upsalas ūniversitāti aizsauktais prof. Dr. G. Bakmanis.

Ievēlēts no docentiem par profesoru patoloģiskā anatomijā Dr. med. R. Adelheims 19. jān. 1925. g., no privātdocentiem Dr. med. Ed. Kalniņš par docentu nervu slimībās, skaitot no 1. jūlija 1924. g. Ar nāvi fakultāte zaudēja chirurģiskās hospitālās klinikas vadītāju prof. Dr. J. Jankovski decembrī 1925. g. Viņa vietā ievēlēja bijušo Maskavas ūniversitātes profesoru Dr. J. Dzirni 12. aprīlī 1926. g.

Fakultāti atstāja anatomijas katedras profesors Dr. G. Bakmanis 1. jūn. 1925. g., aizejot par profesoru uz Upsalas ūniversitāti Zviedrijā. Viņa vietā fakultāte izraudzīja bijušo Maskavas ūniversitātes profesoru A. Starkovu.

Avansējuši par privātdocentiem vecākie asistenti Dr. med. J. Miķelsons 9. oktobrī 1925. g. un Dr. med. P. Mucenieks 29. maijā 1926. g.

Bez tam fakultāte uzaicināja par privātdocentu Heidelbergas ūniversitātes privātdocentu Dr. med. dent. O. Ērleinu (Oehrlein) 1925. gadā, uzdodot lasīt zobārstniecības nodaļas priekšmetus.

Fakultātes dekāns 1924/25. mācības gadā bij profesors Dr. M. Zīle, sēkrētārs — prof. Dr. E. Paukulis, 1925/26. gadā — prof. Dr. H. Budulis, sēkrētārs — prof. Dr. E. Paukulis.

Ūniversitātes Padomē no fakultātes piedalījās: 1925/26. g. dekāns prof. M. Zīle, prof. J. Alksnis un prof. P. Sņķeris, vēlāk profesors R. Krimbergs; 1925/26. g. dekāns prof. H. Budulis, prof. R. Krimbergs un prof. E. Paukulis.

Par Rokfellerera fonda stipendiātiem pavadīja studiju nolūkos ārzemēs: prōsektora v. i. J. Prīmanis no jānvāra 1925. g. līdz jūlija m. 1926. g. (Amerikā un Minchenē) un asist. P. Stradiņš no jānvāra 1925. g. līdz aprīlim 1926. g. (Amerikā un Londonā).

Sen ierosinātā Rīgas II. slimnīcas pāriešana medicīnas fakultātes lietošanā var jau uzrādīt reālus panākumus. Saeimas budžeta komisija piešķīra 1924/25. mācības gadā 40 miljonus rubļu klīnikas pārņemšanai. Pēc tam 1925/26. mācības gadā fakultāte un Rīgas pilsēta kopēji izstrādāja līgumu par slimnīcas lietošanu un tuvākus pārvaldes noteikumus; pie kam pilsētas rīcībā paliek slimnīcas saimnieciskā daļa, bet fakultātei piešķir pilnīgu patstāvību slimnīcas medicīniskā pārvaldē. Pašlaik tiek izstrādāti pārbūvju un iekšējās iekārtas aprēķini un ir dibinātas cerības, ka jau 1926/27. mācības gadā dažas fakultātes klīnikas sāks darboties jaunās, mācības nolūkiem vairāk piemērotās telpās II. pilsētas slimnīcā. Pārvest ir domāts sekošas fakultātes nodaļas: iekšējo slimību fakultātes klīniku, ķirurģisko fakultātes klīniku ar ķirurģiskās patoloģijas katedru, nervu klīniku, dzemdēšanas nodaļu ar sieviešu slimības klīniku, diagnōstikas klīniku un patoloģiskās anatomijas institūtu.

Farmakoloģijas un higiāinas institūti, kuŗi līdz šim mitinājās pagaidu telpās, 1925/26. māc. gada beigās pārgāja uz medicīnas fakultātes ēku Kronvalda bulvārī Nr. 9, iekārtojoties tur patstāvīgās telpās.

No medicīnas fakultātes mācības plānā paredzētām katedrām ir vakantas: kakla, deguna un ausu slimību klīnika un vispārējās terapijas katedra. Pagaidām aizvietotas, pa daļai no gada uz gada: histoloģija ar embrioloģiju, ķirurģiskā patoloģija un terapija, operatīvā ķirurģija, mikrobioloģija, iekšējo slimību hospitālā klīnika un rentģenoloģija ar rādioterapiju.

1. Anatomijas un histoloģijas institūts.

Institūta nodibinātājs un vadītājs prof. Bakmanis atstāja 1. jūnijā 1925. g. institūtu, aizejot atpakaļ par profesoru uz savu dzimteni — Zviedriju. Viņa vietā tika ievēlēts un pārzin institūtu, sākot ar rudens sēmostri 1925. g. prof. Dr. med. A. Starkovs.

Par palīgspēkiem darbojās prōsektors Dr. J. Prīmanis; asistenti Dr. J. Vilde, Dr. L. Krastiņa un Dr. A. Bebre (histoloģijā), subasistenti — studenti N. Jērums, M. Vītols (histoloģijā) un P. Zirnis.

Lekcijas: anatomijā 6 gada stundas nedēļā, histoloģijā 3 gada stundas, topografiskā anatomijā 4 stundas rudens semestrī un embrioloģijā 4 stundas pavasara semestrī.

Praktiskie darbi anatomijā un histoloģijā notiek ikdienas. Darbi anatomijā izdalīti 2 gadiem. Histoloģijas praktiskie darbi ilgst 2 semestrus. Studentus sadalīja grupās, lai varētu strādāt pa vienam pie mikroskopa. Vispirms iepazīs ar preparātu fiksēšanu, ieguldišanu, griešanu un krāsošanu, kā arī ar asins preparātu pagatavošanu. Pēc tam praktikanti saņēma jau gatavus, krāsotus preparāta griezumus, kuņi bij tik jānoliek uz stikliņiem, jāsedz un jāapskata. Katram izsniedz ap 100 preparātu. Pēc apskatīšanas un paskaidrojumu noklausīšanas studentiem obligātiski bij jāzīmē preparātu mikroskopiskie attēli. Skatoties šos zīmējumus cauri, izlabojot un prasot paskaidrojumus, ieskaitīja studentu praktiskos darbus histoloģijā.

Bez materiāla, kas nāk no preparēšanas zāles un slimnīcām, anat. muzeiju papildināja arī izraktie cilvēku kauli, sevišķi tie, kuņus 1924. g. vasarā ieguva Braslas stacijas apkārtnē un 1925. g. rudenī — no Maskavas ielas. Ievērojot to, ka anatom. muzejam piemīt arī vispāri-izglītojošs raksturs, to apmeklēja mūsu skolu skolotāji, kā arī skolnieku ekskursanti.

Bibliotēka turpina lēnām augt ar anatomisku literatūru. Institūta zinātnisko darbu apmaiņa ar ārvalšņu anat. institūtu izdevumiem arī ir kuplinājusi bibliotēku.

Institūta mācības spēki referēja savus darbus „Bioloģijas biedrības” sēdē un publicēja tos galvenā kārtā L. Ūniv. Rakstos.

Zinātniskā darbība.

Prof. A. Starkovs strādā pie limfu vadu sistēmas noskaidrošanas, kā arī pie balzamēšanas metožu uzlabošanas.

Profesora G. Bakmaņa darbi:

1. Über Zwillingsbildungen im Muskelsystem des Menschen. Latv. Ūnivers. Raksti. X. 24.
2. Über falsche Korrelationen. L. Ūnivers. Raksti. X. 24.
3. Elimination korrelativer Störungen. L. Ū. Raksti. XI. 24.
4. Antropologische Beiträge zur Kenntnis der Bevölkerung Lettlands. L. Ū. Raksti. XII. 25.

5. Assymetria sterni. L. Ū. Raksti. XII. 25.
6. Über generelle Wachstumsgesetze beim Menschen, L. Ū. Raksti. XII. 25.
7. Über die Möglichkeit einer atavistischen Deutung der Bathro- und Clinocephalie beim Menschen.
8. Septum pellucidum und Verja's Ventrikel.
9. Über die möglichen Ursachen der Kaudalwanderung des Herzens.
10. Über einen Fall von Halswirbel der menschlichen Wirbelsäule.
11. Die Körperlänge der Letten.
12. Haarfarbe und Haarform der Letten.
Darbi N. N. 7 — 12 iespiesti Zviedrijā: Upsala Lākafārenings Fōrhandlingen. B. 39.
13. Par plaušu asinsvadiem pie cilvēka un zīdītājiem. Iespiests Zviedrijā.
14. G. Bakmanis un G. Sprogis. „Beitrag zum Erblchkeitsproblem der Dupuytreuschen Kontraktur. L. Ū. R. XII. 25.

Dr. J. Pīrmaņa darbi:

1. Dystopia renis congenita als atavistische Erscheinung. L. Ūniv. Raksti. X. 24.
2. Pāles galvas kausi. L. Ū. R. XII. 25.

Dr. J. Vīldes darbi:

1. Lobus azygos — reta labās plaušas anomālija. Latv. Ū. Raksti. IX. 24.
2. Māteriāli par libiešu antropoloģiju. L. Ū. R. XI. 24.
3. Der praeaortale Verlauf der Vena hemiazygos. L. Ū. R. XII. 25.
4. Über eine bisher unbekannte Ursprungsmöglichkeit des musc. serratus post. inferior. Anatomischer Anzeiger 59. Band 1924—25.
5. Par latviešu antropoloģiju. Dabā Nr. 2. 1924. g.

Dr. L. Krastiņas darbi:

1. Musculus sternalis. L. Ū. R. X. 24.
2. Méthode pour la préparation des moulages et des moulages en série. Iespiests Francijā.
3. Par Hisa saišķi. Ref. Bioloģijas biedrībā.

Subasistents Jērums:

- Os intermedium antibrachii. L. Ū. R. XII. 25.

2. Fisioloģijas (un fizioloģiskās ķīmijas) institūts.

Mācības spēku sastāvs: vadītājs prof. Dr. med. R. Krimbergs, prōsektora v. i. Dr. med. S. Komarovs, asistenti Drd. med. E. Krimberģe un ārsts J. Skuja, subasistente stud. med. M. Ķurzene līdz 1. februārim 1926. g. un no 1. februāra 1926. g. subasistents stud. med. H. Brūvelis.

Katedras līdzekļi sastāvēja no 1924/25. budžeta gadā piešķirtiem Ls 8000 un no 1925/26. budžeta gadā piešķirtiem Ls 9000. Katedras inventārā (mēbeles, instrumenti, aparāti un citi piederumi) uz 1. jūliju 1926. g. skaitījās kopā Nr. Nr. 1058, bibliotēkā (grāmatas un žurnāli) Nr. r. 298.

Studentu mācības darbos ietilpa lekcijas (6 gada stundas nedēļā) un praktiskie darbi labratorijā (10 gada stundas nedēļā). Lekcijas savukārt sastāvēja no isa fizioloģiskās ķīmijas kursa (2 gada stundas nedēļā) un no sistēmatiska fizioloģijas kursa (4 gada stundas nedēļā), pie kam 1924/25. mācības gadā plašāka vērība tika piegriezta mācībai par asiņu cirkulāciju, bet 1925/26. gadā muskuļu nervu fizioloģijai. Praktiskos darbus labratorijā, kuŗi sastāvēja galvenā kārtā no dažādiem mēģinājumiem fizioloģiskajā ķīmijā, studenti izdarīja grupās (apm. 20 cilvēku katrā), pie kam katra grupa nodarbojās apm. 1 mēnesi.

No 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1926. g. fizioloģijas labratorija ir publicējusi sekošus zinātniskus darbus:

1. R. Krimbergs, Par vairoga dziedzeŗa aktivo vielu un viŗas iedarboŗanāŗ veidu. Referāts nolasīts I. Latv. āŗstu un zobāŗstu kongresa atklāŗanas dienā 11. septembrī 1925. g., iespiests kongresa darbu krājumā.

2. S. Komarovs, Über die Einwirkung des Carnosins auf die Darmsekretion. Biochemische Zeitschrift. Band 151 (1924. g.).

3. R. Krimbergs, Zur Frage nach der Bedeutung der Muskelhormone im Sekretionsprozesse der Verdauungsdrüsen. Biochemische Zeitschrift. Bd. 157. (1925).

4. S. Komarovs, Über die Einwirkung einiger zurzeit bekannten quaternären Ammoniumbasen des Fleischextraktes auf die Darmsekretion. Biochemische Zeitschrift. Bd. 167. (1926. g.).

5. R. Krimbergs un S. Komarovs. Weitere Untersuchungen über den Einfluss der sogenannten Carnosinfraktion des Fleischextraktes auf die Sekretion der Magendrüsen. Biochem. Zeitschrift Bd. 171. (1926).

6. S. Komarovs, Ein sicheres Verfahren zur Anlegung der Oesophagusfistel. Pflügers Archiv f. die gesamte Physiologie. Bd. 212. (1926).

Bez tam, fizioloģijas katedras mācības spēki ir uzstājušies ar vairākiem referātiem Latvijas Ārstu Biedrības un Latvijas Bioloģijas Biedrības sēdēs.

Maija mēnesī 1926. g. prōsektora v. i. ārsts S. Komarovs aizstāvēja disertāciju ar nosaukumu: „Zur Frage nach dem Mechanismus der Darmsekretion“ un ieguva Latvijas Ūniversitātes medicīnas doktōra grādu.

3. *Vispārējās patoloģijas institūts.*

Institūtu vada prof. Dr. E. Paukulis. Lasīja šādus kursus: 1) Vispārējo patoloģiju mediķiem un vet.-mediķiem 4 stundas nedēļā (gada kurss) ar makro- un mikroskopiskām dēmonstrācijām, 2) patoloģisko anatomiju zobārstniecības studentiem 2 stundas nedēļā (gada kurss), 3) farmakoloģiju zobārstniecības studentiem 2 stundas nedēļā (pusgada kurss), 4) anatomiju ar fizioloģiju farmācijas nodaļas studentiem 2 stundas nedēļā (gada kurss), 5) farmakoloģiju farmācijas nodaļas studentiem (pusgada kurss).

Bibliotēkā nākuši pēdējos 2 gados klāt 54 sējumi, tā ka pavisam atrodas 124 sējumi. Tabulu skaits pieaudzis par 100, kopējs skaits ap 200.

Iegādāti starp citu mikroskopa stereoaparāts, 1 mikroskops un polarizācijas aparāts.

Profesors Paukulis publicējis: „Eksperimentālās patoloģijas panākumi drudža klīniskās nozīmes pētīšanā“. Ārstu Žurnāls 1925. g.

Vispārējās patoloģijas institūtā strādāja eksperimentālus darbus: 1) doktōrands Baidiņš „Par ureteru transplantāciju žultspūslī un olvadā“ un 2) Dr. med. Šulcs „par ulcus ventriculi genesi un par gremošanas sulu pārmaiņām pēc žultspūšļa ekstirpācijas.“

4. *Patoloģiskās anatomijas institūts.*

Mācības plāns kā pagājušos gados: speciālā patoloģiskā anatomija 5 stundas nedēļā. Šis stundu skaits izrādījās par pilnīgi pietiekošu, jo dažas patoloģiskās anatomijas nodaļas, kā piem. kaulu sistēma, perifēriskie nervi un grūtniecības patoloģija var tikt pasniegtas saīsinātā veidā, tamdēļ, ka šīs nodaļas plašāki lasa attiecīgās speciālās nozarēs (vispārējā ķirurģijā, neiroloģijā un ģinaikoloģijā).

Loti nepatīkami ir tas, ka sēmeštra sākumā studentiem trūkst vispārējās patoloģijas pamati, piem. jēdzieni — kas iekaisums, audzējs u. t. t. ir pavisam sveši. Tamdēļ būtu ļoti vēlams, ka vispārējās patoloģijas lekcijas sāktos vienu sēmeštri agrāk.

Lekcijas tiek papildinātas ar svaigu, kā arī konservētu prēparātu un zīmējumu dēmonstrēšanu. Prēparātu skaits vēl nav pietiekošs, jo vajadzīgie stikla trauki ļoti dārgi un to iegūšanai trūkst līdzekļu.

Praktiskie darbi patol. histoloģijā sadalīti 4 grupās, ar apm. 20 studentiem katrā. Studentiem izsniedz gatavus prēparātus, dodot iepriekš attiecīgus paskaidrojumus mutes vārdiem, līdz ar zīmējumiem. Pēc tam studenti apskata tos ar profesora un asistentu līdzdalību. Mācības gadā izsniedz pāri par 100 prēparātu. Darbus stipri traucē mikroskopu trūkums, jo katrā grupā ir pārāk par 20 studentiem, bet mikroskopu skaits ir tikai 11, tā ka uz katra mikroskopa nāk 2 studenti, kas protams apgrūtina studentiem un mācības spēkiem darbu. Bez tam savā laikā iegādātie lētie mikroskopi jau tagad uzrāda dažus dēfektus, kamdēļ nepieciešami 10 jauni mikroskopi. Vajadzīgs arī mazs prōjekcijas aparāts mikroskopisko prēparātu vispārējai dēmonstrēšanai.

Sekcijas kurss.

Pateicoties 1. Rīgas pils. slimn. direkcijas pretīmnākšanai, sākot ar rudeni 1925. g. ir iespējams 3 reiz nedēļā noturēt sekciju kursu. Visiem studentiem obligātōriski jāpiedalās sekcijās, uzšķerzot toraksu, abdomenu un caput.

Tādā kārtā pagājušā mācības gadā visiem III. kursa studentiem bija iespējams nostrādāt praktiskos sekciju darbus.

Studentiem piedaloties izdarītas	98 sekcijas,
bez studentiem	22 „

Kopā: 120 sekcijas.

Bez tam patol. anatom. katedra mācības spēki secēja liķus Bērnu slimnīcā, Sarkankalna slimnīcā, Latv. Sarkanā krusta slimnīcā un vācu slimnīcā.

Izmeklēti pēdējos 2 gados no ūniversitātes klīnikām 572 patoloģ.-histoloģiski prēparāti: Sarkanā krustā 285, 1. pils. slimnīcā 272, Kaŗa slimnīcā 10, Bērnu-slimnīcā 5, Baktērioloģiskie izmeklējumi no klīnikām 1170.

Bibliotēka.

Sējumu skaits uz 1./VII. 1926. g. 100.º

Jaunas grāmatas iegādātas no budžeta maz, jo svarīgākos žurnālus dāvināja Rokfelleru Fonds.

Mācības spēki.

Institūta vadītājs: prof. Dr. med. R. Ādelheims, asistents Dr. med. M. Brants, jaun. asist. Dr. A. Kaktiņš.

Zinātniski darbi.

Prof. Ädelheima:

1. Die Verbreitung der Gallensteine in Lettland. Latv. ārstu Kongress 1925.

2. Zur Kropffrage.

3. Ueber Sektionsfunde bei Impfmalaria. Wiener klin. Wochenschr.

4. Angeborener Recurrens. Jahrbuch für Kinderheilkunde.

Dr. med. Maksis Brants piedalījās XX. patoloģijas biedrības sesijā Vircburgā aprīlī 1925. Septembrī 1925. g. bija par 1. Latv. ārstu kongresa sēkrētāru. 12. maijā pēc disertācijas aizstāvēšanas „Par reģeneratīvām paradībām plaušās un viņu attiecībām ar pirmatnējo plaušu vēzi“ iegūvis Dr. med. gradu. 6. — 8. jūnij. 1926. g. piedalījās Igaunijas vācu ārstu biedrības sapulcē Tērbatā, kur uzstājās ar referātu par plaušu vēzi ar dēmonstrācijām.

Dr. Branta:

1. Par hipernefroidiem audzējiem. Latv. ārstu žurn. 1925. 12. 5/6.

2. Ueber primäre Lungentumoren in Riga. Mitteilungen aus den Grenzgebieten der inneren Medizin und Chirurgie. Bd. 39.

3. Ueber Regenerationserscheinungen in der Lunge und ihre Beziehungen zum Lungenkrebs. Virchows Archiv, Bd. 262.

4. Ueber Fettentwicklung in der Pleura. Zieglers Beiträge.

5. Ueber einen ungewöhnlich grossen Parotistumor. Deutsche Zeitschrift für Chirurgie. Bd. 198.

6. Ueber Magendivertikel. (Turpat).

Dr. A. Kaktiņa:

„Daži pētījumi par liesas sērgu“. Latv. ārstu žurnālā. Novembrī 1925. izturējis doktōranda eksāmenus. Kaktiņam piešķirta Rokfelleras Fonda stipendija uz 1 gadu.

Par volontieriem strādājuši studenti: E. Treimane, Charitonovska, Heins.

5. Farmakoloģijas institūts.

Institutu vada prof. Dr. Amslers. Lasīja sekošas lekcijas (9 stundas nedēļā):

1. Farmakoloģija ar eksperimentiem.

2. Toksikoloģija ar eksperimentiem.

3. Mācība par ārstniecības līdzekļu parakstīšanu.

4. Receptūra.

Bez lekcijām tiek vēl noturēti farmakoloģijā un toksikoloģijā semināri un izdarīti zinātniski-praktiski darbi.

Farmakoloģijas institūts ir publicējis sekošus zinātniskus darbus:

1. C. Amsler, Schmerz und Pupille. Archiv für experimentelle Pathologie und Pharmakologie, 1924.

2. C. Amsler, Zur Physiologie der pathischen Hypotermie. (Turpat 1926.)

3. C. Amsler, Grosshirnrinde und Entzündung. (Turpat 1926.)

4. E. Rentz, Ueber die analgetische Wirkung der Antipyretica beim Tier. Latv. Ārstu Žurnāls, 1926. g.

5. E. Rentz, Vorlesungsversuche zur Demonstration der Methämoglobinbildung.

Līdz 1925. g. oktobrim farmakoloģijas institūts pagaidām atradās Veterinār - medicīnas fakultātes brīvās blakus telpās, Kronvalda bulv. 9. Oktobrī 1925. g. Institūts pārgāja Medicīnas fakultātes telpās, galvenā ēkā, Kronvalda bulv. 9.

6. *Hiģiainas institūts.*

Institūta vadītājs: docents Dr. med. Ernsts Fērmanis.

Asistenti: subasistents Dr. chem. Eižens Budkevičs,

„ Dr. Vikt. Milenbachs, no 15./1925. kā jaun. asist.

Mācības gaita:

a) teorētiski kursi:

1. Hiģiaina, medicīnu studējošiem (1 V.k.) 1924. — 1925. māc. g. un 1925.—1926. māc. g., 2 semestrus 4 stundas nedēļā.

2. Rasu un sociālā hiģiaina, medicīnas studentiem (VI. k.) no I. līdz V., 1926., 2 stundas nedēļā.

3. Vispārīgā hiģiaina, medicīnas studentiem (VI. k.) — papildus kurss IX. — XII. 1925.

4. Vispārīga un personālā hiģiaina farmācijas un zobārstniecības studentiem no IX.—XII. 1926., 1 stundu nedēļā.

b) praktiski darbi.

Praktiski darbi hiģiainas izmeklēšanas metodēs, ar medicīnas studentiem (IV. k.), atsevišķas grupās, no X. 1924. līdz IV. 1925. un X. 1925. līdz III. 1926.

Bez tam dažādas ekskursijas uz fabrikām, veselības kopšanas iestādēm u. c.

Docenta Fērmaņa komandējumi:

1. Rudenī 1914. g. 2 komandējumi uz Jelgavu un Daugavpili ar Tautu Savienības Higjiainas Komitējas priekšsēdētāju Dr. K. Kazenēru (Cazeneure).
2. Aprīlī 1926. g. uz Varšavas valsts higiainas institūta atklāšanu.

Maģistras spēku zinātniskā darbība ārpus universitātes:

Doc. Fērmaņa:

1. Die gesetzlichen Grundlagen der Bekämpfung des Kurpfuschertums in England und Lettland (Latv. ārstu žurnālā, 1924. g.).
2. Die Reform des mediz. Unterrichtes in England. (Latv. ārstu žurnālā 1924. g.)
3. Die Tuberkulose in Lettland nebst Vorschlägen zu ihrer systematischen Bekämpfung. (Latv. Ūniv. rakstos, 1925. g.)
4. Die gesundheitlichen Verhältnisse Lettlands. (Eesti Arst, 1925. g.)
5. Lettonie (Annuaire sanitaire international) 1924. g. (Tautu Savienības izdevumā.)
6. *Fērmanis* un stud. med. R. Pavašaris, Tifa epidēmija Valmierā. (Latv. ārstu žurnālā, 1926. g.)
7. *Dr. E. Budkevičs*, Tilpuma analīze.
8. *Dr V. Milenbachs*, Zidaiņu mirstība Rīgā 1911. — 1924. g. (Latv. ārstu žurnālā, 1926. g.)

Kā doc. Fērmaņa darbību ārpus universitātes var atzīmēt vēl sanitāro likumu prōjektu izstrādāšanu (kopā ar doc Dr. F. Neireiteru.) Veselības departamenta uzdevumā, to pašu arī priekš 1. Latv. ārstu kongresa, kā arī prekšnesumus par tūberkulōzes apkaņošanas likumu Latv. prakt. ārstu, krievu ārstu un latviešu ārstu biedrībās.

7. Mikrobioloģijas institūts.

Vadītājs: prof. Dr. med. Vasilij Klīmenka, jaunākais asistents: ārsts Nikolājs Vētra; par subasistentiem darbojās studenti: Nikolājs Stoligva, Alfreds Pakalns.

Abos 1924/25. un 1925/26. akadēmiskos gados priekšmeta pasniegšana notika pēc vienādas programmas. Lekcijas lasīja pa 2 stundām nedēļā. Sākumā iepazīstināja ar vispārējo mikrobioloģiju (morfoloģiju un bioloģiju,

piegriežot sevišķu vērību no medicīnas viedokļa interesantām šo mācību daļām), tad iepazīstināja ar infekcijas mācību, alergiju (immunitāte un anafilaksija), beidzot ar speciālo mikroparasitoloģiju, piegriežot vēriou jautājuma ārstnieciskai pusei (infekcijas slimības, viņu epidemioloģija, profilakse un ārstēšana). Mikrobioloģija ir tik plašs priekšmets, ka tikai ar lielām grūtībām izdodas nobeigt visu kursu 2 gada stundās.

Praktiskos darbos, ar asistenta līdzdarbību, iepazīstināja studentus ar sterilizāciju, barību vielu pagatavošana, sīkbūtnu aplūkošanu nekrāsotā un krāsotā veidā, kultivēšanu, svarīgākām seroloģiskām reakcijām un baktērioloģisku uzšķēršanu; dēmonstrēja tipiskus prēparātus un kultūras. Studenti strādāja grupās pa 10, katra grupa 7 reizes pa 2 stundām. Pēc praktiskiem darbiem noturēja kolokvijus darbu apjomā.

Pūblicēti zinātniski darbi.

Asistents N. Vētra. „Jaunas tbc. bacīļu kultivēšanas metodes“. Latv. ārstu kongress 1925. g.

Bez tam Vētra noturēja vairākus populārus kursus un lekcijas par higiainu, lipīgām slimībām u. c.

Subasistents N. Stoligva:

1. „Piezīmes par streptokoku diferencēšanu“. Latvijas ārstu Žurnāls 1925, 9/10. „Zur Frage der Differenzierung der Streptokokken“. Centralblatt für Bakteriologie, Abt. 1, B. 98. Heft 1/2.

2. Salvarsana terapeutiskās darbības pārbaudījums pie eksperimentālās liesas sērgas.

Bibliotēka sastāv no 68 sējumiem.

Katedras ricībā nodotas 1. pilsētas slimnīcas XII. barakas 2 istabas. Vienā no tām norit studentu praktiskie darbi (pa 10 st. grupā) un otrā asistenta un subasistenta darbs. Darbs tik saspīestos apstākļos, ka minimālas higiainas prasības ievērot nav iespējams. No laborātorijas iekārtas varētu atzīmēt: 98 tabulas; autoklavs ar gāzes apsildināšanu, 2 baktērioloģiski mikroskopi, aglutinoskops, termostats, elektriska centrifuga.

8. Iekšējo slimību propaideutiskā klīnika.

Par mācības spēkiem darbojās: vadītājs prof. Dr. V. Klimenka, vec. asist. Dr. Fr. Biezais (līdz 1. maijam 1925. g.), vec. asist. Dr. J. Miķelsons, asist. J. Princis un no 1. septembra 1925. g. jaun. asist. P. Štolceris; par valontieriem asistentiem klīnikā strādājuši ārsti V. Viģants, P. Hiršs un A. Jēkabsons.

1924/25. māc. gadā tika lasīts pilns teorētisks kurss iekšējo slimību diagnōstikā, dēmonstrējot attiecīgus zīmējumus, tabeles, instrumentus un piemērotus slimniekus. Divas reizes nedēļā prof. Klimenta kopēji ar studentiem izdarīja slimnieku vizitācijas prodaidentiskā klinikā un 1. pilsētas slimnīcas lipīgo slimību nodaļā; studentiem grupās pa 12 cilvēkiem tika dēmonstrēti dažādi diagnōstiski simptōmi, pie kam studenti paši izmeklēja slimniekus. Bez tam studenti grupās nodarbojās praktiskos darbos — asiņu, krēpu, kuņģu sulas, mīzaļu un ekskrementu izmeklēšanā. Nobeidzot praktiskos darbus, par tiem noturēja kolokvijus. Grupās pa 12 cilvēkiem studenti izdarīja arī slimnieku ārstēšanu. Saskaņā ar iespiesto schematu kūrātōriem bija jāizdara pilnīga slimnieka izmeklēšana asistentu vadībā. Nobeidzot ārstēšanas darbus, katrs kūrātōrs iesniedza slimības vēsturi, kuŗas skatīja cauri vispirms asistenti un pēc tam klinikas vadītājs. Mācības gada beigās tika izdarīta studentu pārbaudīšana kā teorētiskās, tā arī praktiskās zināšanās pie slimniekiem.

Izlietot mācības vajadzībām 1. pilsētas slimnīcas iekšējo slimību ambulances slimniekus nebija iespējams, kā ambulātōrijas šauro un neērto telpu dēļ (galvenā kārtā), tā arī pārmērīgi lielā slimnieku skaita dēļ, kuŗi jāpieņem samērā ļoti īsā laikā.

1925/26. akadēmiskā gadā fakultāte pievienoja pie propaidentiskās katedras palpācijas, auskultācijas un perkusijas kursu, kuŗš agrāk bija izdalīts no iekšējo slimību diagnōstikas kursa. Pēc minētā kursa uzdošanas diagnōstikas mācību iesāka jau III. kursā. Lasīja pilnu teorētisko iekšējo slimību diagnōstikas kursu: par anamnesi, inspekciju, palpāciju, perkusiju un auskultāciju, dēmonstrējot pēc iespējas arī attiecīgus slimniekus.

Praktiskie darbi

III. kursam tika vesti grupās pa 10 cilvēkiem, mācot studentus normālu objektu perkusijā, auskultācijā un palpācijā. Darbus vadīja asistenti. Nobeidzot praktiskus darbus, dalībnieki iesniedz zīmējumus schematus par izmeklēšanā iegūtiem datiem. Mācības gada beigās tiek noturēti ar III. kursa studentiem kolokviji, bez kuŗiem studenti netiek pielaisti IV. kursā pie slimnieku kurēšanas.

Priekšmeta pasniegšana IV. kursam 1925/26 mācības gadā tika vesta iepriekšējā gada kārtībā. Slimnieku samazināšanās dēļ infekcijas nodaļā 1925/26 mācības gadā IV. kursam nācas redzēt mazāk infekcijas slimību gadījumus, nekā iepriekšējos gados.

Zinātniskā darbība.

1925. gada Latvijas ārstu kongresā prof. Klimentka nolasīja referātu par tematu „Vai pastāv primārās anaimijas, jeb visas anaimijas ir sekundāras“. Vec. asist. Dr. med. Mikelsons aizstāvēja disertāciju „Par dažām tüberkulozes serodiagnostikas metodēm“. Bez tam Mikelsons publicējis Latvijas ārstu žurnālā darbus: 1. Par „Helminthiasis“, 2. „Kāds situs inversus gadījums“, 3. „Duodēnālās sondēšanas diagnostiskā nozīme“, 4. *Lambliia intestinalis* diagnostiska un terapija“.

Pie katedras pastāv bibliotēka, kuņā uz 1. jūliju 1924. g. skaitījās 78 sējumi, pēdējos divos gados nākuši klāt 47 sējumi, tā ka uz 1. jūliju š. g. bibliotēka sastāv no 125 sējumiem.

1925. g. tika abonēti sekoši žurnāli: Deutsche medizinische Wochenschrift, Zentralblatt für innere Medizin, La presse medicale, Annales de medicine. Tekošā gadā tika abonēti: Deutsche medizinische Wochenschrift, La presse medicale, Annales de medicine un „Врачебное дѣло“.

Bez tam 1925. gadā katedra saņēma no Rokfelleras fonda piesūtīto žurnālu: Klinische Wochenschrift. — Iekšējo slimību propaedeutiskā klinika ievietota 1. pilsētas slimnīcas 23. c. barakā, 1924/25. māc. gadā ar 28 gultām; 1925. g. jānvārī gultu skaitu slimnīcas direkcija palielināja līdz 35. Ļoti mazo un neērto klīnikas telpu dēļ slimnieku skaita pavairošana studentu mācībai klīnikā ir nelabvēlīga.

Pie klīnikas pastāv 2 laboratorijas, kuņās studenti tiek mācīti ķīmiski-baktērioloģisko klīnisko izmeklējumu metodikā.

9. Chīrurgiskā propaedeutiskā klīnika ar vispārējo chīrurgisko patoloģiju un terapiju.

Šīs klīnikas katedra pagaidām vēl vakanta. Tā atrodas Rīgas 1. pilsētas slimnīcā un tai ir 40 slimnieku gultas. Pārskatāmā laikmetā klīnikā ārstējušies 1139 slimnieki un izdarītas 698 operācijas. No 1. IX. 1924 g. līdz 1. IX. 1925. g. to vadīja prof. Jankovskis un no 1. IX. 1925. g. līdz šim laikam prof. Alksnis. Mācības gaita: 3 stundas nedēļā teorētiskās lekcijās par vispārējo chīrurg. patoloģiju un terapiju un 3 stundas klīniskā propaedeutika. Studenti apmeklēja grupās ambulātōriju un klīniskas operācijas. Katra mācības gada beigās bija kollokvījs. Lekcijas notika Rīgas 1. pilsētas slimnīcas 11. barakā, kas pārvērsta par audītōriju, bet mērķim maz piemērota.

Klinikas asistents: Dr. J. Jēģermanis. Par volontieriem bez algas strādājuši: Dr. T. Staprāns un studenti Saltupis, Rūtenbergs un Freimanis.

10. Chīrurgiskā fakultātes klīnika.

No 10. marta 1924. g. šo klīniku vada prof. Dr. J. Alksnis. Tā atrodas Rīgas 1. pilsētas slimnīcā un tai ir 105 stacionāras gultas, bet nereti jāliek papildgultas un slimnieku skaits sasniedz 120. Pārskatāmā laikmetā klīnikā ārstējušies 3471 slimnieki un izdarītas 1939 operācijas. Klīniskas lekcijas ar slimnieku dēmonstrācijām (dēmonstrēti kādi 500 dažādu slimnieku) 6 stundas nedēļā, klīniskas operācijas otrdienās un piektdienās no 9—3 studentu klātbūtnē un studentiem-subasistentiem piedaloties (operējamās dienās notiek 20—25 operācijas uz 3 galdiem; steidzamas operācijas katru brīdi pēc vajadzības) un slimnieku dēmonstrācijas studentu grupām 1 reizi nedēļā pie vakarvizitācijas. Katram studentam mācības gadā jāsaraksta vismaz 2 slimību apraksti. Studenti strādā arī ambulancē. Lekcijas un dēmonstrācijas notiek tā sauktā „pagrabu auditorijā“, kas ierīkota pagrabu telpās ar ļoti zemiem griestiem blakus centrālāpkurināšanas ietaisei, kamdēļ tur ļoti karsts. Tur knapi vietas 70—80 cilvēkiem, bet klausītāju nereti līdz 100, kamdēļ arī gaiss ļoti nelabs, pārkarsēts, un bijuši vairāki gadījumi, ka studenti noģibuši.

Par asistentiem klīnikā darbojās Dr. med. P. Mucenieks, Dr. A. Mežciems, Dr. P. Stradiņš un par volontieri kārtēji strādājuši Dr. A. Bormane. Par subasistentiem strādājuši ar algu studenti E. Anšmits un P. Ļuļāks un bez algas studenti R. Pavasaris, L. Grišāns, A. Zariņa, M. Baumanes, P. Grīnbergs, E. Straziņš, A. Dalbiņš, K. Bergs, A. Timrots, P. Sūritis, J. Straumanis, M. Ozoliņa, O. Alks un J. Paegle.

Dr. P. Mucenieks 14. V. 1925. g. aizstāvējis disertāciju: „Par žultsvadu plastiku“ un iegūvis Dr. med. gradu, no 1. jūnija 1925. g. skaitās par vecāko asistentu un pēc fakultātes sēdē noturētām pārbaudījuma lekcijām „Par volvulus flex. sogmoid. patogenesi un simptomatoloģiju“ un „kritisks apskats par tagadējiem virzieniem žultsakmeņu chirurģijā“ 26. maijā 1926. g. ievēlēts par privāt-docentu. Viņš bez tam vēl sarakstījis darbus:

1. „Par volvulus flex. sigmoid. terapiju“. Latv. ārstu žurnālā 1924. g. Nr. 8/9.
2. „Reti ileus'a gadījumi“. Latv. ārstu žurnālā. 1925. g. Nr. 3/4.

3. Kopā ar prof. Alksni: „Zur Therapie des Volvulus der Flexura sigmoidea“. Deutsche Zeitschrift f. Chirurgie, 1925. Bd. 193. H. 3/6.
4. „Experimentelle Untersuchungen zur Plastik der Gallengänge“. Deutsche Zeitschr. f. Chirurgie. 1926. Bd. 192. H. 4/5.
5. „Ileus's pēc Rīgas 1. pilsētas slimnīcas materiāliem“. Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 5.

Dr. A. Mežciems strādā eksperimentālu darbu: „Par ascendējošo infekciju un žultsceļu patoloģiskām pārmaiņām pēc choledochoduodēnostomijas“. Viņš sarakstījis vēl darbus:

1. „Ulcus ventriculi et duodeni perforativum“, referēts Latv. ārstu kongresā 1925. g. un nodrukāts „Latv. ārstu žurnālā 1926. g. Nr. 5.
2. „Rets ulcus ventriculi penetrācijas gadījums“. Latv. ārstu žurnālā 1926. g. Nr. 5.

Dr. P. Stradiņš no 15. jānv. 1925. g. līdz 12. apr. 1926. g. bija Rokfelleru Fonda stipendiāts un strādāja Amerikas un Anglijas institūtos un klīnikās. Sarakstījis darbus:

1. „Terminoloģijas diskusija“. Latv. ārstu žurnālā. 1924. g. Nr. 8 9.
2. „Ulcera trophica un to ķirurģiskā ārstēšana“. Latv. ārstu žurnālā. 1925. g. Nr. 7/8.
3. „Über die periarterielle Sympathektomie, insbesondere bei der sog. Gangraena spontanea (Thrombangiitis obliterans). Deutsche Zeitschrift f. Chirurgie. 1926. Bd. 194. H 5/6.
4. „On the effect of pancreatectomy and of the liver intoxication on the secretion of succus entericus“. In collaboration with Dr. Koskowi. The journal of Pharmacology and Experimental Therapeutics. 1926.
5. „Report of two cases of the Recklinghausens disease“. In collaboration with Dr. Adson. Darbs pieņemts iespiešanai iekš Archives of Neurology.
6. „Par patoloģiskā materiāla apstrādāšanu ķirurģiskā klīnikā“. Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 5.
7. „Par tā saucamās gangraena spontanea un claudicatio intermittens patoloģiju. Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 5.
8. „Reimatisma ārstēšana industrijā“. Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 3/4.
9. „Pārskats par ārstnieciskās izglītības attīstību un tagadējo stāvokli Ziemeļ-Amerikas Savienotās Valstīs“, referēts Latv. Universitātes aulā 14. maijā 1926. g., nodots Latv. ārstu žurnālā redakcijai.

Dr. Bormane strādādama klīnikā sarakstījusi darbu: „Par pancreatitis acuta“, kas iespiests Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 5.

No subasistentiem studentiem sarakstījuši darbus:

1. R. Pavasaris: „Par kaulu lūzumu operatīvo terapiju“. Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 5.
2. E. Anšmits: „Kuņģa sarkoma gadījums“. Latv. ārstu žurnālā, 1926. g. Nr. 5.
3. P. Grišāns: „Par gremojamā kanāļa ruptūrām“. Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 5.
4. A. Dalbiņš: „Reti lielo asinsvadu emboliju gadījumi“. Latv. ārstu žurnālā. 1926. g. Nr. 5.
5. P. Luļāks: „Par subkutānām niežu ruptūrām“. Latv. ārstu žurnālā. 1926. Nr. 5.

Prof. Alksnis šīnī laikā publicējis darbus:

1. Kopā ar Dr. med. Mucenieku „Zur Therapie des Volvulus der Flexura sigmoidea“. Deutsche Zeitschr. f. Chirurgie. 1925. Bd. 193. Heft 3/6.
2. „Zur Therapie der Oesophagusverätzungen“. Deutsche Zeitschrift f. Chirurgie. 1925. Bd. 193. H. 3/6.
3. „Par kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas čūlas („ulcus ventriculi et duodeni“) ķirurģiskās terapijas tagadējo stāvokli“. Latv. ārstu žurnālā. 1925. g. Nr. 11/12.

Prof. Alksnis rediģē „Latvijas ārstu žurnālu“, ir Latv. Ūniversitātes studentu ārstniecības komisijas priekšnieks un Latvijas Ārstu Profesionālās Savienības Valdes priekšnieks.

11. Operatīvās ķirurģijas un desmurģijas katedra.

Katedru vada Priev. doc. Dr. med. V. Trofimovs. Jaun. asist. Dr. Anna Bormane.

Tika lasītas abos mācības gados operatīvā ķirurģija — 4 stundas nedēļā, desmurģija — 1 stunda nedēļā. Praktiskie darbi operatīvā ķirurģijā pie miroņiem — 6 stundas nedēļā. Bija nodarbināti 1924/25. g. — 145 studenti un 1925/26. g. — 136 studenti. Praktiskie darbi desmurģijā tika izdarīti 1. pilsētās slimnīcas ambulancē 3 reizes nedēļā, pie kam katru reizi tika nodarbināta 10 studentu grupa.

Dr. med. Trofimova zinātniskā darbība:

1. Къ вопросу о поддиафрагмальных нарывахъ.
 2. Къ вопросу о паранефритахъ.
 3. Самопроизвольный разрывъ аневризмы сонной артерии.
Visi 3 darbi iespiesti iekš: Вѣстникъ Хирургии.
 4. Versuch einer sanitärstädtischen Untersuchung unter der Bevölkerung Lettlands. Latv. ārstu žurnāls. 1925., 3/4.
 5. Bada iespaids uz chīrurgisko slimību izcelšanos un gaitu. Latv. ārstu žurnāls 1925. 5/6.
 6. Биологія и хирургія. Latv. ārstu kongresā 1925.
 7. Кинопластическія операци. Latv. ārstu kongresā 1925. g.
 8. О симптомѣ Волковича при хроническомъ аппендицитѣ. Krievu ārstu biedrībā 1926. g.
 9. Объ условныхъ рефлексахъ на основаніи работъ школы академика Павлова. Krievu ārstu biedrībā 1926. g.
- Jaun. asist. Dr. Bormane bija 1925/26. māc. gadā vasaras brīvlaikā komandēta uz Franciju ar saviem līdzekļiem.
- Dr. Bormane publicējusi darbu „Pancreatitis acuta“, Latv. ārstu žurnālā 1926. 5/6.

Pie katedras pastāv neliela bibliotēka. Nācās strādāt grūtos apstākļos: šaurās telpās un pie nepietiekoša miroņu skaita.

12. Chīrurgiskā hospitālā klīnika.

Klīnika darbojās kā agrāk Latvijas Sarkanā Krusta slimnīcas telpās, izlietodama studentu apmācībai šās slimnīcas slimnieku materiālu, ārstnieciskos kabinetus un laboratorijas. Slimnīcai ir plašas un ērtas telpas un tās iekārta samērā labi piemērota chīrurgiskās klīnikas prasībām. Slimnieku materiāls ir daudzrunīgs un bagātīgs. Tā šo pēdējo divu gadu laikā vien izdarītas 4405 dažādas operācijas, neieskaitot ambulātīriskās. Saimniecības daļu vada un dod visus attiecīgus līdzekļus Sarkanais Krusts. Fakultātes atvēlētās summas izlietotas nepieciešamāko mācības līdzekļu iegādāšanai, laboratorijas, kabinetu un citu ārstniecisko piederumu papildināšanai un bibliotēkas paplašināšanai. Klīnikas bibliotēka līdzekļu trūkuma dēļ nav pietiekoša, kas apgrūtina zinātnisko darbību.

1924/25. mācības gadā, kad vēl nenodarbojās no jauna ievestais VI. kurss, slimnīcu izlietoja Propaideutiskās klīnikas vajadzībām, kuŗas vadišana šai gadā bij uzticēta prof. Jankovskam. Bez tam hospitālā klīnikā strādāja tie studenti, kas bij beiguši kursu ārzemju universitātēs.

Studentu mācībai noturēja kliniskas lekcijas, demonstrēja slimniekus un operācijas. Studenti praktizējas arī tieši pie slimnieku gultas, tos izmeklējot, sekojot slimības gaitai un ārstējot klinikas vadītāja un asistentu kontrolē. Praktiskos darbus strādāja grupās. Bez tam studenti bija nodarbināti ambulātorijā, kur viņiem deva iespēju strādāt aktīvāki. Še viņi netikvien izmeklēja slimniekus, uzstādot diagnōsi un noteicot arstēšanu, bet arī izdarīja pārsējumus un praktiskam ārstam nepieciešamākās operācijas.

Līdz 1925. gada 6. decembrim kliniku vadīja prof. Dr. J. Jankovsks, kad pilnīgi negaidot viņa darbību pārtrauca nāve. Pēc prof. Jankovska nāves klīniskās lekcijas līdz mācības gada beigām netika lasītas. Praktiskos darbus turpināja asistentu vadībā.

Med. fak. 12. aprīļa padomes sēdē par klinikas turpmāko vadītāju ievēlēja prof. Dr. med. J. Dzirni, bijušo Maskavas ūniversitātes profesoru.

Klinikas palīgspēki: Dr. A. Neibergs darbojās par asistentu no 1920. g. 21. decembra, Dr. J. Šulcs, no 1921. g. 27. jūnija un Dr. A. Mednis no 1924. g. 24. marta, par subasistentu stud. V. Gavars.

Prof. Jankovsks pēdējā laikā strādāja pie plašāka zinātniska darba, par torako-plastiku. Par šo tematu nolasīja arī referātu 1. Latvijas ārstu kongresā 1925. g. septembrī.

Bez tam klinikas asistenti nolasījuši zinātniskus referātus 1. Latv. ārstu kongresā par sekošiem tematiem:

Dr. A. Neibergs „Par hipernefromiem un viņu simptomatoloģiju“.

Dr. J. Šulcs „Par kuņģa un zarnu plastiku perforācijas novēršanai“.

Dr. A. Mednis: „Par žokļa ankilosēm un viņu ārstēšanu“.

Dr. J. Jēģermanis: „Par izmežģīto un nereponēto elkoņa locītavu ārstēš.“.

Klinikas asistents, Dr. J. Šulcs 18. aprīlī 1926. g. aizstāvēja disertāciju par tematu: „Eksperimentāli materiāli par lielās tauku plēves pielietošanu vēdera orgānu plastikai“ un ieguva Dr. med. gradu. Par oficiāliem oponentiem uzstājās prof. E. Paukulis, prof. R. Adelheims un prof. J. Alksnis.

Dr. Šulcs strādā pašlaik pie sekošiem eksperimentāliem darbiem: 1. Par peritoneja infekciju ar zarnu mikrobiem cauri zarnas sienai, 2. par pankreata sulas iedarbību uz kuņģa gļotādu un šīs iedarbības lomu kuņģa čūlas ģenesē (prof. E. Paukuļa vadītā Vispārējās Patoloģijas institūtā) un 3. par gremošanas sulu fermentatīvās darbības pārmaiņām pēc žultspūšļa izņemšanas (prof. E. Paukuļa vadītā Visp. Patoloģijas un prof. Krimberga vadītā Fisioloģijas Institūtā).

13. *Terapeutiskā fakultātes klīnika.*

Klīnikā darbojās: direktors prof. Dr. med. M. Zīle, vec. asist. Dr. R. Šiliņš, jaun. asistenti Dr. K. Rudzītis, Dr. A. Brūveris, Dr. A. Lūsis. Par volontieriem darbojās: stud. med. Zelmene, Dr. Kumuška, stud. med. Ribule, stud. med. Mitule, stud. med. Lemchene, stud. med. Frišmane.

Klīnika atrodas 1. pilsētas slimnīcā 1. un 11. barakās ar 75 stacionārām gultām. Nereti bija jāliek papildu gultas un slimnieku skaits sasniedza 80 — 88. Pārskatāmā laikmetā ārstējušies 1931: vīrieši 1043, sievietes 883. Darbība norisinājās klīniskās lekcijās, pašā klīnikā un klīnikas laboratorijās. Klīniskās lekcijas ar slimnieku demonstrāciju bija 6 stundas nedēļā. Bez tam klīnikas direktors ar studentiem grupās apstāigāja divreiz nedēļā visus slimniekus.

Izmeklēšanas laboratorijā, diagnōses noteikšanas izdaria studenti asistentu uzraudzībā. Pie klīnikas darbojās fizikālās ārstēšanas kabinets, kurā ietilpst: kalna saule, sollux-lampa, diatermijas aparāts, multostats elektroterapijai, galvanizācijai, faradizācijai, elektrovibrācijai un dažī sīkāki aparāti.

Ārzemju komandējumā bijuši: prof. Zīle 1924. g. no Tūberkulōses Apkar. Biedrības Lozannā starptautiskā Tūberk. Kongresā; pēc tam apmeklējis vairākus dziedniecības vietas Šveicē. Vec. asist. Dr. Šiliņš ar saviem līdzekļiem 1 mēnesi Vīnē strādāja prof. Ortnera klīnikā, 1925. g., jaun. asistents Dr. Brūveris ar saviem līdzekļiem 1 mēnesi Vīnē, strādāja prof. Ortnera klīnikā, 1926. g., jaun. asistents Dr. A. Lūsis ar saviem līdzekļiem 1 mēnesi Berlīnē, kur strādāja prof. Krausa klīnikā, 1926. g.

Zinātniskā darbība.

Prof. Dr. med. Zīles priekšlasījumi:

1. Par disciplinētu terapeutisku domāšanu (Latv. Ārst. Biedr. 1924.).
2. Par miršanas un nemirstības problēmām no ārstu viedokļa (Akadēmiskā runa 5. gadu L. Ū. pastāv. svētku aktā. 28. sep. 1924. g.).
3. Par sanocrysina iespaidu uz tūberkulōsi (Latv. Ārstu Biedr. 1926.).

Prof. Zīles publicēti darbi:

1. Slimība un higiēnēse (iespiests Latv. Ārstu Kongresā darbos).
2. Par otra sirdstoņa akcentuācijas cēloņiem. (Turpat).
3. Aforismi par tūberkulinterapiju. (Turpat).

Vec. asist. Dr. Šiliņš:

Par Novoprotina pielietošanu fak. terap. klīnikā pēdējos 2 gados.
(Latv. Ārstu Kongr. darb.).

Jaun. asist. Dr. Rudzītis:

1. Mākslīgas kalna saules iespaids uz asins morfoloģiju. Nolasīts Latv. Ārstu Biedrībā un iespiests L. Ārstu žurnālā 1924. g., arī Клиническая Медицина Nr. 3/4. 1925. g.
2. Par spasmofiliju pie pieaugušiem. L. Ārstu žurnālā. 1925. g.
3. Asins morfoloģijas pārmaiņas, atkarībā no fizikāli chimiskiem procesiem asinīs. Nolasīts L. Ārstu Kongresā 1925. g. un iespiests L. Ārstu K. darbos.

Jaun. asist. Dr. Brūveris:

Par sarkano asins ķermenīšu nosēšanās reakcijas diagnōstisko un prognōstisko nozīmi. Nolasīts L. Ārstu Biedrībā un iespiests L. Ārstu žurnālā, 1925. g.

Pie klīnikas atrodas bibliotēka ar 108 sējumiem.

Tiek turēti sekoši žurnāli:

1. Zeitschrift für die gesamte physikalische Therapie,
2. Archiv für Verdauungskrankheiten,
3. Klinische Wochenschrift,
4. Therapie der Gegenwart,
5. Zeitschrift für ärztliche Fortbildung,
6. Zeitschrift für Tuberkulose,
7. Wiener Klinische Wochenschrift,
8. Jahresbericht für ärztliche Fortbildung,
9. Deutsches Archiv für klinische Medizin,
10. Deutsche Medizinische Wochenschrift.

14. Iekšējo slimību hospitālā klīnika.

Fakultātes uzdevumā vadīja iekšējo hospitālo klīniku no 1. jūlija 1925. līdz 1. jūlijam 1926. g. priv. docents Dr. A. Skuja un par subasistentiem darbojās VI. kursa students Pēteris Viselis no 15. novembra 1925. g. un VI. kursa studente Marta Vīgante no 15. jānvāra 1926. g. līdz mācībās gada beigām. Apmācībai tika izlietots slimnieku māteriāls 1. Rīgas pilsētās slimnīcas 3. un 4. barakā. Priekšlasījumi notika 3 reiz nedēļā pa 2 stundām, vīsitācijas grupās arī 3 reizes nedēļā pa 1 stundai.

Līdz 1925. g. privātdocents A. Skuja lasīja par „normālo organu palpāciju, perkusiju un auskultāciju“ III. kursam 3 stundas nedēļā.

Mazo līdzekļu dēļ bibliotēkai varēja iegādāt tikai nedaudz grāmatas un klīniskas mācības vajadzībām 11 sienas tabeles ar zīmējumiem. Bez tam klīnika dabūja 1 epidiaskopu un 1 mikroskopu.

Privātdocents A. Skuja lasīja Latv. Ārstu biedrībā aprīlī 1925. g. par „septiskām saslimšanām un viņu ārstēšanu“ un Latvijas ārstu kongresā septembrī 1925. g. par „ascaridiasis ārstēšanu ar oleum Chenopodii“ (Iespiests kongresa izdevumā).

15. Dzemdniecības un sieviešu slimības klīnika.

Klīnika atrodas I. pilsētas slimnīcas 21. barakā. Tā nav varējusi pēdējos 2 mācības gados attīstīt tik rosīgu darbību, kā iepriekšējos, tādēļ ka katedras pārstāvim doc. Dr. Putniņam nebija iespējams personīgi klīniku vadīt. Lekcijas tika lasītas 1924/25. mācības gadā kara slimnīcā un 1925/26. māc. gadā Zobārstniecības Institūta klausītavā. Tekošos klīnikas darbus veica asistenti Pilsētas slimnīcas 21. barakā, no sākuma prof. Jankovska un, pēc pēdējā nāves, prof. Alkšņa pārraudzībā.

Dzemdniecības nodaļā ir tikušas uzņemtas 2954 sievietes un piedzimuši ir 2595 bērni.

Sieviešu slimību nodaļā ir uzņemtas 1613 slimnieces un izdarītas 1110 operācijas.

Ikkatrā mācības gadā studenti ir praktiski nodarbojušies: a) izmeklējot grūtnieces, b) novērojot dzemdības, nedēļnieces un jaunpiedzimušus, c) vingrinājoties pie fantoma dzemdībā, d) novērojot operācijas un izoperēto atveseļošanās, e) vingrinoties ģinaikoloģiskā diagnostikā, un pēdējā gadā f) vadot patstāvīgi dzemdības zem asistentu uzraudzības.

Pie katedras ir maza bibliotēka ar ievērojamākiem žurnāliem vācu un franču valodās par dzemdniecību un sieviešu slimībām.

Iespiesti darbi:

1. Doc. E. Putniņš, Zur Aetiologie der Tubargravidität, zugleich ein Beitrag zur Mechanik des Eitransports (Acta Univers. Latv.).
2. Doc. E. Putniņš, Aborta jautājums Latvijā (Latvijas ārstu kongresa izdevums).

3. Doc. E. Putniņš, Zur Frage der Uterusdivertikelgravidität (Acta Univers. Latv.).
4. Doc. E. Putniņš, Zur Frage der Wiederherstellung der Conceptions-Fähigkeit. (Biol. biedribā 1924. g.).
5. Dr. Ābele, Placenta increata un dzemdes ruptūra (Ārstu žurn.).
Klīnikas vadītājs Doc. Dr. E. Putniņš.

1924/25. mācības gadā bija par asistentiem: Dr. P. Ābele un Dr. A. Meijs un par subasistentiem stud. K. Bergs un stud. K. Briedis.

1925/26. māc. gadā par asistentiem: Dr. P. Ābele, Dr. A. Meijs un Dr. Fr. Andreika un par subasistentiem stud. K. Briedis un stud. A. Krastiņš.

16. Oftalmoloģijas klīnika.

No 1. VII. 25. acu klīnika darbojās jaunās, speciālītai piemērotās telpās. Agrāk klīnikas darbība norisinājās ļoti nelabvēlīgos apstākļos (sk. L. Ū. 5. g. darbības pārskata lap. p. 199.). Ar pilsētas valdes lēmumu decembrī 1925. g. acu klīnikas vajadzībām tika nodots viss otrais stāvs 1. pilsētas slimnīcas ielas namā, kur atradās Pastēra Institūts, un tā kā līdzekļi remontiem un iekārtai jau agrāk bija paredzēti universitātes budžetā, tad L. Ū. Saimniecības Padome uzdeva arch. doc. Štālbergam stāties pie pārbūves darbiem. Remontam izdoti 9.350 Ls, inventāra iegādāšanai 10.000 Ls.

Klīnikas vienā pusē ievietotas ambulance un lipīgo acu slimnieku stacionārā nodaļa. Ambulātōriskie slimnieki sapulcējas un uzgaida lielā ērtā koridorā. Reģistrēšana un ārstēšana top izdarīta atsevišķā lielā istabā. Pēdējai blakus atrodas telpas refrakciju noteikšanai un otras tumšas — acu spoguļošanai. Pretīm pieņemšanas istabai ir klīnikas laboratorija un tai blakus otra tumša istaba (oftalmometrijai, dzīvās acs mikroskopijai un oftalmoskopijai ar izslēgto sarkano gaismu — rotfreies Licht). Stacionāriem lipīgiem slimniekiem piešķirtas 2 istabas ar 7 gultām un sevišķu vannas istabu. Acu ambulancei ir atsevišķa ieeja un acu slimnieki nenāk sakarā ar pārējo nodaļu slimniekiem. Ambulancē pieņemti no 1. VII. 24. g. līdz 1. VII. 26. g. pirmreizējo slimnieku 6.497, atkārtoto 5.655, pavisam 12.152. Ambulātōrisku operāciju minētā laikmetā izdarītas 247. Ambulātōrijā darbojās ikdienas no 9 rītā līdz 2; grūtākiem slimniekiem palīdzība top vēl sniegta 6-os vakarā.

Klīnikas otrā pusē 3 istabas ar 16 gultām t. sauc. tīriem (aseptiskiem) stacionāriem slimniekiem, galvenām kārtām pēc operācijām; tālāk šeit atrodas operācijas istaba un pārsiešanas telpas, bibliotēkas istaba (reizē arī profesora kabinets), telpas dežurējošam personālam, virsmāsai u. t. t. Telpas plašas, labi vēdinātas, gaišas, pietiekoši apgādātas ar ūdeni (aukstu un siltu), sienas pa lielākai daļai krāsotas ar eļļas krāsu, grīdas izklatas ar linoleumu.

Ar instrumentiem klīnika apgādāta labi, starp citu būtu minami lielais ēlektromagnēts, spraudzes lampa, radzenes mikroskops, oftalmometri.

Bibliotēkā zinātniskam darbam nepieciešamas grāmatas un žurnāli, to starpā tādi, kā Archiv für Ophthalmologie, Archiv für Augenheilkunde, Zentralblatt für Augenheilkunde, Zeitschrift für Augenheilkunde, sākot no pirmā sējuma, no franču un angļu žurnāliem, diemžēl, tikai jaunākie gada gājieni.

Klīnikas vadītājs: profesors Dr. med. Jānis Ruberts, asistenti Dr. Spulģerāns un Dr. Apinis, Dr. Balodis (stipendiāts), Dr. Švanke, volontieri, subasistenti (bez algas). No klīnikas iespiesti darbi: Apinis, Oftalmotonometrija, Latvijas ārstu žurnāls 1—2. 1926. g., Balodis, Radzenes degenerācija pēc trachoma, L. ārstu žurnāls, 3—4. 1926. g.

17. Ādas un venerisko slimību katedra.

Ādas un venerisko slimību katedru un klīniku vadīja profesors Dr. med. P. Sniķeris, par asistentiem darbojās Dr. Jūlijs Galējs un Dr. Minna Mazkalniņa-Zušmane, par subasistentiem bez algas Dr. Kumuška, Dr. Haralds Kiršentāls un Dr. Apine, bez tam vēl 6. kursa studenti Rušinsks, Stūrītis un Erna Vilde.

Mācības gaita.

a) Teorētiski kursi: 4. kursam 1 stunda nedēļā ādas anatomijā, histoloģijā, fizioloģijā un patoloģiskā anatomijā ar attiecīgu diapositīvu, mikroskopisku prēparātu un zīmējumu dēmonstrēšanu. 2 stundas nedēļā par sifilisu ar attiecīgo makro- un mikroskopisko prēparātu un slimnieku dēmonstrēšanu. 5. kursam 2 stundas nedēļā ādas slimības ar mikroskopisko prēparātu un attiecīgo slimnieku un mulažu dēmonstrācijām; 1 stunda nedēļā par gonoroiju, mīksto šankri ar prēparātu un slimnieku dēmonstrēšanu.

b) Praktiski kursi: 4. kursam ādas un venerisko slimību katedras ambulātorijā ādas un venerisko slimību diagnosticēšana un terapija 2 st. nedēļā, 1 stunda nedēļā kopā ar 5. kursa studentiem grupās, pie kam studenti paši izdarīja dzīvusudraba intramuskulāros iespricējumus un intravēnōsus salvarsana ielējumus un citus darbus. Šie praktiskie darbi notika asistentu vadībā ambulātorijā un klinikā. Prof. Sņiķeris pats vadīja kliniku — 3 reizes nedēļā, kopā ar studentiem un asistentiem apskatīja stacionāros slimniekus, uzstādot diagnōsi un nosakot attiecīgu ārstēšanu, kā arī dodot studentiem sīkākus paskaidrojumus par slimības gaitu.

Mācības spēku komandējumi.

Prof. Sņiķeris 1925. g. aprīļa mēnesī apmekēja III. starptautisko kaŗa ārstu kongresu Parīzē un maijā IV. starptautisko Thulassoterapijas kongresu Arkachonā — Francijas dienvidos.

Pūblicēti darbi un priekšlasījumi.

1. Sņiķeris, „Prostitūcija un veneriskās slimības Latvijā“. Referāts 1. Latvijas ārstu kongresā 1925. g., iespiests kongresa izdevumā.

2. Sņiķeris, „Alkohols un veneriskās slimības“. Źurnālā „Sieviete“.

Bez tam prof. Sņiķeris ir dēmonstrējis Latvijas dermatologu un venerologu biedrības sēdēs 1925. un 1926. gadā ap 20 slimniekus. Tāpat arī klinikas asistenti ir dēmonstrējusi daudz slimnieku ar attiecīgiem paskaidrojumiem. 1925. g. Latvijas dermatologu un venerologu biedrībā profesora Sņiķeŗa priekšlasījums par lepras izārstēšanu ar 10⁰/₀ thymola intramuskulāriem iespricējumiem un chaulmoogrās eļļas iekšā ņemšanu. Dr. Galēja priekšlasījums dermatologu un venerologu biedrībā: „Lues serodiagnōse un salvarsana kontrole; un Latvijas ārstu biedrībā: „Par mugurkaula smadzeņu šķidrums koloidālu reakciju“. Bez tam 1925. un 1926. g. Baltā krusta uzdevumā prof. Sņiķeris ar asistentiem noturēja vairākus priekšlasījumus par venerisko slimību apkaŗošanu, paskaidrojot šos priekšnesumus ar kinofilmām. Tādus pašus priekšnesumus turēja arī Jelgavā 1926. g. un Dr. Galējs Valkā, Œenbergā un Svētē Skolotāju Izglītības Biedrībās. Ādas un venerisko slimību bibliotēka šinīs 2 gados ir stipri paplašināta ar vērtīgām grāmatām un Źurnāliem.

Mulaŗu skaits pavairojies par 39, kuŗas pa lielāki daļai mākslinieka Bernieka un Dr. med. Hiršberga pagatavotas tepat Latvijā, kā arī dažas mulaŗas pasūtītas ārzemēs, tā ka vispārēja ādas un venerisko slimību mulaŗu attēlojumu skaits sniedzas jau pie 200.

Šinīs 2 gados iegādāts arī slimnieku sekmīgākai ārstēšanai:

1. Diatermijas aparāts ar visiem piederumiem.
2. Multostats ar elektrodiem.
3. Kromaiera kvarclampa ar piederumiem.
4. Ēlektriskas gaisa un siltuma vannas.
5. Polārizācijas mikroskops.
6. Fotografiskais aparāts.

Arī stipri paplašināta laborātorija klīniskām izmeklēšanām ar daudz un dažādiem sīkākiem instrumentiem un piederumiem, tāpat arī klīnikas vajadzībām iegādāti daži aparāti.

18. Bērnu slimību klīnika.

Klīnikas vadītājs: prof. Dr. med. Gartjējs, asistenti: Dr. Feders, Dr. Nīmanis (līdz janv. 1926. g.), Dr. Mjasnikova-Plaude.

Mācības gaita.

a) Teorētiskie kursi: ievads bērnu slimībās 2 st. nedēļā IV. kursam, bērnu slimību klīnika 4 stundas nedēļā V. kursam.

b) Praktiskie darbi: V. kursam lipīgo slimību klīnikā, incubācija, bērnu slimību klīnika.

Dr. Feders bija komandēts 1924. g. vasarā uz ārzemēm iepazīties ar bērnu tuberkulozes apkaņošanu un 1925. g. vasarā uz Berlīni ziniskā nolūkā.

Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi:

Profesors Gartje:

1. Über den kindlichen Praeskorbut. Latvijas ārstu žurn. 1924. g. 12. burtnīca.
2. Ekzem und exsudative Diathese. I. Latv. ārstu kongresa darbos.
3. Über Gonorrhoe im Kindesalter. I. Latv. ārstu kongr.

Asistents Feders:

1. Kāds vārds par autiņu skaitu zidaiņu silēs. I. ārstu žurn. 1924. g.
2. Über Tuberkulinempfindlichkeit bei Kindern nach Impfung mit Langers Impfstoff 147. D. med. Wochenschr. 1925. Nr. 40.
3. Par zidaiņu vakcināciju pret tuberkulozi. I. Latv. ārstu kongr.
4. Tuberkulozās superinfekcijas schemats. L. ārstu žurn. 1925. g.
5. Zur Frage der angeblichen Sensibilisierung von Säuglingen gegen Tuberkulin mittels kombinierter intrakutaner Impfung von Kuhpockenlymphe + Tuberkulin (sadarbā ar Dr. Goerber-Kaufmann). Jahrb. für Kinderheilk. 1926.

Asistents Nīmanis:

1. Zirga normālā seruma terapija pie bērniem. Latv. ārstu žurnāls 1926. gadā.
2. Piena terapija pie vulvo-vaginitis gonorrhoeica. L. arstu žurnāls 1926. gadā.

Bibliotēkā 164 sējumi.

Klinikas nodaļas: 1. Iekšējo slimību bērnu klinika.
2. Zidaiņu nodaļa.

19. Psīchiatrijas katedra.

Katedru vada prof. Dr. med. H. Budulis. Pie katedras darbojas asistents Dr. A. Karps un subasistents V. kursa med. students V. Kraulis.

Psīchiatrijas katedras darbība joprojām notiek Rīgas pilsētas Sarkan-
kalna vājprātīgo slimnīcā. Aiz prāvā slimnieku skaita (ap. 650) studentu
mācību psīchiatrijā var izdarīt sekmīgi. Lekcijas lasa teorētiskā (vispārē-
jā) psīchiatrijā V. kursa studentiem 2 stundas nedēļā un klīniskā psīchi-
atrijā VI. kursa studentiem 4 stundas nedēļā. VI. kursa studentiem pat-
stāvīgi jāmacās izmeklēt slimniekus, pie kam viņiem ir jāsatāda slimības
gaitas apraksti, kuŗus katedras vadītājs pie attiecīgiem slimniekiem pārbauda.

Pie katedras pastāv sava speciāla bibliotēka, kā arī darbojas neliela
labrātōrija nervu sistēmas patoloģijas vajadzībām.

Pēdējos divos gados katedra ir sevišķi ievēribu piegriežusi prōgresīvās
paralises ārstēšanai ar malāriju. Šai nolūkā viņa stājusies sakaros ar
fakultātes patoloģiskās anatomijas katedras vadītāju prof. R. Ādelheimu,
kuŗš uzņēmis zinātniski apstrādāt paralitiku sekciju māteriālu, kuŗi mira
sakarā ar malārijas terapiju. Uz šo studiju pamata publicēti zinātniski darbi:

Prof. H. Budulis: Par prōgresīvās paralises ārstēšanu ar malāriju.
Latv. ārstu kongresa (1925. g.) prōtokoļi.

Prof. Dr. R. Ādelheims; Zur pathologischen Anatomie der Impf-
malaria bei progressiver Paralyse. Wiener Klinische Wochenschrift 1926.
Nr. 15. (Publicēts no L. Ū. patoloģiskā institūta).

Subasistents V. Kraulis uzrakstījis darbu: Kāds psīchoses gadījums
pēc strumektomijas pie Basedova slimības.

Prof. H. Budulis ir noturējis vairākus zinātniskus priekšlasījumus
Latvijas neurologu un psīchiatru biedrībā, par kuŗas priekšsēdētāju viņš
šimbrīžam skaitās, un pārstrādājis II. izdevumam: „Poruka dvēseles
noskaņas krēslainās dienās“.

20. *Nervu slimību katedra.*

1924. g. pavasarī par neuroloģijas katedras vadītāju ievēlēja per vocationem L. Ū. privātdocentu Dr. med. Eduardu Kalniņu. Katedrai bija 1 asistents, privātdocents Dr. Kazāks un 1 subasistents ārsts Ģeorgs Dimza; 1925. g. vasarā Kazāks atstāj vietu, kuŗu no šā laika ieņem ārsts Ģ. Dimza. Vakantā subasistenta vietā ievēl ārstu Jāni Vildi. Bez tam pie katedras darbojas vairāk subasistenti-volontieri.

Mācības gaita norisinājās sekoši: IV. kursam tika lasītas lekcijas vispārējā neuroloģijā ar propaideutiku 2 stundas nedēļā, 2 semestrus. V. kursam tika lasītas 4 stundas nedēļā 2 semestrus speciālā neuroloģijā; teorētiskās lekcijas bija savienotas ar slimnieku demonstrācijām un slimnieku izmeklēšanu audītōrijā. Pie slimnieku izmeklēšanas lekcijās izsauca studentus. Slimnieki nāca no 1. pilsētas slimnīcas ambulances, no slimnīcas nervu nodaļas, no Rīgas kaŗa slimnīcas un no mācības spēku privātas klienteles. Minētie avoti deva pietiekošu un daudzpusīgu māteriālu demonstrācijām. Visas parastās nervu slimības tika demonstrētas un studentiem bija iespējams ar tām iepazīties; praktiski svarīgākas un biežāki sastopamās slimību formas tika demonstrētas vairāk reizes. Galveno vērību piegriezta diagnōsei un terapijai. Nepatikami traucējumi mācības gaitā dažreiz cēlās ar to, ka demonstrācijām nozīmētie slimnieki pilsētas slimnīcas nervu nodaļā, kā arī no ambulances atteicas demonstrēties. V. kursa studenti nodarbojās arī praktiski vai nu pilsētas slimnīcās nervu nodaļā, vai kaŗa slimnīcā, kur viņi pa 2 dabūja 1 slimnieku izmeklēšanai un novērošanai; šie darbi tika vesti asistentu uzraudzībā un par novēroto gadījumu studentiem praktikantiem bija jāiesniedz siki izstrādata slimības vēsture. Te gadījens tika sīkāki analisēts.

Daži studenti apmeklēja arī ambulātōriju. 1924. g. septembrī docents Dr. Kalniņš bija komandējumā un apmeklēja psihiatru un neurologu kongresu Insbrukā; tāpat arī 1925. g. sept. bija komandējumā un piedalījās neurologu kongresā Kaselē.

1925. g. Latvijas ārstu kongresā docents Dr. Kalniņš nolasīja referātu: „Ķemeŗu nozīme nervu slimību terapijā“. Darbs tiks publicēts kongresa izdevumā.

Neuroloģijas katedrai trūkst vēl savas klinikas uu labōrātōrijas, kādēļ cieš pa daļai studentu mācība. Bet galvenā kārtā rada grūtības zinātniska darbība, kuŗa bez klinikas un labōrātōrijas nav domājama.

21. Tieslietu Medicīnas Institūts.

Pie Institūta strādā: Vec. doc. Dr. med. F. Neireiteris par vadītāju, jaun. asist. M. Veidemanis, subasistents J. Koceris un par volontieri stud. med. A. Lerchis.

Studentiem mediķiem tika lasītas: Tieslietu medicīna 4 stundas sēmeštrī un forensiskā psihiatrija 2 stundas mācības gada 1 sēmeštrī.

Studentiem jūristiem tika lāsītas: Tieslietu medicīnā 2 stundas mācības gada 1 sēmeštrī, forensiskā psihiatrijā 2 stundas mācības gada 1 sēmeštrī. Abos mācības gādos tika izdarītas obdukcijas pie apm. 300 miroņiem gadā, ar studentu līdzdalību.

Doc. Dr. med. F. Neireiteris pūblicējis sekošus darbus:

1. Zur Bekämpfung der Gefährdung durch den elektrischen Strom, D. Zeitschrift f. d. ges. ger. Med. Band 3, 1924.

2. Zu den „Biologischen Problemen im Strafvollzuge“, Beiträge zur. ger. Med. Band 6, 1924.

3. Konstitutionslehre und gerichtliche Medizin. Archiv. f. Frauenkunde und Konstitutionsforschung. Band 10, 1924.

4. Par scapula scaphoidea. Latv. Ārstu Žurnāls. 1925. g. 1. burtn.

5. Die biologischen Probleme im Strafvollzug. Wiener med. Wochenschrift. Nr. 34/1925.

6. Norādījumi par tiesas resp. policijas obdukcijām. Rīgā 1925.

7. Die Bekämpfung der Fruchtabtreibung in Lettland durch Gesetz und verbindliche Verordnung, Latvijas ārstu Kongresa Darbos. 1926. Rīgā.

8. Die für den Arzt und den ärztlichen Sachverständigen wichtigen Bestimmungen des neuen deutschen Strafgesetzentwurfes vom Jahre 1925. Wiener med. Wochenschrift, (atrodas iespiešanā).

9. Die gerichtsärztliche Untersuchung des gesunden und kranken Menschen. Handbuch der biologischen Untersuchungsmethoden. Herausgegeben von Prof. Abderhalden. (Atrodas iespiešanā).

10. Abhandlungen aus den juristisch-medizinischen Grenzgebieten. Herausgegeben von H. Herschmann, E. Höpler, F. Neureiter. Wien 1926. (Pirmās 4 burtnīcas atrodas iespiešanā).

Asist. D. M. Veidemanis pūblicējis:

1. Dzimuma kārtas noteikšana tiesas priekšā. L. Ūniversitātes rakstos (atrodas iespiešanā).

2. Nelaimes gadījums vai nāve no dabiska cēloņa. Latv. Ārstu Žurnālā (atrodas iespiešanā).

Subasistents. J. Koceris publicējis:

1. Pārskats pie piepēži dabiskā nāvē mirušiem. Latvijas Ārstu Žurnālā 1925. g. 9/10. burtn.

2. Ugunsapbedīšana Latvijā no tiesmedicīnas redzes viedokļa. Tieslietu Ministrijas Mēnešrakstos (atrod. iespiešanā).

Ārpus universitātes institūta darbinieki ieradās 1 reizi nedēļā Rīgas Centrālcietumā pie institūta pastāvošā krimināl-antropoloģiskā nodaļā, kur tika izmeklēti vairāk kā 300 pie spaidu darbiem notiesātie noziedznieki kā garīgā, tā miesīgā ziņā.

Institūta vadītājs nodarbojās kopā ar asistentu Dr. M. Veidemani par konsultantu tieslietu medicīniskos jautājumos pie Tiesu Palātas Zinātniskās Tiesekspertīzes Institūta, kur viņi vada asins, spermas, matu un spalvu izmeklēšanu tiesas iestāžu vajadzībām. Bez tam institūta vadītājs un asist. Dr. M. Veidmanis bija par pastāvīgiem lietpratējiem-ekspertiem pie Rīgas un provinces krimināl- un civiltiesām.

Pie institūta pastāv bibliotēka ar 286 sējumiem un mūseijs ar vairāk kā 400 numuriem.

22. Zobārstniecības nodaļa.

Nodaļas vadītājs doc. Dr. K. Barons, asist. Vaivariņš.

Pēdējais gads no iepriekšējiem atšķirās ar to, ka speciālai studentu mācībai bija pieaicināts vēl viens mācības spēks priv.-doc. Dr. med. et dent. Ērleins, kuņam uzdeva vadīt tehnisko labrātōriju un lasīt teorētisku kursu par protešu tehniku un metallurģiju.

Studentu mācību tā tad sadalīja divu mācības spēku starpā, doc. Barona un priv.-doc. Ērleina, un tas ļoti labi atsaucās uz studentu sekmēm.

Pēdējā gadā kā klinikā, tā ari tehniskā kabinetā studentiem bija izdevība redzēt labi daudz interesantu slimību gadījumu un novērot to gaitu no sākuma līdz galam.

Doc. K. Barons lasīja III. kursam:

- a) teorētisku kursu abos sēmeštrōs par zobu trūdi (caries dentis),
- b) vietējās anaistēsijas un vispārējās narkōses kursu,
- c) zobu ekstrakcijas kursu.

IV. kursam:

- a) zobārstniecības chirurģijas kursu,
- b) ortodontijas kursu,
- c) zobārstniecības rentģenoloģijas kursu.

Studenti tika klinikā nodarbināti samērā ar viņu pārbaudītām zināšanām, tā ka visplašāki klinikā strādāja absolventu kurss, praktiski nodarbojamies arī bez tam vēl Rentģena kabinetā.

Iepriekš nodarbošanās klinikā studentiem vajadzēja nostrādāt fantoma kursu plombēšanā un zobu ekstrakcijas pie miroņiem asist. Vaivariņa vadībā.

Absolventu kursa studentiem bez tam vajadzēja visiem nolasīt referātus par tematiem, kuŗi stāvēja sakarā ar interesantiem slimības gadījumiem klinikā.

Privat docents Ērleins lasija:

III. kursam teorētisko protešu tehniku un metallurģiju, un praktiski nodarbojās ar I., II. un III. kursu ar nospiedumu modeļu pagatavošanu, mākslīgu zobu nostādīšanu un to piestiprināšanas veidiem, ar IV. kursa studentiem un absolventiem Ērleins nodarbojās tehniskā laborātorijā un kabinetā ar individuālu protešu un ortodontisko aparātu pagatavošanu un nodošanu.

Zobārstniecības institūta darbība pēdējā gadā: 1540 dažādas plombras, 365 zobu ekstrakcijas, 85 Rentģena uzņēmumi, 212 Rentģena caurskatīšanas, 145 dažāda veida elektrizācijas, 9 mutes operācijas, 5 žokļu lūzumu šuvas, 55 zelta kroniņi, 4 zelta zobi, 32 zelta tiltiņi ar 133 daļām, 8 stiftu zobi, 20 kaučuka plates ar 161 zobiem un 12 zelta klamburiem, 5 platīšu izlabojumiem.

Zobu ārstniecības institūta iekšējie ieņēmumi un izdevumi 1925/26. g.

No 1. IV. 1925. g. līdz 1. IV. 1926. g.:

Mākslīgi zobi	Ls 1230.20	Laborātorijas materiāls .	Ls 2487.25
Zelta zobi	„ 3786.—	Klinikas materiāli	„ 980.59
Plombras	„ 2878.90	Instrumentu labošanamē-	
		beles un ietaises....	„ 964.19
Ekstrakcijas un operā-		Izdev. Rentģena kabin...	„ 96.21
cijas	„ 663.50	Alga grāmatvedei un 2	
Rentģena uzņēmumi un		zobu tehniķiem....	„ 3466.52
caurskatīšana	„ 1554.—	Dažādi izdevumi	„ 206.42

Kopā Ls 10112.60

Kopā Ls 8201.18

Atlikums: Ls 1911.42.

G. Veterinār-medicīnas fakultātes.

1. Fakultātes administratīvie amati.

1924/25. mācības gadam par dekānu izvēlēts doc. V. Brencēns, kurš savu amatu no prof. Kundziņa pārņēmis 1. jūlijā 1924. g. Par sēkrētāru bija izvēlēts doc. Pētersons, pēc kuŗa nāves par viņa pēcnācēju sēkrētāra amatā ievēlēts doc. R. Grapmanis, skaitot no 1. augusta 1924. g. Nākošam 1925/26. māc. gadam, pārvēlot administratīvo amatu personas, izvēlētas tās pašas, proti: doc. Brencēns par dekānu un doc. Grapmanis par sēkrētāru. 1926. g. pavasarī nākošam 1926/27. gadam par dekānu fakultāte ievēl doc. R. Grapmani, bet sēkrētāru doc. V. Brencēnu. Par klinikas atbildīgo administratīvi saimniecisko vadītāju abus gadus ir doc. V. Brencēns. Uz fakultātes lēmuma pamata klinikas atbildīgajam vadītājam padota saimnieciskā ziņā arī mācības kaltuve, kā cieši ar klinikas darbību saistīta. Par fakultātes dēlēgātu Ūniversitātes Padomē abus gadus ir prof. L. Kundziņš.

2. Mācības spēku sastāvā

lielas maiņas nav notikušas. Prof. Ludvigs Kundziņš, sasniedzis 70 gadu vecumu, saskaņā ar Ūniversitātes Satversmes p. 74 štata vietu ieņemt vairs nevar. Tā kā cita zootoma nav un prof. Kundziņš vēl ir spirts un darba spējīgs, tad fakultāte viņam uztic anatomijas un histoloģijas pasniegšanu arī uz priekšu. Nenoteikts tikai likumu nesaskaņas dēļ paliek ilgāku laiku atalgošanas un pensijas jautājums, kuŗu gan labvēlīgā kārtā attiecīgās ministrijas izšķir 1926. g. vasaras brīvlaikā, tā kā nu prof. Kundziņš sajems pensiju un atalgojumu kā ārštata darbinieks.

18. sept. 1924. g. sakarā ar ūniversitātes 5 gadu jūbileju fakultāte ievēl prof. L. Kundziņu par Dr. med. vet. honoris causa. Ar šo fakultāte gribējusi pastrīpot prof. Kundziņa nopelnus salīdzināmās anatomijas un embrioloģijas laukā, gan arī viņa ilgadējo paidagoga darbību. Par subasistentu pie patol. anat. katedras 15. nov. 1924. g. pieņem stud. M. Rolli. 1926. gada pavasarī pēc kursa beigšanās, to atstāj pie fakultātes sagatavošanai zinātniskai darbībai. Par jaunāko asistentu pie ķirurģijas katedras ievēl pēc kursa beigšanas bijušo subasistentu Jāni Pētersonu, bet pie anat. katedras P. Ozoliņu, abus skaitot no 1. jūlija 1925. g. Tāpat ievēl pie patolog. anatomijas katedras kursu beigušo, bijušo subasistenti Mildu Salmiņu, skaitot no 1. febr. 1926. g.

Jānvāri 1926. gadā mazo mājkustoņu klinikas asistents Kārlis Kaņeps dodas uz 1 gadu ārzemju komandējumā uz Berlīni, strādāt pie prof. Hinca, Birbauma un Froša. Līdzekļus dod amerikāņu Board. Viņa vietā par jaunāko asistentu ievēl Pēteri Mežaku, skaitot no 1. maija 1926. g. Par prēparātōru anatomijas kabinetam pieņem stud. H. Kripi, kuŗš izpilda ņo amatu no 1. dec. 1924. g. līdz 1. jūlijam 1925. g.

Pēc doc. Lūŗa un Pētersona nāves ņis katedras ir vēl līdz ņim laikam vakantas. Fakultāte ir vairākkārt mēģinājusī viņas aizvietot ar ārzemju spēkiem, bet ņie mēģinājumi nav devuŗi gaidītos rezultātus. Vai nu uzaicināto resp. izvēlēto kandidātu prasības fakultātei nav bijis iespējams apmierināt, vai arī kandidātiem nav bijuŗas pieņemamas fakultātes prasības, starp kuŗām vistingrākā ir izrādījusies prasība pēc 3 gadiem lasīt lekcijas latvieŗu valodā. ņemot vērā ņo, fakultātē pastāv domas izaudzināt no paŗu vidus mācības spēkus, kuŗi varētu ieņemt vakantās katedras. Tas, cerams, būs iespējams, ņemot vērā amerikāņu Board'a pretimnākŗanu. ņe jāpiezīmē, ka valstij paŗai vajadzētu nākt pretīm un dot līdzekļus jauno spēku ilgākiem ārzemju komandējumiem, kā to piemēram dara lŗaunija. Paŗureiz Tērbatas vet. med. fak. 3 asistenti ir ārzemju komandējumā uz 1½—2 gadiem ar valsts līdzekļiem. Kad atļaus telpas un gadīsies attiecīgi spēki, fakultāte vēl dibinās sekoŗas katedras: mazo kustoņu slimībām, dzemdēŗanas mācībai un higiainai. Vakanta arvien vēl ir arī prōsektōra vieta.

3. Fakultātes kursu beiguŗi 1924/25. gadā:

J. Pētersons — ļoti sekmīgi, G. Ādminis, P. Ozols, P. Ozoliņŗ un H. Lēvintāls — sekmīgi.

1925/26. g. 22. I. kursu beidz Milda Salmiŗa — ļoti sekmīgi, Lizete Pavasare un P. Zvirgzdiņŗ — sekmīgi. Jāpiezīmē, kā Salmiŗa un Pavasare ir pirmās latvietes vet. ārstes.

30. IV. 1926. g. kursu beidz M. Rolle, N. Meisters, P. Meŗaks — ļoti sekmīgi, A. Ozols — sekmīgi, bet 14. V. 1926. g. J. Bērtiņŗ ar atzīmi „sekmīgi“.

Fakultātē darbojās sekoŗi mācības spēki: prof. L. Kundziņŗ, doc. Brencēns, Grapmanis un Kangrojs. Mācības gaita (sk. iepr. pārskatu).

4. Ārzemju komandējumi un zinātn. darbība.

1925. gada vasarā ar Kultūras fonda līdzekļiem uz apm. 2 mēnešiem izbrauc doc. K. Kangrojs. Viņš apmeklē Vini, Budapešti, Leipcigu un Berlīni, kur iepazīstas ar kliniku iekārtu, jaunākiem diagnoscēšanas paņēmieniem, tāpat iepazīstas ar pasniegšanas un dēmonstrēšanas paņēmieniem; arī personīgās sarunās ar pazīstamiem spēkiem saņem vienu otru ierosinājumu. 1926. g. vasarā tāpat ar Kultūras fonda līdzekļiem brauc prof. L. Kundziņš. Viņš apmeklē Berlīni, Hanōveru un Leipcigu. Viņa galvenais mērķis kopot literatūru savam zinātniskam darbam, strādājot Vācijas lielākās bibliotēkās, iepazīties ar jaunākiem sasniegumiem anatomijas laukā un iegādāties retu dzīvnieku skeletu kolekcijas savam anatomijas mūsejam.

1925. gada rudens atklātā fakultātes sēdē, pasniedzot prof. L. Kundziņam viņam piespriesto Dr. hon. causa diplomu, pēdējais nolasa zinātnisku referātu: „Par dažām īpašībām, kuņas novērojamas pie zīdītāju (Aplacentalia un Placentalia) galvas kausu attīstīšanās“. Bez tam iesniegts iespēšanai bioloģiskās biedrības rakstu krājumos referāts „Viscerālskeleta attiecības ar capsula auditiva pie zīdītājiem“.

Doc. Grapmanis nolasījis Latv. veterinārārstu biedrības pilnā sapulcē referātu „Mūsu gaļas kontroles reorganizācijas vajadzība“. Bez tam ņēmis dalību likumu prōjektu un noteikumu izstrādāšanā par lopkautuvēm un gaļas apskatīšanas stacijām, tāpat lopu transita noteikumiem, kuņus nodomājusi izvest dzīvē Zemk. Min. Veterinārā Valde.

5. Bibliotēka.

Pārskata laikā bibliotēka ir pavairojusies ar vērtīgām grāmatām un žurnāliem; iegādātas 423 grāmatas par Ls. 3300,52.

Uz 1. jūliju 1926. g. bibliotēkā ir 1203 grāmatas par Ls. 7465,52.

6. Anatomijas kabinets.

Vadītājs prof. L. Kundziņš. Prōsektōra vieta vakanta. Asistents P. Ozoliņš, subasistente M. Kundziņa, prēparātors stud. Kripe līdz 1. jūlijam 1925. g.

Lekcijas mājkustoņu anatomijā lasa I un II sēmestrī 6 stundas nedēļā. Histoloģijā divos sēmeštroš 2 stundas nedēļā. Praktiskie darbi anatomijā prēparēšana ā 2 stundas dienā kollokviju veidā. Histoloģijas praktiskie darbi norit divos sēmeštroš 4 stundas nedēļā. Bez tam vēl lauksaimn. fakult. studentiem lasa anatomiju I sēm. 1 stundu nedēļā; II sēm. 2 stundas

nedēļā. Prōsektōra trūkuma dēļ praktiskie darbi un kollokvijs sevišķi apgrūtināta katedras vadītāju, kuŗam pašam jāveic visi šie uzdevumi, kas stipri traucē un atrauj no tīri zinātniskas darbības profesoru.

Par pārskata gadiem pienācis klāt:

Mēbeles (skapji, vitrīnas)..... Ls. 600.—

Aparāti (mikroskopi, lentes, zāģis, zīmēšanas apar., vasku modeļu pagat. aparāts u. t. t. Ls. 1900.—

Kopā inventāra 52 gabalu Ls. 2500.—

Kopā uz 1. jūliju 1926. gadu inventāra ir 312 gabalu par Ls. 10.100.—

Mūseijam pagatavoti daudzi skeleti un citi dažādi prēparāti mācības pasniegšanai. Mūseija grāmatā ir ap 100 Nr., pa lielākai daļai skeleti, galvas kausi, vai arī atsevišķi reti dzīvnieki. Nc ieskaitot dāvājumus un pašu pagatavotos prēparātus, pirkto priekšmetu ir par Ls 3100.— Sevišķi svarīgi ir kabinetam iegādātie dažādie, reti sastopamie un izmirstošie dzīvnieki, galvenām kārtām zīditāji, viņu skeleti, galvas kausi etc., kuŗu jau kabineta mūseijā ir pāri par 50 gabaliem un kuŗu vērtība un nozīme nav maza. Šie prēparāti domāti galvenām kārtām salīdzināmi anatomiskiem pētījumiem.

Runājot par telpām, jāsapaka, ka viņas nemaz nav piemērotas kabineta vajadzībām, pat jāsapaka, vienkāršam dzīvoklim nē. Pēdējā laikā ēkas sienas arvien vairāk un vairāk sāk plaisāt, kas ceļas galvenām kārtām no vidus sienas iegrimšanas, tā kā durvis vidējā stāvā vairs netaisās ciet. Plaisas iet arī skursteņos un krāsnīs, tā kā ēka nav vairs ugunsdroša. Nav izslēgti katastrofiski gadījumi; arī siltums vairs neturas. Ņemot šo vērā, fakultāte griezās pie Saimn. Padomes ar iesniegumu, aizrādot uz nopietno stāvokli. Pēc fakultātes domām ēku remontēt un atjaunot nebūtu vērts, jo viņa arī pēc savas iekārtas un izūves ir maz noderīga. Tamdēļ fakultāte aizstāvēs domas, ka minētā ēka nojauicama un uzbūvejama jauna pie Kronvalda bulvāŗa, savienojot to ar tagadējo prēparējamo telpu.

7. *Hipoloģijas kabinets.*

Pēc doc. Pētersona nāves hip. kab. ir vakants. Kā jau minēts, ir bijuši mēģinājumi sarakstīties ar vairākiem ārzemju (Vācijas un Austrijas)

spēkiem, bet rezultāti nav bijuši apmierinoši kandidātu dažādu prasību dēļ. Vēl šis jautājums nav galīgi atrisināts; vai fakultāte uzaicinās ārzemnieku, vai no pašu mājas izraudzīs kandidātu, kuŗu tad komandēs uz ārzemēm kādus gadus papildināties. Pagaidām hipoloģijas katedras priekšmeti ir sadalīti tā, ka zirgkopību ar eksterjeru studenti klausās pie prof. Bušmaņa Lauksaimniecības fakultātē, bet apkalšanas mācību ar praktiskiem darbiem lasa un vada doc. Brencēns. Attiecīgās literatūras tekošie izdevumi tiek iegādāti, lai bibliotēkā nerastos robs.

Pie hipoloģijas katedras ir macības kaltuve, kuŗa atrodas pie klīnikas ar kuŗu tā organiski saistīta. Mācības kaltuvē praktiski māca studentus racionālā zirgu apkalšanā. Tā ir, var sacīt, veterināra ortopaidiskā darbnīca. Še studenti praktiski mācās ne tikai, ka jāapkal zirgu normāli nagi, bet arī nepareizi un slimīgi nagi. Apkalšanu izdara ne pēc šablona, bet zinātniski pamatoti, individuālizējot katru gadījumu atkarībā no nagu un kāju stāvotnes resp. slimīgiem stāvokļiem. Kaltuve apkalpo klīnikas vajadzības, bez tam arī no pilsētas un apkārtnes pieved apkalšanai zirgus. Klīnikas saimniecībā arvienu kaltuve vajadzīga un noderīga. 1925. gadā no kaltuves ienākumiem izdarīja pamatīgu pārbūvi. Ierīkoja tā, ka vienā telpā ir pati kaltuve ar 2 ugunīm, bet otrā lielākā, ar jumta gaismu, zirgu apkalšanas telpas. Uz fakultātes lūgumu Ūniversitātes Padome atļāva no speciāliem līdzekļiem apm. Ls. 2700.— kaltuves mēchaniskai iekārtai. Tika uzstādīts ēlekt. mōtors, ar kuŗu dzen tecilas, urbamos, ventilātōrus uguņu pūšanai un dūmu novilkšanai, tāpat arī ārpusē riņķa zāģi malkas zāģēšanai. Kaltuvē nodarbināti 3 amatnieki, kuŗi saimnieciskā ziņā padoti klīnikas vadītājam.

Inventārs iegādāts par 2 pārskata gadiem 74 gabali par Ls. 683,09

Uz 1. jūliju 1926. gadu inventāra ir 142 gab. par Ls. 1405,43.

Uz 1. jūliju 1926. g. māteriāla atrodas kaltuvē par Ls. 461,58.

Apkalti:

No 1. VII. 24. — 1. VII. 25. 72 armijas zirgi ar 239 pakav. } 919 priv. zirgi ar 2258 pakav. }	Ieņemts Ls. 2978,70
No 1. VII. 25. — 1. VII. 26. 153 armijas zirgi ar 401 pakav. } 995 priv. zirgi ar 2372 pakav. }	

Ieņemts Ls. 2858,75

Kopā par 2 gadiem . . 2139 zirgi ar 5270 pakaviem

Ls. 5837,45

8. Patoloģijas - anatomijas kabinets.

Kabinetu vada doc. R. Grapmanis. Asistente M. Salmaņa, subasist. līdz 1926. g. pavasarim M. Rolle, tad stud. Ogsts. Bez tam pie kabineta strādā arī pie universitātes atstātais stipendiāts M. Rolle.

Doc. Grapmanis lasa patoloģisko anatomiju divus semestrus 5 stundas nedēļā; gaļas higiānu I sēm. 3 stundas nedēļā, tiesu veterināriju I semestrī 2 stundas nedēļā, praktisk. darbi patoloģiskā histoloģijā I sēm. 2 stundas nedēļā, sekcijas 2 semestrus 4 stundas nedēļā. Sēmināri patoloģiskā anatomijā līdz ar patoloģiskā materiāla un preparātu demonstrēšanu divus semestrus à 2 stundas nedēļā.

Salīdzinot 5 gadu pārskatā minēto kabineta darbību ar pēdējiem 2 gadiem, tā ir palielinājusies gandrīz $2\frac{1}{2}$ reizes, kā tas redzams no sekošiem datiem:

Patoloģiskās anatomijas:	— pirmo 5 gadu laika,	pēdējo 2 gadu laika
1. Sekcijas nodaļā izdarītas 553 sekcijas	1428 sekcijas
2. Patoloģiskas histol. laborātūr. 346 izmekl.	802 izmekl.
3. Makroskop. preparāt. uzstādīts 311 preparātu	500 preparātu

Šādā mērā darbam pieaugot, kabinets nevarēja vairs iztikt ar vienu asistentu, bet, saskaņā ar jau iepriekš uzstādīto štatu prōjektu, fakultāte nolemj pieņemt vēl vienu asistentu. Par tādu pieņem stud. Miķeli Rolli, skaitot no 15. novembra 1924. g., kuŗš galvenām kārtām, darbojas patoloģiskās histoloģijas laborātorijā, izdarot slimības noskaidrošanai baktērioloģiskas un pēc iespējas ķīmiskas izmeklēšanas.

Sevišķi būtu jāaizrāda, ka kabineta darbībai paplašinoties, stipri sajūtams telpu trūkums. Tas nelabvēlīgi atsaucas uz tālāko kabineta darbību un viņa izveidošanās gaitu.

Kabineta mūseijam palielinājoties, nav vairs iespējams iztikt ar vienu istabu, kuŗā pašlaik ievietots mūseijs, bet daži preparātu skapji tagad jānovieto vienā no auditorijām. Tā kā šinī, ar skapjiem un galdiem piekrautā istabā, atrodas vēl patol. histoloģijas laborātorija, notiek makroskopisko preparātu uzstādīšana un slimības noskaidrošanai tiek darītas dažas ķīmiskas izmeklēšanas, — tad sevišķi vasaras laikā, še, vārda pilnā nozīmē, trūkst gaisa elpošanai. Pats par sevi saprotams, tas stipri atzaucas uz darbinieku veselību un darba ražīgumu.

Doc. Grapmanis strādā pie sekoša darba: „Par dzimumu dziedzeņa attīstību pie zirga“.

Stud. Kripe par infekciōsas anaimiju Latvijā pie zirga.

Kabineta inventārs pieaudzis sekoši:	Iegādātā inventāra vērtība:
No 1. VII. 1924. g. līdz 1. VII. 1925. g. 45 gab.	Ls 1727,04
No 1. VII. 1925. g. līdz 1. VII. 1926. g. 59 gab.	Ls 2009,15
Kopā 104 gab.	Ls 3736,29.

Uz 1. jūliju 1926. g. kabineta inventārs 207 gabalu, vērtībā Ls 8669,29
 „ 1. „ „ „ „ „ māteriāla vērtība ir Ls 2950.

Daļa no tā, sevišķi mēbeles, iegādātas ar fakultātes klīnikas iekšējā budžeta summām. Starp citu būtu jauns šinī pārskata periodā iegādātais Ceisa mikroprojekcijas aparāts, kas sevišķi atvieglo patoloģiskās histoloģijas pasniegšanu un histoloģisko prēparātu dēmonstrēšanu, noturot sēmiņarus patoloģiskā anatomijā.

Patoloģiskās anatomijas katedras sekcijas nodaļas darbība šinī periodā.

Patoloģiskās anatomijas katedras sekcijas nodaļā izdarītas no 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1926. g. pavisam 1428 sekcijas, kuņas pēc dzīvnieku sugām sadalās sekoši:

No 1. VII. 1924. g. līdz 1. VII. 1925. g.	No I. VII. 1925. g. līdz I. VII. 1926. g.
Pavisam 628 sekcijas, no tām:	Pavisam 800 sekcijas, no tām;
77 zirgi	89 zirgi
230 suņi	236 suņi
271 kaķis	426 kaķi
11 cūkas	2 cūkas
29 vistas	40 vistas
3 baloži	2 kanarijas putniņi
2 pīles	1 gulbis
1 papagailis	1 trusis
2 truši	1 lapsa
1 zaķis	1 stirna
1 lauva.	1 pērtiķis.

Sekcijas pēc nāves cēloņiem:

No 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1925. gadam.

Dzīvnieku nosaukumi	Infekcijas slimības	Elpojamo org. slim.	Gremojamā org. slim.		Asins cirk. slimības	Citas daž. slimības	K o p ā
			Kolikas				
Zirgi	19	7	27	1	9	14	77
Suņi	26	2	1	5	2	194	230
Kaķi	5	1	—	4	1	260	271
Cūkas	3	—	—	—	—	8	11
Mājputni	14	—	—	12	—	8	34
Citi kustoņi	3	—	—	—	1	1	5
Kopā	70	10	28	22	13	485	628

No 1. jūlija 1925. g. līdz 1. jūlijam 1926. gadam.

Dzīvnieku nosaukumi	Infekcijas slimības	Elpojamo org. slim.	Gremojamā org. slim.		Asins cirk. slimības	Citas daž. slimības	K o p ā
			Kolikas				
Zirgi	22	8	35	6	2	16	89
Suņi	11	—	5	1	3	216	236
Kaķi	3	—	—	3	1	419	426
Cūkas	—	—	—	—	2	—	2
Mājputni	14	—	—	12	—	17	43
Citi kustoņi	2	—	1	1	—	—	4
Kopā	52	8	41	23	8	668	800

Histoloģijas laboratorijas darbība sastāvēja no patol. materiāla histoloģiskās izmeklēšanas, kurš tika iesūtīts no Zemkopības Ministrijas Vēterinārās Valdes atsevišķiem veterinārārstiem, no privātām personām, klīnikas un no sekcijām.

Pavisam iesūtītas 802 izmeklēšanas ar 1761 atsevišķiem prēparātiem, kuņi pēc gadiem sadalās sekoši:

No 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1925. g.			No 1. jūlija 1925. g. līdz 1. jūl. 1926. g.		K o p a	
I e s ū t ī t ā j s	Izmeklēš. skaits	Ats. prēp. skaits	Izmeklēš. skaits	Ats. prēp. skaits	Izmekl.	Prēp. sk.
No Vetērinārās valdes ...	56	215	59	276	115	491
No iesūtām. grāmatas ...	124	155	149	187	273	342
No sekcijas grāmatas	206	463	208	465	414	928
Kopā	386	833	416	928	802	1761

Mūseijam pagatavoti un konservēti:

no 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1925. g. 200 prēparātu

no 1. jūlija 1925. g. līdz 1. jūlijam 1926. g. 300 prēparātu

Kopā 500 prēparātu

Vērtība Ls 1500, rēķinot tikai izlietoto materiālu.

Pavisam mūseijā ir 811 prēparātu Ls 2248 vērtībā.

Bez tam vēl minētā laboratorijā

no 1. jūl. 1924. g. līdz 1. jūl. 1926. g. baktērioloģ. izmeklēti 33 gadījieni.

no 1. „ 1924. „ „ 1. „ 1926. „ ķīmiski uz saģiftēš. ar alkaloidiem 5 gadījieni.

no 1. „ 1924. „ „ 1. „ 1926. „ animālās uzturvielas 19 gadījieni.

9. Higijainas katedra

vēl arvienu ir vakanta, tomēr inventārs un iekārta pamazām tiek gādāti Uz 1. jūliju 1926. g. inventāra ir 69 gabalu, vērtībā Ls 4110,58.

10. Iekšējo slimību kabinets.

Kabinetu vada doc. K. Kangrojs. Asistenta v. izpilda subasistents K. Saprāšs, bez tam asistenta palīgs sanitārs stud. Runģis.

Lasa: Speciālo patoloģiju un terapiju 2 sēmeštus à 4 stundas nedēļā, klīnisko diagnōstiku 1 sēmeštri à 4 stundas nedēļā, vet. medicīn. vēsturi 1 sēm. 1 stundu nedēļā, klīnisko farmakoloģiju 1 sēm. 1 stundu nedēļā, visparējo terapiju 1 sēmeštri à 3 stundas nedēļā; bez tam vada terapeutisko klīniku un nodarbojās ar studentiem 2 sēm. à 12 st. nedēļā.

Pie kabineta ir laborātorijs kliniskām izmeklēšanām. Laboratoriju vada doc. Kangrojs. Studenti strādā 1 semestri à 2 stundas nedēļā zem doc. Kangroja vadības un praktiski iepazīstas ar klīnisko mikroskopiju un ķīmiskām izmeklēšanām. Laboratorijā strādā pēdējo gadu ari subasistents stud. Cīrulis, kuŗš tiek algots no klīnikas iekšējā budžeta summām. No pavasara laboratorijā strādā ari stipendiāts Rolle, kuŗš galvenām kārtām nodarbojās ar patoloģ. māteriāla baktērioloģisku izmeklēšanu, bez tam raksta ari darbu. Laboratorijas telpas ir mazas, pavisam nepietiekoŗas. 1924. gada vasarā laboratorijā un patoloģ. anatom. kabinetā ievilka gāzi. Pēdējā laikā laboratorija ir stipri papildināta, tā kā to var uztkatīt par puslīdz labi nostādītu.

Inventāra iegādāts par pārskata gadiem 209 gab. par Ls 1507,28.

Uz 1. jūliju 1926. g. inventāra skaitās 456 gab. par Ls 3336.

Māteriāla uz 1. jūliju 1926. g. ir par Ls 327,17.

11. Chīrurgisko slimību kabinets.

Kabineta vadītājs ir doc. V. Brencēns. Asistents J. Pētersons, asistenta palīgs sanitārs stud. Skubiņš.

Lasa: Vispārējo chīrurgiju 1 semestri 3 stundas, speciālo chīrurgiju 2 semestrus 4 stundas, operāciju mācību 2 sēm. 1^{1/2} stundas, chīrurg. diagnōstiku 1 sēm. 1 stundu, acu slimības ar oftalmoskopiju 1 semestri 1 stundu. Bez tam lasa ari pagaidām mācību par nagu un apkalšanu 1 semestri 2 stundas un dzemdēšanas mācību 1 semestri 4 stundas.

1926. gadā iegādāts prōjekcijas aparāts, kuŗu lieto ari patoloģiskās anatomijas docents. Chīrurgiskā kabineta inventārs pavairojies par 2 pārskata gadiem par 750 priekšmetiem (ieskaitot ari instrūmentus) par summu Ls 13788,83.

Uz 1. jūliju 1926. g. pavisam bija inventāra 2034 priekšmetu par Ls 25020,99.

Māteriālu vērtība uz 1. jūliju 1926. g. ir Ls 416,51.

12. Klīnika.

Klīnika pastāv no 3 nodaļām: chīrurgiskās, iekšējo slimību un mazo kustoņu. Klīnikas atbildīgais administrātīvi saimnieciskais vadītājs ir doc. V. Brencēns. Viņš ari vada chīrurgisko nodaļu; iekšējo slimību nodaļu vada doc. Kangrojs, bet mazo kustoņu nodaļai pašreiz vēl vadītāja nav.

To pārzin kopā doc. Brencēns un Kangrojs. Šinī nodaļā līdz jānvārim 1926. gadā strādāja asistents Kaņeps, bet no jānvāža asistents Mežaks. Klīnikas personāls bez jau minētiem sastāv no 14 personām.

Klīniku ambulances atvērtas no 10—12, kad arī pieņem visus pievestos slimniekus, kuŗus dod studentiem izmeklēt; bet pēdējie referē par izmeklēšanas rezultātiem nodaļas vadītājam. Pēc ambulances atlaišanas izņem cauri stacionāros pacientus, kuŗi arī ir sadalīti studentiem. Studenti grupās strādā abās nodaļās un dabū 1—2 stacionāros pacientus, par ko viņiem jāraksta slimības vēsture. Operācijas ķirurģiskā nodaļā izdarītas ļoti daudz. It īpaši pēdējā gadā gandrīz katru dienu tika operēts. Ļoti daudz māteriālu deva armija, kur stiprā mērā pie zirgiem izplātīta gaisa rīšana (aërophagia). Šī slimība ārstējama operatīvā ceļā. Tika operēti vairāk par 100 šādu gaisarijēju, par ko tiek arī rakstīts darbs. Stipri grūti ir nodaļas vadītājiem tikt galā ar darbiem. Dažas dienas darbi ievēlka līdz vakaram. Pavisam neiespējami ir iztikt ar vienu asistentu.

2 pārskata gados klīnikā ir izdarītas dažas pārbūves; ir arī stipri pavairots instrumentu un aparātu skaits. Iegādāts ir arī liels Rentģena aparāts, kuŗa uzstādīšanai iekārtots neliels kabinets. Bez tam ķirurģiskā nodaļā tiek pagatavots ēlektriski apgāzams un ceļams zirgu operācijas galds, kuŗa uzstādīšanai šovasar paplašināja ar piebūvi operāciju telpu. Iekārtota arī telpa mazo kustoņu operācijām. Klīnikas darbība ir gājusi plašumā, kā tas redzams no pārskata tabelēm.

No 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1926. g. klīnikā ārstēti:

Kustoņu šķira	No 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1925. g.				No 1. jūlija 1925. g. līdz 1. jūlijam 1926. g.				Pavis. kopā
	Ambu- lātör.	Staci- onāri	Poli- klīniski	Kopā	Ambu- lātör.	Staci- onāri	Poli- klīniski	Kopā	
Zirgi	2919	665	4	3588	3117	819	8	3944	7532
Ragu lopi	131	7	31	169	109	5	31	145	314
Suņi	1009	183	—	1192	1216	209	—	1425	2617
Kaķi	482	17	—	499	731	34	—	765	1264
Putni	52	—	—	52	99	15	—	114	166
Citi	16	16	6	38	31	5	4	40	78
	4609	888	41	5538	5303	1087	43	6433	11971

No 1. jūlija 1924. g. līdz 1. jūlijam 1926. g. klinikā izdarītas operācijas.

No 1. VII. 1924. g. līdz 1. VII. 1925. g.	No I. VII. 1925. g. līdz 1. VII. 1926. g.	Pavisam kopā
810	1066	1876

Klīnikas ienākumi.

No 1. jūl. 1924. g. līdz 1. jūl. 1925. g. par priv. pacientu ārstēšanu Ls 21321,95

No 1. jūl. 1924. g. līdz 1. jūl. 1925. g. par armijas zirgu ārstēšanu Ls 4302,—

Kopā ... Ls 25623,95

No 1. jūl. 1925. g. līdz 1. jūl. 1926. g. par priv. pacientu ārstēšanu Ls 26878,48

No 1. jūl. 1925. g. līdz 1. jūl. 1926. g. par armijas zirgu ārstēšanu Ls 6482,40

Kopā ... Ls 33360,88

Par diviem gadiem kopā Ls 58984,83.

13. Aptieka.

atrodas pie klīnikas viņas iekšējām vajadzībām. Uz āru medikamenti netiek izsniegti. Aptieku pārzināja līdz 1926. g. pavasarim stud. veterin. Bluķis, kuŗš arī ir aptiekara palīgs, bet no š. g. pavasara cand. pharm. Ungure.

Aptiekā par pārskata laiku iegādāts inventārs 40 gab. par Ls 1181,63.

Uz 1. jūliju 1926. g. skaitās inventāra 92 gabalu par Ls 2016,25.

Medikamentu un pārsienamā materiāla vērtība uz 1. jūliju 1926. g. ir Ls 9521,59.

Pielikums.

L. Ū. Veterinār-medicīnas fakultātes habilitācijas noteikumi.

1. Pie habilitācijas Veterinār-med. fakultātē var tikt pielaistas personas, kuŗas ir ieguvušas Latvijas Ūniversitātes pirmo zinātnisko gradu.

2. Prīvātdocentūras kandidātiem jāiesniedz fakultātei zinātnisks darbs 2 eksemplāros. Darbam pro venia legendi jābūt ar patstāvīga pētījuma raksturu.

Piezīme: habilitācijas darbs nav jāiesniedz personām, kuŗas ieguvušas L. Ū. doktora gradu, jeb citas augstskolas zinātnisku gradu, kuŗu L. Ū. atzīst par līdzvērtīgu L. Ū. doktora gradam.

3. Habilitācijas darbam jāpievieno aizrādījums, pie kādas katedras kandidāts vēlas habilitēties, curriculum vitae un 2 temati parauga lekcijai.

4. Habilitācijas darba novērtēšanai fakultāte ievēl 3 locekļu komisiju. Komisija, ne vēlāk kā pēc 3 mēnešiem, dod rakstisku atsaukumi par iesniegto darbu.

5. Fakultātes Padome, noklausījusies komisijas ziņojumu, aizklāti balsojot lemj, vai darbs atzīstams par pietiekošu pro venia legendi.

6. Ja darbs atzīts par pietiekošu, fakultāte iepazīstas ar parauga lekcijas tematiem un to apstiprina, jeb arī ieteic kandidātam iesniegt citus tematus. Kad temats apstiprināts, fakultāte habilitandam nosaka vietu un laiku parauga lekcijas nolasišanai. Pēc tam fakultāte izdara vēlēšanas.

7. Ja fakultāte habilitācijas darbu ir atzinusi par nepietiekošu, habilitandam ir tiesība iesniegt vēlreiz jaunu darbu vai iesniegtā darba pārstrādājumu.

8. Ja parauga lekcija ir atzīta par nesekmīgu, habilitands to var vēlreiz atkārtot, iesniedzot fakultātei jaunus tematus.

9. Pēc privātdocenta rakstiska paziņojuma par kursiem, kurus viņš vēlētos studentiem lasīt — pie kam iesniedzama arī šo kursu programma — fakultāte lemj par kursu uzt.cēšanu privātdocentam. Privātdocents skaitās pie atsevišķas katedras un lasa vai nu fakultātes uzdotos obligātōriskos vai arī neobligātōriskos kursus.

10. Privātdocents, kas gada laikā nav nolasījis uzdotos kursus, zaudē savas tiesības.

H. Matēmatikas un dabas zinātņu fakultāte.

1) *Fakultātes mācības spēku sastāvs.*

1924/25. māc. g. dekāns doc. N. Malta, sēkrētārs doc. R. Putniņš;
1925/26. g. dekāns prof. E. Lejnietis, sēkrētārs doc. A. Liberts.

1924/25. g. un 1925/26. g. pārskata gados fakultātes profesoru skaits palielinājies no 5 uz 7 ar jaunievēlētiem prof. Dr. A. Klōzi un prof. Dr. E. Krausu; docentu skaits palicis līdzšinējais — 6; tāpat arī ārštata docentu — 1, bet privātdocentu skaits palielinājies no 3 uz 6 ar P. Gale-nietu, A. Zāmeli un M. Gūtmani; turpretim asistentu skaits samazinājies no 11 uz 9, aizejot asist. A. Bumbierim un asist. T. Putniņai, kuŗu vietā jauni klāt nav nākuši. Pārskatu par fakultātes mācības spēkiem dod sekoša tabula:

	1923/24 g. beigās	1924/25 m. g.	1925/26. m g.
1. Klōze, Alfreds	—	prof. no 1. XII. 24.	—
2. Krauss, Ernsts	—	prof. no 1. XII. 24.	—
3. Lebedinskis, Naums .	prof. no 15. X. 21.	—	—
4. Lejnieks, Edgars ..	prof. no 1. I. 20.	—	—
5. Mēders, Alfrēds	prof. no 22. IX. 19.	—	—
6. Meijeris, Rudolfs ...	prof. no 19. V. 20.	—	—
7. Strands, Embriks ...	prof. no 15. X. 22.	—	—
8. Gulbis, Fricis	doc. no 4. II. 20.	—	—
9. Liberts, Arnolds	doc. no 1. VII. 21.	—	—
10. Malta, Nikolājs	doc. no 4. II. 20.	—	—
11. Putniņš, Reinholds .	doc. no 1. VII. 20.	—	—
12. Trebūšs, Oktāvs	doc. no 4. II. 20.	—	—
13. Žagars, Alfrēds	doc. no 1. I. 23.	—	—
14. Treijs, Fridrihs	asist. no 1. X. 19. āršt.doc.no1.VII.23.	—	—
15. Ābele, Kārlis	asist. no 1. I. 22. pr.doc.no21.X.24.	—	—
16. Āboliņš, Leons	asist. no 1. I. 22. pr.doc.no12.XII.23.	—	—
17. Gūtmanis, Margēris .	—	—	pr.doc.no5.III.26.
18. Tīlmane, Marija	asist. no 1. XI. 20. pr.doc.no11.IX.24.	—	—
19. Baumanis, Ģeorgs ...	asist. no 1. III. 23.	—	—
20. Bumbieris, Andrējs ..	—	atsvab. uz lūguma pamata 1. VIII. 25.g.	—
21. Galenieks, Pauls	asist. no 15. X. 21.	—	pr.doc.no18.XII.25.
22. Ģēliņš, Edvards	asist. no 1. X. 19.	—	—
23. Putniņa, Tajisa	asist. no 1. X. 20.	—	atsvab. uz pašas lūgumu ar 1. I. 26.g.
24. Tranzējs, Nikolājs ...	asist. no 23. IV. 20.	—	—
25. Zamelis, Aleksandrs .	asist. no 1. I. 22.	—	pr.doc.no9.X.25.

Subasistentu un papildu spēku skaitu nav bijis iespējams palielināt budžeta dēļ, lai gan tas nepieciešams kā divu jauno katedru, tā arī esošo katedru darba pavairošanās pēc. Subasistentu un papildspēku skaits (ieskaitot mēch. darbnīcas mēchaniķus) ir 16.

2. Mācības gaita.

a) Teorētiski kursi.

Abos pārskata gados matemātikas un dabas zinātņu fakultātes mācības spēki ir lasījuši sekošus teorētiskus kursus:

Prof. A. Klōze: Analitiskā mēchanika, teorētiskā astronomija, zinātniskā rēķināšana, sfairiskā astronomija, debessmēchanikā.

Prof. E. Krauss: Vēsturiskā ģeoloģija, palaiontoloģija, ievads ģeoloģijā un pielietotā ģeoloģijā, vispārējā ģeoloģija, ģeoloģiskā formāciju mācība un palaiografija, svarīgāko bezmugurkaulnieku grupu palaiontoloģija.

Prof. N. Lebedinskis: Salīdzināmā anatomija, bezmugurkaulaino embrioloģija, dzimuma dimorfisms, mugurkaulaino embrioloģija, evolūcijas teorija un iedzimtība, bezmugurkaulnieku elpošanas salīdzināmā fizioloģija, mugurkaulnieku salīdzināmā anatomija un sistēmatika.

Prof. E. Lejnīeks: Analitiskā ģeometrija, integrālrēķini, grupu teorija, alģebra, diferenciālvienādojumi.

Prof. A. Mēders: Diferenciālrēķini varbūtības teorija, diferenciālģeometrija, funkciju teorija.

Prof. R. Meijeris: Meteoroloģija, klimatoloģija, augstākā matemātika (ķīm. un archit. fak.).

Prof. E. Strands: Vispārējā un bezmugurkaulaino zooloģija, zooloģogrāfija, entomoloģija, dzīvnieku noteikšanas kurss.

Doc. F. Gulbis: Eksperimentālā fizika, matemātiskie papildinājumi eksp. fizikā, augstākā optika, elektronu teorija, atomfizika.

Doc. A. Liberts: Eksperimentālā fizika, ķinētiskā gāzu teorija, termodinamika.

Doc. N. Malta: Vispārējā botanika, augu morfoloģija, ziedaugu sistēmatika, sporaugu sistēmatika, archegoniati.

Doc. R. Putniņš: Fisiskā ģeografija, seismoloģija, kartografija, jūras hidroloģija, zemes magnētisms.

Doc. O. Trebūs: Augu fizioloģija, augu anatomija.

Doc. A. Žagars: Ievads astronomijā, sfairiskā trigonometrija, praktiskā astronomija.

Aršt. doc. F. Treijs: Optiskie instrumenti, elektriskās mērišanas metodes, eksperimentālā elektrība.

Prīv. doc. K. Ābele: Iedzimtības citoloģiskie pamati, šūnas un audu anatomija, seksuālorganu anatomija.

Prīv. doc. L. Āboliņš: Zooloģija, mugurkaulaino salīdzināmā anatomija, bezmugurkaulnieku nervu sistēmas salīdzināmā fizioloģija, mugurkaulnieku zooloģija un salīdzināmā anatomija.

Prīv. doc. M. Tilmāne: Izvēlētas nodaļas no augšanas fizioloģijas, augu fizioloģija.

Prīv. doc. P. Galenieks: Purvu botanika.

Asist. E. Ģēliņš: Saules fizika un rādiācija.

Asist. N. Tranzējs: Ornitoloģija un mammālioloģija.

b) *Semināri:*

Semināri pastāvējuši pie sekošām katedrām: Zooloģijas un salīdzināmās anatomijas, fisiskās ģeografijas un meteoroloģijas, fizikas, botanikas, astronomijas; to darbība redzama institūtu pārskatos. Praktiskos darbos, kuŗi ievesti pie visām katedrām, piedalās ļoti liels studentu skaits, tā ka dažas katedras jau spiestas meklēt izeju: sevišķiem noteikumiem ierobežojot pieplūstošo praktikantu skaitu.

3. *Mācības spēku komandējumi.*

1924/25. māc. gadā ārzemju komandējumos bij: Prof. A. Klōze — literātūras studijās Berlīnes un Breslavas observātōriju bibliotēkās, prof. E. Krauss uz Vāclju — iesāktās pētīšanas turpināšanai, prof. N. Ļebedinsks uz Bāzeles dabas zinību mūseiju, prof. A. Mēders uz Vāciju, prof. R. Meijeris uz Berlīni un Tartu, prof. E. Strands uz Dāniju, Norveģiju un Zviedriju, doc. A. Liberts no 20. XII. 24 — 10. I. 25. un 1925. g. vasarā iepazīnās ar poļu un dažu Vācijas ūniversitāšu fizikas labōrātōrijām, doktōrandu darbiem un jaunāko spec. literātūru, doc. N. Malta uz Vāciju, doc. R. Putniņš uz Igauniju un Lietuvu, āršt. doc. F. Treijs uz Igauniju, prīv. doc. K. Ābele uz Vāciju, prīv. doc. L. Ābolinš uz Vīnes zinātņu akadēmijas bioloģisko staciju un Neapoles zooloģisko staciju, prīv. doc. P. Galenieks uz Vāciju, Igauniju, Asist. N. Tranzējs uz Igauniju, Somiju, Vāciju, asist. G. Baumanis uz Vāciju.

1925/26. māc. gadā: Prof. A. Klōze uz Vāciju un Dāniju — Heidelbergā, resp. Berlīnē — Dālemā, tas nodomājis vest sarunas ar prof. M. Volfu resp. novērotāju Strake par mazo planētu sistēmas pētīšanas darbiem; Kopenhagenā prof. A. Klōze piedalījies astronomu biedrības starptautiskā zinātn. kongresā; prof. E. Krauss komandēts uz 14. starptautisko ģeoloģijas kongresu Madridē, prof. A. Mēders uz Vāciju, prof. R. Meijeris uz Vāciju,

prof. E. Strands uz Vāciju, Dāniju un Norvegiju, āršt. doc. F. Treijs uz Vāciju, Franciju, Austriju un Čehoslovākiju. Prīv. doc. K. Ābele uz Vāciju. Asist. N. Tranzējs uz Starptautisko ornitoloģijas kongresu Kopenhagenā 24. — 29. V. 1926. g.

4. *Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi (pārskata laikā).*

Prof. A. Klōze:

1. Ueber die Bewegungsverhältnisse in gewissen Problemen der Mechanik (Mtlg. a. d. Naturwissenschaftlichen Verein für Neuvorpommern und Rügen in Greifswald 50. und 51. Jahrg. 1925.),
2. Die radiale Struktur des Planetoidensystems (Astron. Nachrichten Bd. 227. 1926.),
3. Die Säkularstörungen einiger Planeten vom Hestiatypus (Mtlg. a. d. Inst. f. theoret. Astr. Univ. Riga Nr. 1. 1926.).

Prof. E. Krauss:

1. Quartärtektonik Ostpreussens (Jahrb. der Preuss. Geolog. Landesanstalt 1925.),
2. Geolog. Führer durch Ostpreussen (II. Bd., bei Gebr. Bornträger, Berlin 1925.),
3. Lothringen „Die Geol. Forschungen von den Kriegsschauplätzen“, (desgl. 1924.),
4. Probleme der lettland. Geologie (1916. Acta Univ. Latv.),
5. Der geomechanische Typus der Mittelrheinischen Masse (im Druck b. d. Internat. Congr. in Madrid),
6. Geologische Forschungen im Allgau I,
7. Eine geolog. Uebersichtskarte von Ostpreussen,
8. Ueber die Bedeutung fossiler Tiefseeabsätze,
9. Dažādi referāti; 6—9 publicēti Geolog. Archiv. Bd. IV, H. 1. 1926. Minchenē.

Prof. N. Lebedīnsks:

1. Entwicklungsmechanische Untersuchungen an Amphibien II. Die Umformungen der Grenzwirbel bei Triton taeniatus und die Isopotenz allgemein homologer Körperteile des Metazoenorganismus (Biolog. Zentralblatt. B. 45, H. 2),

2. Die Isopotenz allgemein homologer Körperteile des Metazoenorganismus (Heft 22 der Abhandlungen zur theoretischen Biologie, Gebr. Bornträger izdevumā Berlinē, 1936.),

3. L'isopotence des organes généralement homologues des Metazoaires (Comtes Rend. de la Société de Biologie, Paris, 1925.).

Prof. A. Mēders :

1. Ueber eine Aufgabe der Wahrscheinlichkeitsrechnung (Acta Univ. Latv. v. XII.).

2. Ueber die Herstellung von Funktionen $f(x,y)$, für welche $f''_{xy}(a,b) \neq f''_{yx}(a,b)$ ist. (Acta Univ. v. XIII.).

Prof. R. Meijeris :

1. Haloerscheinungen (Abh. d. Herder-Institut. zu Riga I., Nr. 5, 1925.),

2. Das Mass der Bewölkung (Das Wetter XIII., 1925.),

3. Haloerscheinungen (Das Wetter XIII., 1925.),

4. Ursache und Wirkung (Balt. Akad. Blätter V. Nr. 20. 1926.),

5. Die Erklärung der äusseren Hörbarkeitszone (Zeitschrift für Geophysik II., 1926),

6. Beobachtungen d. meteorol. Station des Naturf. Vereins zu Riga, (Korresp. Bl. d. Naturf. Ver. z. Riga IIX., 1926.),

7. Latv. Ūniversitātes meteorol. observat. novērojumi I. g. (Latv. Ū. Raksti XIII., 1926.),

8. Barometrische Höhenmessung (Meteorol. Zeitschr. XIII. Nr.5, 1926.),

9. Hidrografiskie jūras pētīšanas darbi Latvijā 1924. gadā (Latv. Ū. Raksti 1926. g.).

Prof. E. Strands :

Vairāki zinātniski publicējumi Stranda rediģētā „Archiv für Naturgeschichte“ un „Lepidopterorum Catalogus“.

Doc. F. Gulbis :

1. Eksperimentālā fizika II. (ēlektība, magnēt., atombūve) 1925.

Doc. F. Gulbja redakcijā izdoti:

2. Schulca „Ievērojami fiziķi“ (Izgl. Min. izdev. 1924. g.),

3. J. Scott-Taggart'a „Kas ir radio“ (1926.).

Doc. A. Liberts :

1. Atoma sastāvdaļas (Laiks, 1925.),

2. Relatīvitatētes teōrija (Valters un Rapa, 1925.),

Doc. M. Malta:

1. Ueber *Zygodon viridissimus* (Dicks) R. Br. in Siebenbürgen und den Süd-Karpaten. (*Folia cryptogamica*, vol. I, 2. 1925.),
2. Die Kryptogamenflora der Sandsteinfelsen in Lettland (*Acta Horti Botanici Univ. Latv. I*, 1. 1626.),
3. Jaunas pundurbērza (*Betula nana* L.) augtenes Latvijā (*turpat I*, 1. 1926. g.).

Doc. R. Putniņš:

1. Recenzija par M. Frīderichsena „Finnland, Estland, Lettland, Litauen“ (*Latv. grām.* 1925., II),
2. Recenzija par V. Bilderlinga un L. Rudovica „Baltjiskoe moře“ (*Latv. grām.* 1926, I),
3. Daži īsāki populāri zinātniski apcerējumi laikrakstos.

Doc. O. Trebūs:

Beobachtungen über Vererbung von Kornfarbe und Anthocyan beim Roggen (*Zeitschr. f. Pflanzenzüchtung*, 1925.).

Ārst. doc. F. Treijs:

1. Par lodes zibeni (*Izgl. Min. Mēnešr.*, 1924.),
2. Atbalss kā dziļuma mērotājs (*Izgl. Min. Mēnešr.*, 1925.),
3. Ueber Linsenformeln (*Zeitschrift f. Phys. u. Chem.*, 1925),
4. Beiträge zur Erklärung der langen Dauer und der mehrfachen Schläge des Donners (*Meteor. Zeitschrift*, 1925.),
5. Ueber Unipolaritätserscheinungen an gepressten Pulvern (*Phys. Zeitschrift*, 1925.).

Prīv. doc. K. Ābele:

1. Zur Kenntnls der Kernteilungsperiodizität (*Bot. Archiv*, XI., 1925.),
2. Sur les nucléoles des cellules radicales (*Compt. rend. d. Soc. Biol. Paris*, XCII. 1925.),
3. Untersuchungen an Nucleolen (*Latv. Ūniv. Rakst.* XIII., 1926.),
4. Ievads iedzimtības mācībā (*Rīgā*, 1926.),
5. Iedzimtības nesēju lokālizācija (*Daba VII.* 1925.),
6. Šūnu stimulācija (*Daba IV.*, 1926.).

Prīv. doc. L. Āboliņš:

1. Beeinflussung des Fischfarbwechsels durch Chemikalien I. (*Archiv f. mikroskop. Anat. u. Entwicklungsmechanik*, Bd. 104.),

2. Influence de la respiration intestinale forcée sur la paroi du rectum chez les Loches (*Misgurnus fossilis*) (Compt. Rend. Soc. Biol., Paris, 1925.).

3. Beeinflussung des Fischfarbenwechsels durch Chemikalien. III. Einwirkung zentraler und peripherischer Nervengifte auf das gesamte Hautchromatophorensystem der Elritze. Vorl. Mitteilg. (Akadem. Anzeiger d. Akad. der Wissenschaft. in Wien, Nr. 3, 1926.).

Prāv. doc. M. Tilmane:

1. Ueber Kulturversuche mit Spaltöffnungszellen. (Archiv. f. experim Zellforschung. Bd. I. 1925.).

Prāv. doc. P. Galenieks:

1. Interglaciāls kūdras slānis pie Dēseles Lejniekiem, Kurzemē (L. Ū. Raksti XII. 1925.).

2. Augu atliekas Bātes sengultnes nogulumos (L. Ū. Raksti XII. 1925.).

3. Jauni pētījumi par Tetelmindes fosilo flōru. (L. Ū. dārza raksti 1, 1. 1926. g.).

Prāv. doc. A. Zāmelis:

1. *Pulsatilla Wolfgangiana* Besser et *P. Teklae* Zāmelis sp. n. (Compt. rend. de Soc. Biol. Paris, XCII., 1925.).

2. Place phylogenetique et extension géographique de *Pulsatilla nigricans* (Compt. rend. de Soc. Biol. Paris, XCII., 1925.).

3. Figuration graphique de marques caractéristiques communes (Compt. rend. de Soc. Biol. Paris, XCII., 1925.).

5. Mācības spēku zinātniskā darbība ārpus universitātes.

Ārpus universitātes fakultātes mācības spēki bieži piedalījušies dažādos sarīkotosursos gan par pasniedzējiem, gan arī par attiecīgo kursu vadītājiem.

Prof. R. Meijeris: Lasījis lekcijas Herdera institūtā, kara aviācijas skolā, dažus priekšlasījumus Rīgas dabas pētnieku biedrībā

Prof. E. Strands: Universitātes Hidrobioloģiskās stacijas direktors.

Doc. F. Gulbis: Vadījis fizikas kursus vidusskolu skolotājiem 1924. un 1925. g. ziemassvētku brīvlaikā un 1925. g. vasarā. Laboratorijas telpās sarīkotas vairākas populāras lekcijas par elektromagnētiskiem viļņiem.

Doc. A. Liberts: Pasniedz fiziku Valsts centrālā pādagogiskā institūtā, kosmografiju Rīgas pilsētas III. vidusskolā, 1925. g. lasījis Liepajā, Valkā, Vilcē, Aucē dažus populāri zinātniskus priekšlasījumus par vielas uzbūvi, rādioaktīvām vielām, Rentģena stariem, rādiotelefoni, 1926. g. divas zinātniskas lekcijas Rīgas rādiofōnā.

Doc. R. Putniņš: ir Latvijas ģeografijas biedrības priekšnieks no biedrības dibināšanas (1923. g.), biedrs Latvijās matēmatisko zinātņu biedrībā, Latvijas dabas zinātņu biedrībā, Uralu dabas zinātņu biedrībā (Jekaterinburgā) un Francijas astronomiskā biedrībā (Parizē). Kā universitātes pārstāvis piedalījies Krišjāņa Barona prēmiju komisijā.

Doc. A. Žagars: Pasniedz astronomiju Krišjāņa Valdemara jūrskolā.

Ārst. doc. F. Treijs: Pasniedz matēmatiku XII. vācu pamatskolā.

Asist. E. Ģēliņš: Pasniedzis stundas IV. Rīgas pilsētas vidusskolā un Kultūrtechniskā vidusskolā.

Asist. N. Tranzējs: Vadijis zooloģijas praktiskos darbus 1924. g. Ogrē un 1925. g. Dubultos sarīkotos skolotājuursos.

6. Fakultātes palīga iestādes un viņu darbība.

Matēmatikas un dabas zinātņu fakultātē katram institūtam ir sava speciāla bibliotēka, kuŗu pārzin attiecīgā institūta vadītāji. Fakultātē ietilpst:

a) Matēmatikas kabinets.

Vada profesors F. Lejnīeks.

1924/25. un 1925/26. mācības gados ir turpināta tālākā Matēmatikas kabineta iekārtošana. Galvenā vērība ir piegriezta bibliotēkas paplašināšanai. Lai gan bibliotēkā trūkst vēl ļoti daudz visnepieciešamāko žurnālu, kuŗus laikam ātrāk kā pēc 10—15 gadiem līdzekļu trūkuma dēļ nevarēs iegādāt, tomēr visi svarīgākie izdevumi, rokas grāmatas un tekošā literātūra, ir pietiekoši pilnīgi reprēzentēti.

Bibliotēkā 1. jūlijā 1926. g. skaitījās 2850 numuru (grāmatas, brošūras, žurnāļu sējumu).

Starp žurnāļiem būtu atzīmējami Nouvelles Annales de mathématiques (sākot ar otro seriju), L'Enseignement mathématique — komplekts, Monatshefte für Mathematik und Physik (sākot ar 3. sējumu) un Soobščeniija Charkovskogo Matem. Obščestva. 1925. gada beigās, lai dotu iespēju labāki iekārtoties Mēchanikas fakultātes laborātorijam, matēmatiskai lasītavai bija jāpāriet uz Baznīcas ielu Nr. 5, ar ko lielā mērā ir traucēta tā rosīgā un intensīvā kabineta darbība, kuŗu varēja novērot agrāk. Pašreizējos apstākļos, kad visi matēmatiskie priekšlasījumi un praktiskie darbi tiek darīti vecā ēkā, matēmatiskās bibliotēkas novietošana citā pilsētas daļā rada bieži grūtus traucējumus normālā mācības darbā.

Bibliotēkā par palīga spēkiem strādāja 1924.—26. g. stud. math. M. Aumeisteres, M. Eizentāles un M. Zušmanes jkdzes.

b) Fizikas institūts

(ar fizikas laboratoriju un mehānikas darbnīcu).

Vada docents F. Gulbis.

Spējā cenu celšanās ārzemju aparātu un citu mācības līdzekļu tirgū pēdējos 2 gados ir atsaukusies diezgan nelabvēlīgi uz laboratorijas attīstības gaitu. Nodomātie plāni ir realizēti tikai pa daļai. Tāpat kā liels šķērslis tālākai attīstībai ir bijis Saeimas uzliktais status quo ante personāla ziņā.

Fizikas sēminārā studenti nolasījuši sekošus referātus: X-staru izklaide I. (klasiskā teorija) (R. Siksna); Penetrantā rādiācija (J. Belorags); Isotopu separācijas metodes (Groskaufmanis); Magnētons un magnētisma teorija (Vigante); Trīsēlektrodu lampas (R. Siksna); L — partikulu izklaide un absorpcija (Magnus); Atoma desintegrācija (Magnus); Gaismas refleksija kā elektronu teorijas problēms (C. Serģis). Diploma resp. kandidāta darbam fizikā apstrādā sekošus tematus: X-staru absorpcijas joslu un malu struktūra (O. Garute-Krastiņa); Daugavas dolomitu X-staru dotā struktūrā (R. Siksna); γ -staru absorpcija (Annus); Ēlektribas vadīšana NaCl kristālā (Špērs).

Atjaunoti jau agrāk ievestie fizikas colloquium'i — fizikas un blakus zinātņu — tīrās ķīmijas un astronomijas — jauno darbu un literatūras iztirzāšanai. Viņos piedalījušies: prof. R. Meijeris: Ein neuer Erklärungsversuch der äusseren Hörbarkeitszone; doc. F. Gulbis: Jaunākie darbi par ķīmisko saišu iespaidu uz X-staru spektriem; doc. A. Petrikalns: Fōsfora oksidācija; prof. A. Klōze: Die empirische Festlegung der Zeiteinheit in der Astronomie; subasistents R. Krastiņš: Par diviem jauniem objektiem uz saules; doc. F. Treijs: Über Funkenverzögerung; asist. Straumanis: Ūdeņraža ēlektrode un viņas potenciāla iespaidošana; doc. A. Petrikalns: Kur atrodas valences ēlektrons savienojumos; doc. F. Gulbis: J. J. Tomsona gaismas kvantu teorija; doc. F. Treijs: Über Lichtelektrische Leitung; subasist. R. Krastiņš: Par panākumiem saules parādību izprašanā; doc. A. Janēks; Par vienu jaunu kapilārparādību. Colloquium'os piedalījušies arī vecāko kursu fizikas studenti.

Laboratorijas bibliotēka pieaugusi līdz 900 sējumiem. No jauniegādātiem aparātiem sevišķi minams Simensa-Halskes induktors ar 40 cm dzirksteli, turbīnas pārtraucēju un reostatu. 1925. g. rudenī noorganizēta

mēchanikas darbnīca pie fizikas laborātōrijas ar pastāvīgu algotu mēchanīki; ar to aizpildīts sen jūtamais robs kā mācības, tā ari pētīšanas gaitā. Vienmēr vēl sajūtams liels telpu trūkums, kāpēc, piem., vēl līdz šim nav bijis iespējams laborātōrijā uzņemt mediķus.

c) Teorētiskās astronomijas un analītiskās mēchanikas institūts.

Vada prof. A. Klōze.

Institūts pastāv no 1925. g. jūlija. Par asistentu darbojas E. Ģēliņš.

Institūta līdzšinējās telpas ārkārtīgi mazas, bez pietiekošas apgaismošanas un siltuma. Pāreja uz jaunām telpām — Baznīcas ielā 5 arvien vēl nav iespējama. Pārskata perioda beigās speciālajā institūta bibliotēkā skaitās 94 sējumi, gandrīz visi iegādāti vienīgi ar institūta līdzekļiem. Patlaban izsūtīta institūta pirmā zinātniskā publikācija, kas dod cerības, ka apmaiņas ceļā bibliotēka iegūs vērtīgus ārzemju institūtu izdevumus

d) Astronomiskā observātōrija.

Vada docents A. Žagars.

1924/25. kā ari 1925/26. mācības gados observātōrijas un laika stacijas tālākā iekārtošana tiek turpināta. Iegādātais firmas „Riefler“ galvenais zvaigžņu laika pulkstenis Nr. 457 tiek piestiprināts pagraba pulksteņu telpās pie atsevišķa pamata, vairākas reizes pildīts ar sausu gaisu, tad galīgi noslēgts no ārējā gaisa iespaida un beidzot gais pulkstenī, kuŗš ievietots sevišķā noslēdzamā cilindri, retināts un pulksteņa gājiens attiecīgi rēgulēts. Minētam pulkstenim ir liela nozīme pie observātōrijas un laika stacijas darbiem. Lielā (315 kilogr. jeb ap 20 pudu smagā) pasāžu instrumenta uzstādīšanai nepieciešami vajadzīga atsevišķa mājiņa, kuŗai pēc šī instrumenta būtības jāatrodas iespējami maz satricinājamā vietā un pietiekošā attālumā no ēkām. Tā kā mājiņai jābūt ar kābeli savienotai ar pulksteņa telpām, tad pie minētām prasībām pievienojas vēl, ka mājiņai jāatrodas tomēr ūniversitātes vecās ēkas tuvumā. Gandrīz vienīgā vieta, kuŗa atbilst minētām prasībām ir laukums pilsētas apstādījumos kanāļa malā, ūniversitātes vecās ēkas tuvumā. Caur Saimniecības Padomi Observātōrija lūdza Pilsētas Valdi atļaut minētā vietā uzcelt mājiņu pasāža instrumenta, kā ari vajadzīgo aparātu uzstādīšanai. Radās ļoti daudz šķēršļu, kuŗi bija jāpārvar; taču jāatzīmē še Rīgas Pilsētas Valdes preiļmnākšana ūniversitātei, jo beigu beigās pēc ļoti liela komisiju un sēžu skaita, atļauja tika

dota minēto mājiņu celt pilsētas apstādījumos norādītā vietā. Pasāžu instrumenta mājiņas plānu izstrādāja, piemērojoties mājiņas īpatnībām (mājiņa sabīdāma no divām daļām) doc. arhitekts Kundziņš; mājiņas būves atļauju dabūšanu lielā mērā sekmēja prof. E. Laube un doc. arhitekts Lamze, kuŗiem visiem observātōrija dziļu pateicību parādā.

Līdzekļu trūkuma dēļ minētā mājiņa nav vēl pilnīgi pabeigta, tomēr cerams, ka uz vasaras beigām varēs jau dažus instrumentus viņā uzstādīt un ar viņiem strādāt. Šā gada pavasarī tika izdarīti vajadzīgie mērojumi mājiņā novietoto pamatu precīzu attālumu un virzienu noteikšanai no ūniversitātes jumta staba, kur atrodas Rīgas „Nullpunkts“. Pie beidzamā darba izvešanas ar pateicību jāatzīmē Latvijas Ūniversitātes Ģeodaisijas Institūta direktora prof. Buchholca un viņa asistentu Biķa un Berkolda laipnā pretimnākšana observātōrijai, izdarot nepieciešamos bases kā arī leņķu mērojumus, tā ka observātōrijai atlika vienīgi noteikt astronomiski priekšmetu azimutus, lai varētu galīgi atrast vajadzīgos platumu un garumu starpības starp minētām vietām.

Observātōrijas paidagoģiskai darbībai grūtumus radīja vel nepietiekošais instrumentu skaits praktiskiem darbiem. Studentu skaits, kuŗi piedalās praktiskos darbos ikgadus ir ap 100.

Observātōrijas personālam bieži nākas vidusskolu skolēnu beidzamo klašu ekskursijām rādīt observātōriju, dot attiecīgus paskaidrojumus un dēmonstrēt astronomiskos pulksteņus, instrumentus un tālskatus. Bez liela skaita Rīgas skolu observātōriju apmeklējuši arī vairākas vidusskolas no laukiem. Diezgan daudz gadījumi bijuši, kur observātōriju nācies rādīt ārzemniekiem, gan studentu grupām, gan arī atsevišķiem mācības spēkiem.

Laika stacijas darbība pastāvīgi pieaug. Ar satiksmes pieaugumu valstī, pieaug arī vajadzība pēc pareiza laika. Laika stacija dod pareizu laiku pasta, tēlegrafa, dzelzsceļu, jūrniecības kā arī citu vajadzībām. Beidzamā gadā observātōrija dod arī plkst. 20^h 0^m 0^s pa rādio caur Rīgas rādiofōnu laika signālus.

Lielas grūtības observātōrijai dara budžetu ierobežojumi; it sevišķi ārkārtīgas grūtības bija jāpārvar līdzekļu atrašanai observātōrijas laika stacijas akumulātōru uzpildīšanai, kā arī dažu nepieciešamu steidzamu izlabojumu izdarīšanai. Arī līdzekļu trūkums observātōrijas darbu izdošanai un viņu piesūtišanai ārzemju observātōrijām apmaiņu kārtā, ar ko observātōrija saņemtu lielākā, kā līdz šim, mērā ārzemju observātōriju zinātniskos darbus, sāpīgi sajūtams.

Observātōrijas personāls beidzamo divu gadu laikā nav mainījies.

Observātōrijas un laika stacijas pārzinis ir docents Alfrēds Žagars, subasistenti pie praktiskās astronomijas katedras un astron. observātōrijas un laika stacijas Sergējs Slaucitājs un Rostislavs Likais. Bez tam observātōrijā darbojās vēl ūniversitātes chronometrists Ernests Lips.

e) Meteōroloģijas institūts.

Vada prof. R. Meijeris.

Meteōroloģijas observātōrijai iegādāts ļoti svarīgs aparāts — anemogرافs. Novērotājs — asist. G. Baumanis (piedalās arī praktiskos darbos). Subasistenti: V. Heinrichsens — līdz 1. VIII. 1925. g. un P. Putniņš — no 1. V. 1926. g. Novērojumi apstrādāti un pa daļai publicēti (1924. g. pirmais gada gājums). Bez tam izsūtīti daži atsevišķi iespiedumi no dažādiem laikrakstiem, piem. dažu ūniversitāšu meteōroloģisko institūtu darbi. 1926. gada pavasarī A. Veinbergs pastrādāja savu diplomdarbu: „Latvijas isoterma“.

Praktikantu skaits:

1924. g. rudens sēmeštrī	75	Lauksaimn. un- inž.	—	Matēmat.
1925. g. pavasara	97	„	8	„
1925. g. rudens	62	„	—	„
1926. g. pavasara	147	„	8	„

Bibliotēkā 400 grāmatu.

f) Fisiskās ģeografijas un ģeonomijas institūts.

Vada doc. R. Putniņš.

Fisiskās ģeografijas un ģeonomijas institūta uzdevumā ietilpst iepazīstināt studentus ar vispārējās ģeografijas dabaszinātniskajiem pamatiem un dažām speciālnozarēm, sekmēt zināšanu izplatīšanu un pētišanas gaitu zemes fisiku apjemošās disciplinās kā vispāri, tā galvenām kārtām Latvijā. Fisiskās ģeografijas un ģeonomijas institūtā līdz šim ir apvienotas šādas disciplīnas: vispārējā fisiskā ģeografija, zemes figūra, gravitācija, paisums un bēgums, matēmatiskā ģeografija, zemes uzņemšana, kartografija, zemes magnētisms, seismoloģija, orografija un morfoloģija, okeanografija, hidrografija un hidroloģija.

Tāpat kā savos pirmajos 2 pastāvēšanas gados, institūts arī notecējušos 2 pārskata gados ir centies tālāk izveidoties un attīstīt savu darbību, apkalpojot fakultātes fiziski ģeografiskās un pa daļai arī vispāri ģeografiskās prasības, nostādot arvien pilnīgāk pedagogisko darbu un izkopjot, vietējo apstākļu un atvēlēto līdzekļu robežās, zinātniski pētniecisko darbību. Kā visa fakultāte un tās matemātisko zinātņu nodaļa, tā fiziskās ģeografijas un ģeonomijas institūts sevišķi ar ilgošanos gaida valsts saimniecisko apstākļu uzlabošanos, kad kļūtu iespējams celt prōjektēto Latvijas Centrālo Observātōriju ārpus pilsētas piemērotā vietā (par piem., Ogrē), kur bez astronomiskās daļas varētu ierīkot arī magnētisku, seismisku un citas ģeografiskas novērošanas stacijas, kuŗas būtu kā base līdzīgiem pētījumiem visā valstī.

Notecējušos 2 gados institūts ir darbojies agrākajā persōnālajā sastāvā un vecajās telpās.

Tā kā fakultātei līdz šim nav izdevies ierīkot otru ģeografijas katedru un saistīt pie sevis attiecīgu mācības spēku reģionālās jeb dēskriptīvās ģeografijas pasniegšanai un tā kā arī citās fakultātēs un vispāri universitātē ģeografiskās disciplīnas ir vēl samērā vāji reprēsentētas, tad fiziskās ģeografijas un ģeonomijas katedrai savā darbā ir nācies ņemt vērā šo apstākli, mēģinot kaut pa daļai aizpildīt šo robu, pēc iespējas izceļot spilgtākos reģionāli ģeografiskos momentus kā savos sēmināros, tāpat arī teorētisko kursu attiecīgās daļās.

Teorētiskie kursi, kuŗi jau agrāk lasīti pie fiziskās ģeografijas katedras un kuŗi uzskaitīti vispārējā fakultātes kursu sarakstā, ir papildināti pārskata gados ar jaunu kursu kartografijā, kuŗu, cik paredzams, vajadzēs turpmāk lasīt ik gadus vai vismaz pa 2 gadiem reizi. Visi lasāmie kursi tiek pakāpeniski kuplināti un apgādāti ar labāku ilustrācijas māteriatu karšu, tabulu, modeļu un diapositīvu veidā. Tāpat paralēli ar vajadzīgo aparātu iegādāšanos paplašinās un noapaļojas praktisko darbu un vingrinājumu kursi un temati. Pēdējos 2 gados praktiskie darbi kabinetā ir ievērojami papildināti ar ģeografiskās uzņemšanas darbiem, citiem vingrinājumiem un novērojumiem dabā gan tepat pilsētā augstskolas apkārtnē, gan ārpusētu apkaimē, gan beidzot tālākās ekskursijās.

Vispārējos praktiskos darbos fiziskajā ģeografijā ir jēmuši dalību 1924/25. gada rudens sēmestrī 62, pavasara sēmestrī 83 praktikanti. 1925/26. gadā piedalījās darbos rudenī 93 studenti, pavasarī 98 studenti.

Speciālajā praktikumā, kuŗa pilnīgāku ierikošanu kavē kā telpu, tā ari vajadzīgo aparātu trūkums, ir nodarbojušies katru sēmostri caurmērā 4—5 dalibnieki.

Fisiskās ģeografijas un Meteoroloģijas institūtu sēmināros (kopīgi) nolasīti un iztīrāti šādi referāti:

1924. g. rudens sēmostri: Par internacionālo karti mērogā 1 : 100 000 — R. Putniņš; Par klimatu un topografijas attiecībam — M. Rasmane; Migla, dūmi, putekļi — Grīnbergs; Zemes sasalšana Somijā — R. Ķīpurs; Par dibena ledu — O. Mellis; Par ģeomagnētiskiem novērojumiem Baltijas jūras austrumu piekrastē — L. Slaucītājs. 1925. g. pavasaŗa sēmostri: Miglas izsala nogulumu lietošana strāvu līniju noteīkšanai — A. Sūrītis; Par Fletnera rotōriem — V. Heinrichsens; Par Golfa straumes iespaidu uz Sibīrijas klimatu — R. Ķīpurs; Novērojumi par Amuras apgabala ūdeņu režīmu — V. Austriņa; Daži pēdējā laika ceļojumi Europas un Azijas polārapgabalos — L. Slaucītājs; Par Mandžuriju — I. Kutajeva; Ōkeanu un jūŗu iedalījums un robežas — D. Šternmane; Par grunts ūdeņiem un meteoroģiskiem faktōriem — E. Mikulāne; Slēdzieni par Amuras apgabala ūdeņu režīmu — Austriņa.

1925. g. rudens sēmostri: Par Latvijas isotermām — A. Veisbergs; Jaunākie pētījumi par gruntsūdeņu atkāribu no meteoroģiskiem faktōriem — E. Mikulāne; Par zemes absolūtā ēlektriskā lādiņa noteīkšanu — E. Špērs; Par slimību ģeografisko izplatīšanu — I. Kutajeva; Par Kamčatku — E. Mikulāne. 1926. g. pavasaŗa sēmostri: Minimālās nakts temperatūras prognōse — A. Ozols; Par vēja veidojumiem sniega segā — R. Ankevičs; Par Novaja Zemļa — K. Peksis; Par masu apmaiņu brīvā atmosfairā — E. Špērs; Par sniega līniju — K. Peksis; E. Banzas modernā ģeografija — D. Šternmane.

Institūta bibliotēka turpina paplašināties, bet tālāk vairs nepieaug tādā prōporcijā, kā pirmajos 2 darbības gados. Pavisam bibliotēkā skaitās pašulaik ap 1500 sējumu grāmatu, žurnālu, atlantu un karšu. Bez chronoloģiskā kataloga ir sastādīts arī sistēmatisks katalogs, pēc nodaļām. Institūta bibliotēka pakāpeniski papildinās gan pīrkšanas gan dāvinājumu ceļā ar tuvāko zemju vispārējām un speciālajām kartēm. Tā ir iegādātas vairākas Igaunijas, Somijas un Zviedrijas kartes, no kuŗām sevišķi pēdējās valsts kartografisko institūtu izdevumi var tikt uzskatīti kā zināmā mērā paraugi arvien vairāk prōgresējošajā pēdīgā laikā karšu izgatavošanas teknikā. Bet karšu trūkums institūtā vēl arvien ir liels, sevišķi attiecībā

uz speciālo jeb reģionālo ģeografiju. No lielākiem atlantiem ir iegādāti pēdējos 2 gados jaunākais Stilersa izdevums (100 gadu jubilejas izlaidums) un Bartholomeus'a Physical Atlas, III Vol.

No svarīgākiem aparātu iegūvumiem pēdējos 2 gados ir atzīmējami: Hildebranda mazais ūniversālteodolīts, Hildebranda apvienotais teodolīts (Einheits-theodolit), melns darba globs ar ģeografisko tīklu, liels (80 cm diametrā) globs ar pārbīdāmu vertikālu un horizontālu riņķi, 2 Neumayra-Hildebranda spoguļa dēķinātāri, Koradija pantografs, Kerna niveliers un c. Nav izdevies līdz šim iegādāt epidiaskopu, fōtografisko aparātu, magnētiskās uzņemšanas aparātu seriju, hidroloģiskus, gravitācijas un seismiskus instrumentus. Augstāk jau atzīmēta seismisko un magnētisko novērošanas staciju ierīkošanas nepieciešamība.

Institūtam piešķirtie nelielie līdzekļi nav atļāvuši iegādāties arī visus nepieciešamos ģeografiskās uzņemšanas aparātus, ar kuŗu lietošanas metodēm ir vajadzīgs iepazīstināt darbā fakultātes studentus. Lai cik necik izlīdzētos šinī ziņā, institūts 1925. gada rudenī griezās caur fakultāti pie Zemkopības Ministrijas mērniecības daļas ar lūgumu izsniegt lietošanai pie studentu vingrinājumiem mērniecības daļā jau mūseijā nodotos invalīdos vai nmodernos aparātus, kuŗi ar nelielu remontu un zināmu uzmanību vēl var noderēt dēmonstrācijām un studentu mācībai. Tādā ceļā izdevās iegūt uz laiku dažus teodolītus, līmetņus, menzulas, kipregeļus, plānimetrus, ekerus, busoles un citus aparātus, kuŗi labi noderēja institūta vispāri diezgan trūcīgā instrumentārija papildināšanai.

No institūta bibliotēkas 1924/25 māc. gadā ir jēmuši grāmatas, tabulas, atlantus, kartes uz māju lališanai 170 studenti, pieprasot pavisam 196 sējumus. Nākošajā 1925/26. gadā 172 lasītāji ir jēmuši 220 sējumus. Vēl lielākā skaitā ir pieprasītas grāmatas, atlanti, kartes sagatavošanai uz pārbaudījumiem un lasīšanai turpat institūta šaurajās telpās (retākos un vērtīgākos izdevumus uz māju neizsniedz). Kā liela neērtība ir jāatzīmē lasītavas trūkums, kas ir sevišķi sajūtams, kad jāstrādā ar ģeografiskajām kartēm vai jālieto lielāki atlanti.

No institūta diapositīvu krājumiem ir vairākkārtīgi izsniegtas atsevišķas serijas lietošanai uz laiku (vienu priekšlasījumu vai veselu ciklu) gan Rīgā, gan prōvincē, zinātniskām biedrībām, iestādēm, skolām, studentu pulciņiem, kā: Latvijas ģeografijas biedrībai, Jelgavas Tautas Ūniversitātei un citiem.

Institūta budžets ir bijis 1924/25. gadam 3.400 latu un 1925/26. gadam 3.500 latu, kopā par diviem pārskata gadiem pavisam 6.900 latu.

Telpu trūkums institūtā ir ārkārtīgi liels. Nerunājot jau par augstāk minēto lasītavas vajadzību, institūtā nav telpu arī zīmētavai, kuŗa ir ļoti nepieciešama kartografiskajam praktikumam un citiem speciāliem darbiem. Vienā vienīgajā institūta istabā, ar 60 kv. metru lielu grīdas laukumu, kuŗa tanī pašā laikā ir asistentu istaba, studējošo praktiskuma telpas, lasītava, zīmētava, kur bez tam novietota arī bibliotēka, kartes, dažureiz ļoti apjomīgi aparāti, kā lielākie globi, mensulas, teodoliti, pantografs un vispārīgi institūta inventārs, ir pārāk liels studentu pieplūdums. Drūzmēšanās traucē darba gaitu, dara mierīgāku koncentrēšanos darbā neiespējamu un apdraud pat instrumentu stāvokli, kuŗu pareiza lietošana tādos apstākļos kļūst nedroša. Tepat jāatzīmē, ka nav nekādu telpu arī kandidātu darbiem. Nav fotogrāfiskās istabas, nav mūseija un laboratorijas telpu, bez kādām nevar tagad iztikt neviens kaut cik pilnīgāki ierīkots ģeogrāfisks institūts. Vajadzība pēc plašākām telpām institūtā ir tik nobriedusi un neatliekama, ka tālāka novilcināšana var atsaukties visai nelabvēlīgi uz institūta attīstību un ģeogrāfisko zināšanu līmeni Latvijā vispārī, kur jau tagad skolās ir novērojams pietiekoši sagavotu ģeogrāfijas pasniedzēju trūkums.

Ar jau nolemto telpu izbūvi jumtā, virs laboratoriju ēkas NW spārna, kuŗai līdzekļi ir pa daļai jau atvēlēti, ir cerams iegūt klāt vēl pāris nelielas istabas, kuŗas varētu izlietot laboratorijas un mūseija vajadzībām. Bet arī šī paplašināšanās, kā paredzams, būs nepietiekoša institūta ērtākai ierīkošanai.

Ar Kultūras fonda pabalstu institūts ir stājies pie sistēmiskas Latvijas raksturīgāko ainavu uzņemšanas, iesākot no Latgales, kā mazāk izpētītas valsts daļas. Jau ir ievākti daži simti negatīvu, no kuŗiem tiek taisīti diapozitīvi un varēs pagatavot arī skatu palielinājumus. Pagājušajā vasarā ir uzsākti Alūksnes ezera pētīšanas darbi, apejot to ar poligonu, uzņemot krastus un izmērijot dziļumu. Tālākos darbus ir paredzēts turpināt vairāk gadus. Tāpat tiks turpināti iesākie ģeomagnētiskie novērojumi, kuŗus, kā jau pieminēts, ļoti traucē piemērotu aparātu trūkums.

Sekojojot Ārlietu ministrija ierosinājumam piedalīties starptautiskās pasaules kartes, mērogā 1:1.000.000, izdošanā, institūts uz ūniversitātes rektora un fakultātes priekšlikumu organizēja vairākas apspriedes ar attiecīgu resoru un iestāžu priekštāvjiem (ģeodaisijas-topogrāfijas daļa, mērniecības daļa, ģeogrāfijas biedrība), nolūkā dibināt nacionālu komiteju minētās kartes Latvijas daļas sastādīšanai un izdošanai, vai citādi nodrošināt kartes apgādāšanu, pēc kam kartes izgatavošana līdz ar visiem saņemtajiem

māteriāliem tika nodota Galvenā štaba ģeodaisijas - topografijas daļai, kur, kā zināms, koncentrējas galvenām kārtām visi oficiālie kartografiskie darbi valstī.

1924. gada rudenī institūtu apmeklēja Kauņas Ūniversitātes ģeofisikas docents K. Sleževičs, 1925. gada sākumā ģeografijas prof. M. Haltenberģeris no Tērbatas un tā paša gada beigās ģeografijas docents K. Pakšts no Kauņas, kuriem kā pa viņu apciemojuma laiku, tā arī vēlāk sistēmatiski sniegti kartografiski un citi māteriāli Latvijas ģeografijā.

Abi institūta subasistenti L. Slaucitājs 1925. gada rudenī un Ģ. Ramāns 1926. gada pavasarī ir beiguši ļoti sekmīgi pilnu fakultātes kursu, pirmais matēmatikas zinātņu nodaļā un otrais dabas zinātņu nodaļā, pēc kam tiek atstāti pie fakultātes sagatavošanai uz tāļāku zinātnisku darbību.

g) Botanikas institūts

(ar botanisko labrātōriju un botanisko dārzu).

Vada doc. N. Malta.

Botaniskās labrātōrijas dzīvē pārskata laikā atzīmējami kā svarīgākie divi notikumi. Tie ir botaniskā dārza rakstu Acta Horti Botanici Universitatis Latviensis izdošanas sākums un pastāvīga zemes gabala iegūšana botaniskam dārzam Kandavas ielā.

Latvijas Ūniversitātes Rakstiem nespējot nodrukāt iesniegtos manuskriptus, pēdējiem uzkrājoties un gaidot pusotra gada un ilgāk uz iespiešanu, bij radies stāvoklis, kuŗš darbu pūblicēšanu darija gandrīz neiespējamu. Tā ka pateicoties Latvijas augu valsts pētišanas darbiem, bija uzkrājies lielaks pūblicēšanai sagatavots māteriālu daudzums un bija paredzams, ka arī nākotnē māteriāli nāks arvienu klāt, radās doma izdot speciālu botanisku izdevumu. Īsi pirms 1925. g. ziemassvētkiem nolēma stāties pie pirmās burtnīcas izdošanas. Pirmā burtnīca iznāca 1000 eksemplāros 31. jānvārī 1926. g. Tā ka ne autora, ne arī redaktora honōrāru L. Ū. botaniskā dārza rakstos nemaksā un daļu no ilustrācijas izdevumiem sedz autori, tad pirmā burtnīca 70 l. p. bieza un samērā labi ilustrēta (4 tabeles ar 61 figūrām un 5 zīmējumi) izmaksāja Ls 952.97. Šo summu izlika institūta vadītājs no personīgiem līdzekļiem cerībā uz māteriālu pabalstu no Ūniversitātes un Kultūras fonda. Pēc tam, kad sarunās ar attiecīgām iestādēm bija noskaidrojies, ka ir cerība uz pabalstu nākošām burtnīcām, pirmo burtnīcu izsūtīja, ievadot apmaiņu ar ārzemju botaniskiem dārzēm un institūtiem. Apmaiņas rezultāti līdz šim ir šādi. Ar botanisko labrātōriju ir stājušās apmaiņā sekošas iestādes ar sekošiem izdevumiem:

Zviedrijā:

Botaniska Trädgården, Göteborg — Acta Horti Botanici Gothenburgensis; K. Svenska Vetenskapsacademien, Stockholm — Arkiv for Botanik; Botaniska Laboratoriet, Lund — Botaniska Notiser.

Dānijā:

Dansk Botanisk Forening, København — Dansk Botanisk Tidsskrift.

Norveģijā:

Botanisk Museum, Oslo — Nyt Magazin for Naturvidenskaberne; K. Norske Videnskabers Selskab, Trondhjem — K. Norske Vid. Selskabs Skrifter; Stavanger Museum, Stavanger — Stav. Museum Aarshefte.

Somijā:

Societas pro Fauna et Flora Fennica, Helsinki — Acto Soc. p. Fauna et Fl. Fennica; Suomen Suovijelysyhdistys, Helsinki — Wissenschaftliche Mitteilungen des finnischen Moorkulturvereins; Turku (Åbo) Univ. bot. labōrāt., Turku — Botan. labōrāt. darbi.

Igaunijā:

Tartu Ūniv. botan. institūts, Tartu — Botan. institūta darbi. Taimehaiguste Katsejaam, Tartu, Raadimois — Fitopatoloģ. stacijas darbi; Estimaa Sooparanduse Seltsitoimetused, Tartu — Sookultuur.

Vācijā:

Botanisches Museum, Berlin — Dahlem - Notizblatt des Botan. Museums; Botan. Verein d. Prov. Brandenburg, Berlin — Mitteil. d. Botan. Vereins; Deutsche Dendrolog. Ges. Berlin, — Mitteilungen d. Deutschen Dendrolog. Vereins; Naturforschende Gesellsch., Görlitz — Abhandl. d. Naturforscher Gesellsch.; Botan. Institut, Hamburg — Mitteilungen aus dem Bot. Institut; Botan. Institut Giessen — Botan. institūta darbi; Physikalisch-Oekonomische Gesellsch. Königsberg — Schriften der Physik. Oek. Ges.

Austrijā:

Naturhistor. Museum in Wien — Annalen des Naturhist. Museums; Botan. Institut, Innsbruck — Institūta botan. darbi; Botan. Institut, Graz — Institūta botan. darbi.

Ungarijā:

Regia Soc. Scient. Hungarica, Budapest — Botanikai Közlimeniek; Botanikai Lapok, Budapest — Magyar Botanikai Lapok.

Jugoslavija:

Institut Botan. R. Univ. Zagrebensis, Zagreb — Acta Botanica; Botanič. Zavod Universiteta, Beograd — Instituta botan. darbi.

Italijā:

R. Università di Pavia — Atti del R. Istituto Botanico; R. Università di Modena — Archivio Botanico.

Francijā:

Société nat. d'acclimat. d. France, Paris — Bullet. d. l. Soc. nat. d'accl.; Soc. nat. d. sc. nat. et math. d. Cherbourg — Mémoires d. l. Soc. d. sc. nat.; Muséum nat. d'Hist. Naturelle, Paris — Bullet. du Muséum; Soc. Linnéenne de Bordeaux — Bullet. d. l. Soc. Linnéenne.

Anglijā:

Linnean Society of London — Journ. of the Linnean Society; Kew Botanic Garden, Kew — Bullet. of thē Kew Bot. Garden; R. Hortic. Society, London — The Journ. of the R. Hortic. Society; R. Botanic Garden, Edinburgh — Notes of the R. Botanic Garden; National Museum, Dublin — Mūseja botaniskie izdevumi.

Holandē:

Botan. Laborat. d. Univers., Utrecht — Botan. laborat. darbi; Van Teylers Stichting, Haarlem — Archiv du Musée Teyler; Landwirtschaftl. Hochschule, Wageningen — Botan. laborat. darbi.

Šveicē:

Laborat. botanique de l'Univ. d. Lausanne — Botan. labōrāt. darbi; Geobotanisches Institut, Zürich — Botan. instit. darbi; Naturforschende Gesellschaft, Zürich — Vierteljahrschrift der Naturforsch. Ges.

C. S. R.:

Klub přírodovědeckého v Brně — Sbornik klubu přírodovědeckého; Faculté d. sciences d. l'Univ. Masaryk, Brno — Publications d. l. Fac. d. sc.; Praha — Acta Botanica Bohemica.

Bulgarijā:

Botan. Institut d. Univ. Sofia — Sbornik Bulgarsk. Akad. Nauk.

S. S. S. R.:

Institut eksperim. biologii, Permā — Izvest. inst. eksper. biol.

U. S. A.:

New York Botanic Garden, New York — *Bullet. of the New York Bot. Gard.*; Cry togamic Laborat. of the Harvard Univ., Cambridge — *Rhodora*; Brooklyn Botanic Garden, Brooklyn — *Ecology*; Arnold Arboretum, Mass. — *Journ. of the Arnold Arboretum*; University of Illinois, Urbana — *Illinois Biological Monographs*.

K a n a d ā:

Botanic Garden, Ottawa — *Botan. dārza darbi*.

Pavisam botaniskā laborātōrija sajēmusi līdz šim pāri par 100 sējumu, kuŗi reprēzentē ievērojamu māteriālu vērtību. Pretsūtījumu skaits pēc nākošo burtnīcu izsūtīšanas vēl ievērojami pieaug. Pateicoties ievadītai apmaiņai, izdevums ne tikai kalpo par zinātnisku publikāciju organu, bet sniedz ūniversitātei arī māteriālas vērtības. Paredzēts izdot gadā 3 burtnīcas, kuŗas izmaksās ap Ls 3000. Kultūras Fonda Dome 1926. g. 26. aprīļa sēdē nolēma pabalstīt žurnāļa izdošanu 1926. g. ar Ls 2000 un Ūniversitātes Padome 24. marta sēdē nolēma iegūt no botaniskās labōrātōrijas Ūniversitātes bibliotēkai apmaiņai ar ārzemju centrālām iestādēm 150 eksempl. par Ls 300. Žurnāļa izdošana 1926. gadā ar to ir nodrošināta.

Otrs svarīgs uzdevums, kuŗš atrisināts 1926. gadā, ir zemes gabala iegūšana botaniskam dārzam. Savā 18. marta sēdē Ministŗu kabinets nolēma iegūt par Ls 181 000 zemes gabalu Kandavas ielā 2, botaniskā dārza vajadzībam. Minētais zemes gabals ir apm. 10 ha liels, ar vajadzīgām ēkām un siltumnīcām. Ar to botaniskais dārzs, pēc vairāk nekā 3 gadu ilgām sarunām, iegūst sev pastāvīgu vietu. Dārzu jau 1926. g. pavasarī pārveda no vecās vietas Dreiliņmuižā, kur viņš atradās no pilsētas nomāta zemes gabalā, Kandavas ielā. Lielāku līdzekļu trūkuma dēļ dārza ierīkošana vares notikt tikai pakāpeniski.

Ari pēdējos 2 gados botaniskās labōrātōrijas mācības spēki un vecāko kursu studējošie ir sistēmatiski strādājuši Latvijas flōras pētīšanā. Darbus ievērojamā mērā līdz šim kavējis telpu trūkums ievāktō māteriālu novietošanai un apstrādāšanai. Botaniskai labōrātōrijai pārejot nākošā gadā plašākās jaunās telpas Alberta ielā 10, apstākļi šini ziņā daudzkārt uzlabosies. Sakarā ar to arī botaniskās labōrātōrijas augu fizioloģijas un anatomijas nodaļa, kuŗa telpu trūkumu sajūt vissmagāk, varēs attīstīt pilnā mērā savu darbību.

h) Sistēmatisks zooloģijas institūts.

Vada prof. E. Strands.

Darbs sistēmatiskā zooloģijas institūtā noritējis normāli. Mācības spēku maiņa nav notikusi, tikai prof. E. Strands, sākot ar 1925. gada rudens sēstestri, nelasa vairs savu kursu mediķiem, veterināriem un farmaceutiem, bet tikai dabas zinātniekiem vien. Sēminārā bez institūta pilnpraktikantiem piedalās arī fakultātes citu nodaļu studenti. Pārskata laikā atzīmēti 60 referāti.

Pilnpraktikumu apmeklējuši tie studenti, kuŗi speciālizēsies sistēmatikā un faunistikā, pēc izturētā colloquium'a tie tad dabon diploma darba tematu. Šo diploma darbu apstrādāšana tomēr tā neveicas, kā to varētu sagaidīt. Tas pa daļai tamdēļ, ka attiecīgie studenti grūti piedabūjami pie nepieciešamā māteriāla savākšanas un pa daļai Vakareuropas valodu nemācēšana. Ari latīņu valodas trūkums kavē māteriālā ap-trādāšanu, padarot daudzos gadījumos to par neiespējamu, jo bez monografijām angļu, franču vai latīņu valodās nav nekas izdarāms. Šis trīs valodas un arī vācu būtu obligātōriski ievēdāmas institūta studējošiem.

Šinī nodaļā ūniversitāti beigusi subasistente O. Trauberga, ar diploma darbu par Latvijas miriopodiem. Prof. E. Strands pavadīja 1924. un 1925. gadu vasaras ārzemju komandējumos, pie kam 1925. gadā piedalijas par Latvijas pārstāvi jūras pētnieku kongresā Kopenhagenā. Institūta asistents Dr. N. Tranzējs 1925. gadā bij 2 nedēļas ilgā ornitoloģijas ekskursijā uz Ēzeles salas un šogad tika komandēts uz ornitoloģijas kongresu Kopenhagenā. Viņš arī vada Sistēmatisks zooloģijas institūtam pievienoto „Ornitoloģisko centrāli”. Izdarītas vairākas mazākas ekskursijas gan māteriālu vākšanai kursiem, gan mūseija māteriāla iegūšanai. Bez tam vēl studentiem ir izdoti trauki ar konservējošiem šķidrumiem, lai arī tādējādi paplašinātu mūseiju. Nopirkta viena vietējo kukaiņu kolekcija un daudz jūras dzīvnieku. Tomēr niecīgo līdzekļu dēļ, mūseiju vēl nav iespējams pietiekoši apmierinoši nostādīt. Anatomijas institūts (prof. Starkovs) dāvājis vienu pērtiķi. Institūta bibliotēka ievērojami paplašināta (klāt nākuši 170 numuri, pa daļai jaunie darbi); tāpat arī priekšlasījumiem vajadzīgās sienas tabulas.

i) Hidrobioloģiskā stacija.

Vada prof. E. Strands.

Hidrobioloģiskā stacija dibināta 1924. g. beigās. Viņa izveidojās no Zemkopības Ministrijas bij. Hidrobioloģiskās laboratorijas, kuŗa ar Ministŗu Kabineta 1924. g. 31. jūlija sēdes lēmumu tika pievienota Latvijas Ūniversitātei.

Stacijas pagaidu novietošanai tika ierādītas divas istabas Baznīcas ielā 5, dz. 5. 1925. g. vasarā izdevās pārvietoties stacijas pastāvīgās telpās t. p. mājas 9. dzīvoklī.

Hidrobioloģiskā stacija ir valsts zinātnisks pētīšanas institūts, kuŗa uzdevums — Latvijas terriŗoriālo ūdeņu hidrobioloģiskā un hidrografiskā pētīšana. Tā kā mums ir divas lielas ūdeņu grupas; jūŗa un saldūdeņi, tad praktikā stacijas darbība norit divos virzienos:

Jūŗas pētīšana tiek izvesta saskaņā ar Starptautiskās Jūŗas Pētīšanas Padomes (Conseil International pour l'exploration de la mer) noteikumiem. Noteiktās vietās uz jūŗas gar visu Latvijas piekrasti tiek ar pasaŗieru tvaikoņu palīdzību periodiski, 5 — 10 reizes mēnesī, ievāktas ūdens un planktona raudzes, mērīta ūdens temperatūra un izdarīti meteoroģiski novērojumi. Pateicoties Jūŗniecības departamenta pretimnākšanai, stacijas darbiniekiem ir iespējams izdarīt pētīšanas darbus ar valdības tvaikoni „Hidrografs“. Šos braucienos atsevišķās vietās uz jūŗas tiek ievāktas arī dziļāko slāņu ūdens un planktona raudzes, mērīta dziļūdens temperatūra u. t. t. Bez tam tika saorganizēti pastāvīgi piekrastes novērošanas punkti, kuŗiem gan vēlāk, līdzekļu samazināšanas dēļ, savu darbību nācās pārtraukt. Ievāktās ūdens raudzes tiek stacijas laboratorijā ķīmiski analizētas; turpat tiek apstrādātas arī planktona raudzes. Jūŗas planktona kolekcijā pašlaik ir 1722 Nr.

Saldūdeņu pētīšana uzsākta Usmas ezerā. Telpas stacijas vajadzībām izdevās iegūt Usmas pamatskolā. Še ir ierīkota arī neliela pagaidu laboratorija. Usmas ezeru paredzēts izpētīt pēc iespējas monografiski. Darbi ievadīti plašā mērogā, un tie aizņems ilgāku laiku. Daudz palīdzības stacijai snieguši atsevišķi ūniversitātes mācības spēki, gan paši uzņemdamies atsevišķu hidrografiski hidrobioloģisku jautājumu noskaidrošanu, gan arī palīdzot stacijas darbiniekiem, kā Rīgā, tā arī uz vietas, Usmas ezerā, pētīšanas darbus pareizi ievadīt.

Stacijas bibliotēkā pašlaik grāmatas un žurnālu gāda gājumi ir 194 sējumi. Kā svarīgākie būtu minami: Internationale Revue der gesamten Hydrobiologie u. Hydrographie, 1908.—1925. 14 sējumi; Archiv für Hydrobiologie, 1913.—1925. 16 sējumi; Wissenschaftliche Meeresuntersuchungen, 1894.—1923. 29 sējumi; Apstein u. Brandt, Nordisches Plankton, 1901.—1917. 8 sējumi; Lilljeborg, Cladocera Sueciae.

Stacija ir stājusies sakaros ar ārzemju hidrobioloģiskiem institūtiem un apmaiņas ceļā jau ieguvusi vai ākus šo institūtu publicējumus; starp citu stacijai tiek par brīvu rēgulāri piesūtīts „Journal du Conseil International pour l'exploration de la mer“. Stacija skaitās par biedri „Internationale Vereinigung für theoretische und angewandte Limnologie“.

Kā galvenie stacijas pētišanas instrumenti atzīmējami: 2 monokulāri un 1 binokulārs mikroskops, prizmas lupa, Abbé zīmēšanas aparāts, Kolkwiza planktona kamera, analitiskie svāri, dēstillācijas aparāts, „Brunsviga“ aritmometrs, Šmalkaldera busole, Sigsbee un pašas stacijas konstrukcijas dziļūdens raudžu smēlēji, Ekmann'a dūņu raudžu smēlējs, precīsi dziļūdens un virsūdens termometri, dažādi planktona tīkliņi, dragas, zivju tīkli, vienkāršas, profilu un dubultlodes, Witting'a tituve u. c. Ievērojot instrumentu dārdzību un šauros stacijas krēditus (1926.—1927. saimn. g. instrumentu jauniegādāšanai atļauti tikai Ls 180.—), stacijas darbinieki, kur tas vien iespējams, tos pagatavo paši. Kā tādi būtu piem. minami: aparāts dabisko ūdeņu elektr. vadīšanas spējas mērīšanai, ūdens jonizācijas noteikšanai, Forel-Ule's lielā krāsu daļaine u. c. Bez tam stacijai ir viena 6,4 m. gara laiva ar buķām un 2¹/₂ HP piekabināmu benzīna mōtōru „Aveko“ un viena mazāka laiviņa ar aijiem.

Stacijā tiek ierīkotas darbu vietas, kur studenti var izstrādāt dipl. darbus dažādās hidrobioloģijas nozarēs un hidrobioloģi-interesenti zinātniski strādāt.

Iesākti darbi Latvijas ūdens dzīvnieku mūseija un ūdens augu herbārija sastādīšanai.

Hidrobioloģiskās stacijas persōnālais sastāvs: stacijas direktors prof. Embriks Strands, adjunkta v. i. Viktors Ozoliņš un laborants Nikolais Sizovs.

j) Saltūdzināmās anatomijas un eksperimentālās zōoloģijas institūts.

Vada prof. N. Ņebedinskis.

Pārskata laikā institūta bibliotēkai iegādātas 54 jaunas grāmatas un 60 atsevišķu novilkumu. Tagadējās bibliotēkas numuru skaits: ar institūta

līdzekļiem pasūtīti sekoši žurnāli: Anatomischer Anzeiger, Verhandlungen der Deutschen Anatom. Gesellschaft, Revue scientifique, Die Naturwissenschaften, Zoologischer Bericht, Blätter für Aquarien und Terrarienkunde, Die Umschau, 88 dažādiem ārzemju institūtiem izsūtītas institūta publikācijas no Nr. 10 līdz Nr. 15, apmaiņai. Saņemts pretīm no ārzemju institūtiem: no Amerikas Sav. Valstīm — 61 publicējums, Anglijas — 6, Dānijas — 7, Francijas — 3, Ītalijas — 3, Zviedrijas — 26, Igaunijas — 22, Holandes — 15, Polijas — 11, Zviedrijas — 12, Čehoslovāķijas — 19, Austrijas — 14, Vācijas — 22, Ungārijas — 4, pavisam 257 grāmatas un un atsevišķi novilkumi.

Zoatomijas praktiskos darbos (lauks., medik. un vet. med.) 2 stund. nedēļā, grupās pa apm. 40 dalībnieku (prīv. doc. L. Āboliņa vadībā) — 1924. g. rudenī piedalījušies 175 praktiskanti, 1925. g. 121 praktiskants.

Mikroskopiskās anatomijas praktiskos darbos (prīv. doc. L. Āboliņa vadībā), (dabas zinātniekiem nedēļā 4 stund. grupā pa apm. 25—30 cilvēkiem), 1925. g. pavasarī piedalījās 54 praktiskanti, 1926. g. pavasarī — 51. Katrs praktiskants pagatavojis pa 28 pastāvīgiem prēparātiem.

Salīdzināmās anatomijas un eksp. zooloģijas pilnpraktikumā dabas zinātniekiem (prof. N. Ļebedinska vadībā) 1924/25. māc. gadā uzņemti labrātīrijā 6 praktiskanti, 1925/26. māc. gadā — 6.

Diploma darbus (prof. N. Ļebedinska vadībā) 1924/25. māc. gadā strādājuši pie uzdotiem tematiem 11 diplomandu; viens no tiem 1925. g. pavasarī beidza darbu. 1925/26. māc. gadā — 15 diplomandu, no kuriem 1925. g. rudenī 4 pabeidza diploma darbus.

k) Ģeoloģijas un palaiontoģijas institūts.

Vada prof. E. Krauss.

Jaunajā ģeoloģijas-palaiontoģijas institūtā ir jau iekārtota puse no institūtam ierādītām telpām, ierīkota maza institūta bibliotēka, iegādāta 1 ģeol. - palaiontoģ. noteikšanas kolekcija, 1 vispārējās ģeoloģijas, 1 vēsturiskās ģeoloģijas, 1 Latvijas ģeoloģijas un 1 palaiontoģijas kolekcija. Iekārtotas arī labrātīrijas telpas. Ar studentiem izdarītas 4 ekskursijas: 1925. g. uz Allažiem un Ruļļa kalnu pie Jelgavas, 1926. gadā uz Siguldu un Ruļļa kalnu pie Jelgavas.

Galvenais temats sēminārā 1926. g. pavasarī bij „Latvijas ģeoloģija“. Studenti patlaban strādā pie 4 zin. ģeoloģiskiem darbiem.

7. *Beiguši (-šas) pārskata gados.*

a) Ar kandidātu grādu:	b) Nolikuši (-šas) nodaļu gala pārbaudījumus, bet dipl. darbu nav vēl iesnieguši:
1. Brode, R. (dabas zin.)	1. Annus, V. (mat.)
2. Ēlers, P. (mat.)	2. Belorags, J. (mat.)
3. Hauchmane, S. (dab. zin.)	3. Berkolds, L. (dab.)
4. Ķēmane-Krūmiņa, M. (mat.)	4. Bernšteine, M. (dab.)
5. Ķigure-Ābole, V. (dab.)	5. Bērziņa, L. (dab.)
6. Levina, B. (dab.)	6. Betchers, H. (mat.)
7. Lūsis, A. (mat.)	7. Bokše, A. (dab.)
8. Mednis, K. (dab.)	8. Bomovsks, N. (mat.)
9. Pinus, A. (dab.)	9. Brālis, A. (dab.)
10. Ramāns, G. (dab.)	10. Briedis, G. (mat.)
11. Slaucītajs, L. (mat.)	11. Jansons, M. (mat.)
12. Tiltiņa, A. (dab.)	12. Kāne, K. (dab.)
13. Tomsons, J. (mat.)	13. Kupčs, P. (dab.)
14. Trauberga, O. (mat.)	14. Magnus, S. (mat.)
15. Valters, H. (mat.)	15. Miļuns, K. (mat.)
16. Veisbergs, A. (mat.)	16. Neimane, E. (dab.)
17. Vilks, E. (dab.)	17. Opmanis, K. (dab.)
18. Zālite-Ozole, E. (mat.)	18. Ozole, A. (dab.)
	19. Tomšone, H. (dab.)

8) *Studentu zinātniskie pulciņi un studentu iespēstie zin. darbi.*

L. Ū. matēmatisko zinātņu studentu pulciņš.

L. Ū. matēmatisko zinātņu studentu pulciņš pastāv jau 4 gadus. Kā jau aizrādīts L. Ū. 5-gadu darbības pārskatā, pulciņš ir spraudis sev par mērķiem paplašināt savu biedru matēmatisko izglītību, kopdarbībā ierosināt biedrus uz pašdarbību un populārizēt matēmatisko zinātņu idejas ārpus universitātes.

Pēdējos 2 gados pulciņa darbība ir bijusi diezgan rosīga. Sprausto mērķu realizēšanai pulciņa biedri, studenti, -es, ir nolasījuši 1924/25. m. g. 12 referātus, 1925/26. m. g. 7 referātus dažādās matēmatisko zinātņu disciplīnās. Tāpat ir noturēti daži jautājumu vakari. Bez tam 1925. gada

21. novembrī ir sarīkots prof. F. Kleina piemiņas vakars ar pulciņa biedru veicinātāju prof. E. Lejnieka un doc. L. Ausēja priekšlasījumiem par F. Kleinu kā zinātnieku un kā pedagogu.

1926. gadā 18. aprīlī tika sarīkots publisks priekšlasījums par moderno Amerikas skolu ar Tallinas Politehniskā institūta doc. J. Annusona piedalīšanos.

Kā pirmajos 2 pulciņa darbības gados, tā arī pēdējos pārskata gados matēmatisko zinātņu populārizēšanas nolūkā pulciņš ir rīkojis kārtējus gada svētkus, kuņos pulciņa biedri veicinātāji L. Ū. mācības spēki ir piedalījušies ar zinātniskiem priekšlasījumiem: 1925. gada 15. februārī doc. L. Ausējs „Ko citas zinātnes meklē matēmatikā” un 1926. gada 20. februārī prof. A. Klōze „Die Problemstellung in der Astronomie”.

Jauns darbības veids pēdējā māc. gadā ir pulciņa aktīva piedalīšanās L. Ū. fakultāšu studentu organizāciju apvienības nodibināšanā un tālākā izveidošanā, lai varētu taisnīgi un lietišķi aizstāvēt Matēmatikas un dabas zinātņu fakultates studentu garīgās un māteriālās intreses.

Pulciņa biedru savstarpējai tuvināšanai un sabiedriskās dzīves veicināšanai ir sarīkoti daži biedru vakari. Pēdējā māc. gadā pulciņš ir iegādājies šacha spēli.

Pulciņā bibliotēkā pašureiz atrodas 58 sējumi grāmatu.

Pašreizējais biedru skaits ir 43, biedru veicinātāju — 12.

Pilnā biedru sapulcē 1926. g. 29. aprīlī ir nolemts pārdevēt pulciņu par biedrību, kā arī izstrādāt pilnīgākus statutus.

9. Studentu iespiesti zinātniskie darbi:

Subasist. H. Skuja: 1. Bemerkungen über die Süßwasserarten der Gattung Lithoderma Aresch. in Lettland (Hedwigia LXV, 1925.), 2. Eine neue Süßwasserbangiacee Kyliniella latvica n. g., n. sp. (Acta Horti Botan. Univ. Latv. I., I. 1926.), 3. Vorarbeiten zu einer Algenflora von Lettland I. (Acta Horti Botan. Univers. Latv. I., I. 1926.), 4. Periodicitate algu attistībā un Sphaeroplea annulina atrašana Latvijā (Daba 1/2, 1926.).

Hidrobiol. Stac. Adjunkta v. i. V. Ozoliņš: Bericht über hydrocariologische Untersuchungen in Lettland (I. Mtt. Zoolog. Anz. 1925, Bd. LXII, Nr. 9—10, lpp. 215—223.).

I. Tautsaimniecības un tiesību zinātņu fakultāte.

1. Tautsaimniecības zinātņu nodaļa.

a) *Mācības spēku sastāvā pārskata periodā nākuši klāt sekoši jauni mācības spēki:*

1. Reinholds Rutkis, inž., I. šķ. instruktors, ķurš vada praktiskos darbus koku tirdzniecībā no 1924. g. 1. sept.

2. Edvards Vunderlichs, I. šķ. instruktors; vada linu tirdzniecības praktiskos darbus no 1924. g. 1. sept.

3. Kārlis Liepiņš, I. šķ. instruktors; vada kopā ar instr. Vunderlichu linu tirdzniecības praktiskos darbus no 1924. g. 1. dec.

4. Jānis Roze, II. šķ. instruktors; pasniedz stenografiju no 1925. g. 15. jūnija.

5. Pauls Lazdiņš, cand. rer. merc., I. šķ. instruktors; vada kantora praktiku no 1925. g. 1. novembra.

6. Edvards Balodis, cand. oec., I. šķ. instruktors; vada eksporta praktiku no 1926. g. 1. jānv.

7. Aleksandrs Štūls, inž., I. šķ. instruktors; vada muitas praktiku no 1926. g. 1. marta.

Sākot no 1924. g. kooperāciju lasa lektors Stiprais.

Par jaunāko asistentu pie tirdzniecības mācības katedras ievēlēts līdzšinējais subasistents Edvards Šīrons, tautsaimniecības zinātņu kandidāts, skaitot no 1926. g. 16. maija; tautsaimniecības nodaļas students Kārlis Bērziņš no tā paša laika — par subasistentu.

Pie universitātes atstātais Alfrēds Ceichners ar 1925. g. 1. februāra atteicies no stipendijas un strīpots no atstāto pie universitātes saraksta.

No 1925. g. 1. aprīļa atstāta pie universitātes sagatavošanai uz zinātnisku darbību pie tautsaimniecības teorijas katedras tautsaimniecības zinātņu kandidāte Marta Jagare-Dēķena.

Mācības gaitā lielākas pārmaiņas atzīmējamas jaunu praktisku darbu ieviešanā. No teorētiskiem kursiem jauni ievesti: 1) tautsaimniecības mācību vēsture ar 1924/25. māc. g. 2) apdrošināšanas matēmatika ar 1925/26. māc. gadu.

Ar 1925/26. māc. g. pārtraukta politiskās vēstures (19. un 20. g. s.) kursa lasīšana.

b) Tautsaimniecības nodaļas mācības priekšmeti pēc kursiem iedalās:

I. kurss.

1. Ievads tautsaimniecībā.....	2 st. ned.
2. Tautsaimniecības teorija	4 " "
3. Saimnieciskās attīstības vēsture.....	2 " "
4. Saimnieciskā ģeografija.....	4 " "
5. Mācība par tirdzniecību	4 " "
6. Grāmatvedības teorija un prōsēminārs....	3 " "
7. Tirdznieciskie rēķini.....	4 " "
8. Ievads tiesību zinātnē (kopā ar jūristiem)	2 " "
9. Ķīmija	3 " "
10. Latviešu valoda I.....	1 " "
11. Angļu valoda I.....	2 " "
12. Vācu valoda I.	3 " "
13. Stenografija I.	3 " "

II. kurss.

1. Tautsaimniecības politika.....	4 st. ned.
2. Statistika.....	4 " "
3. Preču zinātne un ķīmiskā tehnoloģija ...	4 " "
4. Grāmatvedības prakstika	4 " "
5. Finanšu matēmatika.....	3 " "
6. Valsts tiesības (kopā ar jūristiem).....	4 " "
7. Cīviltiesības	4 " "
" prōsēminārs	2 " "
8. Latviešu valoda II.	1 " "
9. Angļu valoda II.	2 " "
10. Vācu valoda II.	3 " "
11. Stenografija II.	3 " "

III. kurss.

1. Finanšu zinātne.....	4 st. ned.
" " prōsēminārs	2 " "
2. Speciālā grāmatvedībā.....	4 " "
3. Politiskā aritmētika	4 " "
4. Latvijas valsts tiesības.....	2 " "
5. Tirdzniecības tiesības.....	4 " "
6. Administratīvās tiesības (kopā ar jūristiem)	4 " "

7.	Latviešu tirdznieciskā korespondence I. . .	2 st. ned.
8.	Angļu " " I. . .	2 " "
9.	Vācu " " I. . .	2 " "
10.	Krievu " "	2 " "
11.	Praktiskie darbi linu tirdzniecībā	8 " "
12.	" " koku "	8 " "
13.	Kantora praktika	2 " "
14.	Eksporta praktika	4 " "
15.	Muitas praktika	3 " "
16.	Stenografija III.	3 " "

IV. kurss.

1.	Nauda, krēdits un bankas.	4 st. ned.
2.	Kooperācija.	3 " "
3.	Tautsaimniecības mācību vēsture	2 " "
4.	Sociālā likumdošana	2 " "
5.	Apdrošināšanas matēmatika	3 " "
6.	Latviešu tirdznieciskā korespondence II. . .	2 " "
7.	Angļu " " II. . .	2 " "
8.	Vācu " " II. . .	2 " "

Kā blakus teorētiskiem kursiem atzīmējami semināri, kurus studenti izstrādā un nolasa referātus. Seminārus notur sekošos priekšmetos:

1. Tautsaimniecības teorijā.
2. Tautsaimniecības politikā.
3. Finanšu zinātnē.
4. Mācībā par tirdzniecību.
5. Civiltiesībās.
6. Tirdznieciskās tiesībās.
7. Valsts tiesībās.
8. Administratīvās tiesībās.
9. Kooperācijā.
10. Sociālā likumdošanā un
11. Saimnieciskā ģeografijā.

Viena vai otra semināra izvēle atstāta pašu studentu izvēlei, izņemot tautsaimniecības apakšnodaļas studentus, kuriem obligatoriski starp citu seminārs tautsaimniecības teorijā vai politikā, finanšu zinātnē un mācība par tirdzniecību.

Kā jau minēts 1924/25. un 1925/26. māc. gados tautsaimniecības nodaļā praktiskie darbi stipri pieauguši. Tas stāv sakarā ar atzīto vajadzību tautsaimniecības nodaļas programmu pieskaņot mūsu valsts saimnieciskiem apstākļiem un ipatnībām. Šo apstākļu dēļ 1925. gada rudenī fakultāte izdarīja tautsaimniecības nodaļas iekšējo reformu, sadalot nodaļu divās apakšnodaļās: tirdzniecības un tautsaimniecības.

Tautsaimniecības nodaļu saorganizējot un izveidojot, fakultāte vienmēr turējusies pie uzskata, ka viņai veicami trīs galvenie uzdevumi:

1. Jāgatavo nākošie valsts un kommūnāliestāžu darbinieki, kuņiem vajadzīga augstākā saimnieciskā izglītība.

2. Jāgatavo darbinieki tirdznieciskiem un rūpnieciskiem uzņēmumiem, tiklab vadītāji, kā arī izpildītāji.

3. Metodiski jāaudzina un jāgatavo nākošie saimniecisko zinātņu teorētiķi.

Saimniecisko zinātņu augstskolu organizāciju tipi ir vairāki, kuņi radušies piemērojoties atsevišķo valšķu vai apgabalu saimnieciskām ipatnībām.

Viena daļa saimniecisko augstskolu, vai ūniversitāšu fakultāšu sniedz vispārējo augstāko saimniecisko izglītību bez sevišķas nodziļināšanās kādā viņas atsevišķā nozarē. Šis augstskolas vada uzskats: 1) ka lielākai daļai saimnieciski nodarbinātu cilvēku vajadzīgs gan pietiekoši dziļš, bet galvenā kārtā plašs skats par saimnieciskās dzīves parādībām un 2) ka nodziļināšanās atsevišķās saimnieciskās nozarēs iegūstama pēc augstskolas beigšanas praktiskā darba laukā.

Šo augstskolu paraugi ir saimniecisko, valsts zinātņu un vēl dažāda cita nosaukuma fakultātes Vakar-Europas ūniversitātēs.

Gadījumos, kur augstākai saimnieciskai izglītībai nozīmē šaurāku, sevišķu mērķi, p. p. tirdzniecību, tur augstskolu organizē saskaņā ar noteiktiem gala mērķiem. Ari šie mērķi vēl ir diezgan plaši un aptver dažādas tirdzniecības, kuņas iespējams sīkāki iedalīt vēl pēc tirdzniecības darbības nozarēm. Veidojot šāda tipa augstskolu vai fakultāti, pieņem, ka viņas absolventam, stājoties darbā, jāprot orientēties visos tos jautājumos, kuņus rada uzjēmumu vispusīgā tirdznieciskā darbība. Pie šī tipa augstskolām pieder: bij. Rīgas politechn. institūta komercnodaļa, Vīnes eksportakadēmija u. c.

Ģluži savāda ir mācību iekārta trešā tipa saimnieciskās augstskolās. kuņas dod šauru speciālu tirdzniecisku izglītību. Par šī tipa skolu paraugu, piem., var uzlūkot dažas Vācijas tirdzniecības skolas (Handelshochschulen).

Tā, Berlīnes tirdzniecības augstskolā vispārējais mācību priekšmetu saraksts gan aptver visus tirdznieciskās izglītības mācības priekšmetus, tomēr viņi visi ir apvienoti 8 priekšmetu grupās un studenti diplomu iegūst ar pārbaudījumiem tikai divās priekšmetu grupās pēc pilnas programmas, un vēl divās grupās jau tikai pēc enkiklōpaidiskas programmas, kā papildu priekšmetos. Pēdējo četru grupu priekšmeti nemaz netiek prasīti. Par piem., var nobeigt augstskolu ar galveniem priekšmetiem — fiziku un ķīmiju, kuŗas aptver visu preču zinātni, bet bez svešām valodām un zināšanām tiesību zinātnē.

Ja šādu iekārtu apzīmē par speciālizēšanos, tad zem viņas jāsaprot nevis kāda sevišķa nodziļināšanās divās galveno priekšmetu grupās, bet gan kā ierobežošanās tikai ar minētām divām grupām.

Speciālizācija notiek, tā tad, uz vispusīguma rēķina. Saīsinājums programmā iztaisa vairāk kā 50% no pilnas tirdzniecisko zinātņu augstskolu programmas, jo enkiklōpaidisko programmu nevar uzlūkot par pilnu. Sasniegts tomēr tiek tas, ka šādu augstskolu var nobeigt divos gados. Šo augstskolu absolventi tiek gatavoti šauram, ierobežotam darbam — Vak-Europas tirdzniecisko un rūpniecisko centru lielās akc.-sabiedrībās, ūniversālmagazinās, karteļos, sindikātos, trestos un citos lielos uzņēmumos, kur praktizē sīku darba dalīšanu. Šāds darba spēks nav izlietojams tur, kur no darbinieka prasa vispusīgas tirdznieciskas zināšanas.

Šaura speciālizācija, tomēr, Vācijā nav pielaista ūniversitāšu saimniecisko zinātņu fakultātēs. Tur līdz 1920. g. bij 3 gadu kurss, bet 1920/21. g.g. augstākās saimnieciskās izglītības reformas apspriedēs pieņemtas rezolūcijas, ka pilns tautsaimniecisko zinātņu kurss jāpagarina no 3 uz 4 gadiem. Šis kursa pagarinājums izvests dzīvē.

1919. g. pie tautsaimniecības nodaļas saorganizēšanas arī tika iekustināts jautājums par saimnieciskās izglītības speciālizāciju ar apakšnodaļām pēc Maskavas komercinstitūta parauga. Priekšlikums tomēr gandrīz vienbalsīgi tika noraidīts, motivējot ar to, ka Latvijas šauros apstākļos vismaz tuvā nākotnē šāda uzbūve var izrādīties par nepiemērotu un pārāk dārgu. Tāpēc fakultātes padome atrada par iespējamu apvienot tautsaimniecības nodaļas mācības plānā Vakar-Europas saimniecisko fakultāšu un tirdzniecības augstskolu programmu. Ar šādu iekārtojumu fakultāte nebija gājusi nepārbaudītus ceļus. Divās Vācijas ūniversitāšu saimniecisko zinātņu fakultātēs — Frankfurtē pie Mainas un Ūelēnē ir gluži līdzīga iekārta, un iepriekš pieminētās Vācijas saimnieciskās izglītības apspriedes atzina to par lietderīgu.

Mūsu fakultātes vadības piecu gadu ilgie novērojumi tomēr rādīja, ka vispārsaimnieciskās un tirdznieciskās programmas kombinācija ir par plašu, lai studenti sekmīgi to varētu beigt 4 studiju gados. Tādēļ fakultātes padome 1924. g. oktobra un 1925. marta sēdēs nolēma, ka sākot ar 1925/26. mac. g. tautsaimniecības nodaļa reorganizējama tādā veidā, ka vispārsaimnieciskā izglūība un tirdznieciskā izglītība tiktu šķirtas divās apakšnodaļās; pirmos divos studiju gados pamata priekšmeti būtu kopēji, divos beidzamos — notiktu speciālizācija.

Tādā kārtā vienas apakšnodaļas programma galvenās līnijās sakrīt ar Vakar-Europas saimniecisko fakultāšu programmu, otras nodaļas — ar Vakar-Europas tirdzniecisko augstskolu programmām, atskaitot tikai saistītos pārbaudījumu noteikumus.

Runājot par tautsaimniecības nodaļas pārorganizēšanu, jāaizrāda, ka piešķirto līdzekļu apmēros fakultāte ir centusies pieskaņot nodaļas mācības programmu Latvijas saimnieciskiem apstākļiem un īpatnībām. Tā, no 1924. g. septembra ir uzsākta un sekmīgi turpinās studentu mācība lina un koku šķirošanā un tirdzniecībā. Pirmā notiek valsts lina noliktavās un mācību vada valsts lina nodaļas vecākie šķirotāji un kontrolieri; koku tirdzniecības praktiskā mācība notiek bez darbiem universitātē vēl J. Milmaņa koku fabrikā. Pēdējo mācību vada šīs nozares pazinējs inž-techn. R. Rutkis.

Bez šaubām laika prasībām piemērota ir arī stenografijas ieviešana praktisko darbu sarakstā. Par stenografijas pasniedzēju uzaicināts latviešu stenografijas nodibinātājs Jānis Roze.

Bez minētām praktiskām zinībām studenti sākot ar 1925/26. m. g. tiek ievadīti kantora praktikā, eksporta praktikā un muitas praktikā.

Eksporta praktiku studenti mācās cand. oec. E. Baloža vadībā Centralā savienībā „Konsums“, kur studenti iepazīstas gandrīz ar visām šīs plašās organizācijas nozarēm. Muitas praktiku mācās inž. A. Štūla vadībā Rīgas muitā, kur studenti pakāpeniski iepazīstas ar dažādo muitas nodaļu darbību.

Pēdējie mācību priekšmeti uzskatāmi kā tieša pāreja uz turpmāko praktisko darbu.

Sakarā ar tautsaimniecības nodaļas pārorganizēšanu fakultātes padome pieņēmusi sekošos papildinājumus pie mācības iekārtas noteikumiem.

c) Papildinājums pie tautsaimniecības nodaļas mācības iekārtas noteikumiem.

1. Tautsaimniecības nodaļas teorētiskie kursi un praktiskie darbi, kā arī ar viņiem sakarīgie pārbaudījumi izejami divās grupās vai apakšnodaļās, no kurām vienā dominē tautsaimniecības priekšmeti un praktiskie darbi, otrā — tirdznieciskie.

2. Tautsaimniecības grupā ir sekoši obligātōriski priekšmeti:

1. ievads tautsaimniecībā,
2. tautsaimniecības teōrija un politika,
3. saimniecības mācību vēsture,
4. saimnieciskā attīstības vēsture,
5. saimnieciskā ģeografija,
6. finansu zinātne,
7. nauda, krēdīts un bankas,
8. statistika,
9. kooperācija,
10. mācība par tirdzniecību (kā mācība par prīvātsaimniecību),
11. grāmatvedības teōrija un praktika,
12. tirdznieciskie rēķini,
13. politiskā un apdrošināšanas matēmatika,
14. latviešu tirdznieciskā korespondence,
15. ievads tiesību zinātnē,
16. cīviltiesības,
17. tirdzniecības tiesības,
18. administrātīvās tiesības,
19. valsts tiesības,
20. Latvijas valsts tiesības,
21. sociālā likumdošana,
22. socioloģija,
23. latviešu, angļu un vācu valodas.

Piezīme: Angļu un vācu valodas kursu iziet divus gadus 3 nedēļas stundās un 2 gadus 2 ned. stundās.

3. Tautsaimniecības apakšnodaļas praktiskie darbi:

1. tautsaimniecības teōrija vai politika,
2. finansu zinātne,

3. mācība par tirdzniecību,
4. tirdzniecības tiesības vai administratīvās tiesības vai sociālā likumdošana — pēc studentu izvēles,
5. divos priekšmetos — pēc izvēles.

4. Tautsaimniecības apakšnodaļas diploma pārbaudījumi:

1. tautsaimniecības teorija,
2. tautsaimniecības politika,
3. nauda, krēdīts un bankas,
4. tirdzniecības tiesības,
5. finansu zinātne,
6. angļu un vācu valodas.

Piezīme: a) pārbaudījums tautsaimniecības teorijā jāiztur otrā mācības gadā;
b) pārbaudījumi valodās jāiztur vienā no beidzamiem diviem semestriem pirms galveniem diploma pārbaudījumiem;
c) galvenie diploma pārbaudījumi (tautsaimniecības politikā, naudā krēditā un bankās tirdzniecības tiesībās un finansu zinātnē) izturami vienā parbaudījumu sesijā.

Pie pārbaudījumiem pieder arī diploma darbs, kuŗš jāizstrādā par kāda galvenā priekšmeta jautājumu.

5. Tirdzniecības apakšnodaļā obligātōriski sekošie priekšmeti:

1. ievads tautsaimniecībā,
2. tautsaimniecības teorija,
3. tautsaimniecības politika,
4. saimnieciskā attīstības vēsture,
5. saimnieciskā ģeografija,
6. finansu zinātne,
7. nauda, krēdīts un bankas,
8. statistika,
9. kooperācija,
10. mācība par tirdzniecību,
11. grāmatvedības teorija un praktika,
12. grāmatvedības speciālās nozares,
13. tirdznieciskie rēķini,
14. politiskā aritmētika,

15. apdrošināšanas matēmatika (neobl.),
16. tirdzniecības korespondence latviešu, angļu, vācu un krievu valodās,
17. ievads tiesību zinātnē,
18. civiltiesības,
19. ķīmija un preču zinātne,
20. tirdzniecības tiesības,
21. publisko tiesību (administratīvo, vispārējo un Latvijas valsts tiesību) enkiklōpaidisks kurss,
22. starptautiskās privātās tiesības,
23. mācība par starptautisko tirdzniecību (pagaidām nelasa),
24. latviešu, augļu un vacu valodas,
25. krievu vaioda (neobl.).

6. Tautsaimniecības apakšnodaļas praktiskie darbi
sadalīti sekošās grupās, no kuņām obligātōriskā ir viena grupa:

a) kantora praktikas grupa ar priekšmetiem :

1. tirdzniecības mācības sēminārs,
2. tirdzniecības rēķinu praktiskie darbi,
3. tirdzniecības tiesību sēminārs,
4. kantora praktika,
5. strādāšana ar kantora mašinām.

b) preču tirdzniecības grupa ar priekšmetiem :

1. kantora praktika,
2. praktiskie darbi preču zinātnē,
3. " " linu tirdzniecībā,
4. " " koku tirdzniecībā,
5. eksporta praktika.

c) spedicijas un transporta grupa ar priekšmetiem :

1. kantora praktika,
2. tirdzniecības tiesību sēminārs,
3. muitas praktika,
4. dzelzsceļu satiksmes praktika,
5. kuģu satiksmes praktika.

d) apdrošināšanas un banku grupa ar priekšmetiem :

1. praktiskie darbi apdrošināšanas matēmatikā (apdrošināšanas matēmatikā — oblig.),

2. naudas, krēdita un bankas sēminārs,
3. praktika banku darbības galvenās nozarēs,
4. praktika apdrošināšanas darbībā.

e) starptautiskās tirdzniecības grupa ar priekšmetiem:

1. starptautiskās tirdzniecības sēminārs,
2. starptautisko privāto tiesību sēminārs,
3. tirdzniecības rēķinu praktiskie darbi (preču un vekseļu arbitražā),
4. saimniecības ģeografijas sēminārs,
5. muitas praktika,
6. praktiskie darbi kuģu un dzelzsceļu satiksmē.

7. Tirdznieciskās apakšnodaļas diploma pārbaudījumi:

1. tautsaimniecības teorijā,
2. tautsaimniecības politikā,
3. mācībā par tirdzniecību,
4. tirdzniecības tiesībās,
5. pēc diplomanda izvēles: speciālā grāmatvedībā vai tirdzniecības rēķinos,
6. angļu un vācu valodās un tirdzniecības korespondencē.

Piezīmes: a) pārbaudījums tautsaimniecības teorijā jāiztur otrā mācības gadā;

b) pārbaudījumi valodās jāiztur vienā no diviem beidzamiem semestriem pirms galveniem diploma pārbaudījumiem;

c) galvenie diploma pārbaudījumi (tautsaimniecības politikā, mācībā par tirdzniecību, tirdzniecības tiesībās un tirdzniecības rēķinos vai speciālā grāmatvedībā) izturami vienā pārbaudījumu sesijā.

Pie diploma pārbaudījumiem pieder arī diploma darbs, kuŗš izstrādājams par kāda galvenā priekšmeta jautājumu.

Nevar paiet gaŗām, neaizrādot uz tautsaimniecības nodaļas trūkumiem. Tā, visupirms, ļoti trūcīga vēl ir fakultātes bibliotēka, no kuŗas studenti ņem māteriālus saviem praktiskiem darbiem sēmināros un prōsēmināros. Šo trūkumu sajūt it sevišķi studenti diplomandi pie diplomdarbu izstrādāšanas; trūkst arī telpas (ir tikai 4 audītōrijas uz 4 kursiem tautsaimnieku un 4 kursiem jūristu), kas spieŗ priekšnesumus noturēt no plkst. 7¹/₂ rītā līdz plkst. 9 vakarā. Neapšaubāmi tik agra rīta un vēlu vakara stundu kopoјums atstāj iespaidu uz studenta darba sekmēm. Trūkst līdzekļu arī preču zinātnes pasniegšanas saorganizēšanai. Tautsaimniecība nodaļas studenti klausās ķīmiju un preču tehnoloģiju pie ķīmijas fakultātes. Bet arī tur nav telpu, lai preču tech-

noloģiju sadalītu pa galvenām nozarēm, kuŗas varētu sasniegt atsevišķi mācības spēki.

Ir arī vēl citi trūkumi, bet viņu novēršana nestāv ne fakultātes, ne arī universitātes spēkā. Līdzekļi minēto trūkumu novēršanai tiek gan pieprasīti, bet līdz šim viņi nav vajadzīgos apmēros piešķirti.

d) Mācības spēku komandējumi.

Fakultātes Padome piešķīra zinātniskus komandējumus uz ārzemēm: 1924. g. prof. Dr. K. Balodim ar Kultūras fonda pabalstu un lektoram Dr. R. Cimmermanim — ar saviem līdzekļiem.

1924/25. g. ziemas svētku brīvlaikā — doc. F. Henzelim uz Leipzig.

1925. g. — E. Birkhānam — no 10—30 apr. — uz XI starptautiskās tirdzniecības konferenci Romā,

doc. V. Vitolam — no 1. jūn. līdz 29. aug. — uz Austriju, Čehoslovākiju un Ītaliju

doc. L. Ausējam — no 1. jūn. līdz 1. sept. uz Franciju un Vāciju izlieto tikai 1926. g. vasaras brīvlaikā).

1926. g. 15. jānv. — prof. Dr. K. Balodim — uz Romas starptautisko agrārīnstitūta kongresu.

1926. g. vasaras brīvlaikā — asistentam Muceniekam un subasistentam Griķim uz Franciju.

e) Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi.

Prof. Dr. K. Balodis, publicēti „Economistā“:

1. Mežu atjaunošana 1924. g. Nr. 15, lpp. 833— 858
2. Linu ražošana un izstrādāšana „ 20, „ 1201—1208
3. Tabakas monopōls „ 22, „ 1368—1373
4. Sociālie likumi 1925. g. „ 6, „ 297— 303
5. Mūsu kuģniecības nākotne „ 7, 8/9
6. Mūsu tekstilrūpniecības nākotne „ 11, „ 553— 558
7. Valsts monopōls „ 12/13 „ 620— 622
8. Dānijas lauksaimniecība 1926. g. „ 4, „ 153— 161
9. Dānijas rūpniecība, kuģ iecība un finanses „ 6, „ 256— 260
10. Padomju Krievijas lauksaimniecība.

Prv.-doc. N. Kochanovsks.

Economics, What is economics and what does it teach? — iespiests

L. Ū. rakstu XIII 1926. g. lpp. 433—442.

f) Mācības spēku zinātniskā darbība ārpus universitātes:

1. Prof. Dr. K. Bāļodis pie finanšu ministrijas par saimniecisko konsultu.

2. Doc. L. Ausējs — Skolotāju institutā — 9 st. nedēļā, Tautas universitātē — 4 st. nedēļā.

3. Prīv.-doc. N. Kochanovskis — Krievu universitātes kursos.

2. Tiesību zinātņu nodaļa.

a) Mācības spēku sastāvs

nodaļā pārskata periodā bija tāds pat, kāds tas minēts piecgadu darbības pārskatā; vienīgā pārmaiņa — valststiesību kursā, kuŗu no 1925/26. g. sākot lasa doc. A. Akmentiņš. Bez tam no 1925. g. 1. aprīļa pie valststiesību katedras atstātais cand. iur. P. Mucenieks ievēlēts par jaunāko asistentu.

b) Mācības gaita 1924. — 1926. g.

atsimējamās pārmaiņas, galvenām kārtām, praktisko darbu nostādīšanas ziņā. Teorētiskie kursi palikuši ārēji tie paši, kas priekš divi gadiem; tie sadalās šādējādi:

I. kurss:

1. Ievads tiesību zinātnē,
2. romiešu tiesību vēsture,
3. ievads tautsaimniecībā,
4. vispārējā tiesību vēsture,
5. statistika,
6. latviešu valoda I.,
7. vācu valoda I.

II. kurss:

1. tiesību filosofija,
2. krimināltiesības,
3. politiskā oikonomija,
4. valsts tiesības,
5. romiešu tiesības,
6. krimināļpsicholoģija,
7. latviešu valoda II.,
8. vācu valoda II.

III. kurss:

1. finansu zinātne,
2. civiltiesības,
3. civiltiesāšanas kārtība,
4. administratīvās tiesības,
5. Latvijas valsts tiesības,
6. tirdzniecības tiesības,
8. oikonomiskā politika.

IV. kurss:

1. krimināltiesāšanas kārtība,
2. kriminālpolitika,
3. internācionalās civiltiesības,
4. internācionalās publiskās tiesības,
5. tiesu medicīna,
6. militārās krimināltiesības,
7. baznīcas tiesības,
8. sociālā likumdošana,
9. dikcija.

Praktisko darbu izveidošanas ziņā pārskata gados sevišķi daudz darīts — netikai paplašinot jau pastāvošos praktisko darbu veidus, bet arī izkopjot jaunus. Patlaban funkcionē 3 veidu praktiskie darbi: kabineti, semināri un prōsēmināri.

I. Kabineti radīti tikai pārskata laikmetā. Viņi domāti padziļinātam zinātniskam darbam — skaitliski nelielām vecāko kursu studentu grupām mācības spēku vadībā. Caurmēra dalībnieku skaits šajos kabinetos sniedzas no 10 līdz 20 personu — IV. kursa studentu un diplomandu. Patlaban saorganizēti un darbojas:

1. Latvijas valsts tiesību kabinets doc. K. Dišlēŗa vadībā; darbība izpaužas norādījumu došanā diplomdarbu izstrādašanai un semināra vai diplomdarbu atsevišķu nodaļu apspriešanā. Ar dāvinājumiem, likti pamati kabineta bibliotēkai.

2. Latvijas civiltiesību kabinets, prof. Sinaiska vadībā. Dalībnieki — galvenām kārtām ūniversitāti beigušie un diplomandi. Sanak ik pārnedēļas, piektdienas vakaros, pl. 18 — 22. Ir nolasīta rinda pētījumu, visvairāk Latvijas tiesību vēsturē: prof. V. Sinaiska — par zinātnisko pētīšanu pēc retrospektīvi ideoloģiskās metodes, cand. iur. A. Švābes — par leidu un totenismu pie seniem latviešiem, cand. iur.

Fr. Rozes — par endogamiskām laulībām senajā Latvijā, cand. iur. J. Grīna — par Kurzemes hercogistes satversmi, cand. iur. J. Griķa — par leidu (korreferāts), stud. iur. M. Sama — par pilsētu civiltiesībām viduslaikos, stud. iur. Jeremica — par laulības ierašām pēc daiņām. Ziņu ievākšanu par pulciņā aizķertajiem jautājumiem attiecīgās vietās izdara — diplomands Pavārs un kabineta sēkrētārs M. Sams. Jautājumu apspriešanā piedalījās bez minētiem: advokāts G. Ķempelis, stud. iur. P. Rozīte, stud. iur. A. Bērziņš, cand. iur. J. Sūna.

3. Starptautisko tiesību kabinets — doc. H. Albāta vadībā — strādāja ik pārnedēļas, piekdienas vakaros;

4. civīlprocesa kabinets — doc. V. Bukovska vadībā — strādāja ik sestdienas pie sarežģītāko civīlprocesa kāzu iztīrāšanas. Dalībnieku skaits — ap 20;

5. krimināltiesību kabinets, prof. P. Minca vadībā — saorganizēts 1926. g. pavasarī.

Visi pieci kabineti saorganizēti beidzamajā mācības gadā — pēc tam, kad viņu vajadzībām tika piešķirtas telpas Baznīcas ielā 5.

II. Sēmināros un prōsēmināros dalībnieku skaits ievērojami lielāks. Sēmināri ir divējādi: obligātōriskie un pēc izvēles. Vispār, katram studentam pielaišanā pie diplomeksameniem ir nepieciešami nostrādāt 6 sēminārus, no kuŗiem 3 obligātōriski: civīltiesībās, civīlprocesā, krimināltiesībās. Sēmināros un prōsēmināros darbība izpaužas:

1. civīltiesību — kāzu iztīrāšanā un Vakar-Europas literātūrā parādījušos darbu atferēšanā;

2. krimināltiesību — klauzūrās (gadā apm. 2.), kāzu istīrāšanā, mājas rakstu darbos (apm. 6);

3. civīlprocesā — studentiem jāizgatavo gada laikā apm. 6 iesūdzības raksti, kuŗus iztīrā auditōrijas priekšā. Lai iepazītos ar viņu sastādīšanu, studentiem izsniedz iztiesātu lietu aktis, kuŗas laipni atvēlējusi Rīgas Apgabaltiesa;

4. Latvijas valsts tiesībās — sēminārs pastāv referātu nolasīšanā. Pārskata laikā lielākā daļa referātu veltīta Latvijas valsts idejas izveidošanas vēsturei un Latvijas valsts nodibināšanas jūridisko momentu analīsei. Plašāko referātu par Latvijas valsts idejas attīstību izstrādājis stud. Lotars Šulcs.

5. administratīvajās tiesībās — referātu nolasīšanā un Senāta administratīvajā departamenta spriedumu iztīrāšana,

6. tiesību filosofijā — referāti,
7. kriminālpsiholoģijā tiesas aktu iztirzāšanā no psihiatriska viedokļa,
8. sociālā likumdošanā — klauzūrās un referātos,
9. starptautiskajās tiesībās — starptautisko līgumu iztirzāšana,
10. kriminālpolitikā — moderno kriminālkodeksu salīdzināmā novērtēšanā,
11. romiešu tiesībās — atkārtoto dogmata kursu repetitorium'a veidā;
12. tiesību zinātņu ievada sēminārā nolasīti referāti;
13. kriminālprocesā — tiesas rakstu sastādīšana, klauzūras;
14. dikcijā — kurss sastāv, galvenām kārtām, no praktiskiem vingrinājumiem.

c) Mācības spēku komandējumi.

1925. g. vasarā — prof. V. Sinaisks uz Franciju, Vāciju un Igauniju;
1926. g. vasarā — prof. V. Sinaisks — uz Vāciju un Igauniju, un prof. P. Mincs uz Vāciju, Franciju un Beļģiju, un pie universitātes atstātais cand. iur. J. Griķis — uz Franciju.

d) Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi.

Prof. B. Frēze:

Par prokūrātūru pie senajiem romiešiem, — zinātnisku darbu krājumā sakarā ar prof. Cornil'a jubileju, Briselē, 1926. g.

Prof. P. Mincs:

1. „Курс уголовного права. Общая часть“, Рига, 1925;
2. „Die Rechtsanwaltschaft in Lettland“ — darbu kopojumā „Die Rechtsanwaltschaft“, ko pu Magnus redakcijā izdevis žurnāls „Juristische Wochenschrift“, Berlinē, 1925. g.

Prof. V. Sinaisks:

1. La cité populaire considérée au point de vue de la cité quiritaire (Kultūras Fonda godalgots darbs) — Latv. Universitātēs rakstos, X.
2. Historiographie de la Rome antique — L. Ū rakstos, 1926, XII.
3. Eižens Hubers — „Tieslietu Min. Vēstnesis“ 1925. g. Nr. 5;
4. Drukā atrodas patlaban Latvijas civiltiesību kurss.

Doc. V. Bukovskis:

1. „Устав гражданского судопроизводства“, Рига, 1924.
2. Likumprojekts par vecāku un bērnu savstarpējām attiecībām — „Tiesl. Min. Vestn.“, 1924, Nr. 10.

3. Likumprōjekts „par ārlaulības bērniem, 1924. g., „T.M.V.“, Nr. 12.
4. Pie jautājuma par tirdzniecības ustava piemērošanu Latvijā — „T.M.V.“, 1924. g., Nr. 8.
5. Administratīvās tiesas reforma — „T.M.V.“, 1925. g. Nr. 7. — 9.
6. Likumprōjekts par adopciju, „T.M.V.“, 1925. g. Nr. 1.
7. Likumprōjekts par asinsradnieku pienākumu sniegt uzturu — „T.M.V.“, 1925. g. Nr. 2.
8. Likumprōjekts par aizbildnību un aizgādību — „T.M.V.“, 1925. g. Nr. 4, 5, 6.
9. Par 1923. g. 17. marta likuma piemērošanu — T.M.V., 1925. g. Nr. 11/12.
10. Ratihabitio procesuālās tiesībās — „T.M.V.“, 1925. g., Nr. 5/6.

Doc. K. Dišlēris:

1. „Latvijas valsts varas organi un viņu funkcijas“ Rīgā, 1925. g.
2. Ievads (vācu valodā) Latvijas republikas Satversmes izdevumam vācu, franču, angļu un poļu valodās (Verlag „Rigna“ Riga, 1925.)

Doc. A. Lēbers:

Pūblicējis divus darbus par Latvijas tiesību tagadējo stāvokli žurnālā „Zeitschrift für Osteuropäisches Recht, herausgeg. von Osteuropa-Institut in Breslau“, J. 1925., H. 1 und 2.

Prv.-doc. A. Ugrumovs:

1. „Nobriedušas reformas“, „T.M.V.“, 1925. g., Nr. 3.

Prv.-doc. A. Krugļevskis:

Divus kursus „Уголовная политика“, Rīga, 1925. un 1926. g.

Asistents P. Muceniķis:

1. Valdības tiesības izdot noteikumus ar likuma spēku — „T.M.V.“ 1924, Nr. 11.
2. Ministŗu kabineta iekārta — „T.M.V.“, 1925. g., Nr. 5/6.

Subasistents J. Griķis:

1. Rasas iespaids uz noziedzību pie latviešiem un igauņiem — „T.M.V.“, 1925. g. 5/6.
2. Latvijas jūristi Vakar-Europas literatūrā — „T.M.V.“, 1925. g., 11/12.
3. Latvijas Ūniversitātes jūriskās fakultātes darbība — „T.M.V.“, 1925. g. Nr. 4.

4. Nepilngādīgie noziedznieki Latvijā — „T.M.V.“, 1926. g., Nr. 2/3.
5. Das Rechtsstudium in Lettland — „Deutsche Juristen-Zeitung“, J. 1926., Nr. 11.

Pie ūniversitātes atstātais A. Švābe: Pagastu satversme līdz 19. g. s. „T.M.V.“, 1924. g. Nr. 1, 2, 4, 8, 9, 12 un 1925. g. Nr. 1, 2, 3, 4, 5/6, 10.

e) Mācības spēku darbība ārpus ūniversitātes.

Prof. B. Frēze — lasa lekcijas Herdera institūtā,

Prof. P. Mincs — turpat.

Prof. V. Sinaisks — praktisko zinību institūtā un krievu ūniversitātes kursos.

Doc. V. Bukovsks — Tieslietu Ministrijas jūriskonsultācijas loceklis;

Doc. K. Dišlēris — Saeimas deputāts, „Tieslietu Ministrijas Vēstnesis“ redaktors.

Doc. A. Lēbers — senātors.

Priv.-Doc. A. Krugļevsks — lasa lekcijas praktisko zinību institūtā;

Doc. R. Akmentiņš — Ārlietminisrijas jūriskonsultācijas vadītājs, Tautas Ūniversitātēs valdes priekšsēdētājs.

Asistents P. Muceniēks — lasa lekcijas Tautas Ūniversitātē.

f) Fakultātes palīga iestādes.

Bibliotēka, nodibināta 19.3. g., uzrāda pēc inventāra pavasara sēmeštra beigās 8200 numurus. Bibliotēku laikmetā no 1924. g. līdz 1926. g. pavasara sēmeštra beigām pārzināja subasistenti J. Griķis un Ed. Širons. Bibliotēka atvērta mācību laikā ikdienas, pl. 15 — 19, vasaras brīvlaikā — pa otrdienām un piektdienām, pl. 15 — 18.

g) Studentu zinātniskie pulciņi.

Trešo gadu pie nodaļas darbojas studentu-jūristu orātōrikas pulciņš, kuŗš notur sapulces 1 — 2 reizes mēnesī, svētdienās. Praktisku vingrinājumu ceļā tas mēģina attistīt savu biedru starpā runas mākslu. Divos pārskata gados inscēnētas vairākas tiesas sēdes, nolasīti referāti un izdarīti dažādi vingrinājumi.

h) Pie ūniversitātes atstāti sagatavoties zinātniskai darbībai:

1. cand. iur. J. Griķis — pie krimināltiesību katedras no 30. jānvāra 1926. g.;

2. cand. jur. A. Švābe — pie civiltiesību katedras no 30. jānvāra 1926. g.

3. cand. jur. K. Čakste — pie civiltiesību katedras.

J. Filoloģijas un filosofijas fakultāte.

1924/25. mācības gadam filoloģijas un filosofijas fakultāte par dekānu ievēlēja fakultātes līdzšinējo dekānu profesoru P. Šmitu, par sēkrētāru līdzšinējo sēkrētāru doc. E. Blesi: par pārstāvjiem Ūniversitātes Padomē prof. J. Plāķi un prof. A. Speķi. Par ārštata mācības spēku pārstāvjiem fakultātē 1924/25. māc. g. ievēlēti priv. doc. E. Dīls un lekt. J. Zariņš.

Par goda doktoriem ūniversitātes 5 gadu pastāvēšanas dienā fakultāte ievēlēja prof. J. Lautenbachu un priv. doc. J. Velmi par nopelniem latviešu literatūras un valodas laukā, kā arī priv. doc. J. Krīgeru-Krodznieku par nopelniem latviešu vēsturē, 19. maija 1925. g. svinīgā sēdē ūniversitātes aulā, izsniedzot Dr. honoris causa diplōmus prof. J. Lautenbacham un priv. doc. J. Velmem un netaiķi J. Krīgeru-Krodznieku pieminot ar piecelšanos.

Uz 1. jūliju 1924. g. fakultātē darbojās šādi mācības spēki:

1) Prof. L. Arbuzovs, 2) prof. J. Brichs, 3) prof. J. Endzelīns, 4) prof. E. Felsbergs, 5) prof. V. Frosts, 6) prof. J. Lautenbachs, 7) prof. M. Nusbergers, 8) prof. J. Plāķis, 9) profesors A. Speķis (Spekke), 10) prof. P. Šmits, 11) prof. E. Šneiders, 12) prof. A. Tentelis, 13) prof. P. Zālīte, 14) āršt. prof. Ēberts, 15) doc. E. Blese, 16) doc. P. Dāle, 17) doc. A. Dauge, 18) doc. J. Kauliņš, 19) doc. P. Ķīkauka, 20) docents K. Straubergs, 21) privātdocents E. Dīls, 22) priv. doc. R. Jirģens, 23) priv. doc. J. Velme, 24) ārštata doc. L. Bērziņš, 25) āršt. doc. E. Segrests, 26) āršt. doc. F. Šveinfurts, 27) lekt. P. Akermanis, 28) lekt. J. Bērziņš, 29) lektors F. Cimmermanis, 30) lektors K. Koisone, 31) lektors V. Vilsons, 32) lektors J. Zariņš, 33) lektors T. Zeiferts.

1. Mācības plāns 1924/25. m. g. bija parēdzēts šāds:

Profesors L. Arbuzovs: Vispārīgā historiografija (4 st.), ar praktiskiem darbiem (2 stundas).

Profesors J. Brichs. Franču valodas morfoloģija (2 st.), vidus un jaunfranču valoda (2 st.), Chanson de Roland (2 st.).

Prof. J. Endzelīns. Latviešu valodas zinātniskā grammatika (2 st.), sensakšu valoda (2 st.), sēminārs latviešu valodas zinātniskajā grammatikā (2 stundas).

Prof. E. Felsbergs. Grieķu mākslas vēsture (2 stundas), sēminārs grieķu mākslas vēsturē (2 st.), grieķu vēsture (2 st.).

- Prof. V. Frosts.* Atziņas teorija (2 st.), sēminārs psiholoģijā (2 stundas), socioloģija (2 st.).
- Prof. J. Lautenbachs.* Latviešu literatūras vēsture tautisko centienu laikmetā (2 st.), vispārīgā literatūras vēsture vidus laikos (2 st.), sēminārs latviešu literatūras vēsturē (2 st.).
- Prof. M. Nusbergers.* Vācu 19. g. s. literatūras vēsture (2 st.), sēminārs vācu literatūras vēsturē (2 st.), ģermāņu mītoloģija (2 st.).
- Prof. J. Plaķis.* Leišu valoda (3 st.), latīņu valodas vēsturiskā grammatika (2 st.), ievads fōnētikā (2 st.).
- Prof. A. Speķis (Spekke).* Ievads romāņu filoloģijā (2 st.), atsevišķas nodaļas no franču un provencāliešu vidus laiku literatūras vēstures (2 st.), sēminārs par Servantesu (2 st.).
- Prof. P. Šmits,* Ievads valodniecībā (2 st.), ievads latviešu tautas tradīcijās (2 st.), ievads baltu filoloģijā (2 st.).
- Prof. E. Šneiders.* Bērnu un jaunekļu psiholoģija (2 st.), sēminārs par individuālo psiholoģiju (2 st.), bērnu patopsicholoģija (2 st.).
- Prof. A. Tentelis.* Vidus laiku vēsture (4 st.), sēminārs (Svetonijs) — 2 st.
- Prof. P. Zalte.* Filosofijas vēsture (filos.) — 3 stundas, filosofijas vēsture (nefilos.) — 2 st., filosofijas prosēminārs (1 stunda), filosofijas sēminārs (2 st.).
- Doc. E. Blese.* Ievads sintaksē (2 st.), angļu-sakšu valoda (2 st.), latviešu valodas propaedeutiskais kurss (2 st.).
- Doc. P. Dāle.* Jūms (sēminārs) — 3 st., ievads filosofijā (3 st.).
- Doc. A. Dauge.* Vispārīgā paidagoģija (2 st.), sēminārs didaktikā (2 st.), mākslas paidagoģija (2 st.).
- Doc. J. Kauliņš.* Paidagoģijas sēminārs (2 st.), paidagoģijas vēsture I. d. (2 st.), svešvalodu metodika (2 st.).
- Doc. P. Ķīķauka.* Teokrits ar grieķu komentāru (1 st.), Aischila Agamemnon (2 st.), grieķu sintakse (1 st.), grieķu literatūras vēsture (2 stundas).
- Doc. K. Straubergs.* Romiešu literatūras vēsture (3 st.), grieķu maģiskie papīrusi (1 st.), Vergīlijs (2 st.).
- Ārst. doc. L. Bērziņš.* Sēminārs latviešu literatūrā (2 st.), izvēlēti gabali no latviešu dzejas vēstures (2 st.).

- Prīv. doc. E. Dīls.* Strabōna ģeografija (2 stundas), Ovidija Metamorfōsas (2 st.), Privatissime — grieķu izmeklēti dzejnieki (1 st.).
- Prīv. doc. R. Jirģens.* Grieķu valoda I. k. (3 st.), grieķu valoda II. k. (2 st.), loģika (2 st.), sēminārs par Aristoteļa „Peri psychēs“ (2 st.).
- Ārst. doc. E. Segrests.* Franču literātūra 17. g. s. (3 st.), Voltērs (1 st.).
- Prīv. doc. J. Velme.* Vācu valodas morfoloģija un sintakse (2 st.), vācu valoda I. kat. (6 st.), vācu valoda II. k. (3 st.).
- Ārst. doc. F. Šveinfurts.* Vispārīgā mākslas vēsture (4 st.).
- Lekt. P. Akermanis.* Franču valoda I. k. (3 st.), franču valoda II. kurss (2 st.), franču valoda III. k. (3 st.).
- Lekt. J. Bērziņš.* Latvijas vēsture (2 st.);
- Lekt. R. Cimmermanis.* Angļu valoda (9 st.).
- Lekt. K. Koisonē.* Itāliešu valoda I. k. (2 st.), itāliešu valoda II. k. (2 st.).
- Lekt. V. Vilsons.* Angļu literātūras vēsture (2 st.), angļu valoda I. kurss (2 st.), angļu valoda II. k. (2 st.), angļu valoda III. k. (2 st.), angļu valoda mācības spēkiem (2 st.).
- Lekt. J. Zariņš.* Vācu valoda I. k. (4 st.), vācu valoda II. k. (4 st.).
- Lekt. T. Zeiferts.* Latviešu valoda I. k. (1 st.), latviešu valoda II. kurss (1 stunda).

2. Mācības gada laikā notikušas šādas pārmaiņas mācības spēku sastāvā:

Prof. Ēberts 1924/25. māc. gadā vairs nelasīja un 1925. g. 17. jānvārī atsacījās no archaioloģijas katedras, paliekot tikai Karaļaučos.

Prīv. doc. K. Levis of Menāru fakultāte ievēl atkal uz 1 gadu, uzticot viņa numismatikas kursu (2 st.).

Ārst. doc. F. Šveinfurtam fakultāte rudenī akceptēja vēl 2 stundas Renesanses laikmeta mākslā.

No jauna klāt nāca šādi mācības spēki:

1. *Prof. Fr. Balodis*, ko fakultāte 1921. g. 5. martā bij uzaicinājusi par docentu un 1923. g. 27. oktobrī ievēlējusi par profesoru austrumu filoloģijā, nolasa iestāju lekciju „Aigiptes jaunā māksla“ 15. septembrī 1924. g. un 1924/25. māc. g. lasa Aigiptes vēsturi (2 st.), Aigiptes mākslas archaioloģiju (2 st.) un vada prōsēmināru aigiptoloģijā (2 st.).

2. *Prof. R. Vipers*, ko fakultāte ievēlējusi par ārštata profesoru 5. septembrī 1924. g. jaunākā vēsturē uz 1 gadu, nolasa iestāju lekciju „Vēsture un tagadne“ 13. septembrī, un 1924/25. mācības gadā lasa XIX g. s. vēsturi (4 st.) un vada semināru vēsturē (2 st.).

3. *Privātdocente A. Ābele* ievēlēta par privātdocenti slavu filoloģijā 3. maijā 1924. g., nolasa iestāju lekciju „Baltu un slavu valodu savstarpējas attiecības“ 15. septembrī, un 1924/25. m. g. lasa senslavu valodu (4 stundas).

4. *Lekt. A. Bumbieris* 17. maijā 1924. g. ievēlēts par lektoru uz 1 gadu dabas zinātņu metodikai (2 st.).

5. *Lekt. A. Čichars* ievēlēts 17. jūnijā 1924. g. uz 1 gadu par lektoru čehu valodai (2 st.).

6. *Lekt. Ed. Mēkleris* 3. maijā 1924. g. ievēlēts par lektoru uz 1 gadu, lasa krievu literatūras vēsturi (2 st.).

7. *Lekt. E. Petersons* 17. maijā 1924. g. ievēlēts par lektoru uz 1 gadu un lasa mācību par skolu (2 st.).

1924/25. m. g. otrā semestrī mācības plānā notikušas šādas pārmaiņas:

Doc. E. Blesem fakultāte atļauj lasīt angļu-sakšu valodu 2 stundu vietā 3 stundas, *doc. K. Straubergam* romiešu literatūru 3 stundu vietā 4 stundas nedēļā un grieķu maģiskos papīrusus 1 stundas vietā 2 stundas.

No jauna nāca klāt otrā semestrī šādi kursi:

Prof. K. Kundziņam reliģijas metodika (2 st.), *lekt. G. Šķilterim* zīmēšanas metodika (2 st.).

Par asistenti eksperimentālās psiholoģijas kabinetam ievēl uz vienu gadu līdzšinējo M. Liepiņu, par subasistentiem tāpat uz vienu gadu līdzšinējo O. Rudovsku un M. Grimmu; bez tam vēl no jauna V. Ģinteru no 1. novembra 1924. g. līdz 1. jūlijam 1925. g.

3. Zinātniski komandējumi uz ārzemēm 1924. g. vasarā doti šādiem fakultātes mācības spēkiem:

1. *Prof. V. Frostam* uz Žeņevu no 12. aprīļa līdz 1. septembrim 1924. g. (ar K. F. pabalstu).

2. *Doc. P. Ķiķaukam* uz Grieķiju, Ītāliju un Franciju no 15. aprīļa līdz 1. augustam 1924. g. (ar K. F. pabalstu).

3. *Prof. A. Tentelim* uz Romu.
4. *Āršt. doc. F. Šveinfurtam* uz Vāciju, Franciju un Spāniju.
5. *Prof. J. Briclam* uz Austriju un Vāciju.
6. *Prīv. doc. E. Dilam* uz Vāciju, Šveici, Igauniju un Somiju.

4. Kultūras Fonda prēmija

par labākiem zinātniskiem darbiem, kas iznākuši 1924. gadā, piespriesta profesoram L. Arbušovam par viņa rakstiem: „Die altlivländische Bauerrechte“ un „Ein Verzeichnis der bäuerlichen Abgaben im Stift Kurland 1582/83.“

5. Fakultātes mācības plānos

izdarītas zināmas pārmaiņas. Sadalījums nodaļās palicis apmēram tas pats, tikai likvidētas jauktās nodaļas ar papildu cikliem: pēdējās nodaļas ar vēstures un valodniecības ciklu un filosofijas nodaļa ar vēstures ciklu. Šinīs nodaļās, sākot ar 1923. g. rudenī, vairs jaunus studentus neuzņem, atļaujot tiem, kas agrāki tajās iestājušies, beigt minētās nodaļas pēc viņās paredzētām programmām. Tāpat fakultāte nolēmusi ar 1924/25. māc. g. izbeigt 2 gadu pēdējās nodaļas, atļaujot šīs nodaļas klausītājiem beigt kursu pēc paredzētās programmas līdz 15. septembrim 1925. g.

6. Pie fakultātes bija atstāti gatavoties zinātniskai darbībai:

1. Pauls Jurevičs filosofijā ar 1921. gada 19. marta lēmumu, ar stipendiju no 1. jūlija 1923. g.
 2. Alise Karlsona ģermāņu filoloģijā ar 1923. g. 5. maija lēmumu, ar stipendiju no 1. jūlija 1923. g.
 3. Jūlijs Students filosofijā ar 1924. g. 20. septembra lēmumu, ar stipendiju, skaitot no tā paša laika.
- P. Jurevičs papildinājies Francijā, Izglītības Ministrijas komandēts uz Turkuenas liceju, kā pavadonis latviešu liceja audzēkņiem.
- A. Karlsona komandēta papildināties uz Mincheni.

7. Godalgas piespriestas 1924. g.:

1. Stud. phil. Jānim Siliņam I. godalga par darbu filosofijā ar virsrakstu: „Domāšana un tikumiskās attiecības pēc Sōkrata, Platōna un Aristoteļa mācībām“.
2. Stud. phil. Žanim Karlsonam atzinības raksts par darbu filosofijā ar to pašu virsrakstu.

3. Stud. paid. Andrējam Elksnītim I. godalga par darbu paidagoģijā ar virsrakstu: „Pābaudīt pie skolu jaunatnes N. Ach'a pētījumus par jēdzienu veidošanos“.

8. 1924/1925. m. g. kursu beiguši un ieguvuši kandidātu gradu ar atzīmi „ļoti sekmīgi“:

1. Vēsturē: Emilija Ģēģere (fak. lēm. 20./IX 1924. g.) ar kandidāta darbu „Partenona jumtgales“.

2. Filosofijā: Jūlijs Students (fak. lēm. 20./IX 1924. g.) ar kandidāta darbu: „Vunta mācība par psihisko kausālītāti“.

3. Paidagoģijā: Edvards Pētersons (fak. lēm. 9./X 1924. g.) ar kandidāta darbu: „Tautskolotāju izglītības jautājums Vācijā“.

4. Bez tam Marija Bērzkalne pēc Kazaņas Ūniversitātes programmas (fak. lēm. 17./X 1924. g.) slavu filoloģijā ar kandidāta darbu: „Izloksnes īpatnības A. Saulieša valodā“.

9. 2-gadu paidagoģijas nodaļu beiguši:

1. Eiženija Irbe	apliec. izd. 28./VIII. 1924. g.
2. Berta Saliņa	„ „ 28./VIII. 1924. g.
3. Kārlis Kristbergs	„ „ 28./VIII. 1924. g.
4. Minna Lūse-Breģis	„ „ 11./IX. 1924. g.
5. Oto Lācis	„ „ 13./IX. 1924. g.
6. Paulīne Veģere	„ „ 17./IX. 1924. g.
7. Marta Šneidere	„ „ 18./IX. 1924. g.
8. Aleksandra Ozoliņa	„ „ 18./IX. 1924. g.
9. Jānis Zariņš	„ „ 13./I. 1925. g.
10. Agnese Gari-Jone	„ „ 13./I. 1925. g.
11. P. Antonoviča	„ „ 13./I. 1925. g.
12. Aleksandrs Bite	„ „ 21./I. 1925. g.
13. Jēkabs Jansons	„ „ 14./III. 1925. g.
14. Pauls Nīmands	„ „ 17./II. 1925. g.
15. Jānis Brēmanis	„ „ 27./II. 1925. g.
16. Pauls Ducmanis	„ „ 12./III. 1925. g.
17. Matīss Rutkis	„ „ 14./III. 1925. g.
18. Kārlis Brants	„ „ 14./V. 1925. g.
19. Irma Bērziņa	„ „ 28./V. 1925. g.
20. Alvīna Skuja	„ „ 20./V. 1925. g.

21. Nikolājs Pope	apliec. izd.	29./V.	1925. g.
22. Janelsīte Karlīne	„ „	3./VI.	1925. g.
23. Hermanis Kreiceris	„ „	15./VI.	1925. g.
24. Anna Blomniece	„ „	15./VI.	1925. g.
25. Jānis Rudzītis	„ „	15./VI.	1925. g.

10. Komisijas pārbaudījumus izturējuši :

1. Angelika Gailīte-Miķelsone	vēstures nodaļā
2. Alberts Jansons.....	baltu nodaļā
3. Hildegarde Reinharde	rom.-ģerm. nodaļā
4. Osvalds Neilands	„ „ „
5. Emil'ja Lāma.....	„ „ „
6. Jānis Bunduls	filosofijas nodaļā
7. Žanis Kārlsons	„ „ „
8. Vera Reķšane-Lazdiņa ...	4-gadu pārdarītājas nodaļā
9. Marija Adlere.....	4- „ „ „

1925/26. mācības gadam

par dekānu ievēlēts prof. Speķis (Spekke), par dekāna vietas izpildītāju prof. A. Speķa atvaļinājuma laikā prof. P. Smīts, par fakultātes sēkrētāju doc. K. Straubergs; par pārstāvjiem Universitātes Padomē prof. J. Plāķis un doc. P. Dāle. Pirmo ievēl par prōrektoru; viņa vietā nāk doc. J. Kauliņš un doc. P. Dāles vietā doc. K. Straubergs. Ārštata mācības spēku pārstāvji fakultātes padomē: prīv. doc. E. Dīls un prīv. doc. J. Velme.

11. Mācības gadu sākot fakultātē bija šādi mācības spēki:

1. Prof. L. Arbužovs, 2. prof. Fr. Balodis, 3. prof. E. Brichs, 4. prof. J. Endzelins, 5. prof. E. Felsbergs, 6. prof. V. Frosts, 7. prof. J. Lautenbachs, 8. prof. M. Nusberģers, 9. prof. J. Plāķis, 10. prof. A. Speķis (Spekke), 11. prof. P. Šmits, 12. prof. E. Šneiders, 13. prof. A. Tentelis, 14. āršt. prof. R. Vipērs, 15. prof. P. Zālīte, 16. doc. E. Blese, 17. doc. P. Dāle, 18. doc. A. Dauge, 19. doc. J. Kauliņš, 20. doc. P. Ķiķauka, 21. doc. K. Straubergs, 22. prīv. doc. A. Ābele, 23. āršt. doc. L. Bērziņš, 24. prīv. doc. E. Dīls, 25. prīv. doc. R. Jirģens, 26. prīv. doc. E. Segrests, 27. prīv. doc. J. Velme, 28. lekt. P. Akermanis, 29. lekt. J. Bērziņš, 30. lekt. R. Cimmermanis, 31. lekt. V. Čičars, 32. lekt. K. Koisonē-Ģersone, 33. lekt. E. Pētersons, 34. lekt. V. Vilsons, 35. lekt. J. Zariņš, 36. lekt. T. Zeiferts.

12. Mācības gadu sākot izsludināti šādi kursi;

Prof. L. Arbusovs: Baltijas reformācijas vēsture (4 st.), seminārs (2 st.);
prof. Fr. Balodis: Austrumu vēsture II. (turpinājums) — 2 st., Austrumu arheoloģija (2 st.), seminārs Seno Austrumu vēsturē (2 st.);

prof. J. Brichs: Vārdu atvasināšanas mācība franču valodā (2 st.)
spāniešu valodas vēsture (2 st.), seminārs (Kretjena „Ivain”) — 2 st.;

prof. J. Endzelīns: Baltu valodu salīdzināmā grammatika (3 st.),
Senislandiešu valoda (2 st.), seminārs baltu valodu salīdzināmā grammatikā
(2 stundas);

prof. E. Felsbergs: Grieķu mākslas vēsture (2 st.), praktiskie darbi
mākslas vēsturē (2 st.), seminārs grieķu mākslas vēsturē (2 st.), Plīnija
Naturalis historia, XXXIV—XXXVI. grām. (2 st.);

prof. V. Frosts: Ētika (2 st.), dabas filosofija (2 st.), praktiskie darbi
eksperimentālajā psiholoģijā (2 st.), seminārs eksperimentālajā psiholoģijā
(2 stundas);

prof. J. Lautenbachs: Latviešu literatūras vēsture XIX. g. s. otrajā
pusē (2 st.), vispārīgā literatūras vēsture (2 st.), seminārs latviešu literatūras
vēsturē (2 st.);

prof. M. Nusbergers: Vācu literatūras vēsture vidus laikos (2 st.),
seminārs ģermāistikā (2 st.), Fausts (1 st.), Bernhards Shaw (1 st.);

prof. J. Plāķis: Sanskrits (2 st.), indo-europiešu valodu salīdzināmā
grammatika (4 st.), grieķu valodas vēsturiskā grammatika (2 st.);

prof. A. Speķis (Spekke): Hūmānisms un renesanse Vācijā un
Ītalijā (3 st.), hūmānistiskā literatūra Livonijā XVI. g. s. (1 st.), seminārs
Spānijas XVI.—XVII. g. s. literatūrā (pag. gada semināra turpinājums) 2 st.;

prof. P. Šmits: Ievads valodniecībā (2 st.), ievads baltu filoloģijā
(2 st.), seminārs folklorā (2 st.);

prof. E. Šneiders: Izvēlētas nodaļas no individuālās un tautu
psiholoģijas (2 st.), karakteroloģija (diferenciālā psiholoģija) — 2 st.,
seminārs individuālā psiholoģijā (2 st.);

prof. A. Tentelis: Romās vēsture (4 st.), seminārs: Hinkmara de
ordine pal tū (2 st.);

prof. R. Vipers: Jaunlaiku vēsture (4 st.), seminārs: zemnieku
stāvoklis Livonijā XVIII. g. s. (2. st.);

prof. P. Zālīte: Filosofijas vēsture (filosofiem) — 3 st., filosofijas
vēsture (nefilosofiem) — 2 st., filosofijas seminārs (2 st.), austrumzemju
filosofijas vēsture (1 st.);

doc. E. Blese: Senaugšvācu valoda (2 st.), latviešu valodas propaedeutiskais kurss (2 st.), vidusaugšvācu valoda (2 st.);

doc. P. Dāle: Vispārīgā psiholoģija (3 st.); seminārs reliģijas psiholoģijā un filosofijā (3 st.);

doc. A. Dauge: Vispārīgā pedagogija (4 st.), seminārs pedagogijā (2 st.), praktiskie darbi pedagogijā (4 st.);

doc. J. Kauliņš: Comenius. Magna didactica (2 st.), pedagogijas vēsture II. (2 st.), pedagogijas seminārs (2 st.);

doc. P. Ķīkauka: Grieķu dialekti (2 st.), grieķu stilistika (1 st.), grieķu meliķi, vecāko kursu klasiķiem (ar grieķu komentāru) — 1 st., Odisēja (V. un VI. dzied.) (2 st.);

doc. K. Straubergs: Apulēja „Zelta ēzelis“ (3 st.), Horātijs, seminārs (2 st.), latīņu sintakse (1 st.);

priv. doc. A. Ābele: Slavu valoda salīdzināmā grammatika (4 st.);

āršt. doc. L. Bērziņš: Ievads latviešu tautas dzejā (metrika, stilistika, poētika) — 2 st., literatūras seminārs (2 st.), literatūras prōsēminārs (1 st.);

priv. doc. E. Dīls: Seminārs grieķu literatūras vēsturē (2 st.), grieķu reliģijas vēsture klasiskajā laikmetā (2 st.), Bacchylidis carmina (latīņu valodā) — 1 st.;

priv. doc. R. Jirģens: Praktiskā bērnu psiholoģija (2 st.), pusaudžu un jaunekļu psiholoģija (2 st.), grieķu valoda I. k. (3 st.), grieķu valoda II. k. (3 st.);

āršt. doc. E. Segrests: Balzaks (2 st.), modernā franču dzeja (2 st.);

priv. doc. J. Velme: Seminārs vācu valodas zinātniskajā grammatikā (2 st.), vācu valoda I-a k. (3 st.), vācu valoda I-b k. (3 st.), vācu valoda II. k. (3 st.);

lekt. P. Akermanis: Franču valoda I.—II. k. (4 st.), franču valoda III. k. (4 st.);

lekt. J. Bērziņš: Latvijas vēsture (1 st.);

lekt. R. Cimmermanis: Angļu valoda I-a k. (3 st.), angļu valoda I-b k. (3 st.), angļu valoda II. k. (3 st.), angļu valoda III. k. (neobl.) (2 st.);

lekt. V. Čichars: Čechu valoda (2 st.);

lekt. K. Koisone-Ģersone: Ītaliešu valoda I. k. (2 st.), Ītaliešu valoda II. k. (2 st.);

lekt. E. Pētersons: Mācība par skolu (2 st.);

lekt. V. Vilsons: Angļu valoda I. k. (2 st.), angļu valoda II. k. (2 st.), angļu valoda III. k. (2 st.), angļu literatūras vēsture (2 st.);

lekt. J. Zariņš: Vācu valoda I. k. (4 st.), vācu valoda II. k. (4 st.);
lekt. T. Zeiferts: Latviešu valoda I. k. (1 st.), latviešu valoda II k. (1 st.).

13. No jauna 1925. g. rudenī klāt nākuši šādi mācības spēki:

1. 5. septembrī 1925. g. no jauna uz 1 gadu ievēlēts līdzšinējais
āršt. doc. F. Šveinfurts un lasa kursu: Mākslas vēsture renesanses un
baroka laikmetā.

2. Par priv. doc. ievēlēts Pauls Jurevičs 9. septembrī 1925. g.,
nolasa iestāju lekciju: „Par pragmatisko patiesības kritēriju“, viņam uzticēts
kurss: Jaunākie virzieni franču filosofijā (2 st.).

14. 1925/26. m. g. otrā sēm. izdarītas šādas pārmaiņas māc. plānā:

1. Prof. L. Arbuzovs lasīja vispārīgo historiografiju (4 st.) un
turpināja semināru (2 st.);

2. doc. A. Dauge lasīja vispārīgo pedagogiju (4 st.) un vadīja
pedagogijas semināru (2 st.);

3. par lektoru dziedāšanas metodikā (2 st.) fakultāte ievēlēja
5. decembrī 1925. g. otram semestrim A. Graubiņu;

4. tāpat par lektoru ķīmijas metodikai (2 st.) fakultāte ievēlēja
5. decembrī 1925. g. M. Rāceni.

15. Prof. Fr. Balodis

iesniedzis fakultātei disertāciju „Mākslas reforma Echnatona laikā“
(20. febr. 1926.) ko fakultāte pēc prof. Bencingera, Bisinga un Fels-
berga atsauksmēm akceptē 20. martā 1925. g.; disertāciju prof. Fr. Balodis
aizstāvējis 28. martā 1925. g. (opponenti prof. E. Felsbergs un prof. Ben-
cingers) un iegūvis Dr. hist. gradu.

16. Komandējumi piešķirti:

a) 1925. — vasarā:

Prof. E. Felsbergam no 1. maija līdz 30. jūnijam uz Grieķiju
(ar K. F. pabalstu);

prof. Fr. Balodim vasaras brīvlaikā uz Vāciju;

prof. J. Bricham no 15. maija līdz 15. septembrim uz Austriju;

prof. A. Speķim no 5. aprīļa līdz 5. jūlijam uz Spāniju;

priv. doc. E. Dilam vasaras brīvlaikā uz Austriju un Franciju (ar K. F. līdz.);

priv. doc. R. Jirģ nam vasaras brīvlaikā uz Vāciju (ar K. F. līdz.);

āršt. doc. F. Šveinfurtam vasaras brīvlaikā uz Vāciju;

lekt. V. Vilsonam no 20. maija līdz 10. septembrim uz Angliju;

asist. M. Liepiņai vasaras brīvlaikā uz Hamburgu.

b) mācības gada vidū:

Prof. Fr. Balodim uz Somiju un Igauniju Ziemas svētku brīvlaikā;
prof. V. Frostam Ziemas svētku brīvlaikā uz Vāciju;
āršt. doc. F. Šveinfurtam Ziemas svētku brīvlaikā uz Vāciju;
āršt. doc. F. Šveinfurtam no 24.—28. februārim uz Karaļjaučiem.

c) 1926. g. vasaras brīvlaikā:

Prof. Fr. Balodim no 1. maija līdz 15. augustam uz Vāciju (ar K. F. līdzekļiem);
prof. J. Bricham vasaras brīvlaikā uz Franciju;
prof. V. Frostam vasaras brīvlaikā uz Vāciju;
prof. M. Nusberģerim vasaras brīvlaikā uz Vāciju, Dāniju un Franciju;
prof. J. Plāķim no 25. maija līdz 25. jūnijam uz Lietuvu;
prof. A. Speķim no 1. jūlija līdz 15. jūlijam uz Poliju un Vāciju;
prof. E. Šneideram no 15. jūlija līdz 31. augustam uz Vāciju.
prof. P. Zālītim no 1. jūn. līdz 15. sept. uz Vāciju, Igauniju un Somiju;
doc. K. Straubergam no 20. maija līdz 23. aug. uz Itāliju un Franciju;
āršt. doc. F. Šveinfurtam līdz 30. jūnijam 1926. g. uz Vāciju;

17. Prēmijas.]

Krišjānā Barona fonda prēmija par labākiem 1925. g. iznākušiem zinātniskiem darbiem piespriesta prof. Endzelīnam par viņa grāmatu „Latvijas vietu vārdi II“. Kultūras Fonda prēmija par zinātniskiem darbiem piespriesta profesoram P. Šmitam par viņa „Latviešu pasakas un teikas, I. d.“ un profesoram A. Speķim par viņa rakstiem: „Rīgas hūmānista S. Franceļa poēma: „Par isto dižciltību un zinību cieņu“ un „Livonijas dzejnieka hūmānista Eicedija poēma: „Danubius“.

18. Pie ūniversitātes atstātie:

P. Jurevičs 5. septembrī 1925. g. ievēlēts par priv. doc. filosofijā.

J. Students nolīcis 1925. g. decembrī un 1926. g. janvārī doktōranda pārbaudījumus filosofijā; komandēts uz Vāciju no 15./IV.—25./VII. 1926. g.

A. Karlsonē doktōrējusi maģna cum laude ģermāņu filoloģijā Minchenes ūniversitātē, iegūstot tiesības uz diploma saņemšanu pēc attiecīgās disertācijas iespiesto eksemplāru iesūtīšanas.

No jauna atstāti pie ūniversitātes sagasavolies profesūrai latviešu literātūrā:

1. Kārlis Kārklis 20. martā 1926. g. (ar stipendiju);
2. Jānis Alberts Jansons 30. aprīlī 1926. g. (ar stipendiju).

19. Godalgas piespriestas 1925/26. m. g.:

1. Stud. hist. Olgai Rudovskai I. godalga par darbu „Feidijs“.
2. Stud. phil. Jānim Elksnītīm II. godalga par darbu „Feidijs“.
3. Stud. paid. Andrievam Elksnītīm II. godalga par darbu: „Augu nozīme mūsu tautas tradīcijās“.

20. 1925/26. m. g. kursu beiguši un ieguvuši kandidāta gradu:

1. O. Neilands, rom. ģerm. nod. (atzīme „sekmīgi“) ar kandidāta darbu: „Servantesa dzīve un „Donkichots“ (fak. lēm. 19. IX. 25.).
2. Angelika Gailīte-Miķelšone, vēstures nodaļu (atzīme „ļoti sekmīgi“) ar kandidāta darbu: „Jānis Ģeorgs Eizens un 18. g. s. latviešu zemnieka raksturojums“ (fak. lēm. 19.IX.25.).
3. Hildegarde Reinharde, rom. ģerm. filol. nod. (atzīme „ļoti sekmīgi“) ar kandidāta darbu: „Laura Marcholm“ (fak. lēm. 5.XII.25.),
4. Žanis Kārļsons, filos. nod. (atzīme „ļoti sekmīgi“) ar kandidāta darbu „Domāšanas un tikumiskās darbības attiecības pēc Sōkrata, Platōna un Aristoteļa mācībām“.
5. Vladimirs Doļins, klas. filol. nod. (atzīme „ļoti sekmīgi“) ar kandidāta darbu: „De Herculis Annaeanae oeconomia personarum moribus elocutione“ (fak. lēm. 12.XII.25.).
6. Kārlis Kārķliņš, baltu filol. nodaļu (atzīme „ļoti sekmīgi“) ar kandidāta darbu: „Prauleniešu izloksne“ (fak. lēm. 20.II.26.).
7. Jānis Alberts Jansons, baltu filol. nodaļu (atzīme „ļoti sekmīgi“) ar kandidāta darbu: „Latviešu drāma līdz viņas attīstības nacionālā posma sākumiem 1869. g.“ (fak. lēm. 30.IV.26.).

21. 2-gadu paidagogijas nodaļu beiguši:

1. Eduards Lēvits	apl. izd.	1.VIII.
2. Oskars Grimms	”	” 25.VIII.
3. Vera Purmale	”	” 25.VIII.
4. Aleksandrs Ozoliņš	”	” 27.VIII.
5. Lizete Īle	”	” 2.IX.
6. Zelma Vandere	”	” 2.IX.
7. Anna Oškāja	”	” 2 IX.
8. Anna Apteka	”	” 9.IX.
9. Jānis Bērziņš	”	” 11.IX.

10.	Oskars Bērziņš	apl. izd.	14.IX.
11.	Pēteris Baška	” ”	15.IX.
12.	Karlīne Birzniece	” ”	16.IX.
13.	Elza Auka	” ”	16.IX.
14.	Herberts Buža	” ”	16.IX.
15.	Lilija Švāne	” ”	16.IX.
16.	Jānis Vīgrants	” ”	16.IX.
17.	Konstance Zeltiņa	” ”	17.IX.
18.	Elvira Lapsiņa	” ”	18.IX.
19.	Elizabete Gaļā	” ”	28.IX.
20.	Anna Biezā	” ”	30.IX.
21.	Anna Jauntirane	” ”	29.IX.
22.	Ženija Brencē	” ”	29.IX.
23.	Jānis Auziņš	” ”	24.IX.
24.	Lilija Šmite	” ”	24.IX.
25.	Emilija Vērniece	” ”	24.IX.
26.	Jēkabs Dāvis	” ”	1.X.
27.	Alma Vitele	” ”	6.X.
28.	Elza Paucite	” ”	9.IX.

22. Izturējuši komisijas pārbaudījumus:

1.	Žanis Grauds-Graudēvicis ..	baltu filol. nod.
2.	Lizbete Paule	baltu filol. nod.
3.	Marta Cukundze	4-gadu paid. nod.
4.	Johanna Harbleichere	ģerm. nod.
5.	Johanna Harbleichere	romāņu nod.
6.	Anna Ābele	romāņu nod.
7.	Haralds Beķeris	klas. filol. nod.
8.	Austra Kārkliņa	filosof. nod.
9.	Jānis Lieknis	vēst. nod.
10.	Olga Lielmane	filosof. nod.
11.	Aina Rītiņa	filosof. nod.

**23. Filoloģijas un filosofijas fakultātes mācības spēki publicējuši
1924/25. un 1925./26. m. g. šādus darbus:**

1. Prof. L. Arbuzovs:

1. Ein Verzeichnis der bäuerlichen Abgaben im Stift Kurland (Latv. Üniv. R. X., 163—286).

2. Latviešu grammatika bijušā Kurzemes hercoga bibliotēkā Pēterpili (Fil. B. R. V., 106—125).
3. Die Altlivländischen Bauerrechte, neu herausgegeben (Mitt. aus d. livl. Gesch. 23, 1924., 1—144).
4. Der Wissenschaftsstand in den ausserdeutschen Kulturländern: II. Lettland (Deutsche Literaturzeitung 1924., 311—314), III. ibid. IV. ibid. 1925.
5. apm. 12 raksti izdevumā „Estländisches Biographisches Lexikon“ 1926.
6. Rozena dēklārācijas un Budberga-Šrādera zemes prōjektu stāvoklis zemnieku tiesību vēsturē (I. M. M. 1926., II./149—164).

Bez tam:

Recenzijas par A. Ventmalnieka „Latvijas vēsture“ (I. M. M. 1924., X., 452—423), Fr. Zāliša „Latvijas vēsture“ (I. M. M. 1925. II. 202—210), A. Birķerta „Mazā Latvijas vēsture“ (I. M. M. 1925., VII. 85 — 88), Korklu Jura „Īsokums vēsturē“ (I. M. M. 1925., VII. 88 — 91).

2. *Prof. Fr. Balodis:*

1. Očerki istorii drevnejegipetskogo iskusstva, Moskva 1924.
2. Staryi i novyi Sarai, Kazaņ 1924.
3. Mākslas reforma Echnatona laikā (L. Ūniv. R. XI. 182—266).
4. Otrā Tēbu laikm. Aigiptes garīgā kultūra (I.M.M. 1924., XII.605—613).
5. Ludzas-Reznas apvidus senvietas (I. M. M. 1925, XI., 479 — 487).
6. Latviešu kultūras ziedu laiks Latgalē (L. Saule 1925., 34, 355—364).
7. Kultura Zolotoi ordy (Nov. Vost. 1924., 5.).
8. Mističeskija deistva v drevnem Egipte (Zap. Sarat. Univ. 1924.).
9. Pamjatņiki iskusstva vremeņi Echnatona (Drevn. Mir, 1924.).
10. Alt-Sarai und Neu-Sarai, die Hauptstädte der Goldenen Horde (L. Ūniv. S. XIII. 3—82).

3. *Prof. J. Brichs:*

1. Altprovenzal. mazan; die altprovenzal. Verbalsubstantiva auf -t; frz. moyen, muyeu, aide; frz. noise; alfrz. larris; frz. entamer (Zeitschrift f. romanische Philologie Bd. 45, 1925.).
2. Alfrz. ancenge; alfrz. mahaignier und seine Sippe; frz. gruyer; frz. rechigner (Zeitschr. f. frz. Sprache und Lit. Bd. 48, 1925.).
3. Die wichtigsten Ausdrücke für das Tanzen in den romanischen Sprachen (Wörter und Sachen Bd. 9, 1926.).
4. Die bisherige Forschung über die germanischen Einflüsse auf die romanischen Sprachen (Revue de linguistique romane Bd. 2, 1926.).

Bez tam recenzijas par Meyer-Lübke, das Katalanische (Die Neueren Sprachen, Jahrg. 1926.) un Taylor Pauline, The latinity of the liter historiae Francorum. (Zeitschr. f. frz. Sprache u. Lit., Jahrg. 1926).

4. *Prof. J. Endzelīns:*

1. K. Milenbacha Latviešu valodas vārdnīca. Rediģējis, papildinājis, turpinājis J. Endzelīns. Izdevusi Izglītības Ministrija. Minētā laikā iznākušas VII. — XVII. burtnīcas.
2. Latvijas vietu vārdi II. daļa. Kurzemes un Latgales vārdi. Piedaloties A. Ābelei, Ž. Graudam, B. Spūlim, E. Hauzenbergai, F. Jakobsonam, L. Paulei, J. Plāķim, Turkupolim, savācis, rediģējis un ar Kultūras Fonda līdzekļiem izdevis J. Endzelīns, Rīgā, 1925., 190 lpp.
3. Endzelīns, J. un Milenbachs, K. Latviešu grammatika. Rīgā, Valtera un Rapas apg. III. izdevums 1925., 284 lpp.
4. Latviešu pareizrakstības vārdnīca. Sakārtojis Ed. Ozoliņš. Rediģējis J. Endzelīns, Rīgā, A. Gulbja apg. 1924., 80 lpp.
5. Svešvārdu vārdnīca. Sakārtojis Ed. Ozoliņš. Rediģējis J. Endzelīns. Rīgā, A. Gulbja apg., 1926. 270 lpp.
6. Latviešu vārdi ar īsu patskani o no u (F. B. R. IV. 5—6).
7. Baltische Beiträge (Streitberg — Festgabe 41—45).
8. Par Rietumkurzemes izloksnēm I. (F. B. R. 5—8).
9. Piezīmes par zemgaļu vārdu un dialektu (F. B. R. 8—10).
10. Bez tam recenzijas par Trautmaņa „Baltisch-slavisches Wörterbuch“ (F. B. R. IV. 100—102), Būgas „Lietuviu kalbos žodynas“ (F. B. R. IV. 102 — 104, L. Grām. 1924, 164 — 165), Nidermaņa „Benennungen der Kartoffel im Litauischen und Lettischen“ (L. Grām. 1924., 163 — 264).

5. *Prof. E. Felsbergs:*

1. Grieķu mākslas vēstures literatūra (L. Ūniv. R., XIV. 33—66).
2. Akropole un Partenons. Rīgā. Valters un Rapa. 1926. 99 lpp.
3. Ievads grieķu mākslas vēsturē. Rīgā. A. Gulbis. 1926. 30 lpp.
4. Educational developments in 1925. Latvia. Education Yearbook 1926. Columbia University.

6. *Prof. V. Frosts:*

1. Die systembildenden Grundkräfte der Kantischen Philosophie (L. Ūniv. R. X. 287 — 297).
2. Die Sociologie Simmels (L. Ūniv. R. XII. 219—313, XIII. 149—225).
3. Bacons Erkenntnistheorie un Logik (ibid. XIV. 221—246).

7. *Prof. J. Lautenbachs:*

1. Kurzer Umriss der lettischen Volkspoesie, Rigā, Kult. Veic. Biedr. izdev. 1925., 20 lpp.
2. No manas jaunības atmiņām („Atziņas“ I).
3. Āronu Matisa Vecais Pantenius, viņa dzīve un darbi (Latv. Kar. 1924., 233, 239).

8. *Prof. M. Nusbergers:*

1. Die Entwicklung des deutschen historischen Romans (L. Ūniv. R. IX. 63 — 79),
2. Zur neueren Folge der Jahresberichte für neuere deutsche Literatur (L. Ūniv. R. XI. 77 — 92).
3. Eine neue Quelle zu Kellers „Apotheker von Chamounix“ (Die Literatur 1925., Juli),
4. Der Ich-Roman (Der Basilisk. Liter. Beilage zur National-Zeitung Basel, 18./X. 1925.),
5. Historischer Roman (Realle der deutschen Literaturgeschichte I. 1926).
6. Der Ich-Roman (L. Ūniv. R. XIV. 247—249).

Bez tam recenzijas: Vadonis pa jaunāko vācu literatūru. W. Stammler, Deutsche Literatur vom Naturalismus bis zur Gegenwart (I. M. M. 1924, X. 439 — 444); Lettische Lyrik. Eine Anthologie, übersetzt aus dem Lettischen v. Eckart-Skalberg (Die Literatur, 1925., Mai).

9. *Prof. J. Plāķis.*

1. Latviešu dialektu intonāciju attiecības (L. Ūniv. R. IX. 3 — 14),
2. Par latviešu valodas diftongiem (L. Ūniv. R. X. 159 — 161),
3. Par vidēji augsto (vēlāri palātālo) mēles viduča vokāli augšzemnieku dialektā (L. Ūniv. R. XI. 75 — 77),
4. Le dialecte de Tām (Rev. des Et. slav. IV. 179 — 189),
5. Pilsāts — pilsēta (I.M.M. 1926., IV. 318 — 320),
6. Leišu un latviešu intonāciju attiecības Latvijas vietu vārdu gaismā (L. Ūniv. R. XIII. 83 — 95),
7. Lette-moyen et haut-lette (Rev. des Et. slav. V. 183—192),
8. Ko liecina Latvijas vietu vārdi par Vidzemes krītošo intonāciju? (L. Ūniv. R. XIV. 22—31).

Bez tam recenzijas par Dzīllejas „Darbs un dzīve“ I.—VI. (I. M. M. 1925. V. 519—521, 531—533, 540—541, 542—544), Plūdoņa „Latvju literatūras vēsture“ (I. M. M. 1926, V. — VI.), Dauges un Plūdoņa „Mūsu lasāmā grāmata“ (I. M. M. 1926, V. — VI.) un

Avotiņa „Ābece“ (I. M. M. 1926., V. — VI.). Tad vēl rediģējis Latvijas Universitātes piecgadu pārskatu.

10. *Prof. A. Speķis, (Spekke):*

1. Vidus laiki un renesanse. A. Gulbja apg., Rīgā (Visp. liter. vēsture 2) 1925., 119. lpp.,
2. Miguel de Cervantes Saavedra (Rit. 1925., VI. 463 — 467, VII. 541—544, VIII. 618 — 625).
3. Rīgas hūmānista Bar. Plīnija poēma „Par vējiem“ (Latv. Grām. 1924., IV., V.).
4. Livonijas dzejnieka Eicedija poēma Danubius (L. Univ. R. XI, 3—56).
5. Lodovico Ariosto Jelgavā. Kāds epeisods no Jelgavas skolu dzīves (I. M. M. 1925., XI. 487 — 498).
6. Ercoles Strozzi, Andu Nimfas (F. B. R. IV. 6 — 40).
7. Rīgas hūmānista S. Franceļa poēma „Par isto dižciltību un zinību cieņu (F. B. R. V. 10 — 101).
8. Izglītības un audzināšanas problēms Latvijā (Latvis 1925, 1017, 1025).

11. *Prof. P. Šmits:*

1. Latviešu pasakas un teikas. Pēc Anša Lercha-Puškaiša un citiem avotiem sakopojis un rediģējis prof. P. Šmits, Rīgā, Valtera un Rapas izdevums I. 433 lpp., II. 1926., 524 lpp.
2. Les chansons populaires lettones (Revue des Et. slaves III. 78—85).
3. Prof. Kazimirs Būga (L. Grām. 1924., 526).
4. Kalevala (I. M. M. 1925., I. 78—82).

12. *Prof. E. Šneiders:*

1. Psychoanalyse und Lehrerbildung. Die Psychoanalyse in der Erziehung. Wien, 1926.
2. Feststellung der Intelligenz mit dem Rorschachschen Versuch (Schulreform. Bern 1925.).
3. Ueber Identifikation (Imago, Festschrift für S. Freud, Wien, 1926.).
4. Kinderfehler (Aerztliches Volksbuch Bd. II. Stuttgart 1926.).

13. *Prof. A. Tentelis.*

1. Rozina Lentilija Curlandiae quaedam notabilia (L. Ū. R. XI. 3—73).
2. Recenzija par K. Melnalkšņa Vispārējo vēsturi (I. M. M. 1924., XI. 536—545).

14. *Prof. R. Vipers:*

1. Kommuņizm i kultūra I. Drevnostj, Riga 1925.
2. Vispārējā vēsture I. Senatne. Rīgā, Valtera un Rapas izdev.

3. Učebnik istorii II. Rīgā 1925.
 4. Vēsture un tagadne (I. M. M. 1925. I. 6—12).
15. *Prof. P. Zālīte.*
1. Vācu pastari Latvijā. Rīgā, Raņķa izdev. 1925. 420 lpp.
 2. Vācu traģēdija Latvijā (Latv. Vēstn. 1924., 208—281).
 3. Francis Bēkēns, viņa dzīve un filosofija, sakarā ar grieķu filosofiju, viduslaiku scholastiku un renesansi (L. Ūniv. R. XIV 67—220).
16. *Doc. E. Blese.*
1. Mūsu uzvārdu pētišanas nozīme (I. M. M. 1924., VIII. 163—172).
 2. Daži novērojumi Latgales skolu dzīvē (I.M.M. 1924., XI. 520—525).
 3. Latgales cittaunieši un viņu valoda (I. M. M. 1925, IV. 357—369. V. 478—485).
 4. Mūsu rakstniecības pirmo pieminekļu valoda (I. M. M. 1925, VIII. 183 — 194).
 5. Mūsu uzvārdu rakstība (Audzin. 1925., dec. Nr. 5. 139 — 151; Rīg. ziņ. 1925., 192, 8, 204).
 6. Prof. P. Zubatija jubileja (I. M. M. 1925., I. 52).
 7. K. Milenbachs (L. Grām. 1926., III.).
 8. Recenzijas: Lasāmā vielā (I. M. M. 1926., IV. 366—368). A. Dauge un Plūdonis „Mūsu lasamā grāmata“ V. (I. M. M. 1926., V. — VI.).
17. *Doc. P. Dāle:*
1. Filosofija, reliģija un dzīve (Reliģ. - filos. raksti I. 1925., 3 — 43).
 2. Doc. mācītājs L. Bērziņš (Jaunatnes Draugs, 1925., IV., 56).
18. *Doc. A. Dauge:*
1. Skolas ideja un tautas audzināšanas uzdevumi. Valtera un Rapas izd. Rīgā 1924., 29 lpp.
 2. Kultūras ceļi II. Rīgā, Jēpes izd. 1925., 248 lpp.
 3. Māksla un audzināšana. Rakstu virkne. Rīgā, Valtera un Rapas izdev. 1925., 165 lpp.¹
 4. Domas par Ruso (Tautas audzināšana 1925., 44).
 5. Ķeršēnšteiners (Tautas audzināšana, 1925., 44).
 6. Audzināšanas zinātne un audzināšanas māksla (Audzinātājs I.—II.).
 7. Skolas ideja (I. M. M. 1924., IX., 225—240).
19. *Doc. J. Kauliņš:*
1. Herbaris (Tautas audzināšana II. 42 — 78).
 2. Persōnālisms (Tautas audzināšana III.).

20. *Doc. P. Ķīķauka:*

1. Mežamuižas izloksne (F. B. R. IV. 75—77).
2. Klasiskā izglītība (I. M. M. 1926., II. 105 — 119).
3. Grieķu gramatika. I Fonētika un morfoloģija. Rīgā 1926. Autora izdevums. 167 lpp.
4. Recenzijas: Aristoteļa Poētika, tulk. A. Ģiezens (I. M. M. 1925, VI. 642), K. Straubergs, Antikā pasaule (I. M. M. 1926., III. 279), K. Straubergs Vispārējā literatūras vēsture (I.M.M. 1926., III. 280).

21. *Doc. K. Straubergs:*

1. Grieķu eposs, lirika un drāma. A. Gulbja izd., Rīgā (Visp. liter vēst. I.) 1925., 56 lpp.
2. Latvijas Universitātes filoloģijas un filosofijas fakultātes bibliogrāfisks pārskats. Rīgā, 1926., 32 lpp.
3. Katullis un romiešu eļģija (Rit. 1924., 685 — 700).
4. Hanovijs par dvēseļu kultu pie latviešiem (I.M.M. 1925., V.492—500).
5. Horātija epodi (Rit. 1925., 446 — 457).
6. Horātija satiras paņēmieni (L. Grām. 1925., V. 341—345).
7. Burvju grāmatas (L. Ū. R. XIII., 227 — 431).
8. Grieķu romāns (Rit. 1926., II. 116—119, III.176 —187, V. 288—308 VI. 369—376).
9. Horātijs un Augusts (L. Grām. 1926., II., 88 — 93).
10. Katullis un Horātijs (F. B. R. VI. 11 — 21).

22. *Prīv. doc. A. Ābele:*

1. Par Lejasciema izloksni (F. B. R. IV. 40 — 51).
2. K voprosu o sloge (Slavia III. 1 — 34).
3. Piezīmes par Dundagas izloksnes fōnētiku (F. B. R. VI. 22 — 30)

23. *Āršt. doc. L. Bērziņš:*

1. Nevācu Opics (I. M. M. 1925., II. 164 — 174, III. 270 — 279, IV. 383 — 390).
2. Autobiografija („Atziņas“ I).
3. Dziesmu dziesmas problēms (I. M. M. 1926., V. — VI).
4. Epitets latviešu tautas dziesmās (F. B. R. VI. 123 — 140).
5. Recenzijas: Plūdonis, Latvju literatūras vēsture (I. M. M. 1924., IX. 314—317, 1926., IV. 363 — 366); Plūdonis, Latvju literatūras

vēsture vidusskolām (I.M.M. 1925., X. 427—429), Ozoliņš, Dziesmu dziesma (I.M.M. 1925., X. 437—438), Lasāmā viela (I.M.M. 1926., II. 185—186), prof. P. Šmits, Latviešu pasakas un teikas (L. Grām. 1926., II. 118—119).

24. *Prv. doc. E. Dīls:*

1. To Kedron (L. Ū. P. X. 299 — 302).
2. Bosporanische Münzen aus der Dzungarei (Blätt. f. Münzfreunde 1924.).
3. Platōna akadēmija un Europas zinātne (L. G. 1925., 388 — 389).
4. Vidusskolas Polijā (Audzinātājs 1925., 21 — 22).
5. Russkaja škola v Latvii (Russk. šk. za rubežom, 1924. X. — XI. 133 — 147).
6. Quaestiones Callimacheae tres (L. Univ. R. XIV. 3—22).
7. Recenzijas: Schneider, Psychologie des Lehrberufes (Balt. Blätter 1925., 23/6.), Horātija Flaka dzejas I, tulk. K. Straubergs (L. Gr. 1925., 111—113), K. Straubergs, Antīkā pasaule (L. Grām. 1925., 368 — 369).

25. *Prv. doc. P. Jurevičs:*

1. Bergsona atziņas teorija, apskatīta it sevišķi attiecībā pret dažām Kanta tesēm. (L. Univ. R. XIII. 97—147).

26. *Aršt. doc. F. Šveinfurts:*

1. Renesanses māksla. Rīgā, Neatkar. māksl. vienības izdevums, 1915., 412 lpp.
2. Tutanchamoma kapa uziešanas gaita un nozīme (I. M. M. 1924., VII. 49 — 50).
3. Nemirstīgā Grieķija (I. M. M. 1925., I. 41 — 50).

27. *Prv. doc. J. Velme:*

1. Krišjānis Valdemars un viņa darbs (Jūrņ. gada grām. 1925/26. 20 lpp.).
2. Krišjāņa Valdemara spēka avots (I. M. M. 1926., I. 1 — 6).

28. *Lekt. J. Bērziņš:*

1. Par mūsu tautas dziesmu kā vēstures avotu izlietošanu (I. M. M. 1925., VI. 579 — 597).
2. Dažas etnografiskas ziņas no Indriķa Straumītes neizdotiem rakstiem (I. M. M. 1925., XII. 587 — 591).
3. Recenzija par K. Melnalkšņa Vispārējo vēsturi (I. M. M. 1924., XI. 545 — 550).

29. *Lekt. E. Petersons:*

1. Tautskolotāju izglītība Anglijā (I. M. M. 1924., XI. 633 — 634).
2. Tautskolotāju izglītība Šveicē (I. M. M. 1924., XII. 634 — 635).
3. Tautskolotāju izglītība Dānijā un Norveģijā (I. M. M. 1925., V. 517).
4. Tautskolotāju izglītība Francijā (I. M. M. 1925., I. 61 — 63).
5. Tautskolotāju izglītība Holandē (I. M. M. 1925., III. 304 — 305).
6. Tautskolotāju izglītība Zviedrijā (I. M. M. 1925., V. 516).
7. Tautsko otāju izglītība Ītalijā (I. M. M. 1925., I. 63 — 64)
8. Tautskolotāju izglītības problēms Vācijā un mūsu tautskolotāju sagatavošanas sistēma (I. M. M. 1925., I. 12 — 22).
9. Aumeisteriešu izloksnes apraksts (F. B. R. IV. 62 — 62).
10. Skolu psihologi (I. M. M. 1925., XI. 545 — 548).
11. Skolotāju ceļi uz izkopšanas darbā (I. M. M. 1925., V. 463 — 467).

30. *Lekt. T. Zeiferts:*

1. Latviešu rakstniecības vēsture III. Rīgā, A. Gulbja apg. 1925., 518 lpp.
2. Sabiedrisko darbinieku biografijas (I. M. M. 1924. — 1926.)

Papildinājumi:

Prof. Endzelins:

1. Piezīmes par „Latvijas vietu vārdiem“ (F. B. R. VI, 7 — 10).
2. Par plato ē-skaņu j priekšā dažās vidus izloksnēs (F.B.R. VI. 10—11).

Prof. Arbuzovs:

Recenzija par A. Speķa (Spekkes) rakstiem:

1. Rīgas hūmānista S. Franceļa poēma „Par īsto dižciltību un zinību cieņu“.
2. Livonijas dzejnieka-hūmānista Eicedija poēma „Danubius“.
3. Lodovico Ariosto Jelgavā (L. Grām. 1926.. II. 119 — 120).

24. *Ārpus universitātes filoloģijas un filosofijas fakultātes mācības spēki bijuši 1924/26. m. g. šādās komisijās kā universitātes pārstāvji:*

1. Izglītības Ministrijas vidusskolu skolotāju cenza komisijā prof. J. Plāķis.
2. Pieminekļu valdē prof. A. Tentelis.
3. Folkloras krātuvē prof. J. Endzelins, prof. P. Šmits un doc. L. Bērziņš.
4. Krišjāņa Barona fonda prēmiju komisijā par labākām zinātniskām grāmātām P. Šmits.

5. K. F. prēmiju komisijā par labākām zinātn. grāmatām prof. J. Plāķis (kā fakultātes pārstāvis).
6. K. F. prēmiju komisijā par labākām belletristikas grāmatām āršt. doc. L. Bērziņš un no 30. IV. 26. g. priv. doc. J. Velme.
7. Izglītības Ministrijas recenziju komisijā vēstures mācības grāmatām prof. A. Tentelis un prof. L. Arbuzovs.
8. I. M. recenziju komisijā latviešu valodas mācības grāmatām prof. J. Plāķis, doc. E. Blese.
9. I. M. recenziju komisijā klasiskās valodniecības mācības grāmatām prof. E. Felsbergs, doc. P. Ķiķauka.
10. I. M. recenziju komisijā vācu valodas mācības grāmatām priv. doc. J. Velme, doc. A. Dauge, lekt. J. Zariņš.
11. I. M. recenziju komisijā filosofijas mācības grāmatām prof. P. Zālīte, doc. P. Dāle.
12. I. M. recenziju komisijā franču valodas mācības grāmatām prof. A. Speķis (Spekke), doc. E. Blese.
13. K. F. arķivu komisijā no Ūniversitātes prof. A. Tentelis, prof. L. Arbuzovs, doc. K. Straubergs, no valsts arķiva lekt. J. Bērziņš.
14. Saeimas izglītības komisijā skolu likuma lietā doc. K. Straubergs.
15. Iekšlietu Ministrijas pašvaldības departamenta pagastu pārdēvēšanas komisijā prof. J. Endzelīns.
16. L. Ū. studentu tiesā prof. A. Tentelis.
17. L. Ū. stipendiju komisijā prof. A. Speķis (Spekke); fakultātes komisijā prof. A. Speķis, doc. K. Straubergs, prof. P. Zālīte, doc. A. Dauge.
18. I. M. svešvārdu rakstības komisijā prof. J. Endzelīns, prof. J. Plāķis, doc. E. Blese, doc. J. Kauliņš, prof. P. Šmits, prof. P. Zālīte.
19. I. M. ārpuskolas izglītības padomē prof. A. Tentelis.
20. Tautu Savienības Intellektuālās Kopdarbības komisijā prof. E. Felsbergs, prof. A. Tentelis.

25. Bez tam darbojušies biedrībās:

1. Filologu Biedrībā valdē kā priekšnieks prof. J. Endzelīns un prof. P. Šmits, kā sēkrētārs doc. E. Blese, priv. doc. A. Ābele.
2. Krišjāņa Barona biedrībā kā priekšnieks prof. P. Šmits.
3. Rīgas Latviešu Biedrības Zin. kom. kā priekšnieks prof. P. Šmits.

4. Kanta Biedribā kā priekšsēdētājs prof. P. Zālite, kā sēkrētārs priv. doc. P. Jurevičs.
5. Tautas Universitātes priēsidijā prof. P. Šmits, priv. doc. J. Velme, doc. A. Dauge.
6. Angļu institūta direkcijā prof. P. Šmits.
7. Franču liceja priēsidijā prof. A. Speķis (Spekke).

26. *No fakultātes locekļiem ieņemuši amatus universitātē:*

1. Prof. A. Tentelis Ūniversitātes prōrektors studentu lietās no 1. VII. 24. g. līdz 1. VII. 1925. g. un Ūniversitātes rektors no 1.VII. 1925. g., ievēlēts par rektoru arī 1926/27. m. g.
2. Prof. J. Plāķis — prōrektors studentu lietās no 1. VII. 1925., ievēlēts par prōrektoru arī 1926/27. m. g.
3. Prof. P. Šmits — fakultātes dekāns no 1.VII. 1923. g. līdz 1.VII. 1925. g.
4. Prof. A. Speķis (Spekke) fakultātes dekāns no 1.VII.25., ievēlēts par dekānu arī 1926/27. m. g.
5. Doc. E. Blese — fakultātes sēkrētārs no 18. VIII. 1920. g. līdz 1. VII. 1925. g.
6. Doc. K. Straubergs — fakultātes sēkrētārs no 1. VII. 1925. g.; ievēlēts par sēkrētāru arī 1926/27. m. g.

Bez tam bijuši par izglītības ministriem prof. E. Felsbergs un doc. K. Straubergs.

Doc. L. Bērziņš ir Rīgas Skolotāju Institutā direktors, doc. J. Kauliņš Kultūras Fonda sēkrētār, lekt. J. Bērziņš Valsts Archīva direktors.

K. Teoloģijas fakultāte.

1. *Mācības spēki.*

a) Vispārējās reliģijas vēstures katedra vēl vakanta, jo budžetā nav iespējams izdabūt līdzekļus aicināmā profesora algošanai. Pie katedras paredzētos priekšmetus saīsinātā veidā veic prof. J. Bencingers.

b) Israēļa reliģijas vēstures un Vecās Derības eksēģēses katedru ieņem prof. J. Bencingers.

c) Pirmkristīgās reliģijas vēstures un Jaunās Derības eksēģēses katedru ieņem prof. K. Kundziņš.

Par ārštata lektoru ebrēju un grieķu valodā pie abām (b un c) minētām katedrām 1925/25. māc. gadā darbojas J. Rezevsks.

d) Baznīcas vēstures katedru ieņem vecākais docents L. Ādamovičs.

e) Sistēmātiskās reliģijas zinātnes (dogmatikas un ētikas) katedru ieņem prof. V. Maldonis.

Par privātdocentu pie šīs katedras darbojas J. Sanders.

1. martā 1925. g. mīra fakultātes ārštata docents Ludvigs Bērziņš.

Fakultātes subasistenta vietu ieņem cand. theol. A. Mitulis.

2. Mācības gaita.

a) Teorētiski kursi.

Sekojo 5—6 sēmeštriem izdalītam obligātorisko priekšmetu ciklam (Sk. Latv. Ūniv. piecgađu darbības pārskatu 330. un 335. l. p.) atsevišķie mācības spēki nolasijuši šādus teorētiskus kursus:

Prof. J. Bencingers 1924/25. māc. g.: Vispār. reliģiju vēsturi. Mazo praviešu eksēgēsi, Israeļa reliģijas vēsturi un Jesajas I. (Prōtojesajas) eksēgēsi.

1925/26. māc. g.: Israeļa literātūras vēsturi un Deuterojesajas eksēgēsi.

1925. gada pavasarī pēc L. Bērziņa nāves Bencingers turpinājis līdz mācības gada beigām viņa ebrēju valodas lekcijas.

Prof. K. Kundziņš 1924/25. māc. gadā: Pirmkristīgo reliģijas vēsturi, Jāņa evaņģelija eksēgēsi un reliģijas un ētikas mācības metodiku.

1925/26. mācības gadā: Jēzus dzīvi, Apustuļu laikmetu ar Gūstniecības vēstuļu eksēgēsi.

Prof. V. Maldonis 1924/25. mācības gadā: Reliģijas psiholoģija, Reliģijas filosofija I. (visp.) un Reliģijas filosofija II. (evaņģel. dogmatika).

1925/26. māc. gadā: Reliģijas filosofija II. (beigas), Dogmatikas vēsturi un Reliģijas filosofijas vēsturi.

Doc. L. Ādamovičs 1924/25. māc. gadā: Baznīcas vēsturi III., Baznīcas vēsturi IV. un Salīdzināmo konfesiju mācību.

1925/26. m. gadā: Dogmatikas vēsturi un Latvijas baznīcas vēsturi.

Ārštata docents L. Bērziņš † 1924/25. māc. g.: Ebrēju valodu.

Privātdocents J. Sanders 1924/25. mācības gadā: Iekšējās misijas vēsturi, Homilētiku, Kulta vēsturi un teōriju.

Lektors J. Rezevsks 1924. gada rudens sēmeštri: Jaunās derības kursōr. lasīšana un „Koinē“ grammatiku.

1925/26. m. gadā: Ebrēju valodu un Lūkas evaņģel. kursōr. lasīšanu un „Koinē“ grammatiku.

b) Sēmināri un prozēmināri.

Prof. J. Bencingers 1924. g. rudens sēmeštrī noturējis sēmināru Vecā Derībā: Izvēlētu tekstu eksēgēsi.

Prof. K. Kundziņš 1925. g. pavasaļa sēmeštrī noturējis sēmināru: „Jaunākie uzskati Jēzus dzīves pētniecībā ar 14 studentu referātiem.

1926. gada pavasaļa sēmeštrī sēmināru: Lūkas evaņģelija īpatnējā viela ar 13 studentu referātiem.

Prof. V. Maldonis 1924/25. māc. gadā noturējis sēmināru: „Daiņu reliģiskie un ētiskie problēmi ar 16 studentu referātiem.

Docents L. Ādamovičs 1925. g. pavasaļa sēmeštrī noturēja sēmināru: „Jaunlaiku sektes“ ar 11 studentu referātiem un 1925. gada rudens sēmeštrī sēmināru jaunākā baznīcas vēsturē ar 10 studentu referātiem.

Ārštāta doc. L. Bērziņš noturējis 1924/25. māc. gadā prōsēmināru Vecās Derības kursōriskā lasišanā.

Prīvātdocents J. Sanders noturējis katru sēmeštri homilētikas jeb leiturgiskas sēmināru.

Lektōrs J. Rezevskis 1924/25. māc. gadā noturējis prōsēminārus Vecās Derības kursōriskā lasišanā.

3. Mācības spēku komandējumi.

Prof. J. Bencingers 1926. g. aprīlī uz Siriju un Palēstīnu par Latv. Ūnivers. dēlēgātu starptautiskā archaioloģiskā kongresā no 8.—28. aprīlim Jerazalemē, Beirutā un apkārtnē (ar L. Ūniversitātes līdzekļiem).

Prof. V. Maldonis 1925. g. vasarā uz Zviedriju un Norvēģiju zinātnisku studiju nolūkā (ar Kultūras Fonda līdzekļiem).

Docents L. Ādamovičs 1924. g. vasarā uz Austriju un Itāliju zinātnisku studiju nolūkā (ar Kultūras Fonda līdzekļiem).

Zinātniskā darbība ārpus ūniversitātes:

Skolotāju vasaras kursus K. Kundziņš lasījis 1925. gadā par „sociālo ētiku“ un Tautas ūniversitātē ētikas kursu 1924/25. māc. gadā.

L. Ādamovičs lasījis lekcijas: 2. skolotāju sagatavošanas cursos 1925. g. vasarā „par reliģijas mācības un ētikas metodiku“. 2. Skolotāju sabiedr. zinātņu cursos 1925. g. vasarā „Baznīcas lietas Latvijā“. 3. Tautas ūniversitātē 1926. g. pavasaļa sēmeštrī: „Reliģija, ētika un kristīgās reliģijas paidagoģijas vēsture“.

J. Sanders lasījis priekšlasījumu Latviešu Senatnes pētītāju biedrībā martā 1926. g. „Trijvienība un senlatvju dievticība.“

4. *Fakultātes bibliotēka.*

Fakultātes bibliotēkā 1. VII. 1924. g. bija 5.900 numuru, 1. VII. 1926. g. 6907 numuri.

5. *Studentu zinātniskā darbība.*

a) *biedrības.*

Pie fakultātes pastāv „Teoloģijas fakultātes studentu biedrība, kas sarīko vakarus ar referātiem, debatēm un uztur savu kori stud. theol. E. Zicāna vadībā.

b) *studentu iespiestie zinātniskie darbi.*

1. A. Freijs: „Tautas baznīcas ideāls un viņa realizēšana Latvijas evaņģēliskā baznīcā“ (sēmināra darbs), iespiests „Brīvā Zemē“ 1926. g. (Nr. Nr. 35., 41., 46., 70.).

2. A. Jansons: „Uz kā pamatojās mūsu traģēdijas sākumi Jāņos un Dievainēs?“ (paplašināts sēmināra darbs, iespiests Filologu Biedrības Rakstos VI. sēj. 1926. g.).

3. O. Sakārnis iespiedis atsevišķas nodaļas no sava, ar pirmo godalgu ūniversitātes gada svētkos 1925. g. godalgota darba: „Juris Neiķens kā teologs un baznīcas darbinieks“. Piemēram „Juris Neiķens kā dvēseļu gans un kopējs,“ (rakstu krājumā „Ausma“ I. lapp. 24—30. „Juris Neiķens kā tautas labklājības veicinātājs“ (Brīvā Zeme 1926. g. Nr. 74.).

4. A. Vītols; 1) „Latviešu tikumiskās apziņas raksturīgais elements“ (Izgl. Min. Mēn. 1925. g.).

2) „Mūsu reliģiskā lirika“ (Reliģiski filosofiski raksti I., 1925. gadā, 63—76. l. p.

3) „Pie svētavota“. Reliģiskas oriģināldzejas krājums. Sakopojis 1926. gadā.

6. *Prēmōcijas.*

Teoloģijas fakultātē bijušas šādas doktōra prēmōcijas:

1. Kārlim Kundziņam sen. tika piešķirts teoloģijas doktōra grāds h. c. L. Ū. piecgađu jūbilejā 28. sept. 1924. g. „par darbību latviešu baznīcas vēstures un gara dzīves pētīšanā un nopelniem tautas reliģiski ētiskā audzināšanā“. Goda prēmōcijas dienā 29. II. 1926. g. K. nolasīja darbu „Par Smiltenes mācītāju Mg. S. G. Dīca un Jēk. Langes darbiem un nopelniem“.

2. Imanuelam Gustavam Adolfam Bencingeram piešķirts teoloģijas doktora grads h. c. „par nopelniem Palēstīnas un Sirijas archaioloģijā un par darbiem Vecās Derības literārkritikā.“ Goda pr. i. o. c. i. a. dienā 20. II. 1926. gadā B. nolasi ja latviešu valodā darbu „Par hebreju rasas problēmu.“

3. Kārlis Kundziņš jūn. 30. aprīlī 1925. g. sekmīgi aizstāvēja disertāciju „Topoloģiskā tradīcijas viela Jāņa evaņģelijā“ un ieguvis teoloģijas doktora gradu.

4. Jānis Sanders 17. februārī 1926. g. sekmīgi aizstāvēja disertāciju: „Trijvienība un kristīgā dievticība“ un ieguvis teoloģijas doktora gradu.

5. Pauls Oskārs Henčs (Hentsch) 11. martā 1926. g. sekmīgi aizstāvējis disertāciju „Ziemeļamerikas pirmtautu profētija“ un ieguvis teoloģijas doktora gradu.

7. Mācības spēku publicētie zinātniskie darbi no 1. jūl. 1924. g. līdz 1. jūl. 1926. g.

Prof. K. Kundziņš:

1. Lūkas evaņģelijs, tulkots no grieķu pirmteksta. 1924. g.
2. Topoloģiskā tradīcijas viela Jāņa evaņģelijā (L. Ū. R. XII. sēj. 1925. g.
3. Topologische Ueberlieferungsstoffe im Johannesevangelium. Goettingen 1925.

Prof. V. Maldonis:

Vai modernais cilvēks var Dievu lūgt? (Reliģiski - filosofiski raksti I.) 1925. Sīkākī raksti periodiskā presē par baznīcas un skolas jautājumiem.

Prof. J. Bencingers:

Erläuterungen zu Lichtbildern für den Geschichtsunterricht. Bd. I.—III. Stuttgart 1926.

Doc. L. Adamovičs:

1. Latvijas evaņģēliskās baznīcas satversmes prōjekts (Latvis 1925. Nr. Nr. 983., 988., 997., 998., 1004.).

2. Skolu politika Latvijā 1919.—1925. g. (Rakstu krājumā „Skola un zinātne I.“) 1925. g.
3. Latviešu skolas attīstība un sasniegumi 1919. — 1925. g. (Kopojumā „Latvijas skola tagadnē un nākotnē“) 1926. g.
4. Garīgas dziesmas skolām un sētām, 2. papild. izdevums kopā ar L. un Rob. Bērziņiem. 1925. g.
5. No dzīvības avota. Bibeles viela Latv. skolām 2. burtnīca 1925. g.
6. Reliģiskā dzīve Latvijas evaņģeliskā baznīcā valsts pirmajos pastāvēšanas gados (rakstu krājumā „Ausma“ 1926. g. Nr. 3.).
7. Recenzija par Kundziņa, Sandera un Henča disertācijām. (Latvju grāmata 1926. g. Nr. 3., lp. 198—202.).

Prv. doc. J. Sanders:

Trijvienība un kristīgā dievticība. Rīgā 1926. g.

Filosofijas un reliģijas zinātņu biedrība.

Filosofijas un reliģijas zinātņu biedrība pie Latvijas Universitātes nodibināta 1922. g. rudenī. Statūti un pārskats par biedrības pirmiem diviem darbības gadiem iespiesti biedrības izdotā rakstu krājumā „Reliģiski-filosofiski raksti I.“ 1925. gadā. Biedrība notur apmēram reizi mēnesī (atskaitot mācības pārtraukumu universitātē) priekšlasījumu un debatu vakarus, kušos kopā ar biedriem piedalās kā viesi studenti un arī ārpus universitātes un biedrības stāvošas personas.

Biedrības priekšnieks no dibināšanas sapulces 31. X. 1922. gada līdz 30. I. 1924. g. prof. V. Maldonis, tad docents P. Dāle. Priekšnieka biedrs: doc. P. Dāle, tad prof. K. Kundziņš, tad prof. V. Maldonis. Rakstvedis docents L. Ādamovičs, viņa biedrs subasistents A. Mitulis; mantzinis mācītājs Edg. Bergs.

IV. Centrālās Bibliotēkas ziņas.

Pārskata laikmetā universitātes bibliotēka ir stipri pieaugusi, lai gan jauniegādājamo grāmatu skaits nav pavairojies tādā mērā, kā pirmos universitātes piecos gados. Šai parādībai iemesls ir augstās grāmatu cenas un samērā nelielais bibliotēkas budžets. 1. jūlijā 1926. gadā universitātes bibliotēkā atradās 55.676 grāmatas, brošūras un žurnālu sējumi. Pēdējo divu gadu pieaugumu raksturo sekoši skatļi:

No 1. aprīļa 1924. g. līdz 31. martam 1925. g. 5.592 numuri.

„ 1. „ 1925. g. „ 31. „ 1926. g. 8.600 „

„ 1. „ 1926. g. „ 30. jūnijam 1926. g. 794 „

Sevišķi lieli ieguvumi ir bijuši bibliotēkai 1925. gada martā un oktobrī. Ar mūsu ģeneralkonsuļa A. Vanaga kga (Oslā, Norvēģijā) starpniecību universitāte saņēma no Oslas Universitātes bibliotēkas vairākos sūtījumos — 23 kastēs ap 3,000 dažādu, to starpā lielu daudzumu ļoti vērtīgu grāmatu, kuŗas grāmatu tirgū vairs nav dabūjamas. It īpaši atzīmējama būtu Oslas Universitātes Bibliotēkas direktora Dr. W. Mantes kga lielā pretimnākšana, kuŗš uzaicināja Latvijas Universitātes bibliotēkas pārzini un ļāva uz vietas izmeklēt tās grāmatas, kuŗas būtu mūsu apstākļiem vajadzīgākas un piemērotākas.

Otrs lielais ieguvums ir no Francijas Izglītības Ministrijas piesūtītais disertāciju krājums (gandrīz visi pēdējo gadu darbi), ap 4.000 franču universitāšu disertāciju un no Amerikas bibliotēku biedrības (American Library Association) vairākkārt saņemtie vērtīgie sūtījumi — tehniskās un tieslietu zinātnēs. Ar minētiem avotiem arī izskaidrojās galvenā kārtā augšā pievestais lielais skaitlis — 14.000 grāmatu divos gados.

Arī bibliotēkas iekšējā dzīvē ir veikts liels un svarīgs darba posms — alfabētiskā un sistēmātiskā kataloga sastādīšana. Tuvākais uzdevums ir visu universitātes institūtu bibliotēkas katalogu sastādīšana un ievietošana lielajā centrālās bibliotēkas katalogā. Līdz šim ir galīgi sastādīts Teoloģijas fakultātes bibliotēkas katalogs un pašreiz apstrādāšanā atrodas Filoloģijas fakultātes bibliotēka. Katalogu novietošanai ir iegādāts moderns metalla skapis no firmas „Panzer“ Berlīnē par Ls 1.584.—.

Lielākā grāmatu krājuma daļa ir neiesieta, jo atvēlētie līdzekļi pēdējos gados ir izrādījušies par pārāk nepietiekošiem — Ls 1.500.— gadā.

Pārskata laikmetā lielāko un vērtīgāko iegūvumu starpā būtu atzīmējami:

Böthlingk - Roth, Sanskrit-Wörterbuch.

Thesaurus linguae latinae.

Neues Jahrbuch für Mineralogie, Geologie etc. (kompl.).

Revue de philosophie. (kompl.).

Klio. (kompl.).

Notizie degli scavi 1914—25.

Liebigs Annalen der Chemie (kompl.).

Isis.

Opoltzer, Lehrbuch der Bahnbestimmung der Planeten I, II.

Oncken, Weltgeschichte.

Bibliographia zoologica.

Hinrichs Bücherverzeichnis.

Ar pateicību universitātes bibliotēka atzīmē bez jau agrāk minētām vēl šādas iestādes un personas, kuŗas dāvinājušas lielākus grāmatu krājumus:

Ārlietu ministriju, Ģeneralkonsulātu Oslā, Ģeneralkonsulātu Berlīnē, Čehoslovāķijas konsulātu Rīgā, Francijas jūŗlietu pārstāvi Rīgā M. Venens, New York Library, Stanfordas Ūniversitāti, Utrehtas Ūniversitāti, Upsalas Ūniversitātes bibliotēku, Torontas Ūniversitātes bibliotēku, Tautu līgu Źenevā, Teoloģijas un Filoloģijas fakultātes bibliotēkas.

Izsūtītas ir pārskata laikā XII. un XIII. Latvijas Ūniversitātes rakstu sējumi.

No Latvijā iespīestām grāmatām un laikrakstiem bibliotēka turpina sajemt pa vienam brīveksemplaram.

Bibliotēkas personāls ir: Bibliotēkas pārzinis profesors E. Lejnīeks. Bibliotēkars profesors J. Bencingers, Bibliotēkara palīgi un palīga spēki: H. Butule, E. Grēve, E. Francis, K. Muižniece, O. Muižnieka, N. Reine, J. Reinbergs, A. Vikmane.

V. Saimnieciskās un administratīvās iestādes ziņas.

A. Saimniecības Padome.

Saimniecības Padomes locekļu sastāvs par iztecējušiem diviem mācības gadiem biju sekošs: Prōrektors saimniecības lietās līdz 1. jūlijam 1925. g. prof. M. Bīmanis, bet no 1. jūlija 1925. g. docents G. Klaustiņš. Augstskolas ēku pārzināšana visu laiku atradās doc. P. Zilītes vadībā. Ūniversitātes mēchaniskās ietaises līdz 1. jūlijam 1925. pārzinājis docents G. Klaustiņš, bet no 1. jūlija 1925. g. doc. M. Prīmanis. Saimniecības Padomes revidenta amatu nepārtraukti visu laiku izpildījis doc. J. Kārkliņš.

Kā visos iepriekšējos gados, tā arī apskatāmā laikā viens no grūtākiem jautājumiem ir bijis telpu jautājums, un Saimniecības Padome ir centusies šo jautājumu pēc iespējas atrisināt labvēlīgā garā.

Rudenī 1924. g. Finanšu ministrija nopirka un nodeva ūniversitātei māju Baznīcas ielā Nr. 5. Minētā [māja bija privātu iedzīvotāju ieņemta un viņas galīga atsvabināšana no pēdējiem vēl līdz šim nav pilnīgi izdevusies. Pirkšanas gada novembrī tikai izdevās ievietot vienā no svabadiem dzīvokļiem ielas mājā Saimniecības Padomes kanceleju, kurai bija jāatstāj telpas Izglītības ministrijā. Citu ielas mājas dzīvokļu atsvabināšana novilcinājās līdz 1924/25. mācības gada beigām un pāmazām, pēc izdarītiem remontiem, sākot ar 1925/26. mācības gadu minētā namā telpas iejēma Ķīmijas, Lauksaimniecības, Tiesību zinātņu; Teoloģijas, Filoloģijas un Filozofijas fakultāšu vajadzībām. Sētas māju vēl līdz šim nav izdevies galīgi atsvabināt no iedzīvotājiem. Līdz šim ir atsvabināti dzīvokļi, kurī ieņemti Lauksaimniecības un Matēmatikas dabas zinātņu fakultātes vajadzībām.

Ūniversitātes lietošanā nodoto bij. Mironova komercskolu Alberta ielā 10 arī vēl nav izdevies pārņemt pilnīgi ūniversitātes rīcībā. Tikai decembrī 1925. g. minētās skolas daļu atsvabināja inž. Landavs un, pēc izdarītiem remontiem, 1925/26. mācības otrā pusē to iejēma Matēmatikas u. dabaszinātņu fakultātes vajadzībām.

Pavasārī 1926. g. Finanšu ministrija nopirka no Volfšmita mantiniekiem 29 pūrvietas lielu īpašumu Kandavas ielā Nr. 2 un nodeva to ūniversitātei botaniska dārza ierīkošanai. Botaniskais dārzs līdz šim atradās Dreilīņmuižā, kur iejēma apmēram 1¹/₂ pūrvietas, un šeit nebija nekādas iespējas

paplašināties un izveidoties; tāpēc jau sen bija domāts par attiecīga zemes gabala iegūšanu botaniska dārza vajadzībām. Ar augšējo pirkumu universitātei dota iespēja ierīkot piemērotu botanisku dārzu, un jau nekavējotī pēc dārza pārņemšanas universitātes ricībā turp pārveda stādus un augus no Dreiliņmuižas.

Bez tam Lauksaimniecības fakultātes seruma stacijai Centrālās Zemes Ierīcības Komiteja piešķīra Kleistiņmuižu pie Rīgas, un te jau iesākti attiecīgi remonta darbi, lai ar nākamo 1926/27. māc. g. jau varētu kārtīgi strādāt.

Visu laiku Saimniecības Padome ir gādājusi par universitātei piederošo ēku uzturēšanu un savešanu kārtībā. Bez gadskārtējiem remontiem padarīti vēl sekoši darbi: Ķīmijas fakultātes ēkā pilnīgi atjaunota apkurināšanas sistēma, uzstādot 4 jaunus Strebeļa sistēmas katlus. Turpat ierīkota pilnīga kanalizācija un ierīkoti ūdens klozeti, pārlabota vēdināšanas ietaise un uzbūvēta atsevišķa mājiņa skābju glabāšanai. Vecā ēkā uzstādīts jauns katls apkurināšanai un izdarīta pagrabu telpu izbūve Inženierzinātņu un Mēchanikas fakultāšu vajadzībām.

Latvijas Universitātes ieņēmumi.

	Mēcības nauda	Dažādi ieņēmumi	K o p ā
1924./25. māc. gadā	750 923.—	84 584.26	835 497.26
1925./26. māc. gadā	943 009.40	36 296.93	<u>970 306.33</u>
Pavisam Ls	1 684 932.40	120 871.19	1 805 803.59

Latvijas Universitātes izdevumi.

	1924./25. māc. gadā	1925./26. māc. gadā	K o p ā
Algas	1 734 073.94	2 333 974.21	4 068 048.15
Pārvaldes un saimniecības izdevumi	194 980.05	240 631.71	435 611.76
Mācības līdzekļi un inventārs	323 462.69	428 955.18	752 416.87
Zinātn. darbu izdošana	19 254.38	26 297.75	45 552.13
Stipend. un prēmijas	222 023.—	270 190.—	492 213.—
Izmēģinājumu saimn.	20 000.—	32 833.—	52 833.—
Kapitālie remontu	53 975.21	56 651.25	119 626.46
Pavisam Ls	2,567,769.27	3,398,533.10	5 966 302.37

B. Sēkrētāriāts.

Kā iepriekšējos gados, tā arī apskatāmā laikmetā L. Universitātes Sēkrētāriāts darbojies ļoti sekmīgi un izpildījis savus uzdevumus, kaut gan viņa persōnāls kopš 1920. gada nav pavairots, bet darbi līdz ar studentu skaitu auguši vairākkārtīgi. Veikt šos uzdevumus bij iespējams tikai ar ierēdņu intensīvu un ražīgu darbu, kuŗš bieži ilga pāri normālam laikam.

Sēkrētāriāta pienākumu apjoms kļūst saprotams, ja ievēro, ka bez sava tiešā uzdevuma — apkalpot studentu vajadzības — tas izpilda arī darbus, kas stāv sakarā ar Ūniversitātes Padomes, Dekānu Padomes un Rektōrāta darbību.

Šo darbību, — sevišķi par studentu sastāvu — pa daļai apgaismo 7.—9., 14.—23. lapp. ievietotās un še sekojošās statistiskās tabeles:

No mācības maksas atsvabināto studentu skaits.

1924. g. rudens sēmeŗtrī:

Fakultātes.	Kareivji-kaujas dalībnieki.			Trūcības dēļ.			L. Ū. darbin un viņu piederīgie	Pavisam atsvabināti.		Atsvabin. kop skaits.
	No 1/1 māc. maks.	No 1/2 māc. maks.	Kopā stud.	No 1/1 māc. maks.	No 1/2 māc. maks.	Kopā stud.		No 1/1 māc. maks.	No 1/2 māc. maks.	
Architekt.	1	1	2	36	5	41	3	40	6	46
Filol. un filosof.	1	—	1	183	71	254	2	186	71	257
Inženier. zinātn.	2	2	4	99	75	174	1	102	77	179
Ķīmijas.	3	1	4	139	26	165	1	143	27	170
Lauksaimn.	15	10	25	157	92	249	5	177	102	279
Mat. un dab. zin.	2	4	6	120	49	169	6	128	53	181
Mēchanikas. . . .	4	2	6	101	51	152	4	109	53	162
Medicīnas.	7	2	9	230	57	287	7	244	59	303
Tauts. un ties. z.	11	7	18	318	66	384	7	336	73	409
Teoloģijas.	3	—	3	26	5	31	1	30	5	35
Vet. - medicīnas	1	—	1	40	12	52	—	41	12	53
Kopā	50	29	79	1449	509	1958	37	1536	538	2074

Bez tam vēl atsvabināti no mācības maksas 5 brīvklauŗtāji.

No mācības maksas atsvabināto studentu skaits.

1925. g. pavasara sēmeštrī:

Fakultātes.	Kareivji-kaujas dalībnieki			Trūcības dēļ			L. Ū. darbin. un viņu piederīgie	Pavisam atsvabināti		Atsvabināto kop skaits
	No 1/2 māc. maks.	No 1/2 māc. maks.	Kopā stud.	No 1/2 māc. maks.	No 1/2 māc. maks.	Kopā stud.		No 1/2 māc. maks.	No 1/2 māc. maks.	
Arhitektūras ..	—	1	1	27	34	61	3	30	35	65
Filol. un filosof.	1	1	2	123	131	254	3	127	132	259
Inženierzin. ...	2	1	3	90	77	167	1	93	78	171
Ķīmijas	4	1	5	124	47	171	2	130	48	178
Lauksaimn.	14	11	25	126	141	267	8	148	152	300
Mat. un dab. zin.	3	4	7	79	149	228	8	90	153	243
Mēchanikas	3	2	5	99	62	161	4	106	64	170
Medicīnas	6	2	8	166	155	321	9	181	152	338
Tauts. un ties. z.	14	8	22	289	180	469	7	310	188	498
Teoloģijas	2	—	2	22	12	34	1	25	12	37
Vet. - medicīnas	1	1	2	25	33	58	3	29	34	63
Kopā ..	50	32	82	1175	1021	2191	49	1269	1053	2322

1925. g. rudens sēmeštrī:

Arhitektūras ..	1	1	2	36	12	48	2	38	13	52
Filol. un filosof.	—	2	2	136	109	245	4	140	111	251
Inženierzin. ...	1	3	4	98	72	170	3	102	74	177
Ķīmijas	5	3	8	123	38	161	4	132	41	173
Lauksaimn.	8	5	13	168	98	266	8	174	103	287
Mat. un dab. zin.	5	6	11	109	105	214	6	120	111	231
Mēchanikas	4	—	4	100	60	160	3	107	60	167
Medicīnas	6	—	6	165	122	287	9	180	122	302
Tauts. un ties. z.	10	11	21	339	155	484	12	351	166	517
Teoloģijas	3	—	3	27	12	39	1	31	12	43
Vet. - medicīnas	—	1	1	27	27	54	3	30	28	58
Kopā ..	43	32	75	1318	810	2128	55	1416	842	2258

Bez tam vēl atsvabināti no mācības maksas 5 brīvklauštāji.

No mācības maksas atsvabināto studentu skaits.

1926. g. pavasara sēmeštri:

Fakultātes	Kaņavīri-kaujas dalībnieki			Trūcības dēļ			I. U. darbin. un visu pieredgie	Pavisam atsvabināti			Atsvabināto kopskaits
	No 1/2 māc. maks.	No 1/3 māc. maks.	Kopā stud.	No 1/2 māc. maks.	No 1/3 māc. maks.	Kopā stud.		No 1/2 māc. maks.	No 1/3 māc. maks.	No 1/2 māc. maks.	
Arhitektūras . .	1	1	2	32	27	59	2	35	28	63	
Filol. un filosof.	—	1	1	94	148	242	4	98	149	247	
Inženierzin. . . .	2	3	5	100	53	153	3	105	56	161	
Ķīmijas	6	2	8	112	54	166	5	123	56	170	
Lauksaimn.	11	4	15	157	160	317	7	175	164	339	
Mat. un dab. zin.	4	3	7	94	159	253	8	106	162	268	
Mēchanikas . . .	3	—	3	101	72	173	3	107	72	179	
Medicīnas	5	—	5	160	121	281	10	175	121	296	
Tauts. un ties. z.	8	3	11	340	226	566	12	360	229	589	
Teoloģijas	3	—	3	29	11	40	1	33	11	54	
Vet. - medicīnas	—	—	—	26	26	25	2	28	26	54	
Kopā . .	43	17	60	1245	1057	2302	57	1345	1075	2419	

Bez tam vēl atsvabināts no mācības maksas 1 brīvklauštājs.

2. Studentu stipendiātu skaits.

Fakultātes.	1924/25. māc. g.	1925/26. māc. g.
Arch.	1	1
Fil. - filosof.	18	13
Inženierzin.	16	14
Ķīm.	16	13
Lauksaimn.	15	18
Mat. - dabas zin.	13	13
Mēchan.	11	14
Medicīn.	44	41
Tautsaimn. un ties. zin.	19	18
Teoloģ.	2	3
Veterinār-medicīn.	9	10
Ķopā	164	158

3. *Studentu organizācijas.*

a) Korporācijas.

Beveronia.
Concordia Rigensis.
Curonia.
Fraternitas Arctica.
Fraternitas Baltica.
Fraternitas Pharmaceutica Rigensis.
Fraternitas Lettica.
Fraternitas Rigensis.
Fraternitas Vesthardiana.
Latvia.
Lettgallia.
Lettonia.
Philyronia.
Rubonia.
Selonia.
Talavia.
Tervetia.
Ventonia.

b) Parzjas organizācijas.

Akadēmiskā mūzikas biedrība.
Akadēmiskā sporta biedrība.
Arhitektūras fakultātes studentu biedrība.
Studentu biedrība „Atauga“.
Studējošo atturības biedrība.
Augšzemes studentu biedrība.
Studentu biedrība „Vienotne Ausma“.
Studentu biedrība „Āustrums“.
Teoloģijas studentu brālība „Betanija“.
Cēsu un apkārtnes studentu biedrība.
Dabas zinātņu studentu biedrība.
Darba stud. biedrība.
Studenšu biedrība „Korporācija Daugaviete“.
Studentu biedrība „Drāmatiskā Studija“.

Dzeņa ģimnāsijas audzēkņu stud. biedrība.
Studentu biedrība „Dziesmuvara“.
Studenšu biedrība „Korporācija Dzintra“.
Filoloģijas un filosofijas fakultātes stud. biedrība.
Studenšu biedrība „Korporācija Gundega“.
Studenšu biedrība „Korporācija Imerija“.
Stud. inženieru pulciņš.
Jelgavas latviešu studentu biedrība.
Ķīmijas fakultātes studentu biedrība.
Studentu biedrība „Klints“.
Studentu Kooperācijas veicināšanas biedrība.
Latv. Īniversitātes Koris.
Kristīgā studentu savienība.
Kuldīgas un apkārtnes studentu biedrība.
Latgales latviešu studentu biedrība.
Latgales studentu savienība.
Studenšu biedrība „Vienotne Latviē“.
Lauksaimniecības fakultātes stud. biedrība.
Studentu biedrība „Vienotne Līdums“.
Liepājas un apkārtnes latviešu studentu biedrība.
Limbažu un apkārtnes studentu biedrība.
Mālienas studentu biedrība.
Matēmatikas zinātņu stud. pulciņš.
Mazsalaces studentu biedrība.
Mēchanikas fakultātes studentu biedrība.
Medicīnas fakultātes studentu biedrība.
Latvijas Īniversitātes Mūsikas pulciņš.
Stud.-juristu orātōrikas pulciņš.
Studentu biedrība „Patria“.
Piebalgas studentu biedrība.
Studentu Šacha biedrība.
Stud. mežkopju biedrība „Šalkone“.
Talsu-Tukuma un apkārtnes studentu biedrība.
Teoloģijas fakultātes studentu biedrība.
Trikātas studentu biedrība.
Studentu biedrība „Unitas Lettgālica“.
Vācu tautības studentu savienība.

Studenšu savienība „Vaņaviksne“.
Ventspils un apkārtnes studentu biedrība.
Veterinār-medicīnas fakultātes studentu biedrība.
Studējošo vienotņu „Vienkopa“.
Ebrēju studentu savienība „Vetulia“.
Lejas-Kurzemes studentu biedrība „Vilnis“.
Studentu biedrība „Zelmenis“.
Studentu biedrība „Vienotne Zelmenis“.
Studentu biedrība „Zemgalija“.
Studentu biedrība „Ziemeļis“.
Studenšu biedrība „Ziemeļniece“.
Žīdu studentu - jūristu biedrība.
Žīdu studentu savstarpējā palīdzības kase.

VI. Godalgoto darbu saraksts.

A. Godalgošanai ar Kultūras Fonda prēmiju priekšā liktie mācības spēku darbi.

1924. gadā:

Profesora J. Endzelīna: Lettische Grammatik.

1925. gadā:

Profesora L. Arbuzova: „Die altlivländischen Bauerrechte“ un „Ein Verzeichnis der bäuerlichen Abgaben im Stift Kurland“.

Profesora H. Buduļa: „Psīchiatrija“.

Docenta Fr. Gulbja: „Ēlektriba un magnētisms“.

Profesora V. Sinaiska: „La cité quiritaire“ un „La cité populaire“.

B. Godalgoto studentu darbi:

1924|25. māc. gadā.

Architektūras fakultātē:

Studenta Roberta Legzdīņa darbs: „Ķlēts architektūra kādā Latvijas novadā“. II. godalga.

Inženierzinātņu fakultātē:

Studenta Valfrīda Steģa diploma darbs: „Rīgas ostas paplašināšanas prōjekts“. II. godalga.

Mēchanikas fakultātē:

Studenta Artura Melbārža diploma darbs: „Papīra fabrika ar celulozes nodaļu un koka maltuvi“. I. godalga.

Ķīmijas fakultātē:

Studenta Nikolāja Tukumā darbs: „Izstrādāt farmakopijas vajadzībām piemērotu santonina noteikšanas metodi drogās“. II. godalga.

Tauts.-ties. zin. fakultātē:

Studenta Heinricha Pietiņa darbs: „Uzņēmumu nozīme tautsaimniecībā“ Atzinības atsauksme.

Filol.- un filoz. fakultātē:

Studenta Andrieva Elksniša darbs: „Augu nozīme mūsu tautas tradīcijās“. II. godalga. Studentes Olgas Rudovskas darbs: „Feidijs“. I. godalga. Studenta Jāņa Siliņa darbs: „Feidijs“ II. godalga.

Teoloģijas fakultātē:

Studenta Oskara Sakārņa darbs: „Juris Neikēns kā teologs un baznīcas darbinieks“. I. godalga.

1925/26. māc. gadā.

Arhitektūras fakultātē.

Studenta Roberta Legzdiņa darbs: „Rīgas arhitektūra Vidzemes jūrmalā“. II. godalga.

Inženierzinātņu fakultātē:

Studenta Alberta Neidera diploma darbs: „Šosejas dzelzs tilts pār Daugavu pie Krustpils“. I. godalga. Studenta Jāņa Švanka diploma darbs: „Dzelzs tilta projekts pār Lielupi pie Buļļiem, leļpus esošā dzelzsceļa tilta, tramvaja, braucēju un kājnieku satiksmei“. II. godalga.

Mechanikas fakultātē:

Studenta Remberta Mārtiņsona diploma darbs: „Doles hidroelektriskās spēka stacijas tvaika rezerves projekts“. I. godalga. Studenta Rafeļa Krenica diploma darbs: „Rīgas elektriskās spēka stacijas projekts“. I. godalga.

Ķīmijas fakultātē:

Studenta Nikolāja Siņicina darbs: „Koka atkritumu izmantošana Latvijā“. I. godalga.

Medicīnas fakultātē:

Studenta Vernera Krauļa darbs: „Pētījumi par psihiskās dēģenerācijas un reģenerācijas gaitu kādā dzimtā“. I. godalga.

Veter.-medic. fakultātē:

Studenta Miķeļa Rolles darbs: „Balto asins ķermenīšu kvalitatīvā izmaiņa pie mājkustoņu lipīgām slimībām“. I. godala.

Matēm.-dab. zin. fakultātē:

Studentes Hildas Cīnates-Tomsones darbs: „Eksperimentāli pētījumi par sekundāro dzimum pazīmju [dabu“. I. godalga. Studenta Jāņa Tomsona darbs: „Apskatīt kādas vienparametra sistēmas ortogonāl trajektōriju vispārīgu teoriju, pievedot un izpildot piemērus, it sevišķi tādus, kur parādās īpatnējie (singulārie) punkti“. I. godalga.

Tauts.-ties. zin. fakultātē:

Studenta Heinricha Pietiņa darbs: „Patria potestas romiešu tiesībās no vēsturiskā un dogmatiskā viedokļa“. II. godalga.

Filol.-filos. fakultātē:

Studenta Reinholda Miķelsona darbs: „Salīdzināt Rusova chronikas 1. un 2. izdevumu, sakarā ar laiku biedru kritiku“. II. godalga. Studenta Andrieva Elksnīša darbs: „Sarkaniešu izloksne“. Atzinības atsauksme.

Teoloģijas fakultātē:

Studenta Jāņa Alberta Jansonā darbs: „Bāru bērnu tikums un ticība latviešu gara mantās“. I. godalga. Studentes Ludmillas Ceimeres darbs: „Bāru bērnu tikums un ticība latviešu gara mantās“. Atzinības atsauksme.
